

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 76

**96'ncı Birleşim
20 Mayıs 2026 Çarşamba**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

7

II.- GELEN KÂĞITLAR

11

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

34,37,40

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

34:35,37:38,40:41

1.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat'ta meydana gelen su taşkınlarına ilişkin gündem dışı konuşması

34:35

2.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, cumhuriyetin kurucusu ebedî lider Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ulusal bağımsızlık mücadelesini başlatmak üzere Samsun'a gelişinin 107'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

37:38

3.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in, Gençlik Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

40:41

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**35,37,67****A) ÇEŞİTLİ İŞLER****35,37,67**

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kütahya'nın Simav ve Hisarcık ilçelerinden gelen muhtarlara "Hoş geldiniz." denilmesi 35
- 2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Nevşehir'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi 37
- 3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Necmettin Erbakan Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi 67

V.- AÇIKLAMALAR**36,38,41,67,68,82,88,98,
107,112**

- 1.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Dilovası'nda bulunan kozmetik dolum tesisinde meydana gelen facianın davasına ilişkin açıklaması 36
- 2.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, gençlere ilişkin açıklaması 36
- 3.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, Ordu'daki yaylalara verilen maden ruhsatlarına ilişkin açıklaması 36
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşanan saldırıya ilişkin açıklaması 36:37
- 5.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması 38:39
- 6.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'daki 19 Mayıs kutlamalarına ilişkin açıklaması 39
- 7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın ilçelerinde yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması 39
- 8.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır'ın sulama altyapısına ve dağ yamaçlarında kurulu köylerinde yaşanan sel felaketlerine ilişkin açıklaması 39
- 9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 41:42
- 10.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 42:43
- 11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 43:44
- 12.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, gençlere ve yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması 44
- 13.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, CHP'nin gölge bakanının açıklamasına ilişkin açıklaması 44
- 14.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Çerkez soykırımı ve Çerkez sürgününün 162'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 44
- 15.- Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı'nın, Arca Çorum Futbol Kulübüne ilişkin açıklaması 45
- 16.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Mersin Tarsus'ta yaşanan saldırı sonucu hayatını kaybedenlere, gençlerin öğrenci affı beklentisine ilişkin açıklaması 45
- 17.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, toplumsal sorunlar için Meclisten beklenen çözümlere ilişkin açıklaması 45

18.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, emeklilerin ve asgari ücretlilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin açıklaması	45:46
19.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Salıpazarı Barajı inşaatına ilişkin açıklaması	46
20.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Cizre Barajı ve HES Projesi'ne ilişkin açıklaması	46
21.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, engelli vatandaşların kamudaki atamalarına ilişkin açıklaması	46
22.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, bugün Malatya'da meydana gelen depreme ilişkin açıklaması	46:47
23.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, 2024 yılında yürürlüğe giren 7464 sayılı Kanun sonrası yaşanan belirsizliğe ilişkin açıklaması	47
24.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşanan saldırıya ilişkin açıklaması	47
25.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, fahiş fiyatlara ilişkin açıklaması	47:48
26.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdurluların sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanamadıklarına ilişkin açıklaması	48
27.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, INC'nin açıkladığı fındık rekoltesine ilişkin açıklaması	48
28.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı Diyadin'deki GES projesine ilişkin açıklaması	48
29.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Adıyamanlı ve Malatyalı çiftçilerin yaşadığı soruna ilişkin açıklaması	49
30.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, işçilerin sendika seçme hakkına ilişkin açıklaması	49
31.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van kayyımına ilişkin açıklaması	49
32.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Gazeteci Alican Uludağ'ın yarınki duruşmasına ve tutuklu gazetecilere ilişkin açıklaması	49:50
33.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, 14 Mayıs 2026 tarihinde Isparta'da etkili olan dolu yağışına ilişkin açıklaması	50
34.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Küresel Sumud Filosuna yapılan saldırıya ilişkin açıklaması	50
35.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 2026 enflasyon tahminine ilişkin açıklaması	50:51
36.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, Kurban Bayramı'na; Bodrumspor'a, Çorumsport'a ve Muğlasport'a; 18 Mayıs 1944'te Kırım Tatar Türklerinin sürgüne gönderilmesine ve 1864 Kafkas Çerkez sürgününün 162'nci yıl dönümüne, Küresel Sumud Filosuna, Lamine Yamal'a, Anadolu Ajansına, rehabilitasyon merkezleri için yapılan anlaşmaya ilişkin açıklaması	51:54
37.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Çanakkale'deki bir ağır ceza mahkemesi başkanıyla ilgili haberlere, geçen hafta gerçekleştirdikleri Şanlıurfa ziyaretine, Millî Dayanışma ve Kardeşlik Komisyonuna, dünyadaki hantavirüs ve Ebola alarmına ilişkin açıklaması	54:56

38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, dün gerçekleştirilen Türk Gençliği Büyük Kurultayı'na, 18-19 Mayıs tarihlerinde düzenlenen TeknOcak Teknoloji ve İnovasyon Festivali'ne, Kırım Türkleri sürgününün 82'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması	56:57
39.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 17-31 Mayıs kayıplar haftasına ve Barış Annesi Saadet Akman'a, Galatasaray Meydanı'na, hasta mahpuslara kelepçeli muayene uygulamasına, HDP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasının yıl dönümüne, bayram için dileklerine ilişkin açıklaması	57:60
40.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, önceki gün Mersin Tarsus'ta yaşanan olaya, 19 Mayıs kutlamalarına ve 19 Mayıs'ta yayınlanan Cumhurbaşkanlığı karnamesine, adaletsiz cezalara, "Âşık Mahzuni Şerif" oyununa, tutuklanan Gazeteci Yelis Ayaz'a ilişkin açıklaması	60:62
41.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, Müzeler Haftası'na, hac farızasını yerine getirmek üzere kutsal topraklara gidecek milletvekillerine ve Kurban Bayramı'na ilişkin açıklaması	62:64
42.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	64:65
43.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	65:66
44.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, çalışan memurlara 2023'ün Temmuz ayında verilen seyyanen zammı ilişkin açıklaması	67
45.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'i vuran süper hücre fırtınasına ilişkin açıklaması	67
46.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşanan saldırıya ilişkin açıklaması	68
47.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 1984-1994 yılları arasında Artvin Belediye Başkanlığı görevini yürüten Kadir Halvaşı'ya ilişkin açıklaması	68
48.- Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın, Tokat'taki yoğun yağışlar nedeniyle yaşanan taşkınlarla ilişkin açıklaması	82:83
49.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, emeklilere ilişkin açıklaması	83
50.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Cumhurbaşkanı kararıyla Muğla'da orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin açıklaması	88
51.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Almanya Oldenburg'daki vatandaşların serzenişine ilişkin açıklaması	88
52.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Alaca ilçesine bağlı köylerdeki sorunlara ilişkin açıklaması	98
53.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 20 Mayıs Dünya Arı Günü'ne ilişkin açıklaması	98:99
54.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	107:108

55.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 108:109

56.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'ta zor durumdaki esnaflar ve köylüler için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması 112

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 66

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, 19 Mayıs'a ilişkin konuşması 66

VII.- ÖNERİLER 68,83,88,172

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 68:82,83:87,88:98

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye'de genç nüfusun azalması, nüfusun yaşlanması, ekonomik güvencesizlik, eğitimden istihdama geçişte yaşanan yapısal sorunlar, gençlerin adalet ve liyakat algısındaki zayıflama, dijital ve madde bağımlılığı başta olmak üzere gençliği etkileyen sosyal riskler, evlilik ve aile kurma imkânlarının daralmasıyla gençlerin ülkede gelecek inşa etme kapasitesinin bütüncül biçimde araştırılması amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 68:74

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, Şanlıurfa ve özellikle Ceylânpınar ilçesinde ulaşım, sağlık, enerji altyapısı, istihdam, tarım ve hayvancılık politikaları, mera varlığı, sosyal sorunlar, kamu işçilerinin kadro talepleri ve sınır ticareti alanlarında yaşanan yapısal sorunların tüm boyutlarıyla incelenmesi; kamu hizmetlerindeki yetersizliklerin, yatırım eksikliklerinin, kırsal kalkınma sorunlarının ve bölgesel eşitsizliklerin araştırılması; vatandaşların yaşam koşullarını olumsuz etkileyen uygulamaların ortaya çıkarılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 74:79

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, derinleşen yoksulluk nedeniyle yaşanan ekonomik yıkımın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 80:82,83:86

4.- CHP Grubunun, Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, varlık barışı düzenlemelerinin Türkiye ekonomisi ve uluslararası yükümlülükler açısından doğurduğu sonuçların incelenmesi ve alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 86:87,88:92

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 274, 246 ve 223 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ilişkin önerisi

93:98

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

172

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 21/5/2026 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi

172

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

99,109,112,173,174

A) KANUN TEKLİFLERİ

99:106,109:112,112:172,
173,174:187

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270)

99:106,109:112,112:172,
173

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Yenilenebilir Enerji Santrali Projelerine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 274)

173

IX.- OYLAMALAR

174

1.- (S. Sayısı: 270) Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin oylaması

174:187

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

188

1.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin’in, seçim anketlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz’ın cevabı (7/43783)

188:189

2.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun’un, TMSF tarafından satışa çıkarılan bir televizyon kanalına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in cevabı (7/43839)

190:192

3.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Projesi’nin ihale sürecine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in cevabı (7/43840)

193:195

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01'de açılarak beş oturum yaptı.

Konya Milletvekili Ali Yüksel, Konya'nın sorunlarına,

Samsun Milletvekili Mehmet Karaman, Havza'da yaşanan sel felaketine,

Samsun Milletvekili Ersan Aksu, 19 Mayıs'a ve Samsun'a yapılan yatırımlara,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Seda Gören,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı;

14 Mayıs Eczacılık Günü'ne,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, dinî açıdan gerçek güce,

Rize Milletvekili Harun Mertoğlu, Rize Organize Sanayi Bölgesi'ne,

Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak, Mescid-i Aksa'ya yönelik provokatif saldırılara, Filistinli çiftçilerin ve köylülerin geçim kaynaklarının hedef alınmasına,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Samsun'un Havza ilçesinde yaşanan sel felaketine,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış,

Adana Milletvekili Bilal Bilici;

Emeklilerin bayram ikramiyesine,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, bireysel silahlanmaya,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl, tarıma ve hayvancılığa,

Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan, üniversitelerin yargı kısılcısıyla susturulmak istendiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, buğday alım fiyatına,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, Giresun'un Tirebolu ilçesi Sekü'de madene karşı tutulan nöbete,

İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya, Reşadiye-Doğanşar yoluna,

Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş,

Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya,

Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalt;

15 Mayıs Kürt dil bayramına,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, bankaların açıkladığı son verilere göre tarım sektörünün borcuna,

Tunceli Milletvekili Ayten Kordu, Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının düzenlediği Dedeler Zirvesi İstişare Toplantısı'na,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan, siyasetin meselesine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, savunma sanayisine,

İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir, Heybeliada Ruhban Okuluna,

İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar, ekonomik gerçeklere,

Van Milletvekili Gülderen Varlı, Suriye'de kadınlara yönelik sistematik şiddete,

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman,

Ankara Milletvekili Yüksel Arslan;

14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü'ne,

Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk, Ordu'daki vahşî madencilige,

Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü, iki gün önce narkotik ekiplerince Bingöl’de bir eve yapılan baskına,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde görev yapan kamu görevlilerinin bazı taleplerine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Uşak Belediyesine,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever, kadın cinayetlerine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Arhavi halkının maden projelerine karşı tepkisine,

Van Milletvekili Mahmut Dindar, Van’ın birçok mahallesinde vatandaşların telefon ve internet kullanamadığına,

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç, Batman Beşiri’de imara açılmaya çalışılan yeşil alanlara,

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik, Mazlum İçli’ye,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Tüm Üretici Köylüler Sendikasının ve Kırsal Kalkınma Grubu Sözcüsünün Meclise yaptıkları ziyarete,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarının nasıl şekillendiğine, ulaşılabilir ve istişarenin iktidarın sorumluluğunda olduğuna, görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne ve dün yoklama taleplerinin altında yatan temel nedene,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, süt üretimindeki azalmaya, kırmızı et, beyaz et ve zeytinyağı üreticilerinin mağduriyetine; enflasyona ve üretilen bahanelere, hakiki gündeme,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, Eczacılık Günü’ne, üretime omuz veren tüm çiftçilere, tarıma, patates üreticilerine ve “üreten Türkiye” vizyonuna,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, 15 Mayıs Kürt dil bayramına, 12 Mayıs Hemşireler Günü’ne, 14 Mayıs Bilimsel Eczacılık Günü’ne ve enflasyona,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Havza’da meydana gelen sel felaketine, Bilimsel Eczacılık Günü’ne, Dünya Çiftçiler Günü’ne ve Türkiye’deki tarıma,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Hava Şehitlerini Anma Günü’ne, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 15 Mayıs “Millî Aile Haftası” olarak ilan etmesine, Mescid-i Aksa’ya yapılan saldırıya ve 15 Mayıs 1948’de başlayan Nakba’ya,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Eczacılık Günü’ne,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan, idare ve gözlem kurullarına,

Mersin Milletvekili Talat Dinçer, İşsizlik Sigortası Fonu’na,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Gaziantep’teki damızlık küçükbaş hayvan sayısına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

YENİ YOL Grubunun, 14/5/2026 tarihinde Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, Gazze ve Lübnan’da devam eden saldırılar ve soykırım ile bu süreçte ayni ve nakdî yardım faaliyetlerinde bulunan sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleri ile STK çalışanlarının karşı karşıya kaldığı hukuki, idari ve güvenlik sorunlarının tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 14/5/2026 tarihinde Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Samsun ili Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketinin yol açtığı mülkiyet zararlarının, ticari kayıpların ve sosyal mağduriyetlerin tüm boyutlarıyla tetkik edilmesi; bölgenin “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” ilan edilmesine yönelik hukuki şartların değerlendirilmesi; Hacıosman Deresi üzerindeki yapılaşma kusurları ile taşkın koruma yatırımlarının gerçekleştirilmemesindeki idari ihmallerin ve hizmet kusurlarının belirlenerek kamu zararlarının tazmini ve benzer afetlerin önlenmesine yönelik stratejilerin oluşturulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 14/5/2026 tarihinde Van Milletvekili Gülderen Varlı ve arkadaşları tarafından, Kürtçenin kamusal alanda kullanımının önündeki engellerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 26/11/2025 tarihinde Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve arkadaşları tarafından, tarım sektöründeki borçlanmanın ekonomik ve sosyal etkilerinin araştırılarak üreticinin korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Mayıs 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Uşak Milletvekili Fahrettin Tuğrul'un YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez;

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Sumud Filosuna,

İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş, 14 Mayıs cumhuriyetin demokrasiyle taçlandığı güne,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı'nın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, 12 Mayıs'ta Havza'da yaşanan sel felaketine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Manavgat'ın Taşagıl Mahallesi'ne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Malatya Turgut Özal Üniversitesi Kariyer Topluluğu öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 270) görüşmelerine devam edilerek 6'ncı maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Yenilenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

3'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 237) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk, Uluslararası Sert Kabuklu ve Kuru Meyveler Konseyinin Türkiye'deki fındık üretimi tahminine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Ankara Keçiören'de düzenlenen "Turkomania Fest" adlı etkinliğe,

Adana Milletvekili Bilal Bilici, Merkez Bankasının yıl sonu enflasyon hedefine,

Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya, Çorum'un Sungurlu ilçesinin Oyaca, Kavşut ve Bağdatlı köylerinde bugün meydana gelen şiddetli yağışa ve hortuma,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Ankara Milletvekili İdris Şahin'in 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili İdris Şahin, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, AKP Grubu tarafından verilen önergeyle 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesine eklenen metne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 22.23'te birleşime son verildi.

Pervin BULDAN

Başkan Vekili

İbrahim YURDUNUSEVEN

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

Nermin YILDIRIM KARA

Hatay

Kâtip Üye

Adil BİÇER

Kütahya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 147

15.05.2026 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın; İsrail Devleti'ne Ambargo Uygulanması Hakkında Kanun Teklifi (2/3688) (Adalet; Dışişleri; Plan ve Bütçe ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:13.05.2026)

2.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Devlet Memurlarına İlişkin Sicil Affı Hakkında Kanun Teklifi (2/3689) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:14.05.2026)

3.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu ve Gümüşhane Milletvekili Celalettin Köse ile 83 Milletvekilinin; Türk Kızılay Kanunu Teklifi (2/3690) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.05.2026)

4.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun; Dersim Katliamı ile Yüzleşme, Hafıza ve Hakikatin Sağlanması Hakkında Kanun Teklifi (2/3691) (Adalet ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:13.05.2026)

5.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun; Engelliler İçin Ücretsiz Ulaşımın ve Erişilebilir Kentlerin Sağlanmasına Dair Kanun Teklifi (2/3692) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:14.05.2026)

6.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3693) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:14.05.2026)

7.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın; Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3694) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.05.2026)

No: 148

18.05.2026 Pazartesi

Milletvekili Teklifleri

1.- İYİ Parti Genel Başkanı İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Grup Başkanvekilleri Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ve Antalya Milletvekili Uğur Poyraz ile 26 Milletvekilinin; 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı Kapsamında Gençlerimizin Korunması ve Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3695) (Anayasa; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.05.2026)

2.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın; 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3696) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.05.2026)

Raporlar

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 271) (Dağıtma tarihi: 18.05.2026) (GÜNDEME)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türk Devletleri Teşkilatı Sivil Koruma Mekanizmasının Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 272) (Dağıtma tarihi: 18.05.2026) (GÜNDEME)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Bakır Çalışma Grubu Çalışma Şartnamesi ile Şartnamede 1992 ve 2005 Yıllarında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3661) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 273) (Dağıtma tarihi: 18.05.2026) (GÜNDEME)

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Yenilenebilir Enerji Santrali Projelerine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 274) (Dağıtma tarihi: 18.05.2026) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, TBMM'de görev yapan polis sayısına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44155) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.04.2026)

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, TRT'nin yayın politikasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/44156) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Türkiye Varlık Fonuna ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/44157) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

4.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Bakanlıklara bağlı olarak kurulan ajanslara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/44158) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

5.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44159) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

6.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44160) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

7.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 12. Yargı Paketi ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44161) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

8.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bakanlık tarafından 30 Ekim 2025 tarihinde yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavı ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44162) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

9.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Faili Meçhul Suçları Araştırma Dairesi Başkanlığının faaliyetlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44163) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

10.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Bakanlık tarafından hazırlanan Yargıda Yapay Zeka Projesi'ne ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44164) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

11.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Bakanlık tarafından 30 Ekim 2025 tarihinde yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavı ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44165) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44166) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun eğitim hakkının engellendiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44167) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 9 Şubat 2024 tarihinde Batman ilinde kaybolan bir kişiyle ilgili yürütülen soruşturma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44168) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44169) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

16.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Çarşamba S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44170) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

17.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, mahkeme kararıyla hüküm altına alınan alacakların tahsilinde yaşanan gecikmelerin sebep olduğu mağduriyete ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44171) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

18.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, tahliye edildikten hemen sonra yeniden tutuklanan kişilerle ilgili verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44172) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

19.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 10 yılda görevi başında saldırıya uğrayan ve hayatını kaybeden avukat sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44173) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

20.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 10 yılda mesleğe kabul edilen hakim ve savcı sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44174) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

21.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, organize suç örgütleriyle mücadeleyle ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44175) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

22.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, avukatların görevleri sırasında uğradığı saldırılara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44176) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

23.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44177) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

24.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, bakım hizmetlerinin kamusal hizmet olarak sunulmasının yaygınlaştırılması talebine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44178) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

25.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, 2023-2026 yılları arasında ŞÖNİM'lere yapılan başvurulara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44179) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

26.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kamu kurumlarına ait binaların engelliler için erişilebilirliğine ve engelli istihdam kotalarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44180) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

27.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, iş yerlerine yapılacak denetimler hakkındaki mevzuatta yapılan değişikliğe ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44181) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

28.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, TÜİK tarafından açıklanan 2026 yılı Mart ayı işgücü verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44182) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

29.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, muhtarların memur statüsünde değerlendirilmeleri ile özlük haklarında iyileştirme yapılması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44183) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

30.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, yurt dışı borçlanması kişinin çalıştığı statü üzerinden yapılabilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44184) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

31.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, muhabirlerin çalışma koşullarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44185) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

32.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, Hatay'da MESEM kapsamında staj yaptığı işletmede hayatını kaybeden bir öğrenciye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44186) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

33.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Van'ın Çatak ilçesine bağlı Reşan Mahallesi'nde bulunan köprü'nün tamir edilmesi talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44187) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gümüşhane Belediyesine bağlı bir şirket tarafından yürütülen bir konut projesinin neden olduğu mağduriyete ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44188) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

35.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'nın Milas ilçesinde bulunan bazı zeytin ağaçlarının linyit işletme sahalarının genişletilmesi amacıyla taşınması planına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44189) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

36.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, rezerv yapı alanı ilan edilen yerlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44190) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

37.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, TOKİ tarafından İstanbul ili için yapılan çekilişe ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44191) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

38.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Merkez ilçesine bağlı Aşağı Karacahisar köyünde bir köpeğin öldürüldüğü olaya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44192) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

39.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ilinde yer alan bir mahallede ağır hasarlı olduğu tespit edilen binalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44193) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

40.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Ağrı'nın Diyadin ilçesinde faaliyet gösteren bir altın madeninin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44194) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

41.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Hatay ilinde yoğun yağışlar nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44195) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

42.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, 3 Mayıs 2026 tarihinde Şanlıurfa'da yaşanan sel felaketine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44196) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

43.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Merkez ilçesine bağlı Kavaklı köyünde meydana gelen sel ve su taşkınlarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44197) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

44.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, İsviçre'deki bir okulda ülkemiz sınırlarını ihlal eden bir haritanın sergilenmesine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44198) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

45.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde yaşanan sokak aydınlatması sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44199) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

46.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'nın Milas ilçesinde bulunan bazı zeytin ağaçlarının linyit işletme sahalarının genişletilmesi amacıyla taşınması planına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44200) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

47.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır ilinde tarımsal sulama kaynaklı elektrik borcu bulunan abonelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44201) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

48.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Dicle Üniversitesi arazisinde petrol araması yapılması için izin verilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44202) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

49.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Türkiye ile Suudi Arabistan arasında imzalanan yenilenebilir enerji anlaşmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44203) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2002 yılından bu yana verilen maden ruhsatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44204) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım arazilerine ve meralara kurulan GES'lere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44205) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

52.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Merkez ilçesine bağlı Kavaklı köyünde meydana gelen sel ve su taşkınlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44206) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

53.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 5 Ocak 2020 tarihinde Tunceli'de kaybolan bir üniversite öğrencisi ile ilgili yapılan eylemler nedeniyle haklarında disiplin soruşturması açılan öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44207) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

54.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep'in Nizip ilçesinde bulunan gençlik merkezinde çalışan bir kişinin haksız yere işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44208) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

55.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, tarımsal üretim maliyetlerinde yaşanan artışa ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44209) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

56.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, mahkeme kararıyla hüküm altına alınan alacakların tahsilinde yaşanan gecikmelerin sebep olduğu mağduriyete ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44210) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

57.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, KDV iade ve mahsup süreçlerinde yaşanan aksamalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44211) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

58.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, KİT'lerin idari ve mali yapılarıyla ilgili iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44212) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

59.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, monoküler sürücülerin ÖTV muafiyetinden yararlandırılmamasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44213) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

60.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 9 Şubat 2024 tarihinde Batman ilinde kaybolan bir kişiyle ilgili yürütülen soruşturma sürecine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44214) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

61.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta hayatını kaybeden bir çocuk ile ilgili Valilik tarafından yapılan bir açıklamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44215) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

62.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, bir üniversite öğrencisinin ölümü ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44216) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

63.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, 1994 yılından bu yana hakkında soruşturma izni verilen Ankara Büyükşehir Belediye başkanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44217) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

64.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, bir kaymakam tarafından yapılan bir açıklamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44218) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

65.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, son 10 yılda İl Göç İdaresi Müdürlüğü personeli hakkında açılan soruşturmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44219) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

66.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin daha önce el konulan silahının iade edilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44220) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.04.2026)

67.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinin isminin değiştirilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44221) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

68.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmaz'ın, Şırnak ilinde meydana gelen sel ve heyelanlar nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44222) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

69.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden sonra yapılan kira yardımı uygulamasının sonlandırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44223) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

70.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, toplumsal şiddetin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44224) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

71.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, suç oranlarındaki artışa ve alınacak önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44225) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

72.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ehliyetine el konulan kişilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44226) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Çamurlu köyündeki yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44227) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

74.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, emniyet personelinin sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44228) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

75.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, muhabirlerin çalışma koşullarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44229) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

76.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, son 10 yılda vatandaşlıktan çıkan kişi sayısı ile dövizle askerlik uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44230) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

77.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 29 Nisan 2026 tarihinde Lice İlçe Emniyet Amirliğinde meydana geldiği iddia edilen bir olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44231) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

78.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Merkez ilçesine bağlı Kavaklı köyünde meydana gelen sel ve su taşkınlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44232) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

79.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kanun ile kurulan vakıflara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44233) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

80.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Küre Dağları'nda yer alan sit alanları çevresinde yürütülen madencilik projelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44234) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

81.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarından sonra alınan önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44235) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

82.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yurt dışına yüksek eğitim için gönderilen bursiyerlerin burs miktarının artırılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44236) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

83.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmenlerin maaş ve özlük haklarında iyileştirme yapılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44237) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

84.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, okullarda çalışan destek personeli sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44238) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

85.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44239) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

86.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, mahrumiyet bölgelerinde görev yapan öğretmenlere zorunlu hizmet tazminatı ödenmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44240) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

87.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Samsun'da bulunan üniversitelerin engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik faaliyetlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44241) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

88.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Incirliova ilçesinde bir öğrencinin okula silah ve kesici aletle girmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44242) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

89.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da bulunan okullarda olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44243) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

90.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da 18 yaş altı bireyler arasında sigara ve elektronik sigara kullanımının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44244) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

91.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir sağlık raporunun e-nabız sisteminden silindiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44245) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

92.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, kanser hastası bir kişinin yanlış tanı ve tedavi nedeniyle mağdur edildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44246) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

93.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Dicle Üniversitesi Kalp Hastanesi binasının fiziki şartlarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44247) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

94.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, restoran ve kafelerde kullanılan çayların denetimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44248) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

95.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'taki bazı bölgelerde ağaç kesimleri yapıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44249) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.04.2026)

96.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, tarımsal desteklere ve üretim maliyetlerinde yaşanan artışa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44250) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

97.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'nın Milas ilçesinde bulunan bazı zeytin ağaçlarının linyit işletme sahalarının genişletilmesi amacıyla taşınması planına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44251) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

98.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44252) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

99.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, pamuk üretiminde yaşanan azalmaya ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44253) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2026)

100.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, Tekirdağ'ın Ergene ilçesinde bulunan Ulaş Göleti'nde yaşanan balık ölümlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44254) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

101.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, hayvancılık sektörünün sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44255) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

102.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, gıda güvenliği denetimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44256) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

103.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesine bağlı Şahpaz Mahallesi'nde yaşanan kanalizasyon altyapısı sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44257) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

104.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Merkez ilçesine bağlı Aşağı Karacahisar köyünde bir köpeğin öldürüldüğü olaya ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44258) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

105.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım arazilerine ve meralara kurulan GES'lere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44259) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

106.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44260) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

107.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Cumhurbaşkanı kararıyla orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44261) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

108.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Osmangazi ilçesindeki bir sulama göleti projesinin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44262) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

109.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Merkez ilçesine bağlı Kavaklı köyünde meydana gelen sel ve su taşkınlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44263) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

110.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yap-işlet-devret sözleşmeleri kapsamında yapılan garanti ödemelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44264) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

111.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, ülke genelinde taksi plakası sahipliğine ve taksi şoförlüğüne dair verilere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44265) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

112.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, karayolu taşımacılığı sektöründe faaliyet gösteren nakliyecilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44266) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

113.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Merkez ilçesine bağlı Kavaklı köyünde meydana gelen sel ve su taşkınlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44267) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2026)

114.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, AYM'nin Hatay Milletvekili Can ATALAY hakkında verdiği karara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44268) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.04.2026)

115.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44269) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2026)

No: 149

20.05.2026 Çarşamba

Milletvekili Teklifi

1.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün; Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3697) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2026)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, cezaevlerinde sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44270) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

2.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Eşme Adalet Binası Projesi'nin akıbetine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44271) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

3.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2020-2026 yılları arasında Uşak'ın Eşme ilçesinde işlenen suçlara ve açılan ceza soruşturmalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44272) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

4.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2025 yılları arasında meslekten ihraç edilen hakim ve savcı sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44273) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

5.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, AİHM kararlarının uygulanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44274) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

6.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kadına yönelik şiddeti önlemek için yapılan çalışmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44275) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

7.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ülke genelindeki yediemin depoları ve otoparklarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44276) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

8.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Hatay'ın Antakya ilçesinde yıkılan bir bina hakkında yürütülen davada sorumluluğu bulunan kamu görevlilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44277) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

9.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ceza infaz kurumlarıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44278) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

10.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, avukatlara yönelik şiddetin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44279) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

11.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, borçluların banka hesaplarına borç miktarını aşacak şekilde bloke uygulandığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44280) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Cezaevinde bulunan bir hükümlünün nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44281) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44282) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

14.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Çarşamba S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44283) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44284) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların sağlık durumlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44285) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

17.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Muş Devlet Hastanesinde görevli iki kadın hemşirenin ölümüne ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44286) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

18.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, şehit yakınları ve gazilerin desteklenmeleri için yürütülen çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44287) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2020-2026 yılları arasında Uşak'ın Eşme ilçesinde yaşlı, engelli, kadın ve çocuklara yönelik yürütülen projelere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44288) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

20.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da yapımı tamamlandığı halde faaliyete geçmeyen bir huzurevinin akıbetine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44289) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun ailesinin yaşadığı sorunlara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44290) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

22.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay'da MESEM kapsamında staj yaptığı işletmede hayatını kaybeden bir öğrenciye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44291) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

23.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, çalışma hayatındaki yapısal sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44292) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

24.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 4857 sayılı Kanun kapsamında çalıştırılan engelli işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44293) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

25.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, 60 yaş üstü işsizlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44294) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

26.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, TMSF'ye devredilen bir şirkette çalışan işçilerin alacaklarının ödenmediği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44295) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

27.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, MESEM kapsamında çalışan çocukların çalışma koşullarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44296) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

28.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, kayıtlı çalışan sayısındaki düşüş ile kayıt dışı istihdamla mücadeleyle ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44297) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

29.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, sendika üyeliği ve istifa işlemlerinin e-devlet üzerinden yapılabilmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44298) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

30.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, çocuk işçiliğinin önlenmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44299) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

31.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay'da bulunan bir tarım arazisinin beton santrali kurulması amacıyla kiralandığı iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44300) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

32.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Ankara'nın Çankaya ilçesine bağlı Ayrancı Mahallesi'nde bulunan bir binanın yıkım işlemlerindeki mevzuata aykırılık iddialarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44301) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

33.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Akdeniz'de artan tropikal ve istilacı balık türlerine karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44302) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

34.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur ilindeki binaların depreme dayanıklılıklarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44303) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

35.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, bazı vatandaşların TOKİ projeleri kapsamında yattıkları başvuru ücretlerini geri alamamalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44304) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

36.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Bartın'ın Ulus ilçesinde kurulması planlanan bir OSB'nin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44305) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

37.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya'da yer alan Gidengelmaz Dağı çevresinde yürütülen madencilik faaliyetlerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44306) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

38.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Suluova ilçesindeki İlk Evim, İlk Arsam Projesi'nde yaşanan bazı sorunlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44307) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

39.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Antalya'da düzenlenecek olan BM İklim Değişikliği Konferansı (COP31)'e ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44308) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

40.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2018'den bu yana tarım dışı amaçlarla kullanılan tarım arazilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44309) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

41.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, 13 Nisan 2026 tarihinde Hakkari'de meydana gelen heyelan nedeniyle bir entegre katı atık depolama tesisinin kullanılamaz hale gelmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44310) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

42.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, Elazığ'ın Maden ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44311) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

43.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Harşit Çayı'nda yaşanan kirliliğe ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44312) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

44.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Elazığ'ın Maden ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44313) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

45.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Artvin'in Arhavi ilçesindeki madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44314) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

46.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, İzmir'in Karşıyaka ilçesinde TOKİ tarafından satışı yapılan bir arazi ile ilgili iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44315) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

47.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ülkemizde düzenlenecek olan 2026 NATO Zirvesi'ne ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44316) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

48.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Türk vatandaşlarının Schengen vizesi başvurularının reddedilmesine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44317) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

49.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Dicle Üniversitesi yerleşkesinde petrol arama ve sondaj faaliyetleri yürütüleceği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44318) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

50.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Ordu'da bulunan Perşembe Yaylası'nda yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44319) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

51.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya'da yer alan Gidengelmaz Dağı çevresinde yürütülen madencilik faaliyetlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44320) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

52.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği'nin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44321) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

53.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2018'den bu yana verilen maden arama ve işletme ruhsatlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44322) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

54.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Ordu'nun Aybastı ilçesinde bulunan Perşembe Yaylası ve çevresinde mevzuata aykırı maden arama faaliyeti yürütüldüğü iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44323) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

55.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, Elazığ'ın Maden ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44324) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

56.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur ilindeki GES yatırımlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44325) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

57.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un Ağlasun ilçesindeki elektrik altyapısında yaşanan sorunlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44326) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

58.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2024'ten bu yana Bakanlık tarafından Uşak'ın Eşme ilçesine yapılan yatırımlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44327) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

59.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ülkemizde düzenlenecek olan Formula 1 yarışlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44328) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

60.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir Çevre Yolunun işletme hakkının devredileceği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44329) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

61.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, küçük esnafın finansmana erişiminin kolaylaştırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44330) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

62.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, karşılıksız çek sayısı ve tutarındaki artışa ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44331) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

63.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, bakanlıkların temsil ve tanıtım harcamalarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44332) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

64.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, enflasyonla mücadeleyle ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44333) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

65.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'ın Saray ilçesinde sokak köpeklerinin iki çocuga saldırmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44334) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

66.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Emniyet Teşkilatında görev yapan personelin çalışma koşullarında iyileştirme yapılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44335) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

67.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Türkiye genelindeki ruhsatsız silahlara dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44336) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

68.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ülke genelindeki yediemin depoları ve otoparklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44337) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

69.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, 1 Mayıs 2026 tarihinde bazı gösterilere yapılan polis müdahalelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44338) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

70.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı köylerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44339) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

71.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Bıçakçılar köyünde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44340) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

72.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Birecik ilçesinde aşırı yağışlar nedeniyle meydana gelen sel felaketine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44341) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

73.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, aşırı yağışlar nedeniyle sel felaketi meydana gelen Gaziantep'in afet bölgesi olarak ilan edilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44342) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

74.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt'in, Van'ın Çatak ilçesinde kutlama yapan bazı sürücülere kesilen trafik cezalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44343) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

75.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Bakanlık tarafından yayımlanan 2026/1 Tahsis Şartnamesi ile turizme açılan alanlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44344) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

76.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2024'ten bu yana Bakanlık tarafından Uşak'ın Eşme ilçesine yapılan yatırımlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44345) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

77.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ilinin halk kütüphanesi ihtiyacına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44346) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

78.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, itfaiye raporu ibrazı için turizm ve konaklama tesislerine tanınan sürenin 1 ay uzatılması talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44347) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

79.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, müze ve ören yerlerinde bulunan yabancı dildeki bilgi levhalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44348) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

80.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Dicle Üniversitesi yerleşkesinde petrol arama ve sondaj faaliyetleri yürütüleceği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44349) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

81.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, okullarda psikolog istihdamına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44350) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

82.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın İskenderun ilçesinde MESEM kapsamında staj yaparken hayatını kaybeden bir çocuğa ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44351) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

83.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Harran ve Akçakale ilçelerinde LGS başvuruları ile ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44352) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

84.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Edirne'ye bağlı Büyükdöllük köyünde bulunan ilkokulun kapatılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44353) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

85.- Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef'in, Yozgat'ta askeri birlik kurulması talebine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44354) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

86.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Anıtkabir ziyaretlerinde uyulması gereken kurallara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44355) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

87.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Muş Devlet Hastanesinde görevli iki kadın hemşirenin ölümüne ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44356) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

88.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, diş hekimi atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44357) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

89.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Dicle Üniversitesi Hastanesinde 2026 yılının Mart ve Nisan aylarına ait fazla mesai ücretlerinin ödenmemesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44358) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

90.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi binasının depreme dayanıklılığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44359) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

91.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, 13 Nisan 2026 tarihinde Hakkari'de meydana gelen heyelan nedeniyle zarar gören içme suyu altyapısının halk sağlığına etkilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44360) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

92.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Trabzon ilindeki iki hastaneyle ilgili özelleştirme kararına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44361) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

93.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2019-2026 yılları arasında dikili satış yöntemiyle gerçekleştirilen üretim miktarına ve orman köylülerinin mağduriyetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44362) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

94.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay'da bulunan bir tarım arazisinin beton santrali kurulması amacıyla kiralandığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44363) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

95.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Akdeniz'de artan tropikal ve istilacı balık türlerine karşı alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44364) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

96.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, turizm yatırımlarına tahsis edilen ormanlık alanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44365) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

97.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da yaşanan yoğun kar yağışı ve dondan olumsuz etkilenen çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44366) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

98.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, yem fiyatlarında yaşanan artışlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44367) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

99.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya'da yer alan Gidengelmaz Dağı çevresinde yürütülen madencilik faaliyetlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44368) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

100.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım arazisi vasfını kaybeden alanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44369) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

101.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan Çayırılı Sulaması I. Merhale Projesi'nin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44370) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

102.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, eski çiftlik, ahır ve benzeri yapıların yapı ruhsatına tabi tutulmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44371) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

103.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, tarım dışı kullanım izni verilen tarım arazilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44372) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

104.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartın'ın, 13 Nisan 2026 tarihinde Hakkari'de meydana gelen heyelan nedeniyle içme suyu altyapısının zarar görmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44373) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

105.- Van Milletvekili Sinan Çiftçiyörek'in, Elazığ'ın Maden ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44374) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

106.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2026 yılı için belirlenen orman üretiminde istihsal ve nakliye birim fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44375) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

107.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Gölü ve çevresinde kuraklıkla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44376) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

108.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Bartın'ın Ulus ilçesinde kurulması planlanan bir OSB'nin tarıma ve su kaynaklarına etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44377) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

109.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Elazığ'ın Maden ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44378) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

110.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, TMO tarafından 2025 ve 2026 yılları için belirlenen tarım ürünü alım fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44379) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

111.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, Gaziantep'te yaşanan aşırı yağışlardan etkilenen çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44380) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

112.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının üye sayılarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44381) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

113.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, lisanslı depo faaliyet izni iptal edilen bir firmaya ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44382) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

114.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, ithal edilen elektrikli motosikletlerin satışında yaşanan sorunlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44383) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

115.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir Çevre Yolunun işletme hakkının devredileceği iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44384) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

116.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivaslı nakliyeciler esnafının yaşadığı sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44385) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

117.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Sivas-Erzincan Yüksek Hızlı Tren Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44386) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2026)

118.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Karadeniz Sahil Yolunun Artvin ili geçişlerinde yaşanan sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44387) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

119.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde bulunan Göl Yolu Kavşağı'nda trafik güvenliğinin sağlanması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/44388) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2026)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Ekonomik ve Sosyal Konseyin toplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43568)

Adalet Bakanlığı

2.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43570)

3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, ceza infaz kurumlarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43571)

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43572)

5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde hayatını kaybeden bir kız çocuğu hakkında yürütülen yargılama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43573)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43574)

7.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, cezaevlerindeki hasta mahkumların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43575)

8.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, son beş yılda kurusıkıdan dönüştürülmüş silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43576)

9.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 11 Mart 2020 tarihinde Tunceli'nin Hozat ilçesinde kaybolan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/43577)

10.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 9 Şubat 2024'te Batman'da kaybolduktan sonra ölü olarak bulunan bir üniversite öğrencisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43578)

11.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Çarşamba S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43579)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

12.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43580)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, medya içeriklerindeki şiddet unsurları konusunda yapılan denetim ve önleme çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43581)

14.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43582)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

15.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Mersin Limanında faaliyet gösteren bir firmanın çalışanlarının sendikal haklarını kullanmalarının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43583)

16.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 16 Nisan 2026 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde yapımı devam eden şehir hastanesi inşaatında hayatını kaybeden bir işçiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/43584)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki bir fabrikada hayatını kaybeden bir işçiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/43585)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Dilovası ilçesindeki bir metalürji fabrikasında hayatını kaybeden işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43586)

19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak ilindeki çocuk işçiliğiyle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43587)

20.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, açlık veya yoksulluk sınırı altında maaş alan ve BAĞ-KUR prim borcu bulunan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43588)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

21.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, OSB'lerin atık su arıtma tesislerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43589)

22.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, sanayide kullanılan suyun arıtılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43590)

23.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur ilinde köy statüsünde bulunan yerleşim alanlarının uygulama imar planlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43591)

24.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2002-2023 yılları arasında ÇED süreci işletilen maden projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43592)

25.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl'ün Merkez ilçesine bağlı Kültür Mahallesi'nde inşa edilen konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43593)

26.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Sarısaman köyünde inşa edilen konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43594)

Dışişleri Bakanlığı

27.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Birleşik Krallık'ta bulunan Türk vatandaşlarının vize uzatma ve oturma izni başvurularında yaşanan gecikmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43595)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

28.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, Hürmüz Boğazı'nın kapatılması nedeniyle yaşanabilecek olası bir enerji ve hammadde tedarik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/43596)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal faaliyetlerde kullanılan elektriğe yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/43597)

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, elektrik faturalarında yer alan kullanım bedeli dışındaki bedellerden muaf tutulmaları talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43598)

31.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Merkez ilçesine bağlı Bağbaşı köyünde yapılması planlanan GES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43599)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

32.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Van iline yeni bir stadyum yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43600)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

33.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, özelleştirilen şeker fabrikalarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43601)

34.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, küçük ve orta ölçekli esnafın desteklenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43602)

35.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin ilindeki lojistik sektöründe yaşanan daralmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/43603)

36.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son üç yılda kredi kartını borcunu ödeyemeyen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43604)

37.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, konut kiralardaki artışlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43605)

38.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002 yılından bu yana yürütülen özelleştirme faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43606)

İçişleri Bakanlığı

39.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43607)

40.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 29, 30 ve 31. Dönem POMEM Eğitim Sonu Sözlü Sınavı sonucunda mağdur olan öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43608)

41.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, son 5 yılda Yalova ilinde sanal kumar ve uyuşturucu bağımlılığı ile mücadele kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43609)

42.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, son beş yılda kurusıkıdan dönüştürülmüş silahlarla işlenen suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43610)

43.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43611)

44.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, POMEM ve PMYO'larda eğitim gören adayların girdiği Eğitim Sonu Sözlü Sınavı uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43612)

45.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43613)

46.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43614)

47.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, 18-19 Nisan 2026 tarihlerinde Siirt'te meydana gelen sel ve taşkınlar nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43615)

48.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari-Van karayolunun heyelanlar nedeniyle ulaşımına kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43616)

49.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyündeki yol projesinin gecikmesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43617)

50.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl'ün Merkez ilçesine bağlı Kültür Mahallesi'nde inşa edilen konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43618)

51.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, ateşli silah poligonlarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43619)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

52.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova'da devlet tiyatrosu kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43620)

53.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, film festivallerine sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43621)

54.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, ülke genelinde hizmet veren halk kütüphanelerine ve yayıncılık sektörünün desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43622)

Milli Eğitim Bakanlığı

55.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43623)

56.- Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan'ın, Edirne'de depreme dayanıksız olduğu için yıkılan okul binalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43624)

57.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43625)

58.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, okullarda güvenliğin sağlanması için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43626)

59.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, okullarda güvenliğin sağlanması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43627)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43628)

61.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, 14 Nisan 2026 tarihinde Ege Üniversitesi kampüsünde gerçekleşen bir saldırıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/43629)

62.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, kaynaştırma yoluyla eğitim gören çocuk sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43630)

63.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, okullarda güvenliğin sağlanması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43631)

64.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43632)

65.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, Ankara Üniversitesi Cebeci Yerleşkesinde bulunan kapalı spor salonunun özel bir işletmeye kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43633)

66.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43634)

67.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde bulunan Hatip Mahallesinde ilkokul ve ortaokul açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43635)

68.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyündeki yol projesinin gecikmesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43636)

69.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, halk eğitim merkezlerinde açılan Kurmançça ve Zazaca kurslarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43637)

Sağlık Bakanlığı

70.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, kamu hastanelerindeki radyolojik görüntüleme hizmetinin özel firmalardan alınmasının hatalı tanı konulmasına neden olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43638)

71.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, 2023-2027 Nadir Hastalıklar Sağlık Strateji Belgesi kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43639)

72.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, MHRS üzerinden randevu alınırken yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43640)

73.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Artuklu ilçesinde bulunan Kale ASM'nin taşınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43641)

74.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/43642)

75.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ilaca erişim konusunda yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43643)

76.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, otizm hastalarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43644)

77.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, sağlık personeli istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43645)

78.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43646)

79.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Gevaş Devlet Hastanesinin kanalizasyon altyapısının tamamlanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43647)

80.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, çocuk nefrologisi uzmanı ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43648)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

81.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, üretim maliyetlerinde yaşanan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/43649)

82.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, sanayi kömürü fiyatlarında yaşanan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/43651)

Tarım ve Orman Bakanlığı

83.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü'nün mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43652)

84.- İstanbul Milletvekili Fethi Açikel'in, ülkemizin tohum üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43653)

85.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır ilinde kaçak hayvan kesiminin önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43654)

86.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, çay üreticilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43655)

87.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, tarımsal girdi maliyetlerine ve üreticiye verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/43656)

88.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ülke genelinde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43657)

89.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Merkez ilçesine bağlı Bağbaşı köyünde yapılması planlanan GES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43658)

90.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi ile DSI arasında imzalanan bir protokolün akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43659)

91.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'da tarım arazilerinin amacı dışında kullanılmasını önlemek için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43660)

Ticaret Bakanlığı

92.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Mersin Limanında faaliyet gösteren bir firmanın çalışanlarının sendikal haklarını kullanmalarının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43661)

93.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, ülke genelindeki kooperatiflerin sayısı ile sektörel dağılımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43662)

94.- İstanbul Milletvekili Fethi Açikel'in, Hürmüz Boğazı'nın İran tarafından kapatılmasının tedarik zinciri ve dış ticarete etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43663)

95.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin'in İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi'ndeki yerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43664)

96.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin ilindeki lojistik sektöründe yaşanan daralmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/43665)

97.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleşen saman ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43667)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

98.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Mersin Limanında faaliyet gösteren bir firmanın çalışanlarının sendikal haklarını kullanmalarının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43668)

99.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Van Ferit Melen Havalimanından yapılan uçuşlarda yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43669)

100.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Kuzey Marmara Otoyolu'nda meydana gelen trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43670)

101.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova'daki tersaneler bölgesinde bulunan işletmelerin atık su arıtma tesislerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43671)

102.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Elmalı-Seki Double Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43672)

103.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Aliğa-İzmir Bölünmüş Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43673)

104.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir-Çeşme yolu ayrımı ve Balıklıova-Mordoğan-Karaburun Yolu projelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43674)

105.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Urla-Çeşme Devlet Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43675)

106.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir-Çeşme yolu ayrımı ve Seferihisar-Selçuk-Kuşadası yolu ayrımı projelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43676)

107.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Hatay Havalimanının zeminine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43677)

108.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Gebze-Sabiha Gökçen Havalimanı-Yavuz Sultan Selim Köprüsü-İstanbul Havalimanı-Çatalca güzergahında yapılacak olan demiryolunun finansmanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43678)

109.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, 2020'den bu yana Marmaray'da gerçekleşen intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43679)

110.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 5G teknolojisine geçiş sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43680)

111.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Derince Limanı-D-100-TEM Otoyolu Bağlantı Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43681)

112.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, çocukların şiddet içerikli dijital içeriklere maruziyetinin önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/43682)

113.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyündeki yol projesinin gecikmesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/43683)

114.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkari-Van karayolunun heyelanlar nedeniyle ulaşımına kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/43684)

115.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkari, Van ve Şırnak illeri arasındaki karayollarında GSM operatörlerinde yaşanan şebeke sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/43685)

20 Mayıs 2026 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rıdvan UZ (Çanakkale), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz talebi, Tokat'ta meydana gelen su taşkınları hakkında Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut'a aittir.

Buyurun Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat'ta meydana gelen su taşkınlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YÜCEL BULUT (Tokat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bir süredir Tokat'ta kesintisiz bir şekilde devam eden yağışlar nedeniyle neredeyse Tokat'ın tamamını etkileyen su taşkınları ve afetler konusunda Genel Kurulu bilgilendirmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi adına gündem dışı söz almış bulunuyorum.

Tabii, Yeşilirmak'ın yatağının yoğun yağışlar nedeniyle -birazdan başka gerekçelerini de izah edeceğim- taşması ve bu vesileyle de birçok köyümüzün ve tarımsal arazimizin sular altında kaldığına siz de kamuoyuna yansıyan bilgilerden ve haberlerden eminim ki vakıfsınız ve takip ediyorsunuz. Dolayısıyla şu ana kadar ciddi miktarda tarımsal arazimiz hasar gördüğü gibi özellikle hayvancılıkla uğraşan, tarımla uğraşan çiftçilerimiz başta olmak üzere birçok hemşehrimiz bu meseleden dolayı çok ciddi bir zararla karşı karşıya ama konuşmanın esasına başlamadan önce şunu ifade etmek istiyorum: Bu hadise başladığı andan itibaren yani mevsim normallerinin üzerinde yağış başladığı andan itibaren devletimiz bütün imkânlarıyla, hem merkezî hükümetimiz hem yerel idarelerimiz bütün imkânlarıyla vatandaşımız için seferber oldu, daha büyük bir faciayı ve felaketi önleme konusunda gayret gösterdiler. Başta Tokat Valimiz Abdullah Köklü Bey, neredeyse hiç uyumadan, başından bugüne kadar çok ciddi bir mesai sarf ediyor; yine, İl Özel İdaresinin Genel Sekreteri Sayın Ahmet Kayhan Bey'e buradan özel olarak bir kere daha teşekkür etmek istiyorum. Çünkü hem Valimiz hem il özel idaremiiz hem devlet su işlerinin değerli emekçileri çok ciddi bir gayretle yani 1.970 personelle ve yaklaşık 650 araçla bu afetin daha ciddi boyutlara ulaşmaması için yoğun bir şekilde gayret gösteriyorlar fakat tabii, mevsim normallerinin üzerindeki bu yağış şu anda çok ciddi bir şekilde boyut değiştirdi ve belki de -Allah esirgesin- çok büyük bir afetle bizi şu anda karşı karşıya bıraktı. Zamanla yarıştığımız bir sürecin içerisindeyiz çünkü Almus Barajı otuz üç yıl sonra tam kapasiteyle doluluk oranına ulaştı ve ben bu konuşmayı yapmaya başladığım vakitlerde de barajın savaklarından taşmanın başladığına ilişkin görüntüler yavaş yavaş kamuoyunun bilgisine düşmeye başladı. Tabii, yağışlar ilk başladığında

Sivas ili sınırları içerisinde bulunan Kılıçkaya Barajı'mızın kapaklarının açılmasıyla beraber Kelkit Çayı yoğun bir taşkınla karşı karşıya kaldı. Bu taşkın özellikle Reşadiye, Niksar ve Erbaa ilçelerimizi etkiledi; akabinde Kazova bölgemizi sular altında bıraktı. Dolayısıyla da şu anda Yeşilırmak tam doluluk oranıyla bir seyir hâlinde ve daha önceki taşkınları ancak önlemeye çalışırken şu anda da Almus Barajımız maalesef bir taşkın riskiyle karşı karşıya ve az evvel de ifade ettiğim gibi, bir saat öncesinde de artık barajın taşmaya başladığına ilişkin, savaklardan suyun akmaya başladığına ilişkin görüntülerle karşı karşıya kaldık.

Tabii, bu süreç içerisinde ne gibi tedbirler alınıyor, ben kısaca hemen onları söylemek istiyorum: Bölgede, az evvel ifade ettiğim gibi, 1.970 personel görev yapıyor, 526 iş makinesi aktif bir şekilde çalışıyor. Erbaa ilçemizde Kızılçubuk köyünde 40 haneyi, Tepekışla köyünde 20 haneyi tedbir amacıyla tahliye ettik yani devletimiz tahliye etti. Pazar ilçesinde Ovayurt köyünde 100 haneyi, Çiftlikköy'de 75 haneyi tedbir amacıyla tahliye ettik. Buna ek olarak Turhal ilçesinde -ki şu anda en ciddi risk altındaki bölgemiz Turhal ilçesidir, Turhal Belediye Başkanımız Erdem Ural'a da buradan teşekkür etmek istiyorum, insanüstü bir gayretle alınabilecek tedbirlerin alınması konusunda Sayın Kaymakamımızla, Sayın Valimizle, arkadaşlarımızla eş güdüm içerisinde çok ciddi bir fedakarlık ortaya koyuyor- 15 mahalle tahliye edildi. Arapören köyünde 42 hane, Şatroba köyünde 55 hane, Samurçay köyünde 16 hane, Sütluce köyünde 21 hane, Elalmış köyünde 16 hane, Kızkayası köyünde 37 hane, Tatlıcak köyünde 32 hane tahliye edilmiş durumda. Turhal ilçesinde 602 kişi de öğrenci yurtlarına yerleştirilmiş durumda. 10.333 büyükbaş, 3.536 küçükbaş ve 2.573 arı kovanı da güvenli bir bölgeye nakledildi, Yeşilırmak üzerindeki köprülerin yıkımına başlandı ve bu gayretler devam ediyor ama bilinmesini isterim ki şu anda henüz Almus Barajı'nda bir taşkın olmadan 60 bin dekar tarımsal arazimiz suyun altında kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YÜCEL BULUT (Devamla) - Burada AK PARTİ'mizin 3 milletvekili Yusuf Beyazıt Bey, Mustafa Arslan Bey ve Cüneyt Aldemir Bey; Cumhuriyet Halk Partimizin Değerli Milletvekili Kadim Durmaz Bey de dâhil olmak üzere, parti ayrımı gözetmeksizin bütün belediyelerimiz, bütün milletvekillerimiz, Valiliğin koordinasyon merkezinde, eş güdümlü bir şekilde, bu barajın taşması hâlinde ortaya çıkacak felaketin önlenmesi ya da hasarın azaltılması konusunda insanüstü bir gayret gösteriyorlar. Dolayısıyla ben tekraren bütün belediye başkanlarımıza, tüm partilerimizin milletvekillerine ve Sayın Valimize ve bürokratlarımıza, sahada çalışan işçilerimize ve emekçilerimize teşekkür ediyorum.

Birazdan, bu konuşmayı tamamladıktan sonra ben de bölgeye döneceğim. Sizlerden bu konuda bir farkındalık, duyarlılık ve hassasiyet bekliyorum, bu amaçla da Genel Kurulu bilgilendirmek istedim.

Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kütahya'nın Simav ve Hisarcık ilçelerinden gelen muhtarlara "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Kütahya Simav ve Hisarcık ilçelerinden muhtarlarımız dinleyici locasında bizleri dinlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Sayın Kanko...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, Dilovası'nda bulunan kozmetik dolum tesisinde meydana gelen facianın davasına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Kocaeli Milletvekili olarak sürecini yakından takip ettiğimiz Dilovası'nda bulunan kozmetik dolum tesisinde meydana gelen ve 7 emekçimizin yaşamını yitirdiği büyük facianın davasında ikinci celse bugün başladı. Yaşanan bu acı olayın tüm yönleriyle aydınlatılması, ihmali bulunan herkesin hukuk önünde hesap vermesi ve adaletin eksiksiz şekilde tecelli etmesi en büyük beklentimizdir. Hayatını kaybeden emekçilerimizi bir kez daha rahmetle anıyor, ailelerinin acısını yürekten paylaşıyorum. İş cinayetlerinde kader olmadığı gerçekleri unutulmamalıdır. Denetimsizlik, ihmaller ve gerekli önlemlerin alınmaması can kayıplarına neden olmaktadır. Bu faciada hayatını kaybeden emekçilerimiz ve acılı ailelerimiz için sürecin sonuna kadar takipçisi olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

2.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, gençlere ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Gençlerimiz elden gidiyor. Yüzlerce ilahiyat fakültesi ve imam hatip çalışsa da binlerce cemaat, vakıf, STK, dernek faaliyet yürütse de on binlerce hoca, şeyh, vaiz, yazar, âlim gayret gösterse de sonuçta iktidarlar nasıl isterse öyle bir nesil ve gençlik ortaya çıkar. Bu nedenle, bir hesap sorulacaksa bu hesap gençlerimize değil ellerindeki tüm imkânlarla rağmen, ahlaksız dizi ve filmlerle, denetimsiz sosyal medya, kumar ve bahis sistemleriyle aileyi yıkan ve evliliği zorlaştıran politikalarla, “gündüz kuşağı” diye sunulan sapkınlıklarla, faiz ve borç batağıyla, işsizlikle, atanamama ve ekonomik problemlerle gençlerimizin hayatlarını ve geleceklerini şekillendirenlere sorulmalıdır. Bir de bir gün olsun kendi derneğin, vakfının, kuruluşunun, cemaatinin, sohbet halkasının dışına çıkıp da sokaklarda, parklarda, kampüslerde, sanayi sitelerinde ve kafelerdeki milyonlarca gence ulaşamayan, sivillikten resmiliğe geçiş yapan bazı STK'lere ve ilim ehline sorulmalıdır diyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şanlıtürk...

3.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, Ordu'daki yaylalara verilen maden ruhsatlarına ilişkin açıklaması

NACİ ŞANLİTÜRK (Ordu) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, Ordu yaylalarımızda maalesef iş makineleriyle birlikte vahşi maden araması devam ediyor. Koparılması dahi yasak olan endemik bitkilerimizin üzerinde iş makineleriyle gezilmesi, su kaynaklarımızın kirletilmesi, doğa ve çevrenin tahrip edilmesi kabul edilemez. Vatandaşlarımız haklı tepkilerini gösterirken karşılığın devletin kolluk güçlerinin çıkarılmasını doğru bulmadığımızı ifade ediyorum. Maden firmasının kime yakın olduğu bizi ilgilendirmiyor; bizden ve bizim yaylalarımızdan uzak, kime yakın olurlarsa olsunlar. Karadeniz Bölgesi, Cumhuriyet'in ciddi oy aldığı bir bölgedir. Vatandaş Cumhuriyet İttifakı'na küstürülmek mi isteniyor? Fatsa'daki doğa katliamının bir benzerinin Aybastı, Kabataş, Korgan, Ulubey, Kabadüz gibi Ordu yaylalarında yaşanmasına müsaade etmeyeceğiz. Ordu'daki yaylalarımıza verilen maden ruhsatları iptal edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

4.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşanan saldırıya ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bireysel silahlanma, uyuşturucu kullanımı, çeteleşme almış başını gidiyor. Bu Meclisten defalarca dile getirdik, çözüm önerileri sunduk ama iktidar ya duymadı ya da duymazlıktan geldi. Bugüne kadar

bu konularda iktidardan güzel dilek ve temenniler dışında herhangi bir şey duymadık. Daha birkaç gün önce Tarsus'ta acı bir saldırı gördük, acı bir saldırı yaşadı Tarsus'ta yaşayan yurttaşlarımız. Eline silah alan bir canı önüne gelen herkese silah sıktı ve 6 yurttaşımız yaşamını yitirdi, şu anda 8 yurttaşımız hastanelerde tedavi görüyor. Şu anda, Tarsus'ta yaşayan yurttaşlar maalesef şans eseri yaşıyor ve gerçek bu. Bu silahlar nereden temin ediliyor? Neden bireysel silahlanmanın önüne geçilmiyor, geçilemiyor? Buradan Meclisi bireysel silahlanmanın önlenmesi konusunda dilek ve temelinin ötesinde somut bir çözüm adımı atmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Nevşehir'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Nevşehir'den gelen misafirlerimiz dinleyici locasında bizleri dinlemektedirler. Kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, cumhuriyetin kurucusu ebedi lider Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ulusal bağımsızlık mücadelesini başlatmak üzere Samsun'a gelişinin 107'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - İkinci söz talebi, cumhuriyetimizin kurucusu, ebedi liderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ulusal bağımsızlık mücadelesini başlatmak üzere Samsun'a gelişinin 107'nci yıl dönümü münasebetiyle Samsun Milletvekili Sayın Murat Çan'a ait.

Buyurun Sayın Çan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sözlerime başlamadan önce, Malatya'da yaşanan deprem felaketi nedeniyle etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; dün, Samsun ve ülkemiz için çok önemli, büyük bir coşkuyla kutladığımız, ilk adımın 107'nci yıl dönümüydü. Sadece Samsun değil, sadece Türkiye değil Anadolu ateşinin mazlum milletlere yayıldığı, bütün dünyada umutla karşılanan büyük bir mücadelenin 107'nci yılını kutladık. Samsun'a Türkiye'nin çok değişik illerinden çok sayıda vatandaşımız akın etti, kendilerine teşekkür ediyorum çünkü Samsun'dan başlayan bu kıvılcım bütün dünyayı, Türkiye'yi etkilediği gibi, bağımsızlığın ve mücadelenin simgesi olan bir şehrin bütün dünyada etkili ve büyük bir lider doğurduğu bir süreç evrilmişti. Gazi Mustafa Kemal Atatürk sadece Türkiye için değil bütün dünya için, mazlum milletler için bir simge hâline gelmişti.

Ben, burada, iki hafta önce Balkan Tarihi Kongresi'nde yaşanan bir olayı anlatarak başlamak istiyorum çünkü Samsun'u, ilk adımı, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü burada anlatmak hemen bütün milletvekillerinin bildiği, bütün dünyanın bildiği bir olay ama Balkan Tarihi Kongresi'nde âlâıyalayla kurulan Millî Savunma Üniversitesinin bir öğretim üyesi şöyle bir ifade kullandı: "Biz artık dünyada üç yıl içinde nerede hangi savaşın çıkacağını bilmiyoruz." İşte, Atatürk'ü büyüten, Atatürk'ü bütün dünyaya örnek lider olarak gösteren durum tam da budur. Atatürk hem kendi döneminde hem de yüzyıl sonrası bugünler için nerede, hangi savaşın çıkacağını; nerede, hangi sorunun ortaya çıkacağını; dünya için tehlike olacağını yüzyıl önceden sergilemişti, söylemişti, not etmişti. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bundan bir hafta önce Samsun'un Havza ilçesinde, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de on yedi gün kaldığı, Milli Mücadele'nin planlarını yaptığı Havza ilçemizde büyük bir sel felaketi yaşandı. Bu felakete hemen müdahale etmek için bütün çevre illerden, belediyelerimizden ekipler gitti, bizler de oradaydık ancak bir gün sonra iktidar milletvekilleri bölgeye intikal etti ve 13 Mayıs'ta bir toplantı yapıldı. O toplantıdan ne esnafa ne de Samsun Havza'da herhangi bir vatandaşımıza bir umut çıkmadı. Daha sonra Havzalı vatandaşlarımız Belediye Başkanını istifaya davet etti ve o günden sonra 16-17 Mayıs'ta tekrar bir toplantı yapıldı, devlet bürokratları, bakanlık yetkilileri, Valilik ve iktidar milletvekilleri; yine, ne Havza'da doğmuş milletvekili ne diğer muhalefet milletvekilleri, hiç kimse o toplantıya çağrılmadı. Bu sefer devlet yine yoktu çözüm üretme anlamında, Büyükşehir Belediyesine bindirildi yük, daha sonra da Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kooperatifleri Birliğine birtakım sorumluluklar yüklendi, Büyükşehir Belediyesine yüklendi, bankalara yüklendi ama devlet yine yok. Size bir örnek vereyim: O gün sel felaketinde 4 tane eczane etkilendi, bunlardan sadece ve sadece bir tanesi tamamen yok olmuştu, raflarında bir tane bile ilaç kalmamıştı. Samsun Eczacı Odası ve fedakâr, vefakâr eczacılar bir araya geldiler ve selden bir hafta kadar sonra o eczaneyi faaliyete geçirdiler. AKP'lilere buradan sesleniyorum, iktidar partisine sesleniyorum: Hiçbir şey bilmiyorsanız o eczacı odasından, o fedakâr eczacılardan örnek alın; esnafı orada ayağa kaldırın, bayram öncesi bir müjde verin.

Değerli Başkanım, sizin tecrübeniz çok fazla. Burada bir hafta kadar önce iktidarın Samsun milletvekillerinden bir arkadaşımız yine iktidar partisinden Samsun milletvekillerinden bir arkadaşına teşekkürde bulundu. Bu görülmüş bir şey değil bana göre.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT ÇAN (Devamla) - Daha önce bunun hiçbir örneği yok. Aslında buradaki diğer 3 milletvekiline de bir mesajdır bu. Dolayısıyla birbirinize teşekkür etmek yerine Samsun'a, Samsun'un sorunlarına eğilin. Mesela, Vezirköprü'de kenevir konusuna eğilin. Mesela, Terme'de sel ve su baskınlarını önlemeye dönük barajın bitirilmesine eğilin. Mesela, 2/B arazileri konusunda Salıpazarı'na, Ayvacık'a dokunun, Ayvacık'ın yollarını yapın. Bafra'da kotaya kurban verdiğiniz tütün ve ithalata kurban verdiğiniz çeltik üreticilerine dokunun. Mesela, merkezde özellikle Tekkeköy bölgesinde çevreye, insan sağlığına zarar veren bütün işletmelere filtre için, başka çözümler için dokunun diyorum, Samsun'un sorunları için sizi göreve davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Karaman...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Havza ilçesinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Havza ilçemizde meydana gelen sel felaketinde meydana gelen hasarları yerinde görmek, yapılan işleri görmek, esnaflarımızın taleplerini tekrar dinlemek için dün tam gün Havza'daydık; tek tek ziyaret ettik, dinledik. Hasar tespitleri bitmiş durumda. Şu anda esnafların çoğunun ilçede ticaret yapma imkânları yoktur. Acil ödemelerini yapabilmeleri ve iş yerlerinin en kısa zamanda faaliyete geçmesini temin etmek için tespit edilen hasar bedellerinin ilk taksitinin bayramdan önce ödenmesinde zaruret vardır.

Vergi, sigorta borçlarının üç aylık ödemelerinin ertelenmesi yerine silinmesi ve geri kalanların ise yıl sonuna kadar ertelenmesi, araçları hasar görenlerin bedellerinin ödenmesi, talep edenlere ÖTV'siz

araç alma imkânı sağlanmalıdır. Ev eşyaları zarar görenlere hiçbir ayırım yapılmaksızın bir şekilde temin edilmesi sağlanmalıdır. Havza halkı devletin şefkat elinin ve maddi imkânlarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sakik...

6.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'daki 19 Mayıs kutlamalarına ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Dün 19 Mayıs törenlerinde Kürt coğrafyasında resmî kutlamalar sırasında birçok yerde Kürtçe şarkılar eşliğinde kutlamalar yapıldı, konuşmalar oldu. Ağrı'da Sayın Valimiz, yetkililer Kürtçe eşliğinde şarkılar dinlediler. Başta Ağrı Valisi olmak üzere, bu pozitif gelişmelerin oluşmasını sağlayan herkese teşekkür ediyorum.

Şimdi, yüz yıllık bir kavga. Bu dil ne etti? Bakın, bu dil özgürce konuşulduğu zaman hiçbir zararı yok. Şimdi, hepimize bir görev düşüyor; bu dili özgürleştirmek, bu dili yasalar ve Anayasa düzeyinde güvence altına almak hepimizin görevidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın ilçelerinde yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tarımın merkezi konumundaki Adana'da ne yazık ki çiftçimiz âdeta kan ağlıyor. Son zamanlarda Ceyhan, Sarıçam, Seyhan, Karataş ve Kozan ilçelerimizde yaşanan sel felaketinin yaraları hâlâ sarılamadı. Her afetten sonra aynı manzarayla karşılaşıyoruz. Mağdur olan yine vatandaş, yine üretici oluyor. Sel nedeniyle tarım arazileri zarar gördü, ürünler tarlada kaldı, yollar ve altyapılar büyük hasar aldı. Zaten artan maliyetler altında ezilen çiftçi şimdi bir de doğal afetin yüküyle baş başa bırakılmış durumda. Mazot pahalı, gübre, sulama maliyetleri yüksek, üretici artık toprağı ekip biçemez hâle geldi. Buradan açık çağrıda bulunuyoruz: Afet bölgeleri derhâl destek kapsamına alınmalı, zarar tespitleri şeffaf biçimde yapılmalı, çiftçimizin tüm kredi borçları faizsiz şekilde ertelenmelidir. Üreticiye doğrudan destek verilmeden tarım ayakta kalamaz çünkü çiftçi üretmezse soframız boş kalır.

BAŞKAN - Sayın Hun...

8.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır'ın sulama altyapısına ve dağ yamaçlarında kurulu köylerinde yaşanan sel felaketlerine ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Iğdır Ovası'nda yanlış ve yetersiz tarım politikaları nedeniyle üretimde ciddi gerileme yaşanmaktadır. Özellikle sulama suyu yetersizliği çiftçiyi büyük bir çıkmaza sürüklemektedir. Ovanın can damarı olan Aras Nehri üzerinde kurulan HES'lerin ovayı susuz bırakması yetmiyormuş gibi beton sulama kanallarının tahrip olması, tali kanalların toprak olması ciddi su kaybına neden olmaktadır. Bu durum ovada tarımsal üretimi ciddi şekilde engellemektedir.

Ayrıca, Iğdır'ın dağ yamaçlarında kurulu köylerinde her yıl sel felaketleri yaşanmaktadır. Geçtiğimiz hafta Karakuyu, Adetli, Kolikent, Hasanhan köylerinde meydana gelen sel evlere ve tarım arazilerine ciddi şekilde zarar vermiştir. Iğdır'da sulama altyapısı acilen yenilenmeli, dere ıslahı, taşkın koruma ve sel önleme çalışmaları acilen hayata geçirilmelidir. Buradan Tarım ve Orman Bakanını ve İçişleri Bakanını göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)****3.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir 'in, Gençlik Haftası 'na ilişkin gündem dışı konuşması**

BAŞKAN - Üçüncü söz talebi, Gençlik Haftası münasebetiyle Ankara Milletvekili Sayın Zehranur Aydemir'e ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Gençlik Haftası vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gençlik Haftası'nda ülkemizde birçok etkinlik gerçekleşiyor. AK PARTİ olarak bizler de geçtiğimiz günlerde Kocaeli'de bir şölen gerçekleştirdik. Kocaeli'de yapılan Bir Gençlik Şöleni programımız yirmi beş yıllık tarihimizdeki 14'üncü şölen. Bu şölenlerin temel amacı her ilden, her kesimden arkadaşlarımızın bir araya gelmesi. Bu sefer de aynı şekilde 81 ilden genç arkadaşlarımız gelmiş, stadın içinde ve dışında yerini almıştır. Her şölenimizde olduğu gibi bu defa da büyük bir coşku ve heyecan yaşanmıştır.

Bu şahane tablonun ardından CHP Genel Başkanı Sayın Özgür Özel ve bazı CHP'li milletvekilleri tarafından çeşitli eleştiriler ve olumsuz yorumlar yapıldı. Gençlerin bu programın bir parti programı olduğunu bilmediği, yalnızca konser için geldiği söylendi, gençlerin kandırıldığı, gençlere karşı samimiyetsiz olduğumuz ve programın fıyasko olduğu ifade edildi. Şimdi, öncelikle şunu söylemek icap eder: Gençlerin ücretsiz konser bahanesiyle kandırılabilirliğini düşünmeniz bile gençlere ne kadar uzak olduğunuzu gösteriyor. Bugün gençler bir kafeye gitmeden önce bile yorumlara bakıyor, araştırıyor, kararını öyle veriyor. Siz gerçekten, bu gençlerin otobüslere binip saatlerce başka bir şehre yol gittiğini ama nereye gittiğini bilmediklerini mi düşünüyorsunuz? Biz bu program için haftalarca çağrı yaptık. İşte, bakın, burada programdan önceki afişler ve Sayın Bakanlarımızın, Sayın Başkanlarımızın "tweet"leri var; hepsinde AK PARTİ logosu var ve hepsinde de Sayın Cumhurbaşkanımızın katılacağı yazıyor. Zaten bu programı gençler için en cazip hâle getiren şey de aslında Sayın Cumhurbaşkanımızın katılmış olması. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ezcümle, bu programdan neredeyse tüm Türkiye'nin haberi oldu ama sanırım bir tek Sayın CHP Genel Başkanının ve yönetiminin olmadı. Şunu ifade etmekte fayda görüyorum, bugün Türkiye'de ortalama bir gencin bir etkinliğe katılma kriterlerinin CHP Genel Merkezinin belediye başkanı adayı belirleme kriterlerinden daha güçlü olduğunu görebiliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; son günlerde gençlik ve gençlik politikalarının daha fazla konuşulmasından büyük bir memnuniyet duyuyoruz ancak gençleri gerçekten anlamak istiyorsanız önce "Kandırıldılar, aldatıldılar." gibi toptancı yaklaşımlardan uzak durmanız gerekir; Gençlik Şöleni'nde ortaya çıkan tabloyu doğru okumanız gerekir, AK PARTİ'nin gençlerle kurduğu güçlü bağı görmemiz gerekir; gençlerin Recep Tayyip Erdoğan'a duyduğu sevgiyi, güveni, muhabbeti de anlamaya çalışmanız gerekir. Bu bağ yirmi beş yıldır ilmek ilmek işlediğimiz hizmetlerle kuruldu, samimi gayretlerle kuruldu, gençlerin hayatına dokunan icraatla kuruldu. Son yirmi beş yılda üniversite sayımız 208'e çıkarıldı; harçları kaldırdık, katsayı zulmünü bitirdik, başörtüsü yasağını kaldırdık; KYK kredi geri ödemelerinde faiz ve enflasyon farkını kaldırdık; Ulusal Staj Programı'ndan 100 bin gencimiz yararlandı; sadece son iki yılda ÜNİDES'ten 6 bin üniversite topluluğu faydalandı; İŞKUR Gençlik Programı'yla 220 bin genç çalışma fırsatı buldu; Aile ve Gençlik Fonuyla 140 binin üzerinde genç, yuvalarını kurdu ve daha niceleri. Gençlerin siyasette temsili konusunda da en büyük adımı Cumhurbaşkanımız liderliğinde AK PARTİ atmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakınız, bugün Mecliste 30 yaş altı 5 milletvekilinin 4'ü AK PARTİ'dendir. En son Gençlik Kolları Başkanlığı yapmış olan 2 Değerli Başkanımızın bugün birisi Genel Sekreterimiz, birisi de partimizin Teşkilat Başkanıdır, yüzlerce genç belediye meclisi üyelerimiz vardır; bugün ülkemizde gençler aktördür, başroldür. Recep Tayyip Erdoğan hem kişisel hem de kurumsal olarak verdiği mücadeleyle Türkiye'deki gençlerin önündeki bariyerleri birer birer yıkmıştır. İşte, Kocaeli Stadı'ndaki coşkun, sevginin, heyecanın arkasında gençler için yapılan bu samimi gayretler ve mücadele var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Onun için mi gençler yurt dışında arıyor geleceğini? O yüzden mi yurt dışına gidiyorlar?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Atanamayan öğretmenler için de bir şey söyleyecek misiniz?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sizin ak gençlik için geçerli, ak gençlik her yerde yer buluyor doğru ama diğerleri başka ülkenin çocukları herhalde.

BAŞKAN - Buyurun.

ZEHRANUR AYDEMİR (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Gazi Meclisimizin en genç milletvekili olarak şunu ifade etmek istiyorum: Gençler istediğiniz zaman sokaklara çıkıp polisin karşısına dikebileceğiniz, hoşuna gitmediğinde hedef gösterip ötekileştireceğiniz kitleler asla değildir. Gençler, belediyelerde kurulan rüşvet ve yolsuzluk ağının ayakçılığını, çanta taşıyıcılığını yapacak kişiler değildir. Gençler kendisine yukarıdan bakanları da görüyor, yanında yürüyenin de kimler olduğunu biliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kendini asli unsur yapanı da biliyor, dolgu malzemesi yapanı da biliyor; sloganı da ayırt ediyor, samimiyeti de ayırt ediyor.

Sonuç olarak, gençler hangi programa gideceğini, hangi şölene katılacağını, hangi partinin etkinliğinde olacağını çok iyi biliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Başarır, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, Zehranur Aydemir genç bir milletvekili, kendisini tebrik ediyorum. Gençlerin milletvekili olmasını, siyasette olmasını savunuyoruz ama burada keşke gerçekleri konuşsa ve bu ülkedeki her genç onun kadar şanslı olsa. Mesela, bir "tweet" attığı için tutuklanan gençlerden bahsedebiliyor mu?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Hangi "tweet" hangi "tweet"?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Atanamayıp intihar eden öğretmen kardeşlerinden bahsedebiliyor mu? Ya da bu ülkedeki her 4 gençten 1'i umudu yurt dışında arıyor, ondan bahsedebiliyor mu?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ya, hangi "tweet" hangi "tweet"?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya da son iki yılda 123 bin genç kardeşim başka ülkelere gitmiş, çalışıyor, ondan bahsedebiliyor mu? "Polis" derken, "polisin karşısına dikilen gençler" derken... Bak, senin annen, teyzen, ablan için...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - "Siz" "siz" diyeceksin! "Sen"miş!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - ...90'lı yıllarda biz de o polisin karşısına dikildik biliyor musun, hak aradık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - “Sen” diyorsun, “siz” diyeceksin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Başörtüsünden dolayı okula giremiyorlardı, sınava alınmıyorlardı.

AYHAN SALMAN (Bursa) - Sizin yüzünüzden!

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Senin şu anda Grup Başkanın Abdullah Güler, bir başörtüsü eyleminde polise karşı direndiğim için gözaltına alındım, benim avukatlığımı yaptı. Direndim, bugün de direnirim ama bugün adaletsizlik, haksızlık, hukuksuzluk karşısında tüm direnen gençlerin de arkasındayız. O gün senin için mücadele edenler ahlaklı...

TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) - Siz... Bu ne ya şimdi!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - ...bugün seçilmiş insanlar için mücadele edenler ahlaksız öyle mi? Yok kardeşim böyle bir şey. Eğer burada gençleri savunacaksan işsizliği savun, haksızlığı savun, adaletsizliği savun, mülakatı savun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Daha partiniz Liseye Giriş Sınavı'nda çalınan soruların hesabını veremiyor, neyi konuşuyorsunuz? Gelin burada her şeyi açık açık konuşalım, tabii ki gençleri savunalım.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Bankamatığı veremiyorsunuz siz ya, arkadaşlarınızı bankamatik memuru yapıyorsunuz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen savunma, o kendini savunur.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Savunacak şimdi ama savunma değil cevap verecek, savunma değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Âciz değil o, o bir Türk kadını, o kendini savunur; sen sus, sen sus!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ali Mahir Bey, bağırmayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - O kendini savunur, âciz değil. O senden de kendini iyi savunur, senin kadar âciz değil; sen sus, o kendini savunur.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ali Mahir Bey, lütfen...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ne yaptığın anlaşılmadı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, bir cevap vermesi lazım arkadaşımızın.

BAŞKAN - Buyurun.

10.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, bugün Genel Kurul kürsüsünde ben AK PARTİ'yi temsilen, Türkiye'nin en genç milletvekili olarak konuştum. Nice genç siyasete ilgi duyuyor, genç siyasette yetişiyor ancak baktığınız zaman, burada, siyasette daha nice gencin olmasını engelleyen sizlersiniz Sayın Ali Mahir Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Neden? Neden?

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Bugün gençler, sizin kendi Gençlik Kolları Başkanınız bile bu kürsüde değilse demek ki siz bu listelerinizde bu gençlere yer vermediniz.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Bundan sana ne ya!

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Demek ki sizler siyasette gençlere koltuğunuzu bırakmıyorsunuz, devretmiyorsunuz. Sayın Başkanım, bugün ben kendini yetiştirmiş, 18 yaşından beri partinin gençlik kollarında değerli yol arkadaşlarım, kıymetli başkanlarım sayesinde bugünlere geldim. Sizin savunmasını iddia edemediğiniz kişiler beni çok iyi savunurlar çünkü ben onların tedrisatından yetiştim ve hiçbir zaman da bundan asla gocunmam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Ya, bir de konumuz gençlik kollarının, politikanın dışında; gençler sıkıntı yaşıyor, ak gençlik rahat ediyor sadece.

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Ayrıca sizler demek ki seçim zamanında gençlerin oyunu almak için her türlü vaadi veren değil miydiniz? Hadi onları yerine getirmeye başlayın o zaman.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Gelseydik yapacaktık güzel kardeşim.

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Yerel yönetimlerde, belediyelerinizde bunları neden yapmıyorsunuz ya da yerel yönetimlerinizde, açıklayabilir misiniz gençlere neler yapmadıklarınızı ya da açıklayabilir misiniz neler yaptığınızı ve neden yolsuzlukla suçlandığınızı? Bakın, burada gençlerin emeği var ve ben genç arkadaşlarımızın emeğine sahip çıkmak için bu konuşmayı yapıyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - İntiharlar yaşıyor.

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Bizler gençler olarak Türkiye'nin her alanında öncüyüz, savunma sanayisinde de başat aktörüz, sporda da başat aktörüz, bugün her yerde bizler varız, daha da olmaya devam edeceğiz çünkü arkamızda güçlü bir lider Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son bir cümle söyleyeceğim, son bir cümle. Tek bir şeye cevap vereceğim. Dedi ki çok kıymetli genç milletvekilimiz...

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Ben size bir şey söylemedim.

BAŞKAN - Mahir Başkan, Allah Meclisimizde gençlerin sayısını artırsın diyelim, kapatalım. (AK PARTİ sıralarından “Âmin!” sesleri)

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tamam, âmin, âmin! Tek bir şey söyleyeceğim.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Özellikle CHP'den.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ali Mahir Bey, gençlerden niye bu kadar gocunuyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kıymetli kardeşimiz, milletvekili arkadaşımız dedi ki...

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Konuşabilir miyim?

Tek bir şeye cevap vereceğim. Dedi ki: “Gençler bugün burada değilse bunun sorumlusu Cumhuriyet Halk Partisi.” Benim Genel Başkanım 50 yaşında, kendi Genel Başkanı 80'e doğru gidiyor yani sorumluluk kimde bunu bir görsün.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Sizin Gençlik Kolları Başkanınız nerede, Gençlik Kolları Başkanınız?

JÜLİDE SARİEROĞLU (Ankara) - Cumhurbaşkanımızla aynı kulvarda olamaz.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Öncü...

12.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, gençlere ve yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sayın Başkan, gençlerimizle gurur duyuyoruz, hem şimdi hem geleceğimiz onlara emanet.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı verilerine göre Türkiye’de gençlerin okullaşma oranı yüzde 45 üzerine çıkmıştır. Bugün Erzurum’da spor tesislerimiz ve gençlik merkezlerimizden yararlanan kardeşlerimizin sayısı 2 milyon 300 bine ulaşmıştır. 62.897 sporcu kartı düzenlenmiştir. 19.549 kapasiteli yurtlarda öğrencilerimize hizmet vermekteyiz. 81 ilde projelerle gençlerimiz 1’inci olmuştur, kendileriyle gurur duyuyoruz.

Tüm bu yatırımların mimarı, gençliği Türkiye’nin yalnızca geleceği değil bugünü olarak gören Sayın Cumhurbaşkanımıza milletimiz ve Erzurum adına şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mertoğlu...

13.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, CHP'nin gölge bakanının açıklamasına ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkürler Sayın Başkan.

CHP’nin gölge bakanı demiş ki: “Açacağımız hâkim ve savcılık sınavlarına ilk önce geçmişteki mülakatlarda elenenleri çağıracağız.” Duyunca heyecanlandım ama sormadan da edemeyeceğim: Çağıracağınız arasında Seyfi Oktay ve Mehmet Moğultay döneminde hakkı yenen, benim gibi imahatıplı olduğu için önu kesilen o dönemin gençleri; mesela, 2 kez yazılı sınavı dereceyle kazandığı hâlde mülakatta elenen ben olacak mıyım? Hakkı teslim etmek, geçmişin defterlerini işine gelen sayfadan açmakla olmaz. Siz önce 90’larda o ikna odalarında bu milletin çocuklarının budadığımız hayallerinin hesabını verin. Geçmişi sabıkalı olanların bugün bize saf adalet dersi vermeye kalkması tam bir siyasi yüzüzlüktür, tam bir aymazlıktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Cıngı...

14.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Çerkez soykırımı ve Çerkez sürgününün 162'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın 21 Mayıs, insanlık tarihinin gördüğü en büyük trajedilerden biri olan Çerkez soykırımı ve Çerkez sürgününün 162’nci yıl dönümü. 21 Mayıs 1864 ana yurdumuz Kafkasların Çerkezsiz bırakıldığı sembolik bir tarihi ifade ediyor. Çarlık Rusyasının büyük zulmünden dünyanın dört bir tarafına sürgün edilmek zorunda kalan Çerkez kardeşlerimizin ülkemizdeki önemli bir kısmı da memleketim Kayseri’de yaşıyor, Pınarbaşı Uzunyayla özellikle Çerkezlerin çok yoğun bulunduğu; kendi kültür, anane, dil ve millî kimliklerini de yoğun biçimde muhafaza ettiği bir bölgemiz. Çerkez kardeşlerimiz ülkemize ve şehrimize ticari, ekonomik, sosyokültürel çok önemli katkılar sağlıyorlar. Bu kötü tarihin hafızalardan silinmemesi için de yarın 19.00’da havaalanı yoluna bütün hemşehrilerimi davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ahlatcı...

15.- Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı'nın, Arca Çorum Futbol Kulübüne ilişkin açıklaması

YUSUF AHLATCI (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayisiyle, tarımıyla üretimin ve emeğin şehri, Anadolu kapları olan Çorum'umuz şimdi de futbolda tarih yazmanın eşiğindedir. Arca Çorum Futbol Kulübü tarihinde ilk kez Süper Lig'e yükselmek için Konya'da final maçına çıkacaktır. Bu, sadece bir futbol maçı değil alın terinin, mücadelenin ve Anadolu insanının azminin sahaya yansımasıdır. Biz Çorumlular zor günlerde omuz omuza durmayı, sonuna kadar mücadele etmeyi, memleketimizin adını gururla taşımayı biliriz. "Çorumlunun yaptığı herkeş yapamaz." sözünü tüm Türkiye'ye bir kez daha ispat etmek için pazar günü rengimiz kırmızı-siyah, sesimiz Çorum olsun. Futbolcularımıza, teknik heyetimize ve taraftarlarımıza başarılar diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

16.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Mersin Tarsus'ta yaşanan saldırı sonucu hayatını kaybedenlere, gençlerin öğrenci affı beklentisine ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, memleketim Mersin Tarsus'ta bir bağımlının saldırısı sonucu hayatını kaybeden 6 kardeşimize Allah'tan rahmet, 8 yaralıma acil şifalar diliyorum. Bağımlılıkla mücadeleyi hep birlikte yapmalıyız efendim, bu çok ama çok önemli bir durumdur; lütfen birlik olalım.

Evet, bugün gündemimiz gençler; 4 milyon gencimiz bizden geniş kapsamlı öğrenci affı bekliyor. 9 Ocak 2025 tarihinde sunmuş olduğumuz kanun teklifinde de açıkça ifade ettiğimiz üzere, yıl sınırı olmadan; ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerimizin 2026-2027 akademik yılında eğitimlerine devam etmelerini sağlayacak bir yasa çalışmasının bir an önce gündeme alınmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Şenyaşar...

17.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, toplumsal sorunlar için Meclisten beklenen çözümlere ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkede bir adalet sorunu var, derinleşen bir yoksulluk sorunu var. Türkiye halkları toplumsal sorunlar için Meclisten çözüm bekliyor, AKP iktidarı varlık barışı yasasıyla ultra zenginlere vergi muafiyeti getiriyor. İktidar, yoksulluğu çözmeye yerine yönetmeyi tercih ediyor. Uzun süreli ehliyet cezaları sosyal bir yara hâline geldi, milyonlar Meclisten ehliyet affı talep ediyor. IBAN mağdurları on ikinci yargı paketinde acilen çözüm bekliyor. Aynı suç tarihi, aynı şartlar ama farklı infaz uygulamaları; yargının gecikmesi vatandaşın suçu değildir. 31 Temmuz Covid yasası mağdurları kırk üç aydır eşitlik, adalet istiyor. Mağdur edilen milyonlar Meclisten denetimli serbestlik sürelerinin adil düzenlenmesini, disiplin affının getirilmesini, infaz eşitliğinin sağlanmasını bekliyor. Acilen yapılması gereken kapsamlı bir Infaz Kanunu düzenlemesi Türkiye'nin en temel ihtiyacıdır, bu taleplere duyarsız kalanlar kaybedecektir.

BAŞKAN - Sayın Boz...

18.- Muş Milletvekili SümeYYe Boz'un, emeklilerin ve asgari ücretlilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Önümüz bayram ama emekli, asgari ücretli bayramda memleketine gidemiyor. Ulaşım giderleri büyük sorun ve yük hâline geldi, otobüs ve uçak biletleri fahiş seviyelere çıkmış durumda. Kendi aracıyla yola çıkmak isteyen ise yüksek akaryakıt fiyatları, otoyol masrafları ve artan trafik cezalarıyla karşı karşıya kalıyor. Yurttaş artık sevdiklerine kavuşamamanın, daha doğrusu kavuşmanın bile maliyetini

hesaplamak zorunda kalıyor. Ama mesele sadece yol da değil, insanlar evine temel gıda dahi alamıyor; çocuklara bayram harçlığı vermek, mutfağını doldurmak, bayram sofrası kurmak, misafir ağırlamak bile artık lüks hâline geldi. Uygulanan ekonomik politikalarıyla gelirler sistematik biçimde baskılanıyor, yoksulluk geniş kesimlere yayılıyor. Siz “refah” diyorsunuz ama gerçek şu: İnsanlar bayramda bile karnını nasıl doyuracağını hesaplıyor. Sözün özü: Yalnız ve yoksul bayramınız kutlu olsun.

BAŞKAN - Sayın Çan...

19.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Salıpazarı Barajı inşaatına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - 12 Mayıs'ta Havza ilçemizde yaşanan sel felaketi şu açık gerçeği bir kez daha göstermiştir: Samsun'un her yanı sel ve su taşkınları konusunda alarm vermektedir. Havza'dan Terme'ye, Çarşamba'dan Salıpazarı'na birçok ilçemiz sel ve su taşkını tehdidi altında ancak buna ilişkin önlemler ve yatırımlar sınırlanmaktadır. Yıllardır tamamlanamayan Salıpazarı Barajı işte bunun en somut örneğidir. Baraj inşaatındaki ilerlemeyi gözlemlemek üzere önceki hafta yine bölgedeydik, gördük ki bu inşaat vaat edildiği gibi 2026 yılında da tamamlanamayacak. Baraj inşaatı ağır aksak ilerlerken vatandaşımız her yağmur bulutu gördüğünde can ve mal korkusuna kapılıyor. Uyarıyoruz: Afet olduktan sonra değil olmadan önce harekete geçin, Samsun'un bekleyecek zamanı kalmamıştır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Tatar...

20.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Cizre Barajı ve HES Projesi'ne ilişkin açıklaması

ARSLAN TATAR (Şırnak) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şırnak'ımızı enerji ve tarımda dev projelerle geleceğe taşıyoruz, Dicle Nehri üzerindeki stratejik yatırımımız Cizre Barajı ve HES Projesi'yle şehrimize büyük değer katıyoruz. Bu dev eserle Nusaybin, Cizre ve İdil ovalarında 76.591 hektar araziye suyla buluşturuyoruz, ilçelerimizin içme suyunu güvenceye alıyoruz. Yıllık 1 milyar 167 milyon kilovatsaat enerji üreterek ekonomiye her yıl 3,6 milyar lira katkı sağlayacağız. Kasım 2024'te başladığımız projede yüzde 17 fiziki gerçekleştirmeye ulaştık; hedefimiz, barajımızı 2029 yılında tamamlamak. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Tarım ve Orman Bakanımıza ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

21.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, engelli vatandaşların kamudaki atamalarına ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, engelli vatandaşlarımıza atama yani EKPSS, kamudaki atama çilesi artık bitmelidir diyorum. 2026 yılında aday sayısı 116 bine ulaştı ama atamalar giderek azalmakta. Eskiden yılda 2 kere yapılıyordu bu atamalar ama 1'e düştü ve süreleri de arttı, bekleme süreleri uzadı. Birçok kurumda engelli kontenjanları ise hâlâ boş bekletilmekte. Çözüm için şu adımlar atılmalı: Atamalar yeniden yılda 2 kez yapılmalı, boş kadrolar eksiksiz bir şekilde doldurulmalı, mezuniyete göre branş planlaması gereklidir diyorum. Gerekli aksiyon için buradan çağrıda bulunuyorum. Engelli vatandaşlarımız için bu çile, EKPSS çilesi bitmelidir diyorum.

BAŞKAN - Sayın Fırat, buyurun.

22.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, bugün Malatya'da meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bugün Malatya bir kez daha sallandı; 5,6 büyüklüğündeki deprem bize yine acı gerçeği hatırlattı. Bu ülkede deprem sadece yerin altında değil ihmaller içinde de maalesef büyüyor. Depremden etkilenen

bütün yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyorum ama artık yalnızca “geçmiş olsun” demek yetmiyor çünkü aradan geçen zamana rağmen, hâlen konteynerlerde yaşayan insanlar var; hâlen köyünde suya ulaşamayan, elektriğe ulaşamayan kitleler, insanlar var.

İnsanlar bir felaketin ardından yalnızca evini değil devlete olan güvenini de kaybetmemelidir. Bakın, bu memlekette fay hatları kadar derin bir eşitsizlik hattı da oluşmuş vaziyettir. Birileri güvenli sitelerde hayatlarına devam ederken yoksul yurttaşlarımız hâlen bugün “Çadırım uçacak mı?” korkusuyla yaşıyor. Verilen sözler tutulmalıdır; kalıcı konutlar hızla teslim edilmeli, özellikle kırsal bölgede yaşam koşulları insan onuruna yakışır bir hâle getirilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

23.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, 2024 yılında yürürlüğe giren 7464 sayılı Kanun sonrası yaşanan belirsizliğe ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

2024 yılında yürürlüğe giren 7464 sayılı Kanun sonrası imar sorunu bulunan turizm bölgelerindeki binlerce konut sahibi büyük bir belirsizlik yaşamaktadır. Verilen sözlere rağmen sorun hâlâ çözülememiş, birçok işletme de yıkım tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. 2026 sezonuna girilmesine rağmen, Kaş, Kalkan, Fethiye, Rize ve Sapanca başta olmak üzere on binlerce turizm işletmesi ve yüz binlerce kişi çözüm beklemektedir. Sektörün talebi deprem, yangın ve güvenlik denetimlerinden geçen işletmelere devlet denetiminde geçici faaliyet hakkı verilmesi ve ekmek kapılarının kapanmamasıdır. Buradaki vatandaşlarımız kaçak yapılaşmayı savunmuyor ancak yıllardır çözülemeyen imar sorunlarının bedelini de ödemek istemiyorlar. Yasaklama ya da yıkım çözüm değildir. Vatandaşımız mağdur edilmeden kalıcı bir düzenleme yapılarak belirsizlik ortadan kaldırılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kış...

24.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşanan saldırıya ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, Mersin'imizin Tarsus ilçesinde yaşanan menfur silahlı saldırıda 6 vatandaşımız hayatını kaybetti, 8 vatandaşımız da hayat mücadelesi veriyor. Bu olay münferit değildir Türkiye’de şiddet artık toplumsal bir güvenlik krizine dönüşmüştür. Bugün bireysel silahlanma kontrolden çıkmış, uyuşturucu ve yasaklı madde kullanımı korkunç boyutlara ulaşmıştır. Resmî verilere göre 2024 yılında 309 bin uyuşturucu olayı kayda geçmiştir. Son bir yılda silahlı olaylarda 2.225 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Bu, istatistik değildir; toplumsal alarmdır, toplumsal çürümedir. Bu tabloyu yaratan, yoksulluğu büyüten, toplumsal çöküşü derinleştiren ve gençleri umutsuzluğa mahkûm eden yanlış politikalar. Şiddeti, uyuşturucuyu, bireysel silahlanmayı görmezden gelerek de toplumu koruyamayız. Yüce Meclisimizi bu konuda üzerine düşeni yapmaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

25.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, fahiş fiyatlara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Gittiğimiz her ilimizde temel gıda ürünleri ve pazar tezgâhlarındaki fahiş fiyatlar vatandaşımızı artık alışveriş yapamaz hâle getirdi. Eskiden kiloyla alınan meyve ve sebzeler artık taneyle hatta maalesef, ilim Adana’da bedava verilen karpuzlar dilimle satılır hâle geldi. Vatandaşın cebinde nakit para kalmadığı için mahalle pazarlarında bile tezgâhların üzerine “Kredi kartı geçerlidir.” yazılmaya başlandı. Özellikle emeklilerimiz evine iki lokma bir şey götürebilmek için ellerinde broşürlerle market

market geziyor, nerede ucuzu varsa onu almaya çalışıyor. Önümüz Kurban Bayramı. Bugün bir emeklinin 4 bin liralık bayram ikramiyesi bu hayat pahalılığı karşısında eriyip maalesef pul oldu. Emeklimiz bu parayla bırak kurban kesmeyi, torununa harçlık veremez hâle geldi. Emeklinin, işçinin bayramı bayram gibi yaşayabilmesi, mutfaktaki yangının sönmesi ve vatandaşımızın rahat nefes alabilmesi için kalıcı adımların atılması lazım. Artık Hükûmetin hamasi söylemlerden vazgeçmesi lazım.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

26.- *Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdurluların sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanamadıklarına ilişkin açıklaması*

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Burdurlu hemşehrilerim ne yazık ki sağlık hizmetlerinden çok az bir şekilde yararlanıyor. Burdur'da 1 tane devlet hastanesi var. Tabii, Tıp Fakültesi kararı onaylandı ama onda da belli bir süre geçmesi gerekiyor sağlıkla alakalı hizmet verebilmesi için. Bu yıl öğrenci almaya başlayacak Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi. Ama boşaltılan, eskiden devlet hastanesinin olduğu bir bölge var, orada camlı bölümlü bir alan var. Orası yıkılmadı, depreme de dayanıklı olduğunu biliyoruz. 2023 yılından beri AK PARTİ'li yöneticiler müjde veriyor "Orayı tekrar hayata geçireceğiz. 3-4 tane poliklinik olacak. Ameliyat yapılmaya devam edilecek ve Burdurlu hemşehrilerimiz bu alandan yararlanacaklar." diye ama 2026'nın Mayıs ayında, henüz hâlâ gerçekleşmiş bir durum yok. Israrla soru önergeleriyle sıkıştırmaya çalışıyoruz Bakanlığı ama hareket etmiyorlar. Gerçekten de Burdurlu hemşehrilerimizin sağlık anlamında yeterli hizmet alabilmelerine artık olanak vermeliyiz diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Adıgüzel...

27.- *Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, INC'nin açıkladığı fındık rekoltesine ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Fındıkta bilindik ayak oyunları INC'nin sahte yüksek rekolte açıklamasıyla zirve yaptı. Kanunlarımıza göre fındık rekoltesi sadece Tarım Bakanlığı tarafından temmuz ayında belirlenir. 8 bin kilometre öteden, Çin'in Makao kentinden benim bahçemdeki fındığı nasıl gördün sen? 809 bin ton rekolte üflemişler, geçen yıl da tükürdüklerini yalamışlardı. Anlayamadığım bir de 150 bin ton stok açıklamışlar. Bu yıl fındık sadece üreticide kaldığına göre sanırım bu Ferrero çetesi milletin elindeki fındığı da kendi stoku olarak görüyor. İçeride ise yine fındık fiyatları az yukarı hareketlendi diye hemen TMO piyasaya fındık sürerek fındık fiyatının önünü kesmeye çalışıyor. Tüm bu olan biteni de Hükûmet seyrediyor, Rekabet Kurulu seyrediyor, TMO ve FİSKOBİRLİK de zaten işbirlikçi ama millet de sizi not ediyor, öfke biriktiriyor.

Önce meydanlarda, sonra da sandıkta görüşeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Bozdağ...

28.- *Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı Diyadin'deki GES projesine ilişkin açıklaması*

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Ağrı Diyadin Bezirgan köyünde, köylülerin daha önce itiraz ettiği GES projesiyle 260 dönümlük mera fiilen işgal edildi. Hayvanların otlatıldığı, yem ihtiyacının karşılandığı mera bugün güneş panelleriyle kaplı. Üstelik daha önce "Mera ve verimli arazi." denilerek durdurulan proje nasıl uydurulduysa, mera komisyonu tarafından mera vasfı kaldırılarak uygulamaya konulmuş. Yerinde inceleme yaptık, burası çorak ve verimsiz değil üretim yapılan verimli bir bölge. Ağrı İl Genel Meclisi projeye 2 defa ret verdi yani projenin imar izni yok. Buna rağmen bugün şirket çalışanlarının hiçbir resmî belge olmadan alana girdiği ve iş makinelerinin alanda çalıştırıldığı haberini aldık. Bir köyün yaşam kaynakları bu şekilde gasbedilemez. Bu süreç derhâl durdurulmalı, tüm usulsüzlükler ortaya çıkarılmalıdır. Köylülerin yanındayız, sürecin takipçisi olacağız.

BAŞKAN - Sayın Öcalan...

29.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Adıyamanlı ve Malatyalı çiftçilerin yaşadığı soruna ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, Adıyaman ve Malatya'daki halkımızı buradan saygıyla selamlıyorum.

Dün Adıyaman'daydık; bundan birkaç yıl önce burada tütünle ilgili bir kanun çıktı, şu an bunun ceremesini maalesef Adıyamanlı ve Malatyalı çiftçiler yaşamaktadır. Âdeta bir kartelleşme durumu var. Tütünü ekmek serbest, emek vermek serbest, yetiştirmek serbest ama piyasa işi oradaki 6 tane şirkete havale edilmiş. Bu 6 şirket âdeta kartel gibi hareket ediyor, fiyatta prensip anlaşması yapıyor ve tarımla uğraşan, çiftçilikle uğraşan Adıyaman halkını âdeta sömürüyor. Şunu buradan açık bir şekilde belirtmek lazım: Şu an bu şirketler bir araya gelmiş, her bir şirket 20 bin-30 bin dönüm arazi kiralamış, artık eskiden çiftçiye öldürüyordu, bundan sonraki süreçte maalesef Adıyaman'daki çiftçiye gömmeye niyetlenmişler. Maalesef Hükûmetin politikaları bu noktada da yanlıştır.

BAŞKAN - Sayın Konukçu...

30.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, işçilerin sendika seçme hakkına ilişkin açıklaması

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ülkede halkın iradesine kayyum atayan zihniyetin işçinin iradesine de ipotek koyarak sarı sendikaları işçinin başına kayyum gibi diktiğini görüyoruz. Aksa Holdinge bağlı Bursagazda DİSK ENERJİ-SEN örgütlenip çoğunluğu aldığı hâlde mobbing, baskı, SGK oyunlarıyla, şirket ve sarı sendika iş birliğiyle karşı karşıya kaldı. İşçiler kölelik sözleşmelerine ve sefalet ücretlerine boyun eğmediği için holdingin ikna odalarıyla ve hukuksuz tutanaklarla yüz yüze kalıyor. Bu sömürü düzeninde “Burada mobbing var.” demek bile bir mobbing gerekçesi hâline getirilmiştir. İşçilerin sendika seçme hakkı engellenemez, Bursagaz işçilerinin yanındayız. Sendikal haklara yönelik baskılara derhâl son verilmeli, işten çıkarılan işçiler görevlerine iade edilmelidir. Çalışma Bakanlığı da acilen denetim ve soruşturma başlatmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Uçar...

31.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van kayyumına ilişkin açıklaması

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkan, gasp şebekesi Van'da yeni yolsuzlukların peşine düşmüş. Kayyum, Van halkının tüm varlığına göz dikmiş durumda. Son olarak su sayaçlarını değiştirerek büyük bir soygunun peşindeler. Van'daki toplam 320 bin sayacı değiştirerek ve her bir sayaç için 4 bin TL yurttaşla bir bedel çıkartarak toplamda 1 milyar 344 milyon gibi devasa bir yolsuzluğun peşinde Van kayyumu. Bu bedelin yurttaşlara yansıtılması adil değil, hukuki değil. Aynı zamanda, hizmet sağlayıcısı eğer bu hizmetten bir gelir elde ediyorsa bu bedele de katlanmak zorundadır. Van kayyumı bu talan ve gasp zihniyetinden bir an önce vazgeçmeli, yurttaşın cebindeki son kuruşa kadar göz dikme siyasetine de son vermelidir.

BAŞKAN - Sayın Çakırözer...

32.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Gazeteci Alican Uludağ'ın yarınki duruşmasına ve tutuklu gazetecilere ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın bu ülkede sadece bir gazeteci değil halkın haber alma hakkı yargılanacak. Gazeteci Alican Uludağ tam üç aydır Silivri zindanında haksız, hukuksuz tutuklu, yarın hâkim karşısında olacak. Duruşma Ankara'da ama Alican'a Silivri'den SEGBİS'le bağlan dayatması var. Oysa onun talebi net, Ankara'da hâkim karşısında yüz yüze savunma yapmak istiyor. Adalet yalnızca verilen kararlarla değil yargılama sürecinin şeffaflığı ve hakkaniyetle de sağlanır. Alican'a SEGBİS dayatması savunma hakkı açısından kabul edilemez, derhâl Ankara'ya getirilmelidir.

Sayın milletvekilleri, gazetecilik suç değildir. Alican Uludağ, İsmail Arı, Merdan Yanardağ, Pınar Gayıp ve düşüncesi nedeniyle zindanda tutulan tüm gazeteciler derhâl özgürlüğüne kavuşmalıdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak basın ve ifade özgürlüğünün ve halkın gerçekleri öğrenme hakkının yanında olmaya sonuna kadar devam edeceğiz.

BAŞKAN - Hasan Basri Sönmez...

33.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, 14 Mayıs 2026 tarihinde Isparta'da etkili olan dolu yağışına ilişkin açıklaması

HASAN BASRİ SÖNMEZ (Isparta) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

14 Mayıs 2026 tarihinde Isparta'mızda etkili olan dolu yağışı merkez başta olmak üzere Gelendost, Eğirdir, Yalvaç, Senirkent, Uluborlu ilçelerimizin tarımsal üretim alanlarında ciddi zararlara neden olmuştur. Elma, gül, kiraz, erik, kayısı başta olmak üzere tarımsal ürünlere büyük emek veren üreticimiz bu afetten olumsuz etkilenmiştir. Yaşanan afetin hemen ardından İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzün teknik ekipleri sahaya inerek ön tespit çalışmalarına başlamıştır. Üreticimizin zararının hızlı bir şekilde belirlenmesi ve gerekli desteklerin sağlanması büyük önem taşımaktadır. Toprağa alın terini döken çiftçimizin yanında olmak hepimizin ortak sorumluluğudur. Bu vesileyle, dolu afetinden etkilenen tüm üreticimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, zararın en kısa sürede giderilmesini temenni ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

34.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Küresel Sumud Filosuna yapılan saldırıya ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Terör devleti İsrail onlarca yıldır sürdürdüğü işgal, soykırım, katliam ve saldırgan politikalarına her geçen gün bir yenisini ekliyor. Gazze'de yüz binlerce insan açlıkla, susuzlukla, hastalıkla baş başa kalırken ablukayla bütün insanlar cezalandırılıyor. Böyle bir ortamda küresel bir vicdan hareketi olarak yola çıkan Küresel Sumud Filosuna yapılan saldırı uluslararası hukukun açık ihlali. Şu anda 428 barış insanı, 56 gemi ve 85 vatandaşımız uluslararası sularda alıkonmuş, korsanlıkla kaçırılmıştır. Bugün üç gün olmasına rağmen henüz bu insanlardan haber alınamamaktadır. Burada sadece kınama değil gerekli yaptırımlar yapılmalıdır; Hükûmet acilen devreye girmeli, hamasi nutukların ötesinde, insanımıza sahip çıkmalı; Sumud Filosu aktivisti vatandaşlarımızın derhâl ülkemize dönmesini sağlamalıdır.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

35.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 2026 enflasyon tahminine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 2026 enflasyon tahminini ara hedef yüzde 16'dan ara hedef yüzde 24'e, yıl sonu yüzde 26'ya çıkardı. Bu, ekonomide hedeflerin çöktüğünün apaçık ilanıdır; hele hele 2027 tahminindeki sapmanın yüzde 70'lerin üzerine çıkması bu çöküşün resmî ispatıdır. Enflasyonla mücadelede sınıfta kalınmıştır. Millet inim inim iniyor; hele hele dar sabit gelirli, emekliler, asgari ücretliler perperişandır. Hiç lafı dolandırmayın, enflasyon farkı bir zam değildir, acilen ara zam şarttır, ek zam şarttır; enflasyon farkının üzerine mutlaka ara zam ve ek zam istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Talep üzerine, bayram arifesi olması sebebiyle Grup Başkan Vekillerimizin konuşmalarına daha önce tanıdığımız süreye ek olarak iki dakika daha eklemiş bulunuyorum.

Hayırlı çalışmalar diliyorum.

Sayın Özdağ, buyurun.

36.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, Kurban Bayramı'na; Bodrumspor'a, Çorumsport'a ve Muğlasport'a; 18 Mayıs 1944'te Kırım Tatar Türklerinin sürgüne gönderilmesine ve 1864 Kafkas Çerkez sürgününün 162'nci yıl dönümüne, Küresel Sumud Filosuna, Lamine Yamal'a, Anadolu Ajansına, rehabilitasyon merkezleri için yapılan anlaşmaya ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; iki bayram -bir bayram dün geçti, bir bayram da önümüzde olacak- biri millî bayramımız, biri dinî bayramımız. Milletler dinî ve millî bayramlarıyla temayüz ederler. 19 Mayıs 1919, Osmanlı yıkılmış, Sevr Anlaşması'na imza atmışız ve Osmanlı toprakları paylaşılmış, tamamen işgal edilmiş bir ortamda İstanbul'da bulunan Osmanlı'nın askerleri kendi aralarında yapmış oldukları istişareler sonucunda Samsun'a çıkmak, Samsun'dan Amasya'ya, Amasya'dan Erzurum'a ve Sivas'a, Sivas'tan Ankara'ya uzanan bir yolculuk yapmak üzere kararlaştırmışlardı. 19 Mayıs 1919, yıkılmakta olan, tamamen işgal edilmiş olan bir imparatorluğun hatta Avrupalıların deyimiyle tekrar, yeniden Orta Asya'ya gönderilmek istenenlerin, karşı direnenlerin savaşıydı, direnenlerin yürüyüşüydü. Mustafa Kemal de burada öncülük yapmıştı, Mustafa Kemal Atatürk, Kazım Karabekir, İsmet İnönü, Mareşal Fevzi Çakmak, Rauf Orbay gibi insanlar öncülük yaptılar. O dönem içerisinde bütün bu Millî Kurtuluş Savaşı'mızı, daha doğrusu İstiklal Savaşı'mızı, Millî Mücadele'yi organize eden herkese rahmet diliyorum ve Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'mız kutlu olsun, nice bayramlara beraberce özgür Türkiye'de yaşamak temennisiyle.

Kurban Bayramı, dinî bayramımız. 2 dinî bayramımız var: Ramazan ayı bayramı ve de Kurban Bayramı. Ramazan Bayramı değil ramazan ayı bayramı, daha önce “şükür bayramı” olarak geçiyordu, ardından da “Ramazan Bayramı” diyerek 1980 darbesinden sonra darbeciler böyle bir isim koymuşlardı, ramazan ayı bayramıdır.

Şimdi de Kurban Bayramı'mız geldi. Kurban Bayramı'mızda geçmişte verilen bin lira emeklilere bayram ikramiyesi olarak şimdi 4 bin lira olarak veriliyor, keşke bir asgari ücret olarak verilmiş olsaydı diyorum ama veremedi iktidar ve bir yandan “Aya 2 gidişli, 2 gelişli yol yapacağız desek bu millet bize inanır.” diyenlerin, “Ekonomimiz pık yaptı.” diyenlerin şimdi geldikleri hâlipürmelalini seyrettikçe de ah ediyoruz, vah ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Bodrumspor bir play-off maçı yaptı Çorumsport'la beraber; Çorumsport galip geldi, Bodrumspor yenildi ve Erokspor ile Çorumsport bir final maçı yapacaklar. Çorumsport'u tebrik ediyorum, Bodrumspor'a da başarılar diliyorum ama yeni bir derbiye şahitlik yapacağız, bir yandan Muğlasport amatör ligden 3. Lig'den 2. Lig'e, 2. Lig'den de 1. Lig'e çıktı ve Menaf Kıyanç adlı Kulüp Başkanı tarihte, hemen hemen spor tarihinde olmayacak bir şeye imza attı, üç yılda 3 şampiyonluk yaşadı ve buraya geldi. Yeni bir derbiye şahitlik yapacak Ege Bölgesi; nasıl ki Göztepe ile Altay; geçmişte, şimdi yapılan Samsunsport ile Trabzonspor veya İstanbul derbisi veya Karadeniz derbisi deniyorsa bir Muğla derbisi de olacak Muğlasport ile de Bodrumspor 1. Lig'de derbi maçları yapacaklar ve bu heyecanı Muğla yaşayacak. Ben inanıyorum ki onlar da Süper Lig'e çıkacaklardır.

İki tane trajedi yaşadık geçmişte. Bir: 18 Mayıs 1944'te Kırım Tatar Türkleri sürgüne gönderildi Stalin tarafından; 2,5 milyon kişi trenlerde havasız bırakıldılar, işkencelerle öldürdüler, Sibiryaya gönderildiler ve aç biilaç şekilde, kimsesiz bir şekilde öldükleri gibi, kanun çıkarttı o zamanki Sovyet

Sosyalist Cumhuriyetler Birliği “Bu gönderilenlerin aileleri ve torunları bundan sonra bir daha Kırım’a dönemeyecekler.” diyerek. Tek istisnası olmuştur biliyorsunuz, Cengiz Dağcı dönmüştü. Cengiz Dağcı İngiltere’de öldükten sonra bir Hristiyan mezarlığına gömülmek istenirken Sayın Ahmet Davutoğlu’nun -o zaman görevdeyken- mücadelesiyle beraber -Rusya’yla görüşerek, Ukrayna’yla görüşerek- kendi doğduğu topraklara gömülmüştü, Gurfuz’a. O nedenle, Kırım Tatar Türklerinin yaşadıkları o trajediye bir kez daha atıfta bulunuyorum. Dünyanın en fazla takibe uğrayan milletlerden bir tanesi Türklerdir ve Kırım’ın da Sovyetler tarafından, bugünkü Rusya tarafından işgal edilmesini kınıyorum. Bir an önce Ukrayna’nın tekrar yeniden egemenliğine tahsis edilmesi ve onların da bağımsız, özerk bir şekilde yaşamalarını temenni ediyorum.

Diğer bir sürgün ise benim annemin dedelerinin yaşadığı 1864 Kafkas Çerkez sürgünü arkadaşlar ve 162’nci yıl dönümü. Bunlar tamamen Kafkaslardan temizlendiler -sığınabildikleri yere kadar-Balkanlar’a gittiler, Ürdün’e gittiler, Lübnan’a gittiler, Osmanlı’ya sığındılar ve gelirken de çok büyük trajediler yaşadılar; binler, on binler öldü. O günden beri hâlâ bu trajediyi yaşıyorlar ve bu dramları yaşatmak hepimizin görevi. O nedenle, bir daha insanlık soykırımlarının, dramlarının, trajedilerinin yaşanmamasını temenni ediyorum.

Küresel Sumud Filosu... Biliyorsunuz, 7 Ekim’de HAMAS’ın yapmış olduğu bir saldırı sonrasında vatanlarını korumak adına İsrail bir orantısız güç kullandı, o günden beri o saldırı devam etmektedir arkadaşlar. Bir yandan Lübnan işgal ediliyor, bir yandan Suriye işgal ediliyor, bir yandan Gazze işgal ediliyor ama bu saldırıların duruş sebebi İslam dünyasının duruşundan kaynaklanmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İslam dünyasının liderleri de halkları da... Halkları çaresizdiler çünkü monarşiyile yönetiliyor çoğunluğu ve onların kalkıp özgürlük adına “Biz yürüyüş yapacağız, biz burada miting yapacağız, Filistin’in yanındayız.” deme şansları yoktu ama Batı dünyasında 10 ülke Filistin’i tanıyınca ve aynı zamanda Batı dünyasının insan olan Hristiyanları, insan olan Musevileri, insan olan Müslümanları sokaklara çıkınca, bütün dünya ayaklanınca bu trajedi karşısında... 100 bine yakın insan öldürüldü, 150 bine yakın insan yaralandı, 110 bine yakın ev tamamen yıkıldı, yaşanmaz hâle getirildi; kadınlar, çocuklar öldürüldüler ve sakat kaldılar.

Şimdi, bu Küresel Sumud Filosu da başka bir farkındalık yarattı, üçüncü farkındalığı yarattı. Dünyanın her yerinden insanlar, aktivistler, çeşitli ırklara, milliyetlere mensup insanlar kalktılar, buralara geldiler. Ardından, savaş devam ederken bunları alıyordu İsrail, şimdi ise orada bir Barış Kurulu kuruldu. Barış Kurulunda Türkiye de var. Ya, İsrail, sen niye karşıyorsun Gazze’ye yardım etmeye gidenlere? Sana ne? Seni ne ilgilendiriyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sen niçin kalkıp onlara müdahale ediyorsun? Ve deniz sularında, uluslararası deniz sularında müdahale ediyorsun çünkü sen 1967 yılından beri Birleşmiş Milletlerin hiçbir kararını dinlemeyen, eşkıya, faşist ve de aynı zamanda soykırımcı bir devletsin; sen katil bir devletsin, katliamcı bir devletsin ve sapık bir din inancının tezahürsünüz sizler. Sumud Filosuyla ilgili de şimdi ben Türkiye Cumhuriyeti devletinin Hükûmetine sesleniyorum: Hani siz diyordunuz ya “Biz onlara her türlü yardımı yapıyoruz. Filistin’e yardım yapıyoruz, Gazzelilere yardım yapıyoruz.” hadi gelin öyle kınamakla... Sayın Ömer Çelik’in “Efendim, şiddetle kınıyorum.” Vallahi ben şeddeli kınıyorum o zaman. Ben muhalefetim, ben şeddeli kınıyorum, şeddeli kınıyorum, şeddeli kınıyorum

ama kalkmış kınıyormuş. Niye kınıyorsun? Hadi gel! İsrail’le olan bütün anlaşmalarımızı; ekonomik anlaşmalarımızı, askeri anlaşmalarımızı, eğitim anlaşmalarımızı, kültürel anlaşmalarımızın tamamını iptal edin bakalım, göreyim sizi. İspanya’da bir şahıs çıkıyor -Pedro Sanchez denilen bir Başbakan- ve diyor ki: “Burada bir katliam var.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ve bu katliama karşı da bütün dünyada farkındalık yaratıyor. Ben buradan seslendim. Burada, bu Türkiye Büyük Millet Meclisinde Şimon Peres dinletildi, iktidar Şimon Peres’i bu kürsüde konuşturdu ve bizim ısrarlarımız üzerine buraya Mahmut Abbas geldi ama Haniyye getirilmedi. Haniyye İran’a gitti ve öldürüldü. Şimdi de ben diyorum ki: Gelin, bu Pedro Sanchez’i bu Meclise getirin ve konuşturalım ve Hükûmete de diyorum ki Nobel Barış Ödülü’ne de aday gösterin diyorum buradan ama siz bunu yapamazsınız, yapmanız da mümkün değildir çünkü niye yapamazsınız? Yapmanız için sizin onlara karşı bir minnet duygunuzun, bir diyet borcunuzun olmaması gerekiyor, maalesef var.

Lamine Yamal, bu şahıs... Şampiyon oldular, Barcelona dünyanın en önemli takımlarından bir tanesi. Oraya annesiyle, babasıyla ve kardeşiyle çıktıklarında bir bayrakla çıktı, Filistin bayrağıyla çıktı. Bu Filistin bayrağı dünyada tanınmıyor, Birleşmiş Milletlerde de dalgalanıyor ama bir anda İsrail’in bu Siyonist hükûmeti ayağa kalktılar ve dediler ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Dokuzuncu dakika buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - “İki dakika söz vereyim.” demiştiniz efendim. Son dakikam olsun, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Dokuzu söyleyeyim şimdi...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Lamine Yamal’a da teşekkür ediyorum. Lamine Yamal’la ilgili de gerekli işlemleri yapmamız lazım.

Ben buradan Anadolu Ajansı’nın bir iki yüzlülüğüne atıfta bulunuyorum. Burada çalışanları tenzih ederim ama bu Anadolu Ajansı’nda... Şimdi, İYİ Partiden AK PARTİ’ye katılan bir milletvekili var, orada Genel Başkan Yardımcısı oldu; Kürşad Zorlu ve onun konuşmasını tam beş buçuk dakika verdi Anadolu Ajansı, tam beş buçuk dakika. Şimdi, CHP’li Grup Başkan Vekillerine soruyorum: Anadolu Ajansı beş buçuk dakika sizin konuşmalarınızı verdi mi? DEM PARTİ’li Grup Başkan Vekilleri veya İYİ Partili Grup Başkan Vekilleri, bizim Grup Başkan Vekillerimiz, ne zaman verdiniz? E, veriyorsunuz, bir satır veriyorsunuz. Ardından da darlıyorsunuz: “Ya, niye böyle söylediniz?” Ya, kardeşim, Anadolu Ajansı millete ait, 86 milyona ait, Türkiye Cumhuriyeti devletine ait; hepimizin vermiş olduğu vergilerle ayakta duruyor. Siz niye bir partinin propagandasını yapıyorsunuz? Aynısını TRT de yapıyor. Ben Anadolu Ajansı’nda çalışanları tenzih ederim. O nedenle, ben burada kınıyorum, takbih ediyorum.

Elektronik yüz tanıma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakika, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Son dakika...

Efendim, önemli bir konu: Şimdi, Türkiye’de RAM var biliyorsunuz. Bu nedir? Rehabilitasyon merkezleri. Burada engelli çocuklarımız, vatandaşlarımız rehabilite ediliyorlar. Bu rehabilitasyon merkezleri 3.343 özel eğitim kuruluşu, yaklaşık 60 bin personel görev yapmakta, 650 bine yakın da burada özel gereksinimli bireylerimizin tedavileri var. Peki, ne oluyor? Yüz tanıma getirdi Millî Eğitim Bakanlığı, yüz tanıma ve bu şirketler... Ben soru önergeleri verdim, genelgeçer cevaplar vermiş bana.

4 firma buraya ihale vermiş. Bu firmalar, bu şirketler bunlarla anlaşma yapmış ama bu anlaşmalarda 3 şirketle anlaşma yaparsanız hemen kilitleniyor sistem, göstermiyor; çok az kişi oralarda üye olabiliyor, oraya girebiliyor, ihaleyi alabiliyor ama bir şirket var, hepsini alıyor ve geliri ne kadar, biliyor musunuz, kâr marjı? 2-2,5 milyar civarında bir para.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ya, Millî Eğitim Bakanı sana sesleniyorum: Ya, dolanmanıza gerek yok ki! Söyleyin, çıkın, açık ve net olarak “Bu şirketler buralarla anlaşma yapamazlar, sadece biriyle anlaşma yapar.” deyin. O nedenle bu konu araştırılacak, soru önergesi bir daha veriyorum.

Sayın Başkanım, kusura bakmayın, çok teşekkür ederim efendim, sağ olun.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Uğur Poyraz.

Buyurun Sayın Poyraz.

37.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Çanakkale'deki bir ağır ceza mahkemesi başkanıyla ilgili haberlere, geçen hafta gerçekleştirdikleri Şanlıurfa ziyaretine, Milli Dayanışma ve Kardeşlik Komisyonuna, dünyadaki hantavirüs ve Ebola alarmlarına ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, geçen haftadan beri içime oturan bir hadise var. Aslında birkaç gün gazetelerde yer aldı Çanakkale ilinde bir ağır ceza mahkemesi başkanı hanımefendiyle ilgili haberler silsilesi. Tabii, bu ağır ceza mahkemesi başkanına ilişkin kamuoyuna açık kaynaklarda yer alan bu haberler beni aslında böyle bundan bir yirmi beş, otuz yıl önceye götürdü. Otuz yıl evvel, üniversite 1'inci sınıftayken üniversiteye arabayla gidebilmek benim için bir tutkuydu ve rahmetli annemin böyle bir çakarılmaz arabası vardı. O arabayla Selçuk Üniversitesine, Konya'ya gittim. Tabii, arabada araba teybi yoktu. Daha sonra, Ankara'ya döndükten sonra -hiç unutmuyorum- Kumrular'da araba teybi satan bir yere gittim ve araba teybi satan yerden -o zaman adam da bana güvendi- 4-5 taksitle ama senet vererek araba teybi aldım. O arabaya teybi taktım, artık dünyanın hâkimi gibiydim o araba teybiyle. Tekrar okula gitme fırsatım oldu. Tabii, birinci sınıfta olduğum için senet nedir, ciro nedir, ödemezsem ne olur; bu konularda fikir sahibi değildim. O dönemde babam yargıç ve bu senetlerden ikisini ödedim, üçüncüsünü ödeyemediğim zaman eve icra takibi geldi ve o zaman 20'li yaşlarımdayım, yirmi yıl boyunca babamdan hiç görmediğim bir tepkiyle karşılaştım. Babam bir yargıç olarak “Bir hâkimin evine icra gelemez. Bir hâkim borç alamaz. Bir hâkim icra takibinin muhatabı olamaz.” diye, o sakın, huzurlu adam evin içinde böyle dehşet yaratan bir karaktere döndü. İşte, o hâkimlerden, o savcılardan bugün geldiğimiz nokta; Çanakkale'deki bir ağır ceza mahkemesi başkanının uyuşturucu trafiğinde yer alması, başka bir savcının hâkimi adliyede vurması vesaire bugün ülkenin ve vatandaşın yargıya olan güveninin, aynı zamanda yargıdaki insan kalitesinin çok net bir resmi. Ben, sadece bu haberi okuduğum anda kendi ailemdeki hukukçuların nasıl yaşadıkları, nasıl bir ahlaka sahip oldukları ve hayatlarını nasıl inşa ettikleri, evlatlarını nasıl yetiştirdikleri gerçeğini hatırlayıp önce şükrettim, sonra da bugünle ilgili kaygılarımın ne kadar arttığını burada sizlerle paylaşmak istedim.

Yine, geçtiğimiz hafta Sayın Çanakkale Milletvekilimiz Rıdvan Uz'la birlikte Urfa'daydık. Urfa'ya, tabii, genel başkanların konvoyuyla ya da genel başkanların heyetiyle gittik ama uzun zamandır tek başımıza gitmemiştik. Urfa'ya gittiğimizde Ceylânpınar ve Akçakale'deydik -Sayın Rıdvan Uz oradaki tespitlerini çok daha net paylaşacaktır- Ceylânpınar ve Akçakale'de 2 tane sınır kapısı var; sınır kapılarından Akçakale'deki açık, Ceylânpınar'daki kapalı. Ceylânpınar'daki TİGEM'de binlerce, on binlerce, yüz binlerce dönüm arazide yaklaşık 152 tane güvenlik görevlisi var ve ortalama yirmi yıldır

orada çalışıyorlar, yirmi yıldır orada çalışan güvenlik görevlileri hâlâ taşeronda çalışıyorlar ve bununla ilgili çok kaygılılar. Ellerinde uzun namlulu silahlarla bu insanlar orada hayvanları ve oradaki tarım arazilerini koruyorlar ve bu insanların ciddi mağduriyeti var. Bu insanlar bu konuyla ilgili seslerini duyurmakta zorlanıyorlar.

Hakeza, Urfa-Akçakale yolu yıllardır artık bir yılan hikâyesine dönmüş hâlde. Çok enteresan bir şey, aslında orada kâğıdı, kalem elimize aldık; yıllardır siyasetçiler geliyor, burada konuşuyorlar -buna İYİ Parti de dâhil olmak üzere- gidiyoruz, konuşuyoruz, konuşuyoruz, konuşuyoruz ama vatandaş artık dinlemekten ziyade kendisi konuşmak istiyor ve biz dedik ki: “Bu sefer bunu kiralım, biz hiç konuşmayalım, lütfen, herkes derterini anlatsın.” Derterini anlatırken Ceylânpınar’da çok enteresan bir serzenişte bulunuldu. Sayın Zengin, son bir hafta içerisinde, geçtiğimiz bir hafta-on gün içerisinde 5 genç intihar etmiş Urfa Ceylânpınar’da, 5 genç. Bu konunun hassasiyetle üzerine gidilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Oradaki bize konuyu aktaranlar, biraz kulaktan dolma olabilir, birazcık kendileri de vâkıf olabilir ama bu meşhur TCK 158, bugün tüm milletvekillerinin maillerini dolduran o TCK 158 hadisesi yani banka hesapları kullanılan gençlerle alakalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Tabii, ekonomik krizin derinleştiği, ekonomik krizin gencinden yaşlısına herkes tarafından çok yoğun hissedildiği dönemlerden geçiyoruz. Bu dönemlerde herkes bir alternatif oluşturmaya çalışıyor çünkü artık ana-babasının eline bakmak zorunda olan çocuklar ana-babasının yüzüne bakamıyor. Dolayısıyla bu TCK 158’de tanımlanan yani bu banka hesaplarını kullandıran gençler için bu bir harçlık kaynağı olmuş durumda ve burada kanunu, mevzuatı ve detayları bilmedikleri için de bu ağıın içine düşmüş durumdalar. Bu çıkmazın içinden de Urfa’nın o yiğit ve onurlu çocukları hiçbirimizin onaylamayacağı -rahmetle anıyorum- bu tür tercihlerde bulunmuşlar.

Keza, bölgede ciddi anlamda bir uyuşturucu kaygısı var. Uyuşturucuya ilişkin, ailelerin çok ciddi endişeleri var. İstihdamla ilgili problemler var. Burada Urfa ve Ceylânpınar’ın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Özellikle iktidar partisi tarafından hani aylardır konuşuyoruz, Millî Dayanışma ve Kardeşlik Komisyonu. Millî Dayanışma ve Kardeşlik Komisyonuna kadar bugün iktidar için, ülkeyi yönetme erkine sahip olan iktidar için... Urfa’nın, Ceylânpınar’ın, Akçakale’nin, Mardin’in, Batman’ın, Hakkâri’nin Yüksekova’nın, Şırnak’ın, İdil’in, Bismil’in, Gercüş’ün; buraların kalkınması için, oradaki gençlerin, Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı olan gençlerin, bu ülkeye emek vermiş ihtiyarlar da dâhil olmak üzere hiçbirinin herhangi bir Millî Dayanışma ve Kardeşlik Komisyonuna falan ihtiyacı yok; sadece iktidarın ve yönettiği devletin şefkatine ihtiyacı var. Bunu yapmak için bir eşiğe ihtiyacımız yok; sadece el uzatmak, duyarlı olmak gerekiyor. Etkili konuşmaya da gerek yok; etkili dinlemek, belki sorunları çözmek için çok daha büyük bir güç.

Bu arada son olarak... Çok da uzatmak istemiyorum, zamanımı da verimli kullanmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Daha önce ilk kez bu koronavirüs hadisesi dünyada oluşunca, koronavirüs hadisesi ortaya çıkınca İYİ Parti bu konuyla ilgili ilk önerge veren siyasi partiydi. Yine, şu an hem hantavirüs hem de ebolayla ilgili dünyanın birçok noktasında birçok ülke alarm durumuna geçmiş durumda. Türkiye’nin de başına felaket gelmeden önce, bugüne kadarki uygulamalardan da biraz ders çıkararak, felaket geldikten sonra yasaklamalarla değil felaketler gelmeden önce tedbir

mekanizmalarını aktive ederek bu sürece ilişkin hazırlıklarının olup olmadığını iyi gözden geçirmesi -sanıyorum- bu konuda da lokomotifin Türkiye Büyük Millet Meclisi olması gerekiyor. Bunu da hatırlatmış oldum. Dolayısıyla benim söyleyeceklerim bugünlük bu kadar.

Teşekkür ediyorum dinleyişiniz ve tahammülünüz için.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Poyraz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

38.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, dün gerçekleştirilen Türk Gençliği Büyük Kurultayı'na, 18-19 Mayıs tarihlerinde düzenlenen TeknOcak Teknoloji ve İnovasyon Festivali'ne, Kırım Türkleri sürgününün 82'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Esareti elinin tersiyle iten Türk milletinin bağımsızlık meşalesini yaktığı 19 Mayıs 1919'un 107'nci yıl dönümünü büyük bir gururla idrak ettik. 19 Mayıs, küresel emperyalizmin kuşatmasına karşı şahlanan bir milletin diriliş destanının başlangıcıdır. 19 Mayıs, mahzun kalmış milletimizin miracı, esarete terk edilmek istenen mukadderatın yeniden yazılmasıdır. Samsun'da atılan o ilk adım 29 Ekim 1923'ün müjdesi, millî onurun dik duruşudur. Vatanın bağrına dayanan hançeri söküp atan bu şuur, dün olduğu gibi bugün de yolumuzu aydınlatmaktadır. 19 Mayıs 1919'daki sarsılmaz irade, bugün de terörsüz Türkiye hedefimizle ve Türkiye Yüzyılı vizyonumuzla dipdiri yaşamaktadır. Ekilmek istenen nifak tohumlarını yerle yeksan edecek yegâne kudret bu millî diriliştir çünkü iyi bilinmelidir ki bu kutlu yürüyüşte yorgunluğa, yılgınlığa, tembelliğe, teslimiyete ve umutsuzluğa asla yer yoktur. Türkiye Cumhuriyeti'ni zirveye taşıyacak olanlar çağın pusulasız rüzgârına kapılan bir yaprak değil fırtınalara yön veren bir kaynak olan Türk gençliğidir.

Başta cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları olmak üzere, Millî Mücadele kahramanlarımızı ve aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz. Türk gençliğinin ve aziz milletimizin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyoruz.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; dün bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin himayelerinde Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından muazzam bir coşkuyla gerçekleştirilen Türk Gençliği Büyük Kurultayı aziz milletimizin kutlu istikbaline dair umutlarımızı yükseltmiştir. Bu kurultay yalnızca bir gençlik buluşması değildir. Bu kurultay, Sayın Genel Başkanımızın dünkü tarihî hitaplarında veciz bir şekilde ifade ettikleri gibi al bayrağın altında şahsiyetini, bozkurtlu mavi sancağın gölgesinde gençlik düşlerini büyüten, Kızılelmanın ışığında istikbalimize yürüyen Türk gençliğinin sarsılmaz irade beyanıdır. Bu kurultay millî hafızanın, manevî dirilişin, ülkücü duruşun ve Türkiye Yüzyılı idealinin genç yüreklerde nasıl karşılık bulduğunun en güçlü göstergesidir. Türk gençliği, hayatı test çözmek ile tost yemek arasında sıkıştırılamayacak kadar asil, köklerinden kopmadan çağın ruhunu okuyabilen büyük bir nesildir. Türk gençliği yalnızca sınav kağıtlarına sığdırılamaz, yalnızca diploma hedefiyle tarif edilemez. Dün kurultay alanını hıncahınç dolduran on binlerce genç, aidiyet buhranlarına ve manevî kuraklığa teslim olmadan, millî ve manevî değerlerle yoğrulmuş çelikten bir iradeyi kuşandıklarını bütün dünyaya ilan etmiştir. Bu tarihî şölen Türkiye Yüzyılı'nı inşa edecek olan sarsılmaz inancın şahlanışıdır. Bu vesileyle, Türk gençliğini millî şuurla, ilimle, irfanla, ahlakla ve ülküyle buluşturan Ülkü Ocaklarımıza ve kıymetli yönetimine, emeği geçen tüm teşkilat mensuplarına ve yurdumuzun dört bir yanından kurultaya akın ederek tek yürek, tek bilek, tek nefes olan bütün genç kardeşlerimize takdir ve tebriklerimizi sunuyoruz.

Sayın Başkan, yine Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından 18-19 Mayıs tarihlerinde düzenlenen TeknOcak Teknoloji ve İnovasyon Festivali göğsümüzü kabartan bir başka gurur tablosu olmuştur. Sayın Genel Başkanımızın ufuk açıcı vizyonuyla işaret ettikleri ve gösterdikleri istikamet

üzere, artık cenk meydanları siber sahaya eklenmiş, karargâhlar teknoloji merkezlerine dönüşmüştür. Bu şuurla hareket eden ülkücü gençlik sağlık teknolojilerinden savunma sanayisine, iklim ve çevre çalışmalarından, yapay zekâdan tarım ve uzay çalışmalarına kadar geniş bir sahada üretim ve araştırma ufkunu açmıştır. İsim banisi bizzat liderimiz olan GÖKTAY yarış arabası ve TÜRKHAN insansız hava aracı başta olmak üzere, üniversiteli gençlerimizin geliştirdiği 100’ü aşkın somut proje bu muazzam zekânın ve çağın donanımıyla bütünleşmenin en net ispatıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Genel Başkanımızın da veciz şekilde ifade ettikleri gibi, bu projeler, boş sözlerin ve hamasi sloganların değil büyük eserler verme idealinin peşinden giden, tüketim kolaycılığının değil uluslararası sahada bayrağımızı dalgalandırmanın derdine düşen bir gençliğin ayak sesleridir. Hiç kimse gençliğimize umutsuzluk, karamsarlık telkin etmesin, umutlar ve ufuklar yüksektir.

TeknOcak Festivali’nde bir kez daha gururla müşahade ettik ki karşımızdaki gençlik sokağın savrukluğuna yüz çevirmiş, kılıcın yanına algoritmayı, sancağın yanına yazılımı eklemiş, Endüstri 5.0’in imkânlarını büyük hedeflerimizle buluşturmuş bir gençliktir. Türkiye Yüzyılı’na teknoloji mührü vuran bu vizyoner gençliğimizi yürekten kutluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

18 Mayıs, Kırım Türkleri sürgününün 82’nci yıl dönümüydü. 1944 yılında Kırım Türkleri öz vatanlarından, ata topraklarından koparılacak insanlık dışı bir sürgüne mahkûm edildiler. Hayvan vagonlarında açlık ve dondurucu soğukla ölüme terk edilen on binlerce Kırım Türkünün acısı aradan geçen onca yıla rağmen yüreğimizde hâlâ tazedir. Bu sürgün basit bir tehcir değil Türk varlığını Kırım’dan silmeyi hedefleyen sistematik bir soykırımdır. Bizler, Gaspıralı İsmail Bey’in “Dilde, fikirde, işte birlik.” şiarıyla Kırım Türkünün haklı davasında her daim yanlarındayız. Sürgünde şehadet şerbeti içen Kırımlı Türk soydaşlarımızı rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

39.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, 17-31 Mayıs kayıplar haftasına ve Barış Annesi Saadet Akman’a, Galatasaray Meydanı’na, hasta mahpuslara kelepçeli muayene uygulamasına, HDP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasının yıl dönümüne, bayram için dileklerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

17-31 Mayıs kayıplar haftasındayız. Bu vesileyle, bir kez daha, gözü altında kaybedilenleri, faili meçhul cinayetlerde yaşamını yitirenleri ve yıllardır adalet arayan kayıp yakınlarını saygıyla selamladığımı ifade etmek istiyorum.

Bu hafta aynı zamanda Barış Annesi Saadet Akman’ı da kaybettik. Saadet annenin kaybindan dolayı da derin bir üzüntü duyduğumu ifade etmek istiyorum. Dün gece Nusaybin Devlet Hastanesinde

yaşamını yitiren Saadet Akman aslında bu ülkedeki barış mücadelesinin de simge isimlerinden birisiydi. Kendisini saygıyla anıyor, ailesine ve Barış Annelerine de başsağlığı dileklerini buradan iletme istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumartesi Anneleri tam 1.103 haftadır aynı soruyu soruyor: “Sevdiklerimiz nerede, neden bir mezarımız yok, sevdiklerimize ne oldu ve en önemlisi de bu hakikat neden karartılıyor?” diye. Bu ülkede aslında bu soru bu ülkenin vicdanına sorulmuş bir soru çünkü gözaltında kaybetmeler, cezasızlık politikaları aynı zamanda hakikatin karartılmasıdır ve toplumun hafızasında da bu hakikatin karartılması derin bir iz bırakıyor. Bugün Türkiye, demokratik çözüm ve toplumsal barış açısından yeni bir eşikte, yeni bir dönemi konuşuyoruz. Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümüne dair gelişmeler hepimize önemli sorumluluklar yüklüyor. Bu sorumluluklardan biri de gerçek anlamda aslında geçmişle yüzleşmek, geçmişle hesaplaşmak ve geçmişin acılarını bugün konuşup onarabilmekten geçiyor. Ancak böyle barış kalıcı ve güçlü bir zemine kavuşabilir ve en önemlisi de hakikat açığa çıktığında, adalet tecelli ettiğinde toplumsal vicdan da rahatlamış olur. Bu nedenle, gözaltında kaybedilenlerin akıbetinin araştırılması, cezasızlık politikalarının son bulması ve hakikat ve adalet çalışmalarının önündeki engellerin ortadan kaldırılması demokratik bir toplumun inşası açısından da vazgeçilmezdir. Türkiye’nin, BM Herkesin Zorla Kaybedilmeye Karşı Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme’ye taraf olmasının, zorla kaybetme suçunun insanlığa karşı bir suç biçiminde düzenlenmesinin ve özellikle böyle durumlarda da etkili bir soruşturma yürütülmesinin çok kritik olduğunu ifade etmemiz gerekiyor.

Evet, yıllardır Galatasaray Meydanı ne yazık ki kuşatılmış durumda. Buradan, Meclisten, kayıplar haftasında bir kez daha Hükûmete ve özellikle de İçişleri Bakanlığına çağrı yapmak istiyoruz: Galatasaray Meydanı önündeki bariyerler kaldırılmalıdır, Cumartesi Annelerinin yıllardır sürdürdüğü barışçıl hakikat ve adalet mücadelesinin üzerindeki kısıtlamalara son verilmelidir ve onların adalet çağlığı artık duyulmalıdır. Hakikatle yüzleşmek toplumu zayıflatmaz, tersine demokratik barışı güçlendirir, adalet arayışını büyütür ve ortak geleceğimize katkı sunar. Bizler de DEM PARTİ olarak hafızanın inkâr edilmediği, adaletin işletildiği, eşit ve demokratik bir yaşamın kurulduğu bir Türkiye için mücadeleyi sürdürmeye devam edeceğimizi bir kez daha ifade ediyoruz. Kayıplarımızı unutmadık ve unutturmayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cezaevlerini burada çokça konuşuyoruz, hak ihlallerini konuşuyoruz, sağlık hakkını konuşuyoruz, hukuksal engelleri konuşuyoruz; bütün bunları iktidar da konuşuyor ama uygulamalarla bu kavramların içini boşalttığını söylememiz gerekiyor. Bakın, Van T Tipi Cezaevinde tutulan Jiyan Alpars verem hastalığına yakalanıyor, tedaviye ihtiyacı var ama bu ihtiyacı karşılanamıyor çünkü karşısına sürekli olarak kelepçeli muayene dayatması çıkıyor. Kabul görmediği için hastaneye götürülemiyor, götürülmediği için tedaviye erişemiyor ve bir yanda hastalık ilerliyor, diğer yandan da tedavi imkânı ortadan kalkmış oluyor. Sadece verem hastası değil tabii ki Jiyan Alpars, aynı zamanda gözlerinde de ciddi bir rahatsızlığı var, orada da yine aynı sistem işleniyor yani kelepçeli muayene dayatılıyor. Şimdi bunun en önemlisi insan hakkına aykırı olduğunu, insanlık onuruna aykırı bir uygulama olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Bu, bireysel bir sorun değil, münferit bir sorun değil bir sistem sorunudur. Cezaevlerini ezaevine çeviren Hükûmetin gerçekliğinin de resmini önümüze koyuyor. O anlamıyla hem hasta mahpuslar açısından hem de adli mahpuslar açısından sağlık hakkına erişimde ciddi sorunlar yaşandığını ifade edelim. Özellikle keyfi uygulamalar, haksız uygulamalar sağlık hakkını engelleyen en temel başlıklardan birini oluşturuyor. Bunun aynı zamanda bir işkence yöntemi olduğunu da ifade etmemiz gerekiyor. O anlamıyla sağlık hakkı pazarlık konusu edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Kelepçeli tedavi, insanlık onuruna aykırı bir prosedürdür. Türkiye'nin, özellikle de İstanbul Protokolü'ne uygun davranması, hukuka uygun davranması ve taraf olduğu uluslararası sözleşmelere uygun davranması çağrısını da buradan bir kez daha yapmak istiyoruz. Kelepçeli muayene ancak ve ancak çok istisnai durumlarda uygulanabilir ama bugün ne yazık ki hem hasta mahpuslar açısından hem adli mahpuslar açısından rutine dönmüş durumda, bunun hızlı bir şekilde ortadan kalkması gerekiyor. Her şeye güvenlik gölgesiyle, güvenlik refleksiyle yaklaşıyor, güvenlik gölgesi ve refleksi büyüdükçe de sağlık hakkı geri çekiliyor, hak kaybı artıyor. Bunu ifade ederek bu başlığı şöyle bitirmek istiyorum: Kelepçeli muayene dayatması son bulmalıdır, hasta mahpuslar tedaviye zamanında ve eksiksiz erişmelidir, adli mahpuslar dâhil cezaevindeki herkesin sağlık hakkı güvence altına alınmalıdır; bu, temel insan hakkıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 20 Mayıs, HDP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasının yıl dönümü. O kara günü hepimiz hatırlıyoruz ve o günden beri de Türkiye siyasetinin, demokratik siyasetin nasıl kan kaybettiğini de hepimiz biliyoruz. Hukukun siyasallaşmasının, hukukun araçsallaşmasının Türkiye demokrasisine verdiği zararları burada konuşmaya başlarsak sanırım günlerce sürer. Ama en nihayetinde şunu iyi biliyoruz ki bir yerde bir hukuksuzluk olduğu zaman onun sadece orayla sınırlı kalmayacağını, genelleşeceğini ve bu genelleşme hâlinin de bütün ülkedeki demokrasiyi gerileteceğini hep beraber geçmiş yıllarda deneyimledik. O anlamıyla 20 Mayıs 2016'nın demokrasinin gerilemesi açısından önemli bir eşik olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. O gün öyle ya da böyle, farklı gerekçelerle bu dokunulmazlıklara el kaldıranların bugün en nihayetinde aynı siyasallaşmış yargının operasyonlarına açık hâle geldiğini de ne yazık ki görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

O anlamıyla burada demokrasi çitasında buluşmak, demokrasi paydasında buluşmak, hukukun evrensel ilkeleriyle buluşmak ve ne olursa olsun parti, inanç, toplumsal kesim gözetmeden "Herkes için adalet, herkes için demokrasi ve herkes için hukuk." demek gibi bir zorunluluğumuz olduğunu da ifade etmek istiyorum. Bugün demokratik siyasetin güçlenmesi, toplumsal barışın ve ortak geleceğin de güçlenmesinin temel yol haritalarından birini oluşturuyor. Siyaset alanı daraldıkça sorunlar derinleşiyor, sorunlar derinleştikçe de çözüm zorlaşıyor. Bunu herkesin görmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum ve bugün geçmişten ders çıkararak demokratik siyaseti ve Meclisi güçlendiren, seçilmiş iradeyi güvence altına alan ortak bir hukuki zemini birlikte inşa etmek hepimizin en temel sorumluluğudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Türkiye'nin ihtiyacı olan daha fazla çatışma değil daha fazla demokrasi, daha fazla hukuk ve daha güçlü bir toplumsal barıştır. Biz DEM PARTİ olarak biliyoruz ki çözüm baskıda değil diyalogda, eşitlikte ve demokratik siyasetin güçlenmesindedir. Tam da bu yüzden demokratik siyasette ısrarı sürdürüyoruz.

Son olarak, bayram arifesindeyiz Sayın Başkan ve biliyoruz ki bayramda birçok insan ne yazık ki bayram sevincini yaşayamayacak, buruk girilecek bu bayramlara çünkü sofralar yoksul, insanlar sevdiklerine kavuşamayacaklar. Hâlihazırda bayram ikramiyesine bir zam bile yapılmadı mevcut durumda.

Bu nedenle birçok insanın aslında bayram tadında bayram kutlayamayacağını biliyorum fakat her ne olursa olsun bayramların yeniye vesile olduğu umuduyla gerçekten bayramın ülkemize, halklarımıza barışı, eşitliği, özgürlüğü, mutluluğu, huzuru ve refahı getirmesini bütün içtenliğimle diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu bayram barışa vesile olsun, büyük barışımızın başlangıç eşiği olsun diyorum ve bütün halklarımızın, kutlayan herkesin bayramını en içten dileklerle tebrik ediyorum, iyi bayramlar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Koçyiğit.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır.

40.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, önceki gün Mersin Tarsus'ta yaşanan olaya, 19 Mayıs kutlamalarına ve 19 Mayıs'ta yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesine, adaletsiz cezalara, "Âşık Mahzuni Şerif" oyununa, tutuklanan Gazeteci Yelis Ayaz'a ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önceki gün memleketim, ilçem Mersin Tarsus'ta korkunç bir olay yaşadık; "Metin Öztürk" isimli 37 yaşındaki bir canı maalesef ki 6 yurttaşımızı öldürdü, 8 kişiyi de yaraladı. Önce eşini öldürdü, daha sonra saatlerce yüzlerce mermi saçarak yurttaşlarımızı öldürmeye devam etti. Bu katliam beş saat sürdü, beş saat boyunca korkulu anlar yaşadık. Neden? Bir köyde, bir akıl hastasında, ruh hastasında ruhsatsız bir silah, yüzlerce mermi neden bulunur ve neden beş saat boyunca bu olaya müdahale edemeyiz? Bakın, olayın başlangıç saati ile bitiş saati arasında beş saatten fazla vakit var. Bir köy ile en son köyün arası yaklaşık 70 kilometre ve insanları öldüre öldüre gidiyor. Burada Meclis olarak düşünmemiz gereken çok önemli mesele var, meseleler var. Biz ruhsatsız silah, silahlanma, bireysel silahlanmayla ilgili yeterli mücadeleyi vermiyoruz. Defalarca kanun teklifi verdik. Umut Vakfının raporları ortada. Bakın, son on iki yılda Türkiye'de 41.420 silahlı şiddet olayı olmuş, 26 bin yurttaşımız ölmüş; biz ne yapmışız Meclis olarak? Biz Meclis olarak ruhsatsız silahın cezasını artırmış mıyız? O kadar teklif verdik, o kadar konuşuldu. Unutmayın, her ruhsatsız silah ve mermi bir cinayetin habercisidir; işte Kahramanmaraş'ta yaşananlar, Tarsus'ta yaşananlar. Suçsuz insanlar ya! Adam benzincide mazot dökerken geliyor, öldürüyor utanmaz adam! Çobandan ateş istiyor, sigarasını yakıyor, kafasına sıkıyor. Tır şoförü inip yüzünü yıkayacak, iner inmez öldürüyor. Meclis kulak ardı edemez; ruhsatsız silah, bireysel silahlanmayla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak bizim borcumuz.

Bakın, 2018 öncesi ruhsatlı silahı olanlar 200 mermi alabiliyordu Makine Kimyadan, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtikten sonra bu sayı 1.000'e çıkmış. Ya, biz savaşa mı gidiyoruz? Ruhsatlı silahı olan bir adam 1.000 tane mermiyi ne yapacak? Sayın Başkanım, ne yapacak, soruyorum, Allah aşkına! Bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, başkanlık sistemi ekmeği artırmadı, azalttı; maaşları artırmadı, azalttı ama mermiyi artırmış; 1.000 mermi, maşallah(!) Olmaz, dünyanın hiçbir yerinde bu yok. Bakın, eğer bu ülkede 100 bin tane ruhsatlı silah varsa milyarlarca mermi demek bu. Bizim toplumu silahsızlandırma, mermisiz hâle getirme zorunluluğumuz varken bunu artıramayız.

Evet, 19 Mayısı coşkuyla kutladık. Basın toplantısında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak düşüncelerimizi söyledik. Yaşasın 19 Mayıs! Yaşasın Gazi Mustafa Kemal Atatürk! 19 Mayıs'ta, özellikle lisede, ortaokulda öğretmenlerimiz bizi çorak arazilere götürürdü; ağaç fidanı dikerdik, ormanlar yapardık, adı "19 Mayıs Ormanı" olurdu ama bu 19 Mayıs'ta çok ilginç bir Cumhurbaşkanlığı

kararnamesi gördük; 23 ilde toplam 864 bin metrekairelik orman alanı orman vasfından çıkarıldı, arazi hâline getirildi. Herhâlde iktidarın 19 Mayıs gençlere verilecek hediyesi buydu. Biz gençler lisedeyken, üniversitedeyken çorak arazilere ağaçlar dikiyorduk, fidanlar dikiyorduk, adı “19 Mayıs 1919 Ormanı” oluyordu. Şimdi nereye geldik? 19 Mayıs ağaçları kesip, orman vasfını yok edip maalesef ki ormanları talan ediyoruz. Her şeyi satıyoruz; limanları satıyoruz, fabrikaları satıyoruz, arazileri satıyoruz; bunlar da satılacak ama yazık. Geleceğimiz yok ediliyor, ormanlarımız yok ediliyor, yeşillerimiz yok ediliyor; biz bunu kabul etmiyoruz.

Bakın, 25’inci yıl dönümlerini kutlayacaklarmış yakın bir tarihte; sata sata kutluyorlar!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çok ayıp ediyorsunuz Ali Mahir Bey.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tüm değerlerimizin, limanlarımızın, arsalarımızın, ormanlarımızın hâli ortada. Bu ülkede kaç metrekaire arazi satılmış, neler satılmış, bakalım; ayıp edip etmediğim çıkar ortaya.

Cezalar; ah cezalar, cezalar, adaletsiz cezalar. Bakın, birkaç tanesini örnek vermek isterim bu cezaların. Artvin’in Hopa ilçesinde yaşayan 67 yaşındaki ÇAYKUR emeklisi Şükrü Mısırlıoğlu, bir sofraya paylaşıyor ve sofrasında alkol varmış. Tarım Bakanlığı yemeyip içmeyip bu amcama 3 milyonluk bir ceza kesmek için savunma almış, soruşturma açmış. Şükrü amca ne demiş? “Bizim porsiyonlar büyümedi, hep küçüldü. Soframızda ejder meyvesi yok, manda yoğurdu yok. Sarayın şatafatını değil emeklinin yoksulluğunu yüzlerine vuruyorum.” demiş, aslında sebep bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen bu emekliye 3 milyon cezayı kessen ödeyebilecek mi? Sen alabilecek misin? Hayır ama ceza... Mesela, bakın, aynı şey Aydın’da karşımıza çıkıyor; bir yurttaş kendisini TÜİK görevlisi olarak arayan, tanıtan kişilerin “Sizi yılın ailesi seçtik.” diyerek yaptığı aramayı reddediyor, bu kişiye 18.991 lira idari para cezası kesiliyor. Ya, bu kadar telefon dolandırıcılığının olduğu bir ülkede aile haksız mı? Haklı. Ya, niye ceza kesiyorsunuz siz? Geliyorum... Nevşehir’de muayenesi olmadığı için bir tır şoförüne 300 bin lira ceza kesiliyor, tır şoförü kendini asıyor. Bu cezalar niye? Neden bu cezalar? Daha yeni birisi aradı, “İntihar edeceğim.” dedi. Arabasını modifiye ettirmiş, tamponunda bir sıkıntı varmış, 800 bin lira ceza kesilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bir devlet, bir iktidar milletine bu kadar hor davranabilir mi; neyin cezasını kesiyorsunuz? Alkol paylaşmış diye 3 milyon. Madem alkol bu kadar vahim, vergi almayın efendiler. En çok vergiyi alkolden alıyorsunuz, maaşları oradan ödüyorsunuz ama bunun karşılığı 3 milyon olmamalı.

Yine geliyorum... Tuhaflıklar ülkesi hâline geldik. Âşık Mahzuni Şerif, Ankara Birlik Tiyatrosu tarafından sekiz yıldır Türkiye’nin her yerinde sahnelenen bir oyun; şimdi yasak gelmiş, sakıncalı görmüşler. Âşık Mahzuni Şerif bugün liselerde, üniversitelerde, kürsülerde anlatılması gereken bir ozanımızdır, gururumuzdur, onurumuzdur, bu topraklarda yetişmiş en kıymetli sanatçılardan birisidir. Şimdi, her şeyi bıraktık, onun oyununu yasaklıyoruz. E, peki, sekiz yıldır niye sahneleniyordu? Ne oldu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, buyurun, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama ne yazık ki ülkeyi bu hâle getirdiniz, işte bir yasak daha. Belki de 1967’de “Yuh! Yuh!” eserini bugünler için yazmış Âşık Mahzuni Şerif; bu yasaklar için, bu zihniyet için, bu sansür için yazmış. Olmaz arkadaşlar, olmaz, bu kötülüğü bu ülkeye yapmayın! Yasaklarla, baskıyla, zulümle hiçbir iktidar o koltukta, o koltuklarda oturamamış. Bakanlarını sustursa da bakanlarına basın yasağı verse de milletine ceza verse de sonunda o halk o iktidarı cezalandırmış; “Yuh!” demiş, “Yuh!” demiş.

Geliyorum... AK PARTİ’nin 2 milletvekiliyle ilgili iddialar çıktı, ben bunu tartışmayacağım kesinlikle. Seda Sarıbaş’ın çok kıymetli evladıyla ilgili bir iddia ortaya atıldı, bir gazeteci de bunu haber yaptı. Şimdi, doğruluğu, yanlışlığı başka, bunu burada tartışmam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Bu onuncu dakika; buyurun, bitirin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama bunu haber yapan Gazeteci Yelis Ayaz tutuklandı. Şimdi buradan şunu söyleyeceğim: Geçen hafta utanmaz, ahlaksız bir tipleme çıktı, bu Mecliste 6 milletvekili hakkında, kadın milletvekilleri hakkında akıl tutulması yaşadığımız bir iftirayı attı; gözaltına alınmadı, gözaltına. Peki, bu Mecliste, bu çatı altında bulunan insanların arasında bir fark mı var ya? Benim kadın milletvekillere ettiği hakaret yenilir yutulur değil. Ben, ben utandım. Olmaz arkadaşlar. Sizin hakkınızda bir haber yapıldığı zaman gazeteciler tutuklanacak ama bize her türlü alçaklığı, iftirayı -namussuzluk diyeceğim ya- namussuzluğu yaptı o gazeteci kılıklı yayın yapan kişi, hafifmeşrep, utanmaz kadın; yaptı bunu ama bir tek sorgu yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben bunu kınıyorum, 86 milyonun takdirine bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Başarır.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Özlem Zengin.

Buyurun Sayın Zengin.

41.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’na, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, Müzeler Haftası’na, hac farızasını yerine getirmek üzere kutsal topraklara gidecek milletvekillerine ve Kurban Bayramı’na ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ali Mahir Bey tebrikleri kabul ettikten sonra devam edeceğim(!)

Bitti mi Ali Mahir Bey? Tebrikleri aldınız. Tamam, bittiğine göre devam ediyorum.

19 Mayıs, bütün Türkiye için çok önemli bir gün; Samsun’da istiklal meşalesinin yakıldığı, Kurtuluş Savaşı’nın başladığı bir gün. Samsun ilimiz için de çok ama çok daha farklı bir anlam ifade ediyor. Başta Samsun olmak üzere Türkiye’de, pek çok yerde 19 Mayısın 107’nci yıl dönümü büyük bir coşkuyla kutlandı.

Tabii, ben böylesine özel günleri -özellikle bunu Ali Mahir Bey’e ifade etmek istiyorum- olumlu anlamda kullanmayı, değerlendirmeyi, burayı memleket için bir birleştirici unsur olarak ifade etmeyi çok anlamlı buluyorum. Yani önce girizgâhta bir olumlu cümle ama hemen akabinde bütün o olumlu

cümleleri yerle yeksan eden bir üslupla konuşmayı 19 Mayıs'a, 23 Nisana, bizi birleştiren bu özel günlere bir haksızlık olarak görüyorum. Türkiye'nin birleştiği bugünlerde biz de Türkiye Büyük Millet Meclisinde en azından birkaç dakika olsun birleşebilmeliyiz diye düşünüyorum.

Ben de 19 Mayıs, bir kez daha, Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyorum. Gençlerimiz için de çok anlamlı bir gün. Gençler de -her bir gencimiz- kendi arzu ettiği şekilde bugünü kutlamış oldu. Biz de pek çok törenler, etkinlikler yaptık. Eğlence programları da elbette yapıldı, gençler bir araya geldi. Bugün yapılan konuşmalarda da zaten bunlar ifade edildi.

Şimdi, Sayın Uğur Poyraz bir konuşma yaptı Çanakkale'deki hâkimle alakalı olarak. Kendisi 5 Mayıs'ta -Adalet Bakanlığı'ndan yeniden bilgileri aldım- açığa alındı. Çok hızlı bir soruşturma başlatıldı. Haberlerde okuduğumuz şeyler asla kabul edilemez. Böyle bir şey olması hâlinde zaten Adalet Bakanlığı yapması gerekenleri çok hızlıca yaparak, hem soruşturma hem açığa alarak... Diğer olaylarda da bunun maalesef birkaç tane örneği oldu. Hatta kadın hâkim ve savcılarda oluyor olması benim için ayrıca üzüntü verici bir olaydır. Böyle bakıldığı zaman, Bakanlığımız elinden geleni yapmıştır, aynı zamanda HSK de devreye girmiş bu konuyla ilgili olarak. Bu süreçler tamamlanacaktır ve alması gereken bir ceza varsa da -hâkim, savcı hiç fark etmez- suç işleyen her kimse muhakkak cezasını alacaktır ama burada da bunu genele şamil hâle getirmemek lazım yani ülkemizde hâkimlik, savcılık çok zor meslekler ve onurla, sabırla, büyük bir özveriyle çalışan çok değerli insanlar var. Daha dün Ankara'da görev yapan genç bir hâkim hanımefendiyle tesadüfen karşılaştım ve dinledim. Onları da ilzam etmemek lazım yani çok zor bir iş ifa ediyorlar.

Bu arada, tabii, sizi de şanslı buldum yani arabalı hukuk fakültesi öğrencisi statüsüne geçmek güzel bir şey öğrencilik yıllarında, o yüzden o heyecanı tahmin edebiliyorum diye düşünüyorum.

Bir diğer konu Mersin'deki hadise, bununla alakalı daha detaylı bilgi rica ettim İçişleri Bakanlığı'ndan. Tabii, burada Jandarma bölgesinde gerçekleşen bir olay var Ali Mahir Bey ve olayın da Jandarmaya intikalinde bir gecikme var ama nihayetinde bu konuyla alakalı elime geçen bilgiyi de gün içerisinde sizinle daha detaylı paylaşacağım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Çok sevinirim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çok üzüntü verici bir hadise. Tekirdağ'da da böyle çok benzer bir olay yaşandı, orada da 2 polisimiz şehit oldu. Bunları yan yana koyduğumuzda sadece "Akıl sağlığı yerindedir." deyip geçilemeyecek bir mesele, her anlamda bunu değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Bireysel silahlanmayla ilgili olarak da daha sıkı bir şey yapmamız gerektiği kanaatindeyim yani başta milletvekilleri olmak üzere ben de bireysel silahlanmaya karşı olan insanlardan biriyim. Milletvekillerimize de sormak lazım yani kaç vekil arkadaşımızın kaç tane silahı var, bu da önemli. Eğer bir şey yapacaksak önce kendimizden başlamamız lazım.

Şimdi, olumlu da bir şey söyleyeceğim ama ona gelmeden önce Ali Mahir Bey'in şu "Sata sata memleketi yirmi beş yıl yönetmişler." ifadesine geleceğim. "Yirmi beş yılı kutlayacak mısınız?" dediniz. Doğrusu, memleketi kaç yıldır yönettiğimizin en iyi sizin farkında olmanız lazım çünkü bu, sata sata falan olan bir iş değil, bu tek tek oy toplaya toplaya oluyor. Yirmi beş sene kapıları çalışıyorsunuz, tek tek kendinizi anlatıyorsunuz ekranlarda, çarşıda, pazarda. Bu böyle küçümsenebilecek bir şey değil yani bu olağanüstü bir şey; dünyada örneği çok az, neredeyse hiç yok, yirmi beş yıldır fasılasız iktidar olmak çok ama çok tarifi zor bir iş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Eğer siz bunu küçümsüyorsanız bence bize rey veren, bizi iktidara getiren vatandaşları küçümsüyorsunuz demektir.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Bence siz küçümsüyorsunuz, diploma iptal ediyorsunuz o yüzden. Siz küçümsüyorsunuz, Ekrem Bey'in diplomasıyla oynamayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz küçümsüyorsunuz bunu maalesef ve hiç bununla alakası yok konunun. Lütfen laf atmayın, zaten gerekirse Ali Başkanımız...

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Çok var, çok var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Laf atmamanızı rica ediyorum, ben ifademi tamamlayayım.

Velhasılıkelam, bu konu küçümsenecek bir konu değildir. Biz tek tek oylarımızı alıyoruz. Ha, yaptığınız kongrelerde satın alarak bazı şeyleri yaptığınız iddiası var, siz kendiniz buradan yola çıkarak böyle düşünüyorsanız bilemem yani onu bilemem ama bizim oyumuz helaldir. Vatandaşımız, bize oyunu helal ederek sandığa gelmiş, vermiştir ve çok muazzam bir iş başarmıştır AK PARTİ bugüne kadar Sayın Cumhurbaşkanımızla beraber; bunu da bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Şimdi, bir tane de kendi gündemimde olumlu bir şey ifade etmek istiyorum: Bu hafta aynı zamanda Müzeler Haftası.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Müze meselesini çok önemseyenlerdenim, kendi vekillik yaptığım illerde de müzeleri ayrıca yakından takip etmeye çalışıyorum. Gittiğim farklı ülkelerde de her zaman ilgimi çeken bir konu olmuştur. Türkiye'de müzecilik faaliyetinde muazzam bir gelişim yaşandı son yirmi beş yılda. Daha evvel 7 milyon olan ziyaretçi sayısı 33 milyona geldi. Geceleri artık müzeleri ziyaret etmek mümkün. Gece ziyaretleri 600 bin insana ulaştı ve böyle baktığımız zaman, yurt dışına kaçırılan eserlerin getirilmesinde de büyük bir özveri var; 13 bin eser tekrar Türkiye'ye getirildi ve aynı zamanda UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeki varlık sayımız da 22'ye çıktı. Bunu da ifade etmek istiyorum.

Yarın birçok milletvekili arkadaşımız -grubumuzdan da diğer siyasi partilerden de milletvekili arkadaşlarımız- hac farızasını yerine getirmek üzere kutsal topraklara gidecekler. İslam âlemi için çok önemli bir hafta ve devamında da işte Kurban Bayramı geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben, bu anlamda, arkadaşlarımızın selametle gidip gelmeleri için tüm vatandaşlarımızla beraber dua ediyorum ve şimdiden insanlarımızın, vatandaşlarımızın Kurban Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Başkanım...

BAŞKAN - Özlem Hanım'a, Sayın Grup Başkan Vekilimize hemen bir değerlendirme yapabilirsiniz söz almadan.

Buyurun.

42.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şöyle Başkanım: Benim söylediğim şey, 19 Mayıs'ta bu ülkenin tarihler boyu öğrencilerinin fidan diktiği, ağaç diktiği... Ama bir 19 Mayıs tarihinde bu ülkede yüz binlerce metrekare orman arazisinin orman vasfından çıkarıldığına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararı yayımlanmasını eleştirdim. "Satmak" kelimesi; limanları, şeker fabrikalarını, arazileri,

hastaneleri, otelleri, kamu kurumlarını sattınız, sattınız, sattınız, sattınız, sattınız! Bunlar bir gerçek, ben yalan söylemiyorum ki, bunlar ortada. Yüz üç yıllık cumhuriyetin tasfiye memuru gibi davrandınız ve şimdi gelmişsiniz, bizi suçluyorsunuz.

Bakın, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 19 Mayıs 1919'un ruhunda kurtarmak vardır, satmak yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bitiriyorum.

Saldırmak vardır, almak vardır, kurtarmak vardır, satmak yoktur. Bir daha söylüyorum: Bu tarih, önemli bir tarih, Millî Mücadele'nin başladığı tarih, Ata'mızın Samsun'a ayak bastığı tarih, kurtuluş mücadelesinin başladığı tarih. Bugüne kadar dikilen ormanları, ağaçları yok etmeye dair kararnameyi de bir zahmet bari bu tarihte yayınlamayın diyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Peki sağ olun, teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir cümle söylemem lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Söz talebi var mı Sayın Zengin?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, Başkanım, bir cümle olacak.

BAŞKAN - Hayhay, buyurun.

43.- *İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, yani burada bağlamda bir sorun var. Yani siz 19 Mayısla alakalı her türlü şeyi söyleyebilirsiniz ama bize, AK PARTİ'ye öyle "Sata sata iktidar oldunuz." diyemezsiniz. Bakın, bu AK PARTİ...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kararname var Başkanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Diyemezsin arkadaşım ya, diyemezsiniz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, kararname var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Böyle bir şey olamaz! Bak, bunu çok şiddetle reddediyoruz. Bu sadece bize değil bak, bu ülkedeki insanlara da çok büyük bir haksızlık. İnsanlar reyini mi satıyor? Bu ülkedeki insanları siz neden bu kadar küçümsüyorsunuz, ben anlayamıyorum. Eğer bir cevap arıyorsanız kendi başarısızlığınıza cevap arayın; bak, başarısızlığınıza cevap arayın arkadaşım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Başkanım, bakın, ben öyle demiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle diyorum, ben öyle söylüyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Özal da diyordu ki: "Köprüyü satarım." Rakibi "Sattırmam." diyordu. Ben de sattırmam... Siz "Satarım." diyorsunuz, biz "Sattırmayız." diyoruz, "Satılmaz." diyoruz; burada bir fark var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bak, benim söylemediğim ifadeyi bana atfetmeyin. Ben hiçbir şeyi "Satarız, satmayız." demiyorum. Siz bağlam değiştiriyorsunuz, "Sata sata yirmi beş yıl iktidarda kaldınız." diyorsunuz. Aynen size iade ediyorum bu lafı. Böyle bir şey söylenemez!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bir cümleydi Sayın Başkanım. Önce vaatlerinizi yerine getirin. Buradaki vaatlerinizi yerine getirmiyorsunuz Sayın Başkanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sizin cümlelerinize benzedi, noktalı virgüllü düşününüz.

Biz çalışarak alın teriyle, insanların reyini tek tek alarak, emekle örülmüş bir büyük başarı hikâyesinden bahsediyoruz.

Teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, 19 Mayıs ilişkili konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, 19 Mayıs, yaralı bir devin doğruluğu, bir milletin küllerinden doğuşudur. 19 Mayıs, bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin ön sözüdür. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu destanı yazanları rahmetle anıyorum. Ne mutlu Türk'üm diyene! (CHP, MHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.26

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rıdvan UZ (Çanakkale), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Ertuğrul...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, çalışan memurlara 2023 'ün Temmuz ayında verilen seyyanen zamma ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2023 Temmuz ayında çalışan memurlara verilen seyyanen zam, aynı kanuna tabi olmalarına rağmen yaklaşık 2 milyon 540 bin memur emeklisine yansıtılmadı. Bu uygulama, çalışan ve emekli arasındaki gelir uçurumunu derinleştirmiş, sosyal devlet ilkesine ve sosyal güvenlik hakkı ilkelerine aykırı olmuştur. Bugün bir memur görevdeyken aldığı hakkı emekli olduğunda kaybediyor. Oysa emeklilik bir lütf değil yılların emeğinin bir karşılığıdır. Artan hayat pahalılığı karşısında memur emeklilerimizin insanca yaşam talebi haktır. Çalışırken verilen hak emekli olunca geri alınamaz. Aynı ünvanla, aynı hizmet süresiyle çalışmış kişiler arasında aktif-emekli ayrımı üzerinden gelir uçurumu yaratmak adil değildir. Meclisi bu adaletsizliği gidermeye ve memur emeklilerimizin hakkını vermeye davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

45.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'i vuran süper hücre fırtınasına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz günlerde Gaziantep'i vuran süper hücre fırtınası tarım arazilerinde büyük yıkıma yol açtı. Asırlık Antep fıstığı ve zeytin ağaçları kökünden söküldü. Gaziantep tarımı büyük yara aldı, fıstık ağaçları en az iki yıl mahsul veremez hâle geldi, hububat ve bakliyat ürünleri tamamen yok oldu; kırsal bölgelerde hâlâ elektrik kesintileri sürüyor. Gaziantep'in afet bölgesi ilan edilmesi ve bir an önce hasar tespit çalışmalarının başlamasını istemiştım, bunun için araştırma önergesi de vermiştım; çiftçinin, esnafın borcuna yapılandırma istedim, faizsiz kredi istedim. Maden sahalarını imara açmak için tam kadro Genel Kurula gelen iktidar Gaziantep'i görmezden geliyor. Felaketimiz kimsenin umurunda olmadı, Gaziantep her zaman olduğu gibi yine sahipsiz bırakıldı.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Necmettin Erbakan Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Necmettin Erbakan Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Adalet Bölümü öğrencileri dinleyici locasından bizleri dinlemektedir. Kendilerine hoş geldiniz diyor, eğitim hayatlarında başarılar diliyorum. (Alkışlar)

Sayın Dinçer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşanan saldırıya ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Sayın Başkanım, önceki gün Tarsus'ta yaşanan ve 6 vatandaşımızın hayatını kaybettiği, 8 vatandaşımızın yaralandığı saldırı Türkiye'de şiddetin nasıl toplumsal bir felakete dönüştüğünü bir kez daha göstermiştir. Her gün kadınlar, çocuklar ve masum insanlar öldürülüyor. Ekonomik kriz yalnızca sofraları değil insanların psikolojisini de çökertiyor. Umutsuzluk, öfke ve çaresizlik toplumu giderek daha saldırgan hâle getiriyor. Elini kolunu sallayanın silaha ulaşabildiği bir ülkede güvenlikten söz edilemez. Hükûmet artık sadece açıklama yapmak yerine acil önlem almak zorundadır. Ekonomiye düzelterip insanları çıkmazdan kurtarmalı, ruh sağlığı destekleri güçlendirilmeli, bireysel silahlanma sıkı denetlenmeli ve toplumdaki şiddet iklimine "Dur!" denilmelidir. Tarsus'ta hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Bayraktutan...

47.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 1984-1994 yılları arasında Artvin Belediye Başkanlığı görevini yürüten Kadir Halvaşı'ye ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

1984 yılında Türkiye'de SODEP'in 8 il belediyesinden birini kazanan, 1984 ve 1994 yılları arasında Artvin Belediye Başkanlığı görevini yürüten kıymetli büyüğümüz Kadir Halvaşı'yi kaybettik, dün Antalya'da sonsuzluğa uğurladık.

Artvin'de görev yaptığı süre içerisinde her görüşten insanın takdirini kazanan, çok değerli bir büyüğümüzdü. Kendisine buradan Allah'tan rahmet diliyorum, ailesinin acısını paylaşıyorum, mekânı cennet olsun diyorum ve onu hiç unutmayacağımızı bir kere daha ifade ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Allah rahmet etsin.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye'de genç nüfusun azalması, nüfusun yaşlanması, ekonomik güvencesizlik, eğitimden istihdama geçişte yaşanan yapısal sorunlar; gençlerin adalet ve liyakat algısındaki zayıflama, dijital ve madde bağımlılığı başta olmak üzere gençliği etkileyen sosyal riskler; evlilik ve aile kurma imkânlarının daralmasıyla gençlerin ülkede gelecek inşa etme kapasitesinin bütüncül biçimde araştırılması amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye’de genç nüfusun azalması, nüfusun yaşlanması, ekonomik güvencesizlik, eğitimden istihdama geçişte yaşanan yapısal sorunlar, gençlerin adalet ve liyakat algısındaki zayıflama, dijital ve madde bağımlılığı başta olmak üzere, gençliği etkileyen sosyal riskler, evlilik ve aile kurma imkânlarının daralmasıyla gençlerin ülkede gelecek inşa etme kapasitesinin bütüncül biçimde araştırılması amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/5/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, **YENİ YOL** Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun Sayın Ekmen. (**YENİ YOL** sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün hepimiz seçim bölgelerimizde, yurdun dört bir yanında 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nı büyük bir coşkuyla kutladık. Siyasetçiler mesajlar yayınladılar; belediyeler, kurumlar, partiler değişik yerlerde gençleri bir araya getirerek onlara âdeta üç yüz altmış dört gün içinde bulundukları durumu unutturacak bir günlük bir neşe, bir coşku, bir temaşa inşa etmeye çalıştılar ama gün bitti, gençlerin sorunları bitmedi. Gençler geri kalan üç yüz altmış dört gün içerisinde çok ciddi bir şekilde eğitim, istihdam, barınma, geçim, duygu bozulumu -az sonra ifade edeceğiz- bir istikbal kuramama, bir aile dahi kuramama ve bir gelecek planı yapamama gibi sorunlarla boğuşabilmektedirler.

Tabii ki cumhuriyetin kuruluşunun sembol noktaları, günleri ve yerleri var. Bunlardan biri de 19 Mayıs ve Atatürk’ün, Mustafa Kemal’in -o günü ismiyle- silah arkadaşlarıyla birlikte Samsun’a çıkışı. Mondros sonrası orduların dağıldığı, şehirlerin işgal edildiği, İstanbul’daki otoritenin âdeta hükmedemez hâle geldiği bir noktada Gazi Mustafa Kemal ve silah arkadaşları Samsun’da bir meşale yakarak yurdun dört bir yanında var olan, düşman işgaline karşı direnen ve vatanını koruma iradesini ortaya koyan farklı mücadele gruplarını bir mücadele azmi, bir mücadele ruhu ve bir yönetim modeli etrafında bir araya getirdiler. Önce Meclisin kuruluşu, ardından cumhuriyetin ilanıyla bugüne kadar geldik. Bu vesileyle, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, o günlerde kaybettiğimiz bütün şehitlerimizi ve o mücadeleye katkı veren bütün atalarımızı saygıyla, rahmetle anıyoruz.

Mademki bu bayram gençlere adandı, o zaman bugün itibarıyla gençliğin durumu ne, şöyle, hep birlikte bir bakalım istiyoruz ve bunu yaparken de öyle büyük siyasi nutuklarla, mugalatalarla, tartışma ya da sloganlarla değil TÜİK’in, OECD’nin, Eurostat’ın, KONDA ve MAK gibi muteber firmaların bu yıl içerisinde ya da geçtiğimiz yıl içerisinde yapmış oldukları araştırmalarla ortaya koydukları tespitlerle yapalım istiyoruz. Birçok sorun var ama en başa şunu koymak gerektiğini düşünüyoruz: Türkiye’de gençler mutlu değil ve kendilerini özgür hissetmiyorlar. MAK’ın henüz bu hafta yayınladığı bir araştırmaya göre “Hiç mutlu değilim.” “Mutlu değilim.” ve “Kendimi mutlu hissetmiyorum.” cevaplarının toplam oranı yüzde 75. Aynı araştırmada, gençlerin adaletle olan güvensizlikleri yüzde 80 civarında ve “Kendini özgür hissedebiliyor musun?” sorusuna verdikleri cevap yüzde 53 oranında “Hayır.” Peki “Bir okuldan eğitim alıp hayata atılmak istediğinizde gerçekten bir fırsat eşitliğinin olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna ise liyakatin söz konusu olmadığını, adamcılığın, kayırmacılığın egemen olduğunu belirten gençlerin oranı yüzde 75. Gençlerin aldıkları eğitim yetersiz, fırsat eşitliği yok. Mezun olduklarında iş bulamıyorlar, iş kuramıyorlar. Bugün milyonlarca üniversite mezunu ve bunlar arasında diş hekimliği, eczacılık, hukuk ve belirli mühendislik alanları gibi sınavda en yüksek yüzde 1’lik, 2’lik, 3’lük baremlere girmiş gençler dahi iş bulamıyorlar, bir iş bulamıyorlar ve sürekli olarak hepimize mail atıyorlar, “Lütfen hukukta, eczacılıkta, diş hekimliğinde, PDR’de, sosyal hizmet alanında istihdam sorunlarına değininiz.”

diyorlar. Hem eğitimde hem istihdamda oranları dünyadaki birçok ülkeden daha vahim bir seviyede ve bunun herhangi bir sebebi tembellik, isteksizlik ya da gençlerin böyle bir tercihte bulunması değil maalesef, mevcut fırsat eşitsizliğinin yarattığı alandır. Dijital bağımlılık, sanal bahis, kumar, madde bağımlılığı, yalnızlık, gelecek kaygısı ise almış başını gidiyor.

Arkadaşlar, her gün size soruyorlar değil mi: “IBAN mağdurları ne olacak?” IBAN mağduru nedir Allah aşkına? Ailesinden yeterli ekonomik destek alamadığı ya da üç kuruş para kazanamadığı için kendi IBAN hesabını yerine göre 300-500 TL'ye, yerine göre 3-5 bin TL'ye bir yere kullandıran genç demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Bu gençler dolandırıcı değil, bir dolandırıcı ağının parçası da değil içinde bulundukları ekonomik yoksunluk nedeniyle kullanılmış gençlerdir. Sadece “IBAN mağduru” ifadesi bile Türkiye’de gençliğin ne durumda olduğunu çok net olarak ortaya koyuyor ve gençler ülkeyi terk etmeye çalışıyor, böyle ilerliyor.

Arkadaşlar birçok konuya değinecek. Ben -Sayın Özlem Zengin bazen burada çok önemli bir konu olduğunda hemen telefonla bilgi alıyor- bir şey sormak istiyorum: AK PARTİ, biliyorsunuz, 2 milyardan fazla hazine yardımı alıyor. Kocaeli’de yapılan gençlik buluşmasına 81 ilden gençler otobüslerle geldi, bir kısmı otelde yattı. Bu gençlerin finansmanını kim karşıladı; AK PARTİ Genel Başkanlığı mı, AK PARTİ İl Başkanlığı mı, belediyeler mi, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü mü? Elimizde belgeler var, gençlik spor il müdürlükleri doğrudan teminle ihale yapmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Şimdi, parti adına yapılan böyle bir gençlik buluşmasının finansmanını kamuya yaptırdıktan sonra siz kime hukuktan, adaletten, liyakatten, dürüstlükten bahsedebileceksiniz diyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MÜHÜR KANKO (Kocaeli) - İşlem yapacaklar mı, ceza verecekler mi acaba?

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’nin gençleri işsiz, umutsuz ve yalnız. Üniversite diploması artık güvenceli bir gelecek vadetmiyor, torpil ve kayırmacılık liyakatin önüne geçmiş durumda. Evlenmek isteyenler yuva kuramıyor çünkü barınma bir hak olmaktan çıkmış, bir ayrıcalık hâline gelmiş; sosyalleşmek lüks, çocuk sahibi olmak hayal olmuş. Gençlerimizin önemli bir kısmı bu ülkede kendine yer bulamıyor ve fırsat bulsalar gideceklerini açıkça söylüyorlar. Bu bir kriz değil, artık kalıcı bir çöküştür ve bu çöküşün faturasını en ağır biçimde ödeyenler henüz hayata adım atmaya çalışan gençlerimizdir. Hükümet “Aile Yılı” ilan etti, güzel; peki, hangi genç aile kuracak? Kirayı ödeyemeyen, asgari ücretle geçinemeyen, işe başvurduğunda torpilsiz kapı bulamayan, yargıya güveni kalmamış, ifade özgürlüğünü sosyal medyada bile kullanamayan bir genç nasıl yuva kuracak, nasıl bu ülkeye ait hissedecek? Nüfusun artması için gençleri evlenmeye davet ediyorsunuz ama onlara ev yok, iş yok, güvence yok; sadece güzel sözler var. Güzel sözler yetmez, siyasi irade lazım, somut adım lazım. İYİ Parti olarak biz bu sorumluluğun gereğini 19 Mayıs’ta yerine getirdik. Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu ve milletvekillerimizin imzasıyla kapsamlı bir kanun teklifi Meclis gündemine taşındı. Gençlere faizsiz konut ve araç kredisi, genç işsizlik ödeneği, ücretsiz toplu taşıma, evlenecek gençlere 500 bin TL’ye kadar kredi imkânı; bunlar hayal değil siyasi irade meselesidir. Gençlere “Geleceğiniz bizim için önemli.” diyorsanız bunu bütçeye, kanuna, politikaya yansıtmak zorundasınız. Biz yansıttık, iktidar ne zaman yansıtacak?

YENİ YOL'un araştırma önergesi de aynı gerçeği farklı bir pencereden ele alıyor. Eğitim ile istihdam arasındaki derin uçurumu, barınma krizini, dijital bağımlılığı ve madde bağımlılığını, hukuk devletine duyulan güvensizliği, kırsal üretimdeki kuşak kopuşunu bütüncül biçimde inceleme talebi doğrudur ve destekliyoruz çünkü gençlik meselesi artık, tek bir Bakanlığın değil bu Meclisin tamamının meselesidir, partili hesapların değil ortak vicdanın meselesidir.

Peki, iktidar ne yapıyor? Bayram kutluyor, stadyumları dolduruyor, güzel sözler söylüyor ama şunu sormak istiyorum: Gençlerimiz o kutlamalara bakarken nerede? Pasaport kuyruğunda, iş ilanı ekranında, anne-babasının evinde, kapanan her kapıyla birlikte biraz daha umudu tükenerek bekliyor. Bu ülkenin gençleri bayram konuşmalarında kahraman, gerçek hayatta ise yalnız; onlara sahne değil gelecek borçlusunuz, onlara alkış değil adalet borçlusunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Sayın milletvekilleri, bir nesli kaybetmek savaş meydanında değil politikasızlık masasında da olur. Bu araştırma açılmazsa bu Meclis tarihe karşı borcunu ödeyememiş olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler.

YENİ YOL Grubunun gençliğin sorunları üzerine verdiği önergede belirttiği gibi, bugün gençler mutsuz, umutsuz, özgürlükten mahkûm, işsizlik, gelecek kaygısı, yoksulluk altında hayal kurmayı, kendilerine iyi bir gelecek inşa etmeyi zaten unutmuş, sadece hayatta kalmaya çalışıyorlar. TÜİK verilerine göre bile... TÜİK verilerinin bize gösterdiği manzara şu: Her 4 gençten 1'i ne eğitimde ne istihdamda. Ayrıca, gençler kendi ruh sağlıklarından, stres, kaygı bozukluklarından şikâyetçi, her 5 gençten 1'i düzenli olarak antidepresan kullanıyor, 5 gençten 3'ü yurt dışına gitmek istiyor, gidebilme koşulu olmayanlar ise umutsuzluk içinde kendini eve kapatıyor. Artık ev gençleri değil oda gençleri var. Hepiniz duyuyorsunuzdur ailelerinden, odasından çıkamayan gençler var, kültürel yaşamdan, sosyal yaşamdan dışlanmış gençler var. Eğitim meselesinde ise MESEM'lerle birlikte zaten eğitim onların öldürdükleri mekânlar hâline gelmiş vaziyette. Görece istihdamda iyi iş bulabildiğini düşünenler ise mobbing, ağır çalışma koşulları altında ve üstelik aldıkları eğitimin standardının çok düşük olduğu iş kollarında çalışmak zorunda kalıyorlar. Şimdi, manzara böyleyken ve iş yaşamında gençlerin sorunlarını konuşurken mesela -Dilovası davası görülüyor bugün- Dilovası'nda iş yerinde patlama sonucu ölenlerin içinde 3 çocuk vardı, gençler vardı, Gayrettepe'de -daha iki gün önce duruşması görüldü- iş yerinde çıkan yangında ölenlerden 1'i çocuk, çoğunluğu genç. Şimdi, manzara bu iken ne yazık ki AKP'nin bize anlattığı manzara, onların laboratuvarında numune olarak göstermek istediği 5-6 gençten başkası değil; biz bunu reddediyoruz, diyoruz ki: Her 5 gençten 3'ü yurt dışına gitmeyi düşünürken; eğitimde barınma, yemekhane zamları, ulaşım masrafları varken bir tane bile buna ilişkin çözüm önerisi göstermiyorsunuz ve üstelik gençlerin kültürel alanlarını, şenliklerini birer birer yasaklarken gençleri kandırarak kendi parti propagandanızın aracı hâline getiriyorsunuz. Biz gençlere güveniyoruz; gençlerin kendi beyanları var, o yüzden, gençlerin kendi beyanlarında çok açık... Bir de üstelik televizyonda yüzlerini kapatıyorlar, AKP'nin gençlik şöleninde görünmekten utanıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) - Tüm bunlar olurken ne oluyor? Öğrencilerin en küçük bir hak talebi kolluk kuvvetleriyle bastırılıyor, yasaklamalarla gençler zapturapt altına alınıyor. Zaten kaygı içinde olan gençler bir de böyle kaygıya sürükleniyor. Kolluk kuvveti gençleri bu şekilde zapturapt altına almaya çalışırken bir de aileleriyle tehdit ediyor. “Ailene haber verimiz.” tehdidiyle İlayda Zorlu’nun ölümünü hepimiz hatırlıyoruz. Yetmiyor, İstanbul Kadıköy’de, 16 Mayıs’ta “Barış İçin Adım At” yürüyüşünde bulunan gençlerden 30’unu ifadeye çağırıyorlar; barış istemek suçmuş gibi, gençlerin barış talebi suçmuş gibi bir de üstelik, onları da ailelerine şikâyet ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) - Tüm bunların çözümü ise gençliği özne olarak gören; eşit, özgür yaşam standardını inşa eden... Ondan sonra, gençlerin kendi yaşamları üzerinde nasıl karar verecekleri meselesi tamamen gençliğin kendi meselesidir diyoruz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada yalnızca gençlerin sorunlarını değil aslında bir kuşağın hayata tutunma mücadelesini konuşuyoruz. Bugün gençlerimiz aynı anda okumaya, çalışmaya, ayakta kalmaya ve kendi hayatlarını kurmaya çalışıyorlar ama attıkları her adımda karşılarına kira çıkıyor, borç çıkıyor, işsizlik çıkıyor, güvencesizlik çıkıyor; üniversiteyi bitiriyor ama iş bulamıyor, iş bulsa düşük maaş ve güvencesiz çalışma karşısına çıkıyor yani hayata borçla, kaygıyla ve belirsizlikle başlıyor. Bugün ülkemizde her 4 gençten 1’i ne eğitimde ne istihdamda, genç kadınlarda ise bu oran çok daha yüksek. Üniversite mezunu işsizliği genel işsizlik oranını geçmiş durumda yani artık diploma bile gençlerimize güvenli bir gelecek sunamıyor. Gençlerimiz artık “Nasıl başarılı olurum?” diye değil “Nasıl ayakta kalırım?” diye soruyor. Bir öğrenci bugün büyük şehirlerde 30-40 bin liranın altında geçinemiyor ama KHK bursu günlük sadece 133 liraya denk geliyor. Bugün 133 lirayla bir günü geçirmeyi bırakın, bir kahve bile alamazsınız. Yurt kapasiteleri yetersiz, her 3 öğrenciden yalnızca 1’i devlet yurtlarında kalabiliyor. Geri kalan gençler ya fahiş kiralara ya da denetimsiz barınma koşullarına mahkûm edilmiş durumda. (CHP sıralarından alkışlar) Üniversiteyi bitiren genç bu kez işsizlikle karşılaşılıyor, iş bulamazsa sağlık hizmetleri için borçlandırılıyor. 25 yaşını geçen bir genç çalışmasa bile her ay sağlık primi borcuyla karşı karşıya kalıyor. Peki, sonra ne oluyor? Gençlerimiz yalnızlaşıyor, umutlarını kaybediyor. Yapılan araştırmalarda gençlerimizin büyük bir kısmı “İş arasam kolay bulamam.” diyor. Neden? Çünkü liyakatin yerini torpil almış da bu yüzden. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün gençlerimizin en büyük problemi sadece ekonomi değildir. Bugün gençlerimizin adalet problemi, gelecek problemi, umut problemi vardır. Gençlerimize “Neden evlenmiyorsunuz, neden çocuk yapmıyorsunuz?” diye soruyorsunuz. Ya, gençlerimiz keyfinden evlenmiyor değil ki; hayat kuramadıkları için, geçinemedikleri için, gelecekle ilgili göremedikleri için evlenemiyorlar. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak gençliği bu ülkenin yükü olarak değil en büyük gücü olarak görüyoruz. Bizim gençlik politikamız sadaka değil hak temellidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) - Gençlerimizin insanca yaşayabildiği bir Türkiye istiyoruz. Bu yüzden, Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel’in de ifade ettiği gibi mülakata kaldıracağız. Gençlerimizin genel sağlık sigortası borçlarını sileceğiz. KYK burslarını en 1,5 çeyrek altın seviyesine yükselteceğiz. Barınma hakkını güvence altına alacağız. İlk telefon ve bilgisayardan vergi almayacağız. Hızlı

ve erişilebilir interneti herkes için sağlayacağız. Gençlerimizin ihtiyacı nasihat değil, güvenceli bir iş, adalet, eşit fırsat ve gelecek umududur. Biz gençlerimizin yeniden umutla gülümseyebildiği bir Türkiye'yi kurmakta kararlıyız.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Sayın Mahmut Rıdvan Nazırlı.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; öncelikle, konuşmama başlamadan önce çok kıymetli Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Sayın Gürsel Erol'a teşekkür etmek istiyorum. Bir saat önce benim konuşmamı dinlemek için burada bekleme nezaketini gösterdi. Bunun için kendisine Elâzığ'ımız adına teşekkür ediyorum. Gerçekten Elâzığ'da çok özel ve güzel bir birlikteliği bütün milletvekilleriyle beraber sağlamış durumdayız. Bunun gençlerimize örnek olmasına, Elazığ'ımızın kalkınmasına da çok olumlu katkılar sağlayacağını düşünerek katkılarından dolayı da kendisine teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı tebrik ediyor, geçtiğimiz hafta sonu gerçekleştirdikleri Gençlik Şöleni, gençlik buluşmasından ötürü AK Gençliğimize ve AK Gençliğimizin çok kıymetli Genel Başkanı Sayın Yusuf İbiş'e buradan tebriklerimi iletme istiyorum. Coşkusuyla, enerjisiyle Kocaeli'de destan yazan tüm gençlerimize buradan sevgilerimizi selamlarımızı iletiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün, Türkiye'de üniversite sayısı 76'dan 208'e çıkmıştır. Gençlerimizin yükseköğretime erişimi büyük ölçüde kolaylaşmıştır. Yurt kapasitesi tarihi seviyelere ulaşmış; gençlik merkezleri, spor tesisleri, teknoloji atölyeleri, TEKNOFEST kuşağı, savunma sanayisindeki başarı hikâyeleri bu ülkenin gençliğe duyduğu güvenin ötesinde gençlerin bizzat inşa ettiği güvenin ve geleceğin somut göstergeleridir. Bakınız, artık Türkiye, sadece kendi içine kapanan bir ülke değildir. Türkiye, İHA üreten, yerli otomobil geliştiren, uzay programı yürüten, yazılım ve teknoloji alanında gençlerine alan açan bir ülkedir. Bugün, dünyanın birçok ülkesinde Türk mühendisleri, Türk girişimcileri ve Türk gençleri konuşuluyorsa bunun arkasında güçlü bir vizyon vardır. Hatırlanacağı üzere, bizim de üyesi olduğumuz NATO'nun Genel Sekreteri Mark Rutte yakın zamanda ASELSAN'ı ziyaret etmiş, çalışanların yaş ortalamasının yalnızca 33 olduğunu öğrenmiş ve bu durumu tasvir ederken ortalamanın gerçekten inanılmaz olduğunu dile getirmek zorunda kalmıştı. Dikkat ediniz, kaygı ve belirsizlik uyandıran değil şaşkınlık yaratan ve kendisine hayran bırakan bir gençlikten bahsediyoruz. Tabii ki sorunlarımız yok mudur, elbette vardır. Ekonomik dalgalanmaların gençler üzerinde oluşturduğu baskıyı görüyoruz. Barınma, istihdam ve gelecekle ilgili beklentilerin farkındayız. Dijital bağımlılık, sosyal medya baskısı ve aile yapısındaki dönüşüm gibi meselelerin de farkındayız ama meseleleri sadece karamsarlık üzerinden okumak hilafı hakikattir; en iyi ihtimalle bilgisizlik, en kötü ihtimalle gençliği nesneleştirmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

Bu ülkenin gençliği karardır, bu ülkenin gençliği idealisttir; bu ülkenin gençliği devletine, milletine bağlı ve millî şura sahip bir gençliktir. Bugün savunma sanayisinde elde edilen başarıların arkasında genç mühendisler vardır. Yazılım sektöründe büyüyen Türkiye'nin arkasında genç girişimciler vardır. Spor, sanat, akademi ve bilim alanında ülkemizi temsil eden yine gençlerimizdir. Bu durum, sadece

bugünle kayıtlı olan bir şey olmayacaktır. İnaniyoruz ve arzu ediyoruz ki yarın da gençlerimiz en ön safta olacak; ülkesi, milleti ve insanlık için elinden gelenin en iyisini yapacaktır. Dolayısıyla yapılması gereken şey gençlerimizi karamsarlığa sürüklemek değil onlara daha fazla alan açmaktır.

Bu vesileyle, yaklaşmakta olan Kurban Bayramı'nın tüm İslam âlemine hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, Şanlıurfa ve özellikle Ceylânpınar ilçesinde ulaşım, sağlık, enerji altyapısı, istihdam, tarım ve hayvancılık politikaları, mera varlığı, sosyal sorunlar, kamu işçilerinin kadro talepleri ve sınır ticareti alanlarında yaşanan yapısal sorunların tüm boyutlarıyla incelenmesi; kamu hizmetlerindeki yetersizliklerin, yatırım eksikliklerinin, kırsal kalkınma sorunlarının ve bölgesel eşitsizliklerin araştırılması; vatandaşların yaşam koşullarını olumsuz etkileyen uygulamaların ortaya çıkarılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Uğur Poyraz

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, Şanlıurfa ve özellikle Ceylânpınar ilçesinde ulaşım, sağlık, enerji altyapısı, istihdam, tarım ve hayvancılık politikaları, mera varlığı, sosyal sorunlar, kamu işçilerinin kadro talepleri ve sınır ticareti alanlarında yaşanan yapısal sorunların tüm boyutlarıyla incelenmesi, kamu hizmetlerindeki yetersizliklerin, yatırım eksikliklerinin, kırsal kalkınma sorunlarının ve bölgesel eşitsizliklerin araştırılması, vatandaşların yaşam koşullarını olumsuz etkileyen uygulamaların ortaya çıkarılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/5/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Uz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına vermiş olduğumuz Şanlıurfa ve Ceylânpınar'la ilgili yaşanan sorunların araştırılmasıyla ilgili Meclis araştırması önergemiz üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve yüce Türk Milletini saygıyla selamlıyorum.

Konuşmaya başlamadan önce 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramını kutlarken yine önümüzdeki günlerde icra edeceğimiz Kurban Bayramı'nın da tüm ülkemize, tüm insanlığa, tüm Müslüman alemine de hayırlar getirmesi temennisini iletiyorum.

Biz, geçtiğimiz hafta İYİ Parti grubu olarak, Sayın Uğur Poyraz Bey, Sayın Fatih Demirkol ve Sayın İbrahim Güzel'le beraber Şanlıurfa'daydık. Şanlıurfa'da, hem Akçakale hem Ceylânpınar hem Şanlıurfa merkezde vatandaşlarımızla bir araya geldik, onların sorunlarını dinledik ve not aldık; onlarla ilgili de söz aldık, onları da sizlere aktaracağız ki hem yüce Meclisimizde dile gelsin hem de bununla ilgili çözümler konuşulsun. Hatırlarsanız, bundan kısa bir süre önce Maden Kanunu'yla ilgili 7554 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesine bir itiraz koymuştuk İYİ PARTİ olarak, bu kürsüden de dile getirmiştik. Orada "Mera alanları -tüzel veya kişisel- kime ait olursa olsun, çıkan bu kanunla herhangi bir bakanlığa sormaksızın, oradan bir izin almaksızın bu alanlara ivedilikle el konulabiliyor." dedik, "Bundan vazgeçilmesi lazım, ileride büyük problemler doğurur." demiştik. Hatta o zaman "Cumhurbaşkanı ve 4 kişilik bir heyet tarafından oluşturulacak kurul tarafından bu derhâl işleme alınır, kamulaştırma yapılır." diye de not düşülmüştü, "Velev ki bu yer Tarım ve Orman Bakanlığına ait olsun ya da mera alanlarına ait olsun, bunda bile herhangi bir izne tabi olmaksızın bu alanlar kullanılır." demiştik, itiraz etmiştik. Buradan yüksek sesle böyle bir şeyin olmayacağı söylendi ama dakika bir, gol bir; biz Ceylânpınar'a gittiğimizde orada 3 köyümüzün muhtarı ve azası itirazlarını ortaya koydu, bize "Bu üç köyün ortak merası yani otlagımız TOKİ'ye devredildi efendim." dedi. Nasıl devredilmiş? Herhangi bir ÇED raporu olmaksızın, herhangi bir izne bağlı olmaksızın bu mera alanı TOKİ'ye devredilmiş ve TOKİ inşaatı başlamış. Yine, hatırlayın, orada başka bir itiraz daha koymuştuk bunların neden ve niçin verildiğine ilişkin, "Madenlerle ilgili." denmişti fakat bu alan maden de değil; TOKİ'yle ilgili olduğunu da gördük.

Tabii, 81 ilimiz gibi Şanlıurfa'mız da kıymetli bir ilimiz ve orada yüksek nüfus var, hızlı kentleşme oranı var ve önemli bir turizm bölgesi, enbiyalar ve peygamberler şehri ve burada bir raylı sistem talebi oluşturulmuş ve 2019'da gündeme gelmiş yani "Bölgede Antep'te var, neden Şanlıurfa'da böyle bir şey yok?" diye konuşulmuş. 6,5 kilometrelik hafif raylı sistem projesinin gündeme geldiği bilinmesine rağmen söz konusu projenin neden uygulanmadığı, fizibilite çalışmalarının yapıp yapılmadığı, hangi gerekçelerle rafa kaldırıldığı da Şanlıurfalılar tarafından önemle takip edilmekte, hatta Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi 2019 yılında Karaköprü-Abide-Eyyübiye güzergâhında 15,3 kilometre uzunluğunda ve 16 istasyondan oluşacak raylı sistem projesini kamuoyuna da duyurmuş ama maalesef devletten yeterli desteği de alamamış.

Aynı zamanda Ceylânpınar Tarım İşletmeleri Müdürlüğünde yani TİGEM'de yaklaşık 152 güvenlik personeli milyonlarca dekarlık alanın güvenliğinden sorumlu olarak kontrol altında tutuyorlar. 2018 yılında KİT'lerde yaklaşık 1 milyon personele kadro verilirken yaklaşık 138 bin çalışanın kapsam dışında bırakılmasıyla kadro uygulamalarındaki ölçütler, eşitlik ilkesine aykırılık iddiaları ve ortaya çıkan mağduriyetler göz önünde bulundurulmuş. Bunun yanında Ceylânpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğü de görev yapan güvenlik personeli ve diğer çalışanlar başta olmak üzere yani 22 bin kişi kadro beklentisinde olmasına rağmen hâlâ kadroya geçirilmemiş ve bunlar en az toplamda yirmi yıldan beri orada çalışmakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

RİDVAN UZ (Devamla) - Yine, diğer bir önemli konu, özellikle hanımefendiler, evlat sahipleri orada bir sıkıntıyı dile getirdi. Oradaki insanların, çocukların, gençlerin son bir haftada 5 intiharını dile getirdiler. Bu 5 intiharla ilgili olarak da özellikle IBAN kullanımını üzerinden bu çocukların onurlu olmaları sebebiyle de kendi hayatlarına son verdiklerini de görüyoruz. Bu da çok elzem bir durum, Türkiye'nin her yerine nüfuz etmeye başladı. Bunun da göz önünde bulundurulmasını istiyoruz.

Bir önemli husus daha var, onu da Şanlıurfa milletvekillerinin dikkatine sunuyorum, lütfen takibinde olsunlar. Bölgede en çok şikâyet, iş vaadiyle ailelerden para talep edilip çocuklarının işe sokulması olayı var. Bu işi takip etmelerini de istirham ediyoruz çünkü birçok aile bunu dile getirdi. “Bizden -500 bin, 500 milyon, 600 bin gibi rakamlar ifade edilerek- para talebinde bulundular.” dediler. Bunu da Urfalı milletvekillerin dikkatine sunuyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler, sağ olasınız.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada Urfa'nın sorunları konuşuluyor olsa da bunu Hatay olarak anlayın, bunu Türkiye olarak anlayın; ne yazık ki bu sorunlar Türkiye'nin her tarafında aynı.

19 Mayıs Gençlik Bayramı'ndayız; gençlerin istihdamından konuşacağımız yere intiharlardan konuşuyoruz, gençlerimizin geleceğinden konuşacağımız yere okul saldırılarından konuşuyoruz. Şanlıurfa'da başlayan, Kahramanmaraş, Tekirdağ, Mersin'de dalga dalga yaşanan bu saldırılar herhâlde tesadüf değil; yirmi beş yılın sonunda ülkenin gençliğinin, neslinin geldiği yer ne yazık ki.

Şanlıurfa'nın raylı ulaşım sorunu var, Hatay'ın var. Mersin'den Gaziantep'e hızlı tren geçiyor, Hatay'a bir 50 kilometre uzatılmıyor ne yazık ki. Elektrik sorunu var, çiftçi elektrik borcunu ödeyemediğinden traktörüne haciz konuyor, ürün ekemiyor ne yazık ki.

Değerli milletvekilleri, Şanlıurfa'nın mera sorunu var, Hatay'ın mera sorunu var, Türkiye'nin mera sorunu var. Mera hayvancılık sorunu, mera alanları TOKİ konutu hâline getiriliyor. Böyle olduğu için de ne oluyor? Bugünkü yaşadığımız noktaları görüyoruz. Şanlıurfa'da TOKİ, Manisa'da maden ocakları, Hatay'da Jandarmanın sınır çiftçisine müdahalesi; bir şekilde çiftçinin üretimine müsaade edilmiyor.

Değerli AK PARTİ'li milletvekilleri, vicdanlarınıza sesleniyorum: Bu milletin binlerce yıldır geleneği var, kültürü var, inancı var. Dindarıyla seküleriyle, sağcısıyla solcusuyla herkes ama herkes Kurban Bayramı'na saygı duyar, kurban günü kurban keser, eşine dostuna dağıttırdı ama bugün geldiğimiz noktada, ülkemizdeki nüfusun çok önemli bir bölümü kurban kesemediği gibi, insanların evine kurban eti giremiyor. Sadece kurban değil, dün kurban kesen insanlar bugün âdeta fitre veremiyor. Tam on altı yıldan beri bu ülkede canlı ve kesilmiş et ithal ediliyor. Buna bir tedbir alınması gerektiği hâlde 2024-2025 kıyaslamasında yine, et üretimi yüzde 10 eksildi. Siz bunlara çözüm bulacaksınız! Buraya çıkarmışsınız neyi tartışıyoruz? Konserleri. Ne olmuş? Yirmi dört yıl sonunda gençleri toplamışlar, konser salonunda, stadyumda konser vermişler; bunu da çok büyük bir başarı olarak ne yazık ki sunuyorlar. Aslında AK PARTİ'nin kurucu iradesi itibarıyla düşündüğümüzde bu geldiğimiz nokta bir yüz karasıdır, geldiğimiz yer bir yüz karasıdır arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bir de “Yahu, biz bu gençliği nereye getirdik?” diye soru soran insanlara lanet okuyorsunuz, anlamak mümkün değil.

Hatay'da rezerv alanındaki konut sorunları hâlen devam ediyor.

Bakın, Sumud Filosu insanlığın vicdanı. Aslında iktidarın yapamadığı, şu İsrail'e akan boruları, gaz hattını kesmek üzere eylem yapan insanları İsrail alıkoydu, kırk sekiz saati aşkın bir süredir bu insanlardan haber alınamıyor; gündeminizde bile yok, hiç gündeminizde yok. Ondan sonra da gelip “ümmetin davası” “ümmetin partisi” ümmetin, bilmem neyin diye maalesef duygu istismarı yapıyorsunuz.

Burada bugün konuşacağımız şey, Kurban arifesindeki şu son oturumda: “Bu millet neden kurban kesemiyor?” Kurban 30 bin lira, asgari ücret 28 bin lira...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - ...buna cevap verilmesi lazım ama ne yazık ki o konserin ne kadar başarılı bir organizasyon olduğunu anlatmakla maalesef ki meşgulsünüz. Onun için diyorum ki: Bu önerge Şanlıurfa önergesi değil; bu önerge Türkiye önergesidir, bu önerge gençlik önergesidir, bu önerge hayvancılık önergesidir; buna “evet” deyin hep beraber gerçekleri görelim. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit Şenyaşar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başta Urfa halkı olmak üzere bütün Türkiye halklarını saygıyla selamlıyorum. Bir selamı da cezaevindeki bütün tutsak yoldaşlarımıza gönderiyorum.

Seçim bölgem olan Urfa kadim bir şehir. Yerleşik hayatın, tarımın ve medeniyetin başladığı yer bu topraklarda bilinir. İbrahimî geleneğine sahip olan Urfa Nemrudî yaklaşımlara karşı duruş sergilemekten çekinmeyen; vicdanlı, direngen ve onurlu bir halka sahiptir. Kayıtlı 2 milyonu aşan nüfusu ve Suriyeli mültecilerle beraber Urfa’da yaklaşık 3 milyon insan yaşamaktadır. Kent halkının ekonomiden sağlığa, eğitimden altyapıya, tarımdan işsizliğe ve turizm meselesine kadar her konuda sorunlarını Mecliste gündeme getirmeye devam ediyoruz. AKP’nin yirmi yıldan fazladır Urfa halkının sorunlarına bir çözüm üretmemesine isyan ediyoruz.

Halil İbrahim’in bereket sofrası olan bu topraklarda uygulanan yanlış tarım politikaları sonucunda insanlar Karadeniz’e, Ege’ye ve İç Anadolu’ya göçüp insanlık dışı şartlarda mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmak zorunda kalıyor. İktidar bu durumu sorun olarak görmüyor.

Urfa’da DEDAŞ zulmü devam ediyor. Şirket borcu olan çiftçilere elektrik vermeyeceğini duyuruyor. Enerji olmadan çiftçi nasıl sulama yapacaktır?

Urfa-Suruç ölüm yolu yapım çalışması aylardır durdurulmuş, bu yolda her gün ölümlü kazalar meydana gelmeye devam ediyor, iktidar bunu izliyor.

Geçtiğimiz hafta sonu Urfa Besi Organize Sanayi Bölgesi’ni il örgütümüzle beraber ziyaret ettik. Bölgede 400’ü aşkın işletme var, Besi Organize Sanayi Bölgesi’nde şebeke suyu yok, ilginç değil mi? Avrupa’nın 2’ncisi, Türkiye’nin en büyük Besi Organize Sanayi Bölgesi’ni kuruyorsunuz, milyonlarca dolar yatırım yapıyorsunuz ama su getirmiyorsunuz, bir kavşak dahi yapamıyorsunuz. Urfa-Antep Kara Yolu’ndan Besi Organize Sanayi yoluna ayrılan giriş ve çıkış noktalarında güvenli bir kavşak bulunmuyor. Ağır vasıtaların ve iş makinelerinin yoğun olarak kullanıldığı bu bölgede kavşak olmaması trafik güvenliği açısından büyük tehlike yaratıyor ve kazalar meydana geliyor, bu vizyonsuzluğun faturasını en ağır şekilde Urfalılar ödüyor.

Türkiye ve Suriye’de yeni bir dönem başladı, uzun süren mücadelemiz sonucu Akçakale Gümrük Kapısı ticarete açıldı. Urfa’daki sınır kapıları Orta Doğu’nun can damarı durumunda, burada aynı zamanda jeopolitik bir mesele var. Örneğin, Suruç’un dünyaya açılan kapısı olan ancak Suriye’deki iç savaş ve Kürt fobisi nedeniyle yıllardır atıl bırakılan Mürşitpınar Sınır Kapısı neden açılmıyor? Mürşitpınar Sınır Kapısı’nın tekrar işlevsel hâle getirilmesi sadece Suruç’un değil, tüm Urfa ekonomisinin çehresini değiştirecek, bölge esnafına can suyu olacak ve gençlerimize yeni istihdam

alanları yaratacaktır. Urfa halkı adına ilgili bütün bakanlıkları sorumluluğa davet ediyoruz. Bölgesel kalkınmadan bahsederken yanı başımızdaki bu potansiyeli görmezden gelmeyelim, sadece seçim zamanı değil Urfa halkının her zaman sesine kulak verelim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Semra Dinçer.

Buyurun Sayın Dinçer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEMRA DİNÇER (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye'nin dört bir yanında unutulmuş ilçelerin, kentlerin ve sesi duyulmayan milyonların sesi olmak için söz aldım. Ceylânpınar'da olduğu gibi bu ülkenin birçok yerinde insanlarımız yıllardır aynı çileyi çekiyor. "Duble yollar yaptık." diyorsunuz ama ülkenin her yerinde ulaşım sorunları katlanarak devam ediyor. "Sağlıkta devrim yaptık." diyorsunuz ama vatandaş randevu bulamıyor, sağlık sistemi can çekiyor. "En büyük yatırımı gençlere yaptık." diyorsunuz ama gençler ilk fırsatta bu ülkeyi terk etmenin yollarını arıyor. "Çiftliği destekliyoruz." diyorsunuz ama çözümü ithal ette, ithal buğdayda arıyorsunuz. Esnaf kepenklerini kapatıyor, vatandaş evine market sepeti boş ve huzursuz gidiyor. Bütün bunların sonucunda vatandaş kaderine terkedilmiş hissediyor. Bakınız, bugün Ceylânpınar'da insanlar sadece yoksullukla değil, karanlıkla da mücadele ediyor. Hani, Mahmut Tanal'ın dediği gibi "Urfa'ya elektrik gelecek." diyordu ya, şu anda Ceylânpınar karanlıkla da mücadele ediyor. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye'nin en fazla güneş alan bölgelerinden birinde insanlar saatlerce elektriksiz bırakılıyor. Bu nasıl bir çelişki? Güneşin, bereketin ortasında vatandaş karanlığa mahkûm ediliyor. Elektrik dağıtımını kamusal hizmet dışında bırakırsanız onlar da gider, ne altyapı yatırımı yapar ne de var olan altyapıya bakım yapar. Kâr hesabına terk edilen tüm kamu hizmetleri en sonunda vatandaşın mağdur olmasına yol açar.

Değerli milletvekilleri, Anadolu'nun dört bir yanında yurttaşlar aynı sahipsizliği yaşamaktadır. Bugün bu ülkenin insanların en büyük kınışlığı yoksulluk kadar sahipsizliktir. İnsanlar artık şunu soruyor: "Bu ülkede vergimizi ödüyoruz ama neden hizmet alamıyoruz?" Türkiye'de kaynak var ama adaletli dağıtım yok. Anadolu'nun ilçeleri yatırım beklerken insanlarımız temel hizmetlere ulaşmak için mücadele veriyor. Anadolu ayağa kalkmadan Türkiye ayağa kalkmaz. Çiftçi güçlenmeden ekonomik bağımsızlık sağlanamaz. Genç işsizliği bitmeden bu ülkenin gelecek hesabı yapılamaz. Siz istediğiniz kadar istatistik verin, Türkiye'de sokağa her çıktığınızda gördüğümüz tablo topyekûn bir çöküşü işaret etmektedir. Devleti yönetenlerin görevi vatandaşa sabır tavsiye etmek değil kalıcı çözüm üretmektir. Buradan iktidara açıkça sesleniyorum: Türkiye'den yükselen bu çığlığı duyun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEMRA DİNÇER (Devamlı) - Ceylânpınar'ı da Anadolu'yu da sahipsiz bırakmayın. Bu görmezden geldiğiniz her sorun, duymadığınız her feryat yarın sandıkta karşınıza çıkacaktır ve unutmayın, Anadolu'nun sabrı derindir ama öfkesi sel gibidir. Bugün vatandaşın sesini duymayanlar yarın milletin tokat gibi cevabıyla sandıkta yüzleşecektir.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Adem Korkmaz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; Urfa ve Ceylânpınar konusuna özgü İYİ Parti milletvekillerimizin vermiş olduğu önerge üzerinde ben de grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Şimdi, tabii, 19 Mayıs münasebetiyle, cumhuriyetimizin, Kurtuluş Savaşı'nın başladığı gün, yüz yedi yıl önce başlamış ve bugün dimdik, beş bin yıllık Türk tarihinin yeni bir evresine geçildiği bu 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı yürekten kutluyorum.

Hafta sonu gençlik kollarımız başkanlığında yapılan o büyük gençlik buluşması konusunda da muhalefetin tedirginliğini anlamak mümkün. Sanki gençler başka bir dünyanın gençleriymiş gibi bir havaya sokmaya çalışıyorlar. Biz yirmi üç yıllık iktidarımız döneminde en büyük yatırımları, en büyük hamleleri gençlerimizin geleceğine harcamış bir siyasal iktidarı. Çünkü ülkemizin geleceği... Nasıl ki Mustafa Kemal bu vatanın geleceğini gençlere emanet etmişse aynı şekilde AK PARTİ de bu gençlik vizyonu ile hareket ediyor. Bu anlamda gençlere yönelik eğitim altyapıları... Bakın, üniversiteler konusunu böyle zaman zaman konuşuyoruz, en önemli ivme gençlerin, özellikle dar gelirli gruptaki gençlerin eğitime ulaşmasında, eğitimde sosyal adaleti sağlaması bakımından bile üniversiteler projesi sırf gençlerin varlığına yönelik büyük bir proje olarak karşımıza çıkıyor.

Yine, gençlere yönelik spor altyapıları, sosyal altyapıları, gençlik merkezleri, ülkemizin dört bir tarafında mahallelere kadar, köylere kadar... Bugün Burdur'umuzda bile biz yaklaşık 100 köyümüze, gençlerimize yönelik spor altyapıları ulaştırabilmiş bir siyasal iktidarın söylemlerinden bahsediyoruz.

Evet, konuyu çok da dağıtmak istemiyorum ama gençlerimiz üzerinden AK PARTİ'nin söyleyeceği çok söz vardır, bunu ifade edeyim.

Bu vesileyle, Şanlıurfa'mızda genç nüfusu, üretim gücü, tarım potansiyeli bakımından ülkemizin 4'üncü büyük tarımsal üretiminin yapıldığı bir bölgeden bahsediyoruz. Yine, bu bölgede Türkiye'nin en önemli üretim merkezlerinden biri, 12 milyon dekarlık tarımsal alana sahip bir yerden bahsediyoruz. Tarımsal destekleme yatırımlarımız bağlamında da Şanlıurfa'da yaklaşık olarak 400 milyardan fazla bir destek ve yatırımlar bölgemize yapılmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Yine aynı dönemde Şanlıurfa'mızda tarla bitkileri üretimi yüzde 79, meyve üretimi yaklaşık 4 kat artmış, büyükbaş hayvan varlığı yüzde 150 artmış, küçükbaş hayvan varlığı ise 2,7 milyonun üzerine çıkmıştır.

Yani şunu ifade edebiliriz açıkça: Şanlıurfa konusunda, Türkiye'nin bütün illerinde olduğu gibi -az önce Sayın Necmettin Çalışkan da aynısını söyledi- Türkiye'nin meselelerini Türkiye gündemi için söylüyorsak da aynı şeyleri aynı güçte söyleyebiliriz. Biz tarımsal üretim, üreticimizin gücü, ülkemizin sosyal, ekonomik her alandaki gelişmesi için her türlü altyapı çalışmalarını sürdürüyoruz.

Ceylânpınar'daki TOKİ işinde de TOKİ'ler sosyal konut amaçlı yapılır, arsa rantı olmayan bölgelerde üretildiği için de topluma ucuz konut üretmenin yoludur, yöntemidir.

Bu vesileyle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, derinleşen yoksulluk nedeniyle yaşanan ekonomik yıkımın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Mayıs 2026 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, derinleşen yoksulluk nedeniyle yaşanan ekonomik yıkımın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 18034 grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/5/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Özellikle ekonomi, geçim derdi, asgari ücret, emekliler, enflasyonla ilgili burada konuşmaya çıktığımda gerçekten bazen neyi nasıl ifade edeceğimi ya da iktidar sıralarına nasıl anlatacağımı açıkçası bulamıyorum. O nedenle bugün biraz empati yapmanızı rica edeceğim sizlerden değerli arkadaşlar. Şimdi iktidar vekillerine sormak isterim: Aranızda kiracı olan var mı arkadaşlar? Peki, aranızda kiracı olan var ise Ankara'da bir ev kirası ne kadar bileniniz var mı, Edirne'de bir ev kirası ne kadar bileniniz var mı ya da Van'da ev kirası ne kadar bileniniz var mı? Ya da yine sorayım arkadaşlar, birçoğunuz torun sahibisinizdir, önümüz Kurban Bayramı; Kurban Bayramı'nda torunlarınıza harçlık vermemek, harçlık verememek nedir, içinizde gerçekten bileniniz var mı? Yine, arkadaşlar, birçoğunuz çocuk sahibisiniz, öğrencileriniz vardır; sabah çocuklarınız okula giderken sabah okula giden çocuğunuza, öğrencinize harçlık verememek nedir, içinizde bileniniz var mı? Ya da şöyle sorayım arkadaşlar: İçinizde geçim derdi nedir bilen var mı? İçinizde geçinememek nedir bilen var mı? Açıkçası ben "geçim derdi" "geçinememek" deyince ve "AKP" deyince aklıma tek bir şey geliyor: Geçtiğimiz yıl emekli maaşıyla ve milletvekili maaşıyla geçinemeyen AKP iktidar vekili aklıma geliyor. Değerli arkadaşlar, bir söz var, denilir ki: "Allah'tan korkmak lazım, kuldan utanmak lazım." hatırlatmak isterim.

Değerli arkadaşlar, bugün AKP tam çeyrek asırdır bu ülkeyi yönetiyor. Tam çeyrek asırdır uyguladığınız ekonomik politikalar bu halka zulümdür, halkı sefaletle mahkûm etmektir. Bakın, bu süre içerisinde ne yaptınız? Çeyrek asrı anlatmayacağım, sadece son dört ayda neler yapmışınız: Enflasyon nedeniyle 28 bin liralık asgari ücretin 4.110 lirası yılın ilk dört ayında erimiş, uçmuş gitmiş. Yine sizin ekonomi politikalarınız nedeniyle yılın ilk dört ayında 20 bin liralık emekli maaşının 2.930 lirası uçmuş

gitmiş. Bundan tam beş yıl önce bir emekli emekli ikramiyesiyle bir kurbanlık alabiliyordu ama bugün emeklilere reva gördüğünüz 4 bin lira emekli ikramiyesiyle bir emekli ancak 5-6 kilo et alabiliyor. Hatırlarsınız, 2018 yılında ilk emekli ikramiyesi verildi ve bin liraydı. 2018 yılında bin liralık emekli ikramiyesiyle 5 gram altın alınabiliyor. Peki, bugün 4 bin liralık emekli ikramiyesiyle ne alınabiliyor? 0,60 gram altın alınabiliyor yani 2018'den bugüne kadar tam 8 kat erimiş sizin ekonomi politikalarınız nedeniyle ama AKP yola çıktığında ne diye yola çıkmıştı; "Yoksullukla mücadele edeceğiz." diye yola çıktı ama yirmi dört yıllık iktidarınız boyunca siz bu ülkede yaşayan yurttaşlara yoksulluğun dibini yaşıttınız, siz yirmi dört yıllık iktidarınız boyunca sefaletin dibini yaşıttınız.

Değerli arkadaşlar, konuşmalarımız hiç zorunuza gitmesin. Bugün pazardan sebze meyve toplayan, maaşıyla geçinemediği için 70 yaşında hâlen bir işte çalışmak zorunda olan emeklinin sorumlusu sizlersiniz, günahı vebali sizin boynunuza. Eğer bugün bu ülkede bir çocuk aç yatmak zorunda kalıyorsa sorumlusu sizsiniz, günahı vebali sizin boynunuza. Önümüz bayram, bayramda çocuğuna bayramlık alamayacak anne babaların, bayramda çocuklarına harçlık veremeyecek anne babaların sorumlusu sizsiniz ve günahı sizin boynunuzdur. Değerli arkadaşlar, bunların hepsi her şeyden önce günahıdır, kul hakkı yemekdir ve kul hakkı yemek de günahların en büyüğüdür.

Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce bir komisyonunuz vardı, komisyon toplantısından geldim. Dilekçe Komisyonunun bünyesinde kurulmuş bir alt komisyon, finansal okuryazarlığın araştırılmasıyla ilgili bir komisyon. Bu komisyon geçtiğimiz aylarda İngiltere'ye gitti ve bu komisyon geçen ne yaptı biliyor musunuz? Ekonomi yönetimiyle ilgili bilgi almak için İspanya ve Fransa'ya gitme kararı aldı. Ben bugün bu komisyona bir öneri verdim, dedim ki: Bu ülkede yaşayan emekli yurttaşlar finansal okuryazarlığın kitabını yazıyorlar, 20 bin lirayla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) - ...ay sonunu getirmeye çalışıyor, finansal okuryazarlığın kitabını yazıyor. Yine, asgari ücretliler ayda 28 bin lirayla geçim derdine düşüyor, finansal okuryazarlığın kitabını yazıyor. "Yahu, gelin, Fransa'ya, İspanya'ya, İngiltere'ye gitmeye gerek yok; finansal okuryazarlığın dersini, eğitimini emekliler anlatsın, emekliler söylesin, asgari ücretliler söylesin. Gelin, 10 emekli yurttaşımızı dinleyelim, çağıralım bu Meclise dedim; 10 asgari ücretli yurttaşımızı çağıralım, bu Mecliste, bu Komisyonla dinleyelim." dedim. Tabii, her zamanki gibi Cumhur İttifakı'nın oylarıyla önergemiz reddedildi. Yahu, arkadaşlar, bu memleketin parasını finansal okuryazarlık için kalkıp İngiltere'ye gitmeye, Fransa'ya gitmeye, İspanya'ya gitmeye harcamayalım. Gelin, yanı başımızda, memleketin uzak illerinden de değil Ankara'dan emekli yurttaşlarımızı, asgari ücretli yurttaşlarımızı çağıralım, dinleyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ BOZAN (Devamla) - Ama her zamanki gibi AKP iktidarı -gerçeklere gözünü kapatmasından kaynaklı- Komisyondaki o önergemize de ret oyu verdi.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye uzun süredir devam eden yüksek enflasyon, yanlış kur politikası ve yapısal dengesizlikler nedeniyle ciddi bir ekonomik kriz ve satın alma gücü kaybı yaşıyor. Dar ve sabit gelirli vatandaşlar için ekonomik baskı artık yıkıcı hâle geldi. Bu ülkede yaşamın maliyeti artıyor. Bakın, keyfin, lüksün,

mutlu hayat sürmenin maliyeti artıyor demiyorum, bu ülkede yaşamının maliyeti artıyor, yaşamının yani bu ülkede yaşamak artık pahalı bir hâle geldi. Gezmek lüks oldu bu ülkede, bu ülkede bayramda memlekete gitmek lüks oldu, tatil lüks oldu, çoluk çocuğuyla hafta sonu bir yemeğe gitmek bile bu ülkede lüks oldu. Bireysel borçlanma artıyor, gelir adaletsizliği artıyor. Peki, bu gelir adaletsizliğinin en büyük nedenini size söyleyeyim mi? Bakın değerli arkadaşlar, bu 200 TL 1 Ocak 2009 tarihinde ilk tedavüle girdiğinde şu kadar dolar yapıyordu, 131 dolar yapıyordu, şu 200 TL, 1 Ocak 2009'da 131 dolar yapıyordu, bu kadar. Şimdi ne yapıyor biliyor musunuz bugün bu 200 TL? 4,5 dolar yapmıyor. Bakın, sadece şu kadar yapıyor: 1, 2, 3, 4; 5 yapmıyor, hadi benden de 5 olsun.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Aman geri kalanı onlara atma, geri kalanı al.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Peki, şunu sorayım: Geri kalan 126 dolar nerede? Bu kadar dolar bizim cebimizden çalınmış. Bakın, bizim satın alma gücümüz şu kadar düşmüş, bu kadar düşmüş. Bu paralar nereye gitti? 2009'da bu kadar yapan şey şimdi nerede, işte bunu araştırmamız lazım; bu kur nereye gitti, araştırmamız lazım değerli arkadaşlar; gerçek olay bu.

Peki, şimdi, gelelim, ekonominin, bakın, eriyenin durumuna. Ya, bakın, pandemiden bu yana, 2020'den bu yana dünyada gıda enflasyonunun ortalaması yüzde 43,59; bizde yüzde 886 ya, burası Türkiye ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bir zamanlar "Kendi kendine yeten 7 ülkeden biridir." diye ders kitaplarına girmiş bir ülkede ya... Bakın, dünyada yüzde 43, bizde yüzde 886. OECD'de, bakın, gıda enflasyonunda 1'inciyiz, açık ara 1'inciyiz; 36,4'le yıllık gıda enflasyonunda açık ara 1'inciyiz. Şu tablonun vahametini bir bakın, lütfen.

Enerji enflasyonunda 1'inciyiz, bakın, açık ara 1'inciyiz; yüzde 26, bizden sonra gelen ülke yüzde 7,4. Açlık sınırına bakın, 34.587 TL, asgari ücret 28 bin; bakın, bakın, farka bakın! İşte bunlar rakamlar; siyaset yapmıyoruz, gerçekler, gerçek matematik. Bakın, açlık sınırının en düşük emekli maaşı oranına bakın, aradaki uçuruma bakın, uçuruma bakın; emekli açlık sınırına bile böyle tepeye bakar gibi bakıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, bu göstergeler gösteriyor ki iyi yere gitmiyoruz, iyiyte gitmiyoruz. Böyle giderse daha da kötüye gideceğiz, onun için bu araştırma önergesine desteğimizi veriyoruz. Bir an önce ekonomik yoksulluğun, paramızın değer kaybının bir an önce araştırılması lazım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Dolarları getir buraya, dolarları orada bırakma.

BAŞKAN - Sayın Arslan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın, Tokat'taki yoğun yağışlar nedeniyle yaşanan taşkınlarla ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Tokat'ta son günlerde yoğun yağışlar nedeniyle Yeşilirmak-Kelkit havzası ve Çekerek havzasında taşkınlar yaşanmaktadır. Son günlerde yaşanan taşkınlar nedeniyle Pazar, Turhal, Erbaa ve Reşadiye, Niksar ilçelerimizde maddi hasar vardır. Valiliğimiz koordinasyonunda AFAD, DSİ Genel Müdürlüğü, İl Özel İdaresi ekipleri sahada diğer kamu kurumlarımızla beraber çok tedbirler aldı. Sahada şu anda 526 araç, 1.970 personel 24 saat esaslı olarak çalışmaktadır. Şu anda Turhal'da 7

köy, 15 mahalle; Erbaa'da 2 köyümüz geçici olarak tahliye edilmiştir. Yaklaşık 60 bin dekar arazi sular altındadır. Turhal'da şehir merkezinde tahliye edilen evlerin sayısı 4.468'e ulaşmıştır. Yaklaşık 928 evin tahliyesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yüksel...

49.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, emeklilere ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Milletin yıllarca alın teri dökerek emek veren emeklileri bugün Kurban Bayramı öncesinde büyük bir çaresizliğe itilmiştir. Yıllarca çalışıp bu ülkeye hizmet eden emekliler bugün maaşıyla bırakın geçinmeyi bir kurban bile alamaz hâle getirildi. 4 bin liralık bayram ikramiyesi de artan fiyatların karşısında eriyip gitmiştir. Sarayın israfı büyürken emeklinin sofrası küçülüyor. Vatandaş etin kilosunu hesaplıyor, yönetenler lüksün hesabını bile bilmiyor. Bu millet bayram sabahına mahcubiyetle değil onurla uyanmak istiyor. Emekliyi açlığa mahkûm eden bu düzen mutlaka değişmelidir. Milletimizin ikinci Erbakan dönemini, yeni millî görüş iktidarını dört gözle beklediğini belirtiyor, teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, derinleşen yoksulluk nedeniyle yaşanan ekonomik yıkımın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; buradan sesleneceğiz bir kez daha: Ey katil İsrail! Gazze'de 70 bini aşkın masum insanı katlettin, kana doymadın; çocukları, kadınları, hastaları toprağa gömdün, cana doymadın; Filistin'de insanlığı yok ettin, onca günahsız hunharca katletmeye doymadın; işte, en son İran'da binlerce insanın ölümüne sebep oldun, hâlen de öldürüyorsun; can almaya, kan içmeye doymadın. Şimdi de zulmederek açlığa mahkûm ettiğin insanlara un götüreni, ilaç götüreni, mama götüreni ve vicdan sahiplerini esir alıyorsun.

Bakınız, HAK-İŞ Konfederasyonu Genel Başkanı Mahmut Arslan ve Genel Sekreter Yardımcısı Fatma Zengin başta olmak üzere 430 vicdan gönüllüsünü şimdi tutsak ettiler ve zulme doymuyorlar. Gazze'ye bir lokma ekmek, bir kutu ilaç ulaştırmak isterken alıkoyduğun insanlığın yüz akı yardımseverleri derhâl serbest bırakmalısın. Sen aslında açlığı silah, hukuksuzluğu yöntem, zulmü siyaset hâline getirmiş organize bir suç örgütü, terör devletisin.

Kıymetli milletvekilleri, bir tarafta oyuncak yerine kefene sarılan çocuklar var, diğer tarafta demokrasi nutukları atan ikiye bölünmüş dünya düzeni var. Bir tarafta ekmek kuyruğunda vurulan anneler var, diğer tarafta insan hakları dersi veren suskun Batı var. Gazze'de artık insanlar bombadan değil açlıktan ölüyor, bebekler mama bulamadığı için can veriyor, hastaneler ilaçsızlıktan mezarlığa dönmüş ama dünya hâlâ denge politikası anlatıyor. Buradan soruyorum: Bir halkın ekmeğini kesmek savaş, katliam, soykırım değil de nedir Allah aşkına? Bir çocuğun suyunu engellemek barbarlık, vahşilik değil de nedir Allah aşkına? Bir yardım gemisine çökmek devlet terörü değil de nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım.

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Ey katil İsrail! Unutma ki firavunlar da kendilerini yenilmez sanıyordu, Nemrutlar da zulümlerinin sonsuza kadar süreceğini düşünüyordu ama zulmün saltanatı hiçbir zaman ebedî olmadı ve olmayacak ve buradan haykırıyoruz bir kez daha: HAK-İŞ Genel Başkanı Mahmut Arslan yalnız değildir, Başkan Yardımcısı Fatma Zengin yalnız değildir; esir aldığın, yüreği insanlık için atan 430 yardımsever yalnız değildir; Gazze, Filistin, mazlumlara yalnız değildir. Türkiye Cumhuriyeti devleti susmamalıdır, İslam dünyası susmamalıdır, Birleşmiş Milletler artık kınama metinleri yerine ve arkasına saklanmadan gereğini yapmalıdır diyor; zulmü, barbarlığı, terörü bir kez daha bu kürsüden kınıyorum.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, AK PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Nimet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yine bu kürsüde kırılan umut, büyüyen çaresizlik ve sessizce derinleşen yoksulluk var. Ülkemizde milyonlarca insan sabahları alarm sesiyle değil geçim korkusuyla gözlerini açıyor. Bizler hangi partiden olursak olalım, derdimiz milletin yükünü hafifletmek olmalı, birbirimize düşman değil “Bu ülkeyi daha iyi yönetebiliriz.” diye rakip olmalıyız. Bu kutuplaşmanın bedelini en çok milletimiz ödüyor. Sahadayız, vatandaş dinliyoruz, dertlerini ve çözümlerimizi dile getiriyoruz ama duymuyorsunuz. Gözünüzü, kulağınızı kapatırsanız Türkiye’yi nasıl kalkındıracağız?

Biz istiyoruz ki hiçbir çocuk bayram sabahına boynu bükük uyanmasın, hiçbir anne mutfakta çaresizlikten ağlamasın, hiçbir emekli çalıştıktan sonra bir simidin hesabını yapmak zorunda kalmasın. Sanayicimiz zorda, üretmeden kalamayız, onlara destek politikaları oluşturmak zorundayız. Toprağımız bereketli, gençlerimiz çalışkan ama yoksullaştırılan bir halk gerçeği var. Dedelerimiz torunlarına bayram harçlığı dahi veremez oldular, babalar bayram yaklaşırken çocuklarına kıyafet alamamanın utancı içine gömülüyor. Yaşananları “hayat pahalılığı” olarak geçiştiremezsiniz; bu, insan onurunu yoran, her geçen gün daha da ağırlaşan yoksulluk. Et, süt, peynir, yağ, sebze, artık hepsi sofraların değil vitrinin ürünü ve süsü hâline geldi. TÜİK’in açıkladığı enflasyon bile vatandaşın mutfaktaki yangını gizleyemiyor. Merkez Bankası yıl sonu için yüzde 16 olarak açıkladığı enflasyon tahminini yıl dolmadan 8 puan daha artırdı. Uygulanan ekonomi politikaları hayat pahalılığını durduramıyor, gerçek enflasyonu pazara çıkan anneler biliyor, “Bu ay kira mı ödeyeyim yoksa fatura mı ödeyeyim?” diyen halk biliyor. Maaşlar artmıyor, artsa bile alım gücü sürekli düşüyor; sofradaki ekmek küçülüyor, umutlar azalıyor. Ne yazık ki vatandaşın derdine çözüm üretmek yerine siyasi kavgalarla milletin hakkına giriyoruz.

Buradan, hükmedenlere çağrım nettir: Emeklinin, emekçinin ve dar gelirlinin alım gücünü koruyacak kalıcı adımlar atılmalıdır. Diliyorum ki bayramlarımızda hiçbir evde tencere boş kalmasın, hiçbir çocuk üzülmesin, sofralarımız şen olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayalım.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) - Gençlik Haftası’ndayız. Gençlerimiz umudu yurt dışında aramasınlar. Eğitim için kıvılcım olarak gidip ateş olarak dönebilsinler. Paylaşmanın, dayanışmanın ve kardeşliğin sıcaklığı her haneye ulaşsın.

Milletimizin mübarek bayramını yürekten kutluyor; adaletin, huzurun ve refahın herkes için olduğu yarınlar diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Kıratlı.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, merkez üssü Malatya olan ve çevre illerimizde de hissedilen 5,6 büyüklüğündeki depremten etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Rabb'im ülkemizi ve aziz milletimizi her türlü afetten ve felaketten muhafaza eylesin.

Değerli milletvekilleri, pazartesi günü Tarsus ilçemizde hepimizi derinden üzen acı bir olay yaşadık. Tarsus'ta meydana gelen menfur saldırıda 6 vatandaşımız hayatını kaybetti, 8 vatandaşımız yaralandı. Olayın ardından, zanlı, güvenlik güçlerimizin çalışmaları neticesinde, saklandığı yerde yakalanacağını anlayınca intihar ederek hayatına son verdi. Bu süreç hepimizi derinden yaraladı. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızın ailelerini yalnız bırakmadık, onları Mersin olarak milletçe hep birlikte son yolculuklarına uğurladık. Bir kez daha, vefat eden vatandaşlarımıza Yüce Allah'tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar temenni ediyorum.

Bu tür hadiseler yalnızca birkaç ailenin değil 85 milyonun yüreğinde derin yaralar açmaktadır. İnsan hayatını hedef alan her türlü şiddeti hangi gerekçeyle olursa olsun reddediyoruz. Bizlere düşen ortak sorumluluk toplumsal dayanışmayı güçlendirmek, aile yapısını korumak, gençlerimizi şiddetten uzak tutmak ve manevi değerlerimizi yaşatmaktır çünkü güçlü toplum güçlü aileyle, güçlü ahlakla ve güçlü birlik duygusuyla ayakta kalır. Yalnız, bugün Mecliste birkaç milletvekilimizin konuşmasına şahit oldum. Böyle üzücü bir olay üzerinden siyaset yapmak hakikaten milletimizi ve Mersinli hemşehrilerimizi ve vefat eden vatandaşlarımızın ailelerini derinden yaralamıştır. Özellikle olayın başlangıç saati ve bitiş saatiyle alakalı az önce bir milletvekilimiz “beş saat” gibi bir ifadeden bahsetti. İlk cinayetin gerçekleşmesiyle birlikte son işlenen cinayetin arasında yaklaşık iki saatlik bir zaman dilimi vardır. Olayı çarpıtmak kimseye bir fayda sağlamayacaktır.

Değerli arkadaşlar, elbette emeklilerimizin ve asgari ücretle çalışan vatandaşlarımızın yaşadığı ekonomik sıkıntıları hepimiz görüyoruz, içinden geçtiğimiz zorlu sürecin farkındayız. Her gün sahadayız; çarşıda, pazarda, sokakta, kahvehanelerde milletimizle el ele, gönül gönüleyiz. Vatandaşlarımızla dertleşiyor, dinliyor, anlatıyor, samimiyetle hasbihâl ediyor ve ortak bir anlayışla karşılıklı güvenle ayrılıyor. Aziz milletimiz Cumhurbaşkanımıza, AK PARTİ'ye ve Cumhuriyet kadrolarına güveniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ KIRATLI (Devamla) - AK PARTİ iktidarları dönemine baktığımızda parti kapatma davalarından küresel ekonomik krizlere, 15 Temmuz hain darbe girişiminden pandemiye, etrafımızdaki savaşlardan 11 ilimizi yıkan asrın felaketine kadar çok büyük hadiseler yaşadık. Geçmiş Türkiye’de her biri bir iktidar devirebilecek büyüklükte olan bu krizleri hamdolsun, milletimizin feraseti, desteğiyle ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın güçlü iradesiyle hep birlikte aştık. Bir yandan depremin yaralarını sararken diğer yandan Türkiye Yüzyılı vizyonumuza, hedeflerimize kararlılıkla yürüdük. Dünyanın içinden geçtiği enflasyonist ortamdan Türkiye olarak bizler de etkilendik ancak enflasyondaki yükselişi durdurduk ve önemli ölçüde gerilettik.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Günümüzde herkes açlık sınırının da altında, hangi Türkiye'den bahsediyorsun ya!

ALİ KIRATLI (Devamla) - Biz bunu geçmişte de başardık, yine başaracağız. Bizim bütün meselemiz bu aziz milletle bu büyük devlete ve gençlerimize daha güçlü, daha müreffeh ve daha bağımsız bir Türkiye bırakmaktır diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

4.- CHP Grubunun, Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, varlık barışı düzenlemelerinin Türkiye ekonomisi ve uluslararası yükümlülükler açısından doğurduğu sonuçların incelenmesi ve alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, varlık barışı düzenlemelerinin Türkiye ekonomisi ve uluslararası yükümlülükler açısından doğurduğu sonuçların incelenmesi ve alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 1893 sıra no.lu Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/5/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay'a söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Varlık barışının Türkiye ekonomisine etkileri ve uluslararası yükümlülükler açısından doğurduğu sonuçların Meclis tarafından araştırılmasıyla ilgili önergeyi verdik. 2008 yılından bu yana 7 tane varlık barışı gelmiş, uzatmayı da sayarsak 8 oluyor, bu da uzatmayla beraber 9'uncu bir varlık barışı Meclis Genel Kuruluna gelen ve Cumhuriyet tarihinden bu yana da 40'ı aşkın vergi affı gelmiş. 2002-2026 yılları arasındaki vergi affı sayısı 15 ve bu vergi affı, vergi barışıyla ilgili de ülke ekonomisine ne kadar katkı sağlamış, bu konuyla ilgili detay bir bilgimiz yok. Örneğin, ne kadar vergi tahsilatı olmuş, ekonomiye nasıl bir katkısı olmuş, ne kadar kaynak girişi olmuş; bu kaynak girişinin ne kadarı üretime, sanayiye, istihdama veya ihracata yönelmiş, ne kadarı faiz giderine gitmiş, ne kadarı bütçe açığının finansmanı ile ilgili kullanılmış; bütün bu kullanımların araştırılmasıyla ilgili bir talebimiz söz konusu.

Aynı zamanda, Türkiye’de, biliyorsunuz, 2006 yılında vergi cennetleriyle ilgili kurumlar vergisi mevzuatında bir değişiklik yapıp yüzde 30 stopaj getirilmişti. Bu stopajdan sonra yirmi yıllık süre içerisinde bu vergi cenneti ülkelerinin listesi açıklanmadı. Şimdi, bu varlık barışıyla beraber oradaki kaynak girişlerinin de mi ülkeye girişi sağlanacak veyahut da mevcut yapı içerisinde Türkiye’deki bazı şirketlerin, bazı sermaye kesiminin yurt dışına çıkardığı kaynakların tekrar bu sistemle yurt içine girişi mi sağlanacak; bunların hepsinin açıklığa kavuşturulması gerekiyor.

Önceki varlık barışlarında şunu gördük: Biliyorsunuz, uluslararası suç örgütü liderleri vardı kırmızı bültenle aranan, kaynağı belli olmayan paraların veya suç gelirlerinin aklanmasıyla ilgili bu vergi barışlarıyla beraber ülkemize çok ciddi girişler oldu. Kırmızı bültenle aranan, uyuşturucu baronları, kumar baronları gibi, bu suç örgütü liderleri ülkemizde yakalandı; bunların birbiriyle çatışmaları söz konusu oldu. Bu yüzden de FATF tarafından, Mali Eylem Görev Gücü tarafından gri listeye alınmıştık. Birtakım kriterleri yerine getirerek tekrar bu listeden çıkmayı başardık. Şimdi, bu varlık barışı uygulamasıyla bugün burada görüşeceğimiz, az sonra 10’uncu maddede görüşeceğimiz bu kanun teklifinin bu maddesinin buradan geçmesiyle beraber bu suç örgütleri liderleri ülkemizde daha da çok artacak. Terörizmin finansmanından tutun da suç gelirlerinin aklanmasıyla ilgili kaynakların ülkeye girişi hızlanacak. Bir liste açıklamıştık biz, 20 metreydi. “Bu liste inanın 5 kat kadar artıp 100 metreyi bulacak.” dedik, bunu tekrarlıyoruz ve enflasyonun da artmasına sebep teşkil edecek yani bu varlık barışıyla ilgili ülkenin genel yapısının nasıl bozulduğunu hep beraber göreceğiz. Burada uluslararası finans kesimlerinin ülkeye olan güveni zedelenirse tekrar gri listeye girmemiz durumunda bizim borçlanma maliyetlerimiz artacak, faiz giderlerimiz artacak, “CDS” dediğimiz riskimiz artacak. Şu anda 245-250 arasında giden bu prime eğer uluslararası foncular, ülkeler yani doğrudan sermaye yatırımlarını ülkemize getirmek isteyen kuruluşlar bakıp gri liste riskini gördüğü zaman bu paraları buraya aktarmayacaklar, sadece sıcak para olarak değerlendirecekler; dolayısıyla da faiz maliyetimizi yükseltecek. Biz bütçede 2 trilyon 742 milyar faiz gideri öngörüyoruz, ilk dört ayda 1,1 trilyonu aştı ve bu faiz gideri daha da artacak, maliyetler yükselecek.

Bakın, ben size bazı rakamlar vereceğim şimdi. Kamu sektörü faiz ödemesi 2026 sonu itibarıyla -tahmini bir çalışma bu- 4,9 trilyonu bulacak. Bunun 3,98 milyarı bizim bütçede yer alan faiz gideri, hani 2,742 diye tahmin ettiğimiz faiz giderinin 3,98 olması tahmin ediliyor. Merkez Bankasının faiz yükü 1,7 trilyon civarında. Şimdi, burada öngörülmeyen bir de kur farkı gideri var, kur farkı gideriyle ilgili de 1 trilyon 786 milyarlık bir -faiz gideri demeyelim- kur farkı gideri; bir yükümlülük de söz konusu olacak, bunların hepsi maliyet biliyorsunuz. Toplam 7 trilyon 367 milyarlık -yerel yönetimlerle beraber değerlendirsek- bir faiz maliyetinden bahsediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEVDET AKAY (Devamla) - Hani diyoruz ya, bütçemiz faiz, vergi yükü altında, borç yükü altında eziliyor diye, hakikaten bir sarmalın içerisindeyiz, bütçeyi de finanse etmeye çalışıyoruz. Bu kanun teklifinde varlık barışıyla ilgili 10’uncu madde geçtiği takdirde bizim tekrar gri listeye girip bu oranların yükselmesiyle beraber öngörülemeyen ve baş edemeyeceğimiz bir faiz yükü ve borç yükü altında devam edeceğiz.

Onun için, bütün bu konuların artışıyla, eksisiyle bu Mecliste, bu Genel Kurulda araştırılmasını talep ediyoruz bu önergeyle de. Bu önergeye de tüm vekillerin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özcan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Cumhurbaşkanı kararıyla Muğla'da orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin açıklaması

GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanı kararıyla Muğla'nın Fethiye, Marmaris, Menteşe, Seydikemer ve Yatağan ilçelerinde toplam 45.819 metrekarelik alan orman sınırları dışına çıkarılmıştır. Soruyoruz: Neden? 6831 sayılı Orman Kanunu açıkça söylüyor; bu alanların tespiti için orman kadastro komisyonları görevlendirilecek, kamu yararı olacak. Peki, bu komisyonların raporları nerede? Neden bu alanların orman olarak muhafazasında yarar görülmediğine karar verildi? Hangi ekolojik inceleme yapıldı? Hangi kamu yararı bilimsel olarak ortaya konuldu? Yoksa parça parça şahıslara özel mi düzenlemeler yapılıyor? Muğla'nın orman alanlarını rant baskısına, kapalı kapılar ardında yürütülen süreçlere teslim etmeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Altaca Kayışoğlu...

51.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Almanya Oldenburg'daki vatandaşların serzenişine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Teşekkür ederim.

Almanya'da Oldenburg'a gittiğimde Mükremin Albayrak ağabeyimiz bana bir mektup verdi ve orada kadın-erkek, sosyal demokrat olarak kendini nitelendiren vatandaşlarımız bir serzenişte bulundular, dediler ki: "Oldenburg'ta cami yapılırken biz bu derneğe çok katkıda bulunduk, evde kek yaptık, sattık, çok çalıştık fakat şu anda Diyanet İşleri tarafından atanan yöneticiler nedeniyle bizler camiye gidip ibadetimizi yapamıyoruz, lütfen ayrımcılık yapılmasın." Zaten oradaki vatandaşlarımız İslamofobiyle, ayrımcılıkla karşı karşıya kalıyorlar, bir de kendi vatandaşlarımız arasında çifte ayrımcılığa maruz kalmaları doğru değildir. Diyanete buradan çağrı yapıyorum: Yapılan atamalara, bu hususa dikkat edilmesi ve vatandaşlarımız arasında ayrımcılık yapılmaması gerekmektedir.

Saygılarımla.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

4.- CHP Grubunun, Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, varlık barışı düzenlemelerinin Türkiye ekonomisi ve uluslararası yükümlülükler açısından doğurduğu sonuçların incelenmesi ve alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 20/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu varlık barışına ilişkin önergede, işin gerçekten piyasasından gelen, teknik olarak da detaylarını tek tek burada izah eden Cevdet Başkanın açıklamalarına aynen katıldığımızı ifade etmek istiyorum. Gerçek anlamda doyurucu ve iktidar partisine de öneri seti sunan bir araştırma önergesini sunmuş olduğunu görüyoruz, bundan da büyük bir memnuniyet duyduğumuzu YENİ YOL Grubu olarak ifade etmek isteriz. Keşke buradaki tavsiyelere iktidar grubu da kulak verebilse çünkü "varlık barışı" diye ifade ettiğimiz husus devlet eliyle yasa delme

faaliyeti değerli milletvekilleri. Ekonomiye likidite sağlamak bahanesiyle arkası arkasına getirilen varlık barışları devletin kendi koyduğu kuralları, mali kuralları kendi eliyle çiğnemesidir. Günübirlik kaynak uğruna mali şeffaflık ve denetim feda edilmektedir. Oysa yapılabilecek tek şey şu: Gelin, varlık barışı yerine hukuka dönün, adalete dönün. Ülkede sürdürülebilir kalkınmanın yolunun hukuk devletinden geçtiğini anlayabilelim ve güven veren bir ekonomi modeliyle, güven veren bir adalet anlayışıyla hem dışarı için hem de Türkiye için bir cazibe merkezi hâline gelin. Ancak güven inşa etmek çok çok zordur, güveni inşa etmenin yolu da hiç şüphesiz ki öncelikle doğru söylemekten geçer. Doğru söylediğiniz gibi, söz verdiğinizde o sözü yerine getirmeniz gerekir güvenin inşasında ve bunu yaparken de kamu gücünü kullanıyorsanız hiç şüphesiz ki emanete ihanet etmemeniz gerekir ve devletin emanetini de adalette, hukukla yönetmeniz gerekir. Şeffaf bir şekilde bu yönetimi gerçekleştirmiş olsanız şu an itibarıyla buraya getirdiğiniz varlık barışı benzeri hiçbir uygulamayı tekrardan buraya getirmeye ihtiyaç duymazsınız. Zaten o anda, emin olun, hem içerden hem dışarıdan ihtiyaç duyulan ve kalıcı yatırıma dönüşecek olan yatırımların geleceğinden hiç şüpheniz olmasın. İşte, o yüzden “Nereden buldun?” sorusunun sorulmadığı, kaynağı belirsiz her düzenleme ülkeyi şaibeli kılar. Türkiye bu denetimsizlik yüzünden geçmiş dönemlerde iki sefer gri listeye girdi, son olarak da 21 Ekim 2021’de girdiğimiz gri listeden 28 Haziran 2024 tarihinde zor bela çıktık. Hâlâ niçin ısrar ediyorsunuz ki? Siz, kaynağı belirsiz kirli parayı bu milletin helaliyle karıştırma arzusu içerisindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Devam edin Sayın Şahin, merakla bekliyoruz.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlayayım.

BAŞKAN - Buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bakınız, vergi adaleti katliamı işliyorsunuz vergi barışıyla. Sabah dükkânını açıp vergisini kuruşu kuruşuna ödeyen esnafın, işçinin günahı nedir? Düzenli mükellefe yük bindirilirken kaynağı belirsiz para getirene avantaj sağlamak vergi adaletini yok eder ve mali disiplini çökertir, sokağın barınma krizini artırır; sisteme denetimsiz giren bu yüksek tutarlı paralar üretime gitmiyor, gayrimenkul piyasasına girerek fiyatları şişiriyor ve vatandaşın konut bulmasını da imkânsız hâle getiriyor. Bir kez daha söylüyorum: Gelin, Anadolu’nun bağı yanık insanların, eli nasırlı insanların akıl terine, alın terine haramı katmayın. Bu gelecek paraların kimlerin parası olduğunu bizler gayet iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Gelin, sizin de endişeniz yoksa bu araştırma önergesine destek verin, hep birlikte araştıralım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye tam sekiz yıldır derinleşen bir ekonomik krizle mücadele ediyor. Ne yazık ki vatandaş çözüm beklerken iktidar her geçen gün bu krizin büyüklüğünü teyit eden adımlar atıyor. İşte, geçen haftadan beri görüşülen varlık barışını da içeren torba kanun da bunun en açık itirafı. Bu kanunla Hazine ve Maliye Bakanlığı aslında bize şunu söylüyor: “Benim acil paraya ihtiyacım var. Nereden gelirse gelsin, nasıl gelirse gelsin, yeter ki sıcak para gelsin çünkü çark dönmüyor.”

Değerli milletvekilleri, bu düzenleme iktidarın çıkardığı 9’uncu varlık barışı. Peki, önceki 8 varlık barışının Türkiye ekonomisine kalıcı ne faydası oldu? Üretim mi arttı? Yatırım mı patladı?

Enflasyon mu düştü? Hayır, bunların hiçbiri olmadı ama şu oldu: Vergi adaleti kesinlikle zedelendi, mali disiplin maalesef yara aldı, devlet ile vatandaş arasındaki güven bağı da aşıldı. Çünkü vatandaş artık şunu düşünüyor: “Nasıl olsa bir af daha çıkar.” Vergisini zamanında ödeyen âdeta cezalandırılıyor, ödemeyen de ödüllendiriliyor. Böyle bir düzende ne mali ahlak kalıyor ne de ekonomik güven. Üstelik Türkiye ekonomisi artık bu tarz pansuman tedbirlerle ayağa kalkabilecek durumda değil. Bu ekonomiyi ayağa kaldırmak için güven gerekiyor, hukuk gerekiyor, öngörülebilirlik gerekiyor. Ayrıca, altını çizmek istiyorum; finansın en temel prensibi “Kötü para iyi parayı kovar.” kavramıdır. Siz kötü paraya kapıları sonuna kadar açarsanız yaranıza merhem olacak sermayeye nasıl kavuşacaksınız, gerçekten izaha muhtaç bir durumdur. Bakın, Plan ve Bütçe Komisyonunda sorduk: “Bu düzenlemeyle ne kadar sermaye girişi bekliyorsunuz?” dedik, hiç cevap verilmedi, hesap da verilmedi, etki analizi de yapılmamış. Devlet böyle yönetilmez, ekonomi de böyle düzeltilmez maalesef.

Ama bizim şu andaki ekonomik sıkıntılara çözüm önerilerimiz var hem de fazla zamana ihtiyaç olmadan, sadece Cumhurbaşkanının imzasıyla belki kırk sekiz saat gibi kısa zamanda çözülebilecek 5 tane somut çözüm önerisi sunmak istiyorum burada:

Birincisi: KOBİ’lerin KDV alacaklarını hemen ödeyin; devlet, vatandaşın parasını kasasında tutmasın.

İkincisi: Esnafa düşük faizli, uzun vadeli yapılandırma getirin ama borcunu düzenli ödeyen esnafı da ödüllendirin ki dürüst olmak cezaya dönüşmesin.

Üçüncüsü: Teknoloji girişimcilerinin geciken teşviklerini derhâl ödeyin, gençlerin umutlarını bürokraside çürütmeyin.

Dördüncüsü: Çiftçinin ve şehir içi ulaşımın kullandığı mazottaki vergi yükünü azaltın çünkü mazottaki her artış doğrudan bir enflasyondur.

Beşincisi: Gelir vergisi dilimlerini acilen güncelleyin, orta direğin maaşı daha cebine girmeden eriyip gitmesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Devamla) - Bunların hepsi yapılabilir, yeter ki tercih vatandaştan yana olsun.

Türkiye’nin ihtiyacı yeni aflar, yeni barışlar değil güven veren bir ekonomi yönetimidir; üretene koruyan, vergisini dürüstçe ödeyen cezalandırmayan, hukuka güven veren bir anlayıştır. Aksi hâlde, bugün çıkarılan her varlık barışı yarının daha büyük ekonomik buhranının habercisi olacaktır.

Bu vesileyle Kurban Bayramı’mız mübarek, ibadetlerimiz kabul olsun diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Zülküf Uçar.

Buyurun Sayın Uçar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben, öncelikle değerli halklarımızı, Genel Kurulu ve zindanlardaki yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, başlarken elbette önce şunu söylememiz lazım: Vergi yükü, Türkiye’de yurttaşın sırtındaki en büyük sorumluluklarından biri. Yıllardır yurttaşlar şu talepte bulunuyor: Adil

bir vergi düzenlemesi getirin, gelire göre düzenleme yapın ve yurttaşın bir nebze de olsa rahat nefes almasını sağlayın ama iktidarın, yurttaşın bu talebine karşı vermiş olduğu cevap maalesef ki her zaman olduğu gibi sürekli vergiyi katlamak oldu, yeni vergi alanları açmak oldu. Yurttaşın neredeyse nefes almasından dahi vergi almayı amaçlayan bu iktidar maalesef ki uyuşturucu gibi, ağır uyuşturucu gelirleri gibi suçtan elde edilen gelirleri de aklamamanın yolunu işte, bu varlık barışı dediğimiz sistemle sağlıyor. Peki, bu uyuşturucuyla, özellikle uluslararası çapta yapılan ve ciddi manada suç geliri elde edilen bu şebekelerle elde edilen bu varlık barışıyla ne amaçlanıyor? Elbette kara paranın ya da uyuşturucuyla elde edilen paranın Türkiye'ye rahat bir şekilde sokulması amaçlanıyor. Bu bakımdan şöyle söyleyebiliriz, bu varlık barışının meali açıkça şudur: Uyuşturucu ticaretinden para kazananlar bu elde ettikleri gelirleri bir süre bekletecek ve neredeyse üç dört yılda bir tekrarlanan bu varlık barışıyla bu paraları tekrar piyasaya sürecek. İşte, suçtan elde edilen gelir tam da böyle meşrulaşmış olacak. Bunu özellikle vurguluyoruz çünkü bu aşırı derecede olan kazançlar, bu piyasadan elde edilen kazançlar, uyuşturucuyla özellikle elde edilen kazançlar özellikle Van merkezli olarak gerçekleştiriliyor. Bu kürsüden defalarca söyledik; bakın, Van'dan başlayıp tüm Türkiye'ye ve tüm Türkiye üzerinden Avrupa'ya hatta Amerika'ya kadar yayılan bu uyuşturucu ticaretinin, bu uyuşturucu trafiğinin merkezi Van olarak görülüyor. Van'da neredeyse her ay bir operasyon yapılıyor; daha bu sabah Adalet Bakanı "Narkokapan" diye bir uyuşturucu operasyonunun gerçekleştirildiğini açıkladı ve 70'ten fazla kişinin gözaltına alındığını söyledi. Burada bu 70'ten fazla kişi gözaltına alındıysa şunu sorgulamak lazım: Bunların kaç kamu görevlisi? Bunların kaçının içerisinde jandarma var, polis var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Çünkü çok net bir şekilde biliyoruz ki Van merkezli başlayıp ta Avrupa'ya kadar uzanan, Amerika'ya kadar uzanan bu uyuşturucu şebekelerinin kamu görevlileri eliyle, desteğiyle yapılmadan olması, yapılması mümkün değil. İşte, bir anlamda bu varlık barışıyla yapılan tam da budur; uyuşturucu gibi suçtan elde edilen gelirler piyasaya sokulacak. Bunun önüne geçilmesi gerekirken, bunun kökü kurutulması gerekirken bu ticareti yapanlar işte, bu varlık barışıyla cesaretlendiriliyor. Bu varlık barışı siyasetiyle bunu gerçekleştirenler daha da sorunların büyümesine sebep oluyor. O yüzden bizim iktidara buradan sesleniyoruz: Bir an önce, bu birkaç yılda bir tekrarladığınız varlık barışı siyasetinden vazgeçin. Bu anlamda biz, CHP'nin vermiş olduğu önergeyi önemsiyor ve destekliyoruz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen önerge hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

"Yasayı delmek, günlük finansal ihtiyacı karşılamak için adaleti köreltmek, suç gelirlerini aklamak, gayrimeşru kazançları temizlemek, kara para, siyah para..." Hatipleri dinleyince kaygılar mı dile geliyor yoksa korkular mı dile geliyor...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Mevzuyu çakmışlar mı diyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...yoksa burada yapılmak istenen şey göz ardı mı ediliyor, buradaki iyi niyet, buradaki gereklilik fark edilemiyor mu; onu anlamakta zorlandım.

Şunu ifade etmek isterim: Farklı siyasi görüşlerdeyiz; bir meseleye baktığımız zaman farklı cümleler, farklı yorumlar yapabilmemiz mümkündür. Kimisi baktığı zaman “Acil paraya ihtiyacım var, bu yüzden para almam lazım, o yüzden bu yasayı getiriyorum.” der, az önce bir hatibin dediği gibi; kimisi, az önce başka bir hatibin dediği gibi “Uyuşturucudan kazanılan paraları aklamak istiyorsunuz.” der ama işin esası şudur: Dünyada zaman zaman riskler oluşur, zaman zaman fırsatlar oluşur, zaman zaman sınamalarla karşı karşıya kalırsınız. Bazen sizin ihtiyaçlarınız oluşur, bazen konjonktürel büyüklükler oluşur ve sizin bunlara göre değişen, dönüşen dünyada; değişen, dönüşen ekonomik sistemde bütün bu parametreleri göz önüne alarak oluşan bazı fırsatlardan ülkeniz de istifade etsin diye bazı yasal zeminler oluşturmanız gerekebilir. Bu “varlık barışı” dediğiniz şey neden bu kadar güçlü Meclis aritmetiği olan bir iktidar tarafından sürekli bir madde hâline getirilmiyor da zaman zaman konjonktürel değişimlere, ihtiyaçlara göre yasalar hâlinde buraya getiriliyor? Bunun cevabını aradığımızda aslında bu net ortaya çıkıyor. Dolayısıyla burada yapılan düzenlemeyi “kara parayı aklamak, suç gelirlerini aklamak, uyuşturucu, öteberi” gibi değişik korkularla, ithamlarla kötölemek doğru değil; memleketin, milletin yararına değil, siyasetin de yararına değil. Dolayısıyla bunların haksız cümleler olduğunu söylemek isteriz.

Türkiye’de MASAK var arkadaşlar; Türkiye’de -hadi diyeceksiniz ki MASAK Hükûmetin kontrolünde- bizim para piyasalarımız, finansal piyasalarımız hem kendi içerisinde çok ciddi bir denetim mekanizması oluşturmuş ve onu yapıyor, sivil olarak da yürüyor. Yurt dışı bütün ekonomik örgütlerin, bütün ekonomik üst örgütlerin tamamıyla Türkiye ekonomisini gözlemlediği, raporlar yayınladığı bir dünyada, bir entegre ekonomik sistem içerisindeyiz. Bizim SPK’mız var, bizim BDDK’mız var; FATF diye bir kuruluş var. “Türkiye gri listeden zorla çıktı, zor bela çıktık.” deniliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Gri listeye Türkiye sanki kara para aklandığı için girmiş gibi bir imaj çiziliyor. Gri liste, FATF’ye üye ülkelerin belli bir süre içerisinde mevzuatlarında yapması gereken düzenlemelerle ilgili, süreç içerisinde ne kadarını yaptığı, ne kadarını yapmadığıyla ilgili bir renklendirme kategorisinde ve 4-5 tane maddemiz kalmıştı bunlar o zaman konuşulurken. Türkiye gri listede sanki suç gelirleri burada aklanıyor. Bu ülke hepimizin, bu ülkeye bu imayı yerleştirmek hepimize zarar. Bu ülkeyi bu tarz organizasyonların merkeziymiş gibi siyaseten konuşmak, bu ülkeyi seven herkesin girdiği bir haktır. Ben biliyorum ki hepiniz ülkenizi seviyorsunuz, hepiniz bu ülkenin iyiliğini istiyorsunuz ama Hükûmete düşmansınız diye ülkeye düşmanlık ediyormuşçasına o duruma düşecek cümlelere dikkat etmek, özen göstermek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Tamam, işte araştırma önergesi...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Muhalefet etmeyi ters almayın, Hükûmete düşman değiliz. Doğrusu Hükûmete karşıyız, düşman değiliz.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Küresel bir bunalım var, jeopolitik bir konjonktür oluşmuş. Bu konjonktürde oluşan fırsatları ülkemizin değerlendirmesi için bu yasalara ihtiyacımız var. Yarın da olacak, başka bir zaman da bu yasalar her zaman önümüze gelecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 274, 246 ve 223 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ilişkin önerisi

20/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 274, 246 ve 223 sıra sayılı Kanun Teklifleri’nin aynı kısmın sırasıyla 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

20 Mayıs 2026 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 223 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Mayıs 2026 Çarşamba günü birleşiminde 223 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 21 Mayıs 2026 Perşembe günü birleşiminde 223 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Orhan Yegin Bey’in bir cümlesinin bir tavzihe ihtiyacı var. Biz Hükûmete düşman değiliz, Hükûmete rakibiz ve aynı zamanda Hükûmete muhalifiz ama “Türkiye’ye düşman.” kelimesi de olmadı. Biz Türkiye’ye de düşman değiliz, Türkiye’nin dostlarıyız, vatandaşlarıyız biz aynı zamanda. O nedenle, bu cümlemin bir tavzihe ihtiyacı var değerli arkadaşlarım. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Burada, Adalet ve Kalkınma Partisinin bir grup önerisi var yine aynı şekilde çalışma takvimi üzerine. Eğer burada bu kanun tamamlanmazsa yarın da çalışmış olacağız; yarın da çalışırız, bir gün de çalışırız ama gördüğümüz şu ki Adalet ve Kalkınma Partisi İç Tüzük’e uygun hareket etmiyor. Çok fazla teferruata girmek istemiyorum, kendileri hangi konularda İç Tüzük’e katılmadıklarını veya uymadıklarını biliyorlar.

Millî bayramlarımız; biliyorsunuz, milletlerin iki bayramı vardır: Bir, millî bayramları; iki, dinî bayramları.

Bizim millî bayramlarımız, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı. Ulusal Egemenlik Bayramı, öncelikle Ulusal Egemenlik ve Çocuk, “ulusal egemenlik” mevcudu anlatıyor, aynı zamanda da “çocuk” da geleceği anlatıyor. Ulusal egemenlik konusunda problemimiz var. Mesela, adalar konusu. Lozan’da 18 ada ne Yunan’a verildi ne Türk’e verildi. Bu 18 adayı Yunan işgal etti, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Hükûmeti bu konuda kılıcı bile kıpırdatmadı. Önce işgal etti Yunanistan, şimdi de ilhak etti; ses yok. Peki, millî egemenlik, ulusal egemenlik nerede? Kutlamak önemli değil uygulamak önemli, onunla ilgili çalışmalar yapmak önemli.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı; Atatürk'ü Anma Bayramı, aynı zamanda Gençlik Bayramı. Peki, gençliğimiz nerede? Gençliğimiz bugün işsiz. Gençliğimiz nerede? Herkes üniversiteli olmakla övünüyor, bütün üniversite kapılarını açtınız, eksi puan alanlar da üniversiteye giriyorlar ama çıktıktan sonra iş bulamıyorlar, liyakatlerine ve ehliyetlerine göre de değerlendirilmiyorlar çünkü Türkiye'de beyin göçü çok hızlı bir şekilde devam ederken bir yandan da liyakat ve ehliyetin yerini de mülakat almış vaziyette ve bu nedenle de "Gençlik ve Spor" kelimesi de yeniden tartışacağımız, yeniden gündeme getireceğimiz bir kelime.

30 Ağustos Zafer Bayramı, Zafer Bayramı. O gün bir bayram ilan ettik, neydi bu? 22 Ağustosta başlayan, 30 Ağustosta biten bir savaşı sekiz gün süren ve orada Yunan denize dökülmüştü ve Türkiye, ardından da Lozan'la beraber kendisini tescil ettirmişti. Peki, zaferi neyle taçlandırmak istersiniz? Kalkınmayla yani Türkiye'nin kişi başına millî geliriyle, Türkiye'nin Avrupa ülkeleriyle yarışmasıyla kıyaslayabilirsiniz. Var mı böyle bir kıyaslamamız? Yok, maalesef yok. Otuz yıl öncesiyle kıyaslama yapıyorsunuz, yirmi yıl öncesiyle kıyaslama yapıyorsunuz ama Yunanistan'la kıyaslamıyorsunuz, Portekiz'le kıyaslamıyorsunuz veya Macaristan'la kıyaslamıyorsunuz, Romanya'yla kıyaslamıyorsunuz. O nedenle, bu konuda da Zafer Bayramı'nın mutlaka kalkınmaya ihtiyacı var, Zafer Bayramı'nın muasır medeniyetler seviyesi üzerine çıkmaya ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı; Cumhuriyet Bayramımızla beraber de biz "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." dedik ve cumhuriyeti ilan ettik. Artık bir kişi devletinden bir ortak akıl devletine yani bir kolektif akla evrilelim dedik ama geldiğimiz nokta ortada. Tek parti dönemini kınıyordunuz, tek parti döneminden çok parti dönemine doğru evrildik, şimdi tekrar yeniden bir tek parti dönemine doğru evrilmek istiyorsunuz. Her partiden transfer etmek, diğer partiler şeklen olsun, biz de burada yürüyelim istiyorsunuz, kalalım istiyorsunuz; bu da doğru değil. Cumhuriyetin demokrasiyle taçlanması cumhuriyeti anlamlı kılar arkadaşlar. Aynı zamanda, demokrasiyle taçlanmak yetmez, devletin liyakatle, ehliyetle ve ahlakla buluşması, hukukun da adaletle şahikalaşması gerekmektedir. Bugün, maalesef, hukuk tanrıçası Themis'in gözleri bazılarına açılıyor, bazılarına kapanıyor, bazılarına açılırken de teleskopa açılıyor diyor ve bu grup önerisini destekliyoruz, çalışmaya varız ve de Türkiye Büyük Millet Meclisi milletinin sesi, kulağı olmaya, kalbi ve yüreği olmaya devam edecektir, muhalefet bu konuda hazırdır.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İyi Parti Grubu Adına Antalya Milletvekili Sayın Uğur Poyraz.

Buyurun Sayın Poyraz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önümüzde idrak edeceğimiz Kurban Bayramı var ve uzun zamandır Türkiye'de Kurban Bayramı, Ramazan Bayramı gibi hepimizin çok farklı anlamlar yüklediği bu bayramlar da artık toplum için bir gerginlik alanı hâline gelmeye başladı. Memleketine gidecek, arabaya koyacak benzin yok; birkaç kişiden oluşan ailesiyle köyünde, memleketinde, toprağında vuslat gidecek, oraya gidecek ulaşım araçlarının hepsinde fiyatlar almış başını gitmiş durumda. Kurban kesmek artık bu ülkede uzun zamandır insanlar için hayal âleminde kaldı, gerçekleştirilmiyorlar. Eskiden, hatırlayın, evlat büyüene kadar baba keserdi, evlat büyüdüktan sonra da bu sorumluluk evlada geçerdi; şu an evlatlar ailelerine karşı mahcup. Kurban Bayramı yaklaştıkça insanlar gerilmeye başlıyor "Memlekete nasıl gideceğiz, giderken gelirken hangi cezayı yiyeceğiz, o trafik cezalarını nasıl ödeyeceğiz? Arabayı

mi kaptıracağız, kendimizi mi kaptıracağız.” diye. Ne yapacağını şaşırmış hâlde, herkes bu hâlde. O yüzden, kurban kesme konusu geliyor; aileye karşı mahcup, fiyatlar almış başını gitmiş; herkes 1’inci, 2’nci, 3’üncü gün ne yapacağını kara kara düşünüyor. İşte, bugün Türkiye’de bir bayramın, bayram bilincinin ve bayram fikrinin getirildiği nokta, hepimizin yaşadığı nokta tam olarak bu. Dolayısıyla bunu bu kürsüden ifade etmek istedim. Bunu bir şikâyet olarak algılamayın, bunu bir öz eleştiri olarak tanımlayın ve bu öz eleştiri üzerinden ne yapmamız gerektiğini, önümüzdeki Ramazan Bayramı’nda ne yapılması gerektiğini, bir sonraki Kurban Bayramı’nda ne yapılması gerektiğini şimdiden planlayıp programlamanız gerekiyor. Evet, bu koltuklarda ve bu çatı altında milletvekillerinin belki böyle bir kaygısı yok ama bu kapıdan çıktığımız andan itibaren hatta dışarıdaki birçok memur görevli de dâhil olmak üzere bu kaygıları yaşıyor. Milletin vekili olarak bu Parlamentonun ve bu çatının gereğini yerine getirmek adına bunları sizlerle paylaşmak istedim. Bunları düzeltmesi gereken sizlersiniz; bunları hâl yoluna koyması gereken, evet, iktidar sırasında oturan değerli milletvekilleri, sizlersiniz, bakanlarınız. Ülkeyi siz yönetiyorsunuz, devleti siz yönetiyorsunuz, kararları siz alıyorsunuz. Dolayısıyla biz muhalefet olarak size tebliğle mükellefiz, bir seçimden diğer seçime kadar tebliğle mükellefiz.

Bu konuyu sizlerin dikkatine sunuyorum; umarım ve dilerim, sokaktaki vatandaşın, komşularınızın, size hizmet edenlerin, yanınızda çalışanların bu derdine derman olabilir, çözüm bulabilir, en azından bu duyarlılığı gösterebilirsiniz. İçinizdeki vicdan kırıntısı ve bunu yapabilme kabiliyetinize inanarak dile getirdim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo’ya söz veriyorum.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yakın zamanda, 25 Nisan 2026 tarihinde Adalet Bakanı Akın Gürlek bir açıklama yaptı ve dedi ki: “Ceza İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığıyla kadın ve çocuk cinayetleri başta olmak üzere toplum vicdanını yaralayan tüm dosyaları yeniden mercek altına alacağız.” Şimdi, bu açıklamanın hemen altında bir de sayı verdi, dedi ki: “75 ilde 638 dosya ve 693 maktulün ölümüne bakacağız, bunları inceleyeceğiz.” Ancak bu sayılarda bir sorun var çünkü zamanın Diyarbakır özel yetkili savcılığında 10 bine yakın faili meçhul ve 1.000’i aşkın da kayıp dosyası bulunmakta yani Adalet Bakanlığının bünyesinde bulunan 638 kişilik dosya eksiktir.

Bu hafta, bildiğiniz gibi, Kayıplar Haftası. 100 ayrı kayıp dosyasına dair bugün bu Parlamenteoya önerge verdim. Bu 100 ayrı kayıp dosyasında yüzlerce kayıp insan var ve orada 100 sorudan 1’i olarak da 25 Eylül 1994 tarihinde Dersim’de Tuğgeneral Yavuz Ertürk komutasındaki Bolu Dağ Komando Tugayının gözaltına aldığı ve en küçüğü 3 yaşında Dilek, annesi Gülizar, babası Düzali, komşuları 25 yaşındaki Hatun Işık, 20 yaşındaki Elif, 18 yaşındaki Yeter, 60 yaşındaki Haydar ve 23 yaşındaki Ali ile daha sonra onları aramak için gelen ve cesedi çıplak bir şekilde, başı ezilmiş şekilde bulunan başka bir yakınlarının akıbetini bu Meclise sordum. Şimdi, yetkililer o zamanın bu kayıplarını, en son gözaltına alınan ve bir daha görülmeyen bu insanların, bu 8 kişinin akıbetini araştırmadı, araştırmadığı gibi bunun hesabını soranlara da “Örgüt aldı götürdü.” dedi. “Örgüt aldı götürdü.” söylemi bize çok yabancı değil; Gülistan Doku kaybedildiği zaman, ortadan kaybolduğu zaman bu Parlamentoda hemen solumda bulunan sıralarda “Biz nereden bilelim? Örgüt aldı götürdü, siz götürdünüz, bulun.” denmişti. Bugün öğrendik ki devletin valisi, devletin polisi, devletin her tür makamında bulunan kişiler aslında Gülistan Doku’nun kaybedilmesinde parmağı olan insanlarmış. Şimdi eğer ki bayrama gidiyorsak ve

bu bayramda insanlar mezar başlarına gideceklerse Sayın Akın Gürlek'e sormak isterim: Yavuz Ertürk, Levent Ersöz ve Cemal Temizöz gibi savaş suçlusu kişileri korumaya devam edecek misiniz yoksa bu korumadan vazgeçip bu bayramda ailelere adalet ve kayıplara da bir mezar taşı verebilecek misiniz? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN - Kabul etmeyenler...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, biz bildirdik ama bizim de konuşmacımız var. Yani bildirdik.

BAŞKAN - Öyle bir yazı yok bizde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama vardı, söyledik efendim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Nerede? Gelin gösterin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Benim göstermem gerekiyor mu efendim? Sırayla sordular.

BAŞKAN - Hayır, kim göstereceğini? Nerede, var mı böyle bir talep? Mahirciğim, bir dakika...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Hayır, yok, önümüzde talebiniz yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Biz bir dilekçe vermiyoruz, konuşmacıları gelip soruyorlar, "Konuşmacınız kim?" dendiği zaman bir konuşmacı ismi veriyoruz. Yani ben sizi asla aşmak istemem, biliyorsunuz, sonsuz saygı gösteriyorum.

BAŞKAN - Bir dakika... Anlayayım sizi, müsaade edin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Anlatmaya çalışıyorum.

BAŞKAN - Sizin bir talebiniz yok benim önümde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bakın, bir dakika... Talepleri söylüyorum: Cevdet Akay, Aykut Kaya, Semra Dinçer, Nimet Özdemir. Siz söz istiyorsanız vereyim, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, söylüyorum; biz bir dilekçeyle başvurmuyoruz ama bize gelip soruyorlar: "Konuşmacınız kim?" diye. Ben konuşacağım dedim.

BAŞKAN - Kime dediniz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Oradan gelen bir arkadaşla söyledik bunu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yazmanız lazım Ali Mahir Bey.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yani bunu yazıyor.

BAŞKAN - Peki, sizin söylemiş olduğunuzu kabul ediyorum.

Buyurun, buraya gelin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama şunu anlamıyorum Başkanım, bir dakika... Ya, üç dakika, dört dakika konuşulacak, gruptan birisi konuşacak, "Yok, vermeyin, vermeyin..." Niye? O arkadaşlar için söylüyorum ya, böyle olmaz ki ama. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Başarır, bizim önümüzde sizin söz talebiniz yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, bir dilekçe yok, olsa dilekçeyi de yazacağım da...

BAŞKAN - Yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yani burada bir eksiklik var.

BAŞKAN - Eksiklik var.

HALİL ELDEMİR (Bilecik) - İşini iyi takip et Ali Mahir.

BAŞKAN - Dolayısıyla Sayın Başarır, biz bir dakika söz isteyen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Biliyorum.

BAŞKAN - ...herkese veriyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hassasiyetinizi de biliyorum.

BAŞKAN - Grup Başkan Vekillerine ayrıca söz veriyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sizin hassasiyetinizi biliyorum.

BAŞKAN - Özlem Zengin de buna karşı gelmez.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bir iletişim sorunu olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN - Bir iletişim bozukluğu var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tamam.

BAŞKAN - Burayı korumak hepimizin görevi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Biliyorum.

BAŞKAN - Burası Türkiye Büyük Millet Meclisinin Divanı.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ali Mahir Bey, kavga çıkarmazsanız sevinirim.

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yok, kavga çıkarılacak bir konu yok.

Sayın Başkanım, herhâlde Kurban Bayramı'ndan önceki şahsım adına son konuşma olacak bu. Çalışma saatlerini tabii düzenleyelim; yarın da çalışabiliriz, cuma da çalışabiliriz, pazar da çalışabiliriz ama bayram öncesi milyonları mutlu edecek kararlar alacaksak çalışalım.

Bakın, haftaya bayram, Kurban Bayramı. Ben bu bayramda milyonlarca yurttaşımıza bereket, refah, huzur, mutluluk dilemek istiyorum ama insanlar maalesef ki mutlu değil. Bugün Sayın Cumhurbaşkanı "Sokağa çıkın." dedi. Biz sokaktayız, pazardayız, çarşıdayız, yurttaşlarımızla yüz yüze konuşuyoruz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Biz de halkla iç içeyiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ne güzel, siz de halkla iç içesiniz. Eğer halkla iç içeyseniz çok Kıymetli Vekilim, 20 bin lirayla emeklinin geçinemediğini, Kurban Bayramı'nda verdiğiniz bayram ikramiyesiyle insanların 4 kilo kıyma alamadığını, verdiğiniz bayram ikramiyesiyle 4 kişilik aileden 1'inin memleketine otobüs ya da trenle gidip dönemediğini bilmeniz lazım. İnsanların açlık sınırının altında yaşadığını bilmeniz lazım. En düşük emekli maaşının 20 bin lira, en düşük kiranın 30 bin lira olduğunu bilmeniz lazım. Gıda enflasyonunda dünyada ilk 3'te, Avrupa'da 1'inci olduğumuzu bilmeniz lazım. Milyonlarca insanın icrada, milyonlarca insanın mahkeme kapılarında tahliye davalarıyla karşı karşıya olduğunu bilmeniz lazım. Biz biliyoruz, biz görüyoruz, biz duyuyoruz. Sizin içinizi siniyor mu? Hepinize söylüyorum: Bu bayramda 4 bin lira bayram ikramiyesini reva görüyor musunuz bu emekliye, içinizi siniyor mu? Benim sinmiyor, sinmiyor; bakın, sinmiyor. Pazardaki insanlar hakkını helal etmiyor. Bu arada, en düşük emekli maaşı 20 bin lira, dul ve yetim maaşı 14 bin lira, 15 bin lira. Sebzelelerin fiyatlarına bakın, etin fiyatlarına bakın, yağın fiyatlarına bakın; salçanın, makarnanın fiyatlarına bakın. Eğer bunu düzelteceksek, insanları mutlu edeceksek, bu bayram ya bir asgari ücret değil ama asgari ücretin yarısını bayram ikramiyesi olarak vereceksek sabahlara kadar çalışalım ama

yapmıyoruz bunu. (CHP sıralarından alkışlar) Niye? Para yok. Nereye para var? Bakın, bugün grup toplantısında Cumhurbaşkanını gururla alkışladınız, yirmi dört yılın özeti yapıtı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Yirmi dört yılın sonunda eğer milyonlarca insan açlık sınırının altında yaşıyorsa, milyonlarca genç işsizse, bu ülkede yaşayan insanların beslenme, barınma sorunlarını çözemiyorsanız, bayramda emekli kendine bir tane mintan, gömlek, ayakkabı, pantolon alamıyorsa, torununa 200 lira harçlık veremiyorsa; bırakın kurbanı, bir kurbanın bir budunu alamıyorsa, sokağa çıkıp eşiyile bir yemek yiyemiyorsa yirmi dört yılın sonunda gitmeniz lazım, sandığı getirmeniz lazım. Millet karar verir, o yüzden sandık gelsin, ben karar vermeyeyim, millet karar versin diyorum ama millet artık şunu söylüyor: “Artık yeter!” diyor, “Artık yeter, yeter, yeter!” diyor. “Algı karnımızı doyurmuyor, gerçekler sokakta.” diyor. Lütfen, sokağın sesini dinleyin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Tahtasız, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Alaca ilçesine bağlı köylerdeki sorunlara ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, köyleri mahalleye dönüştürürken köyden kente göçü hızlandıran AKP iktidarı tüm köylerimize yoksulluk getirdi, yokluk getirdi. Sel ve dolunun vurduğu binlerce ekili arazinin zarar gördüğü Alaca ilçemize bağlı Çopraşık, Sancı, Küçükdona, Büyükdona, Kürkçü ve İshacı köylerimizdeydim. Hangi köye gitsek mağduriyet vardı, yokluk vardı. Küçükdona köyümüz sel felaketinin yaralarını sarmaya çalışırken yıllardır çözülmeyen sorunlarıyla boğuşuyor. Küçükdona ve komşu köylerin yollarındaki çukurlarda kurbağalar yüzyüyor, araçları zarar görüyor, iki araç yan yana zor geçiyor; internet altyapısı yok, okul yok, sağlık ocağı yok. Evlere verilen elektriklerde voltaj düşük, elektrikli ev aletleri sürekli bozuluyor. İçme suyu boru hattı çok eski ve sürekli patlıyor, yağmurdan sonra içme suyu çamur gibi akıyor. Su deposu eski, arıtma yok; ormanı Yozgat'a bağlanmış, kesimi Yozgat yapıyor. Köylerimizi yokluğa mahkûm eden AKP iktidarına sesleniyorum: Siz varlık değil yokluk iktidarsınız. Cumhuriyet Halk Partisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ersoy...

53.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 20 Mayıs Dünya Arı Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

20 Mayıs, Dünya Arıcılık Günü. Arılar, modern dünyanın çoğu zaman fark etmediği fakat tarımsal üretimin devamlılığını sağlayan kritik biyolojik aktörlerdir. Arı popülasyonlarındaki azalma yalnızca biyolojik çeşitliliğin değil ekonomik sürdürülebilirliğin ve insanlığın gıda güvenliğinin de tehdit altına girmesi anlamına gelmektedir. Kontrolsüz pestisit kullanımı, iklim değişikliği, habitat kaybı ve çevresel bozulma bugün arı kolonileri üzerinde ciddi bir baskı oluşturmaktadır. Türkiye sahip olduğu biyolojik çeşitlilikle bu alanda büyük bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin korunabilmesi için arıcılığı stratejik bir gelecek politikası olarak ele almak zorundayız.

Bu düşüncelerle tüm arıcılarımızın 20 Mayıs Dünya Arıcılık Günü'nü kutluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

14 Mayıs 2026 tarihli 95’inci Birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 270 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 5’inci maddesi kabul edilmişti.

6’ncı madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Vezir Coşkun Parlak

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Hakkâri

Van

Hakkâri

Ayten Kordu

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

Tunceli

Mardin

Van

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Aliye Timisi Ersever

Gökhan Günaydın

Hikmet Yalım Halıcı

Ankara

İstanbul

Isparta

Ömer Fethi Gürer

Yüksel Taşkın

Türkan Elçi

Niğde

İzmir

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun Parlak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halklarımız; cezaevinde bulunan bütün arkadaşlarımızın bayramını barış dolu, özgürlük dolu dileklerle kutluyorum.

Bu madde, âdeta AKP iktidarının çeyrek asırlık ekonomi anlayışını özetliyor. Zaten yıllardır herkes AKP’nin sermayeye kâr alanı açmaya çalıştığını ve sermayenin hizmetinde olduğunu biliyor.

¹ 270 S. Sayılı Basmayazı 12/5/2026 tarihli 93’üncü Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Bu sermayenin ayrıca yerli veya yabancı olması AKP için hiç fark etmiyor, yeter ki sermaye olsun. Eleştirdiğimizde çıkıp “Ülkemizdeki yatırımları artırmak ve ekonomiyi kaldırmak için yapıyoruz.” diyorsunuz; yıllardır izlediğiniz ekonomi politikalarıyla halkın kalkındığını görmedik, halkın her geçen gün nasıl yoksullaştığını yaşayarak görmeye devam ediyoruz. Sizin döneminizde kalkınan sadece sermayeniz oldu. Batan geminin malları misali, Kanada’dan Çin’e kadar dünyanın her yerinden şirketler talana ortak olmak için Türkiye’ye akın etmeye devam ediyorlar.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’yi yönetenler dışardan gelecek sermaye konusunda gayet anlayışlı davranıyor fakat aynı yönetim akli dış politika yaparken eski kodları bir türlü aşamıyor. Şu gerçeği de artık herkes iyi bilmelidir: Kürtler hangi ülkede yaşarsa yaşasın, onların doğuştan gelen bireysel ve kolektif hakları vardır. Bu haklar tanınmadan ne Kürt sorunu çözülebilir ne de Kürtlerin yaşadıkları ülkeler demokratikleşebilir. Bölgedeki Kürt gerçekliğini siyasi ve hukuki zeminde ele almak burada yürüyen sürece de katkı sağlayacaktır. Kürt sorununa yanlış yaklaşımlar Türkiye’nin bölgesel politikalarına da zarar verir. Her bölgesel krizde Kürtlerin olası kazanımlar elde edecek olması Türkiye’yi kaygılandırmamalıdır. Bu kaygılar tarihsel travmalardan ve çeşitli paranoyalardan kaynaklanıyor olabilir fakat geldiğimiz noktada güvenlikçi ezberlere son vermek Türkiye’ye kazandırır, güvenlikçi ezberde ısrar etmeksiz bölgesel güçler karşısında Türkiye’nin güç kaybetmesine neden olur.

Değerli milletvekilleri, Kürtler nerede yaşıyorlar ise yaşasınlar Türkiye için bir tehdit değildir. Kürtler dünyanın her yerinde Türkiye’de başlayan süreci destekliyorlar, sürecin sekteye uğramaması için de ellerinden geleni yapıyorlar. İran Kürtleri toplumsal ilişkileri dinamitleyebilecek her türlü girişimlerden uzak duruyor. Yakın bir zamanda buna hepimiz şahitlik ettik. Kürdistan federe bölgesinde yaşayan Kürtlerin Türkiye’yle kurduğu dostane ilişkiler herkes tarafından bilinmektedir. Suriye Demokratik Güçleri Genel Komutanı Mazlum Abdi daha birkaç gün önce verdiği bir mülakatta Türkiye’yle dostane ilişkiler kurmak istediklerini açıkça ifade ettiler. Bu gerçeklik orta yerde dururken Kürtlere yönelik hasmane politikalar izlemek tamamen irrasyonel bir karar olacaktır. Yüz yıldan fazla bir süredir devam eden bir sorunu kısa bir sürede çözmenin mümkün olmadığının farkındayız.

Diğer taraftan, Türkiye’nin geleceğini belirleyecek bu denli önemli bir süreç, bir oyalama ve sürünceme anlayışına da terk edilmemelidir. Zira süreç uzadıkça ve sürüncemede bırakıldıkça sabotajlara ve provokasyonlara daha açık hâle gelmektedir. Elli yıldır süren çatışmalardan siyasi ve ekonomik çıkar elde eden birçok çevrenin olduğunu biliyoruz. Bu kesimler sürecin sona ermesi için pusuda bekliyorlar hatta en küçük pürüzü bile büyük bir krize çevirmek için fırsat kolluyorlar. Bu nedenle süreci sağlam bir hukuki zemin üzerinde hızlandırmak şarttır.

Değerli milletvekilleri, barış ve demokratik toplum süreci bir bitiş değil yeni bir başlangıç, demokratik cumhuriyeti inşa sürecidir. Bu süreci “tasfiye” ve “teslimiyet” gibi olumsuz çağrışıma sahip kavramlar üzerinden ilerletmeye çalışmak doğru değildir. Bu süreci hep birlikte demokratikleşme ve demokratik siyaseti büyütmeye süreci olarak görmeliyiz. Sayın Öcalan’ın 27 Şubat 2025’te yaptığı barış ve demokratik toplum çağrısının özü demokratik siyaset alanının gelişmesidir. 5-7 Mayıs 2025’te gösterilen irade, 11 Temmuz 2025’te gösterilen irade demokratik siyasete katılım iradesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) - Demokratik siyasete katılmak isteyen insanları kriminalize edecek ve demokratik entegrasyonun gerçekleşmesini zorlaştıracak söylemlerden uzak durmak gerekir.

Bu sürece dair bazı kaygıları olsa da her zaman barışın yanında duran ve süreci ilerletme yönünde irade gösteren tüm halkımıza ve tüm aktörlere buradan teşekkür ediyoruz.

Herkesin de bayramını buradan kutluyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yine aynı senaryo, yine aynı film. 8 kez buraya varlık barışı düzenlemesini getirdiniz, şimdi 9’uncusunu konuşuyoruz. Tek derdiniz para, para; kaynağı neymiş, nasıl gelmiş, hangi yolla kazanılmış, sizin için önemli değil.

Sürdürülebilir yüksek büyüme, daha adil gelir dağılımı, kalıcı refah artışı, hayat pahalılığıyla mücadele, çalışanların alım gücünü artırmak; bunlar 2026 bütçesinde millete verdiğiniz sözlerdi. Yılın ilk çeyreği bitti, sonuç tam bir fiyasko. Piyasalarda yaprak kımıldamıyor, küçük ve orta girişimci artık çarkı çeviremiyor ya kepenk kapatıyor ya da iflasın eşiğinde. Bu tablo karşısında tek çözümünüz var: Kaynağı belirsiz para. Böyle bir ekonomi yönetimi olmaz; memleket ne hâlde, vatandaş ne hâlde. (CHP sıralarından alkışlar) Sizlerle tek bir veriyi paylaşmak istiyorum: Takibe düşen tüketici ve ihtiyaç kredileri oranı bir önceki yıla göre yüzde 80 arttı. Bu vatandaş ne yapsın, hangi kapıyı çalsın?

Değerli milletvekilleri, yurt içi asgari kurumlar vergisi düzenlemesi yakın dönemde de Meclisten geçti. “Vergi adaleti sağlayacağız, vergi kaybını önleyeceğiz.” dediniz, istisna ve muafiyetlerle oluşan vergi kayıplarını önlemeyi hedeflediniz. Yaptığınız bu düzenlemenin daha mürekkebi kurumadan şimdi delik deşik ediyorsunuz. İstanbul Finans Merkezi’nde faaliyet gösteren şirketlere yüzde 100’e varan kazanç istisnası getiriyorsunuz. Yönünüz de belli, yolunuz da belli; vergiyi vatandaşın sırtına yüklemek; büyük sermaye gruplarını ise teşviklerle, istisnalarla korumak. Bunu hem de ekonomik krizin toplumun her kesimini ağır şekilde etkilediği bir dönemde yapıyorsunuz. Yaptığınız üretimi değil rantı teşvik etmektir, reel sektörü değil belirli sermaye çevrelerini korumaktır, vergi tabanını genişletmek yerine yükü yine dar gelirlinin omzuna yıkmaktır. Daha da vahimi, Cumhurbaşkanına verilen geniş yetkilerle vergi oranlarının sektörlere göre artırıp azaltılmasının önü açılmaktadır. Oysa vergi sistemi genel, objektif ve öngörülebilir kurallara dayanmalıdır. Siz politikalarınızla tüm bunları yok ediyorsunuz. Piyasaları büyük bir belirsizliğin içine itiyorsunuz, bedelini ise milyonlara ödetiyorsunuz. Çalışanların maaşından daha cebine girmeden vergisini kesiyorsunuz. Vatandaş markette KDV ödüyor; elektrikte, doğal gazda faturasının vergisini ödüyor; çiftçi mazota, gübreye vergi veriyor; esnaf daha kepengi açmadan kapısına vergi, sosyal güvenlik primi, stopaj dayanıyor. Peki, iş milyarlarca lira kazanan belirli sermaye çevrelerine gelince ne oluyor? Teşvik oluyor, indirim oluyor, istisna oluyor. “Türkiye’yi cazibe merkezi yapıyoruz.” diyerek belli çevreler için vergi cennetine çeviriyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin ihtiyacı ayrıcalıklı şirketlere yeni vergi avantajları sağlamak değildir. Ülkenin ihtiyacı adil, şeffaf ve herkesin kazancı oranında vergi ödediği bir sistemdir. Getirdiğiniz düzenleme kara paranın önünü açar, denetimi zayıflatır, bu görüntü ülkeyi zora sokar. Güven kaybının ve ekonomik istikrarsızlığın ülkemize nasıl ağır bedeller ödettiğini gördük. Şimdi, siz kaynağı belirsiz varlıklara yeniden sorgusuz sualsiz kapı açıyorsunuz, Türkiye’yi yeniden gri liste tartışmalarının içine çekiyorsunuz. Bir ülkenin ekonomisi denetimsiz kara para akışıyla ayağa kalkmaz. Bir ülkenin ekonomisi nereden geldiği belli olmayan servete göz kırparak düzelmez. (CHP sıralarından alkışlar) Bu politikalarla üretimi bitirir, güveni yok edersiniz, temiz sermayeyi kaçıırır, ülkeyi kara paraya mahkûm edersiniz. Artık iktidar ekonomiyi yönetemiyor, günü kurtarmaya çalışıyor ama bilin ki kara parayla ayakta duran ekonomi büyümmez, çürür.

Saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi ile 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'na eklenmesi öngörülen Ek 1'inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "hukuk danışmanlığı," ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul
Şerafettin Kılıç
Antalya

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Necmettin Çalışkan
Hatay
İdris Şahin
Ankara

Selçuk Özdağ
Muğla
Mehmet Karaman
Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Şahin.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Söz almış olduğum 6'ncı maddede Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'na eklenen ek maddenin adı tanımlanıyor ve adı "nitelikli hizmet merkezi" olarak tanımlanıyor.

Değerli milletvekilleri, geçmişte yabancı sermayenin, Türkiye'de eğer iş yapmasını istiyorsak, birkaç ülkede faaliyet gösteren sahici bir firma ise buna dair şu an itibarıyla Cumhurbaşkanlığının uhdesinde bulunan Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ajansı var; geçmişte de bu, Başbakanlığa ait Başbakanlık Yatırım Ajansıydı. Siz şimdi bu 6'ncı maddeye ek fıkra ile bu nevi hizmet görecektir olan yani "nitelikli hizmet merkezi" adını verdiğiniz bir sistem kuruyorsunuz, bunu da Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uhdesine veriyorsunuz ve Ticaret Bakanlığıyla, Hazine Bakanlığıyla da görüş alışverişinde bulunup tebliğ yayınlamasını istiyorsunuz. Şimdi, Allah için konuşalım; bu sistemde asıl patron Cumhurbaşkanı değil mi arkadaşlar, tek yetkili, tek sorumlu o değil mi? Onun maiyetinde doğrudan bir ajans varken dışarıda üç ayrı ülkede yatırım yaptığını iddia ettiğiniz bir şirkete kolaylık sağlamayı düşünüyorsunuz ve bunu Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının altına veriyorsunuz. Ya, buna kim inanır Allah aşkına; siz ne yaptığının acaba farkında mısınız arkadaşlar? Nitelikli hizmet merkezinin ne anlama geldiğini, üç farklı ülkede aktif olarak faaliyet gösteren ilişkili şirketin muhatap kabul edildiğini ifade ediyorsunuz. İş kolları arasında nelerde yardımcı olacak? Bakın, finansal danışmanlık yapacak bir merkez, stratejik yönetim danışmanlığı yapacak, risk yönetecek, nakit ve likidite yönetimini sağlayacak, fonlama ve borçlanma istemlerini yerine getirecek, yatırım ve sermaye yapısı planlaması yapacak; bütçeleme, finansal raporlama ve analiz, uluslararası muhasebe, uyum, dijital dönüşüm, teknoloji danışmanlığı ve bunların hepsini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının altında yapacaksınız. Ya, Allah aşkına, Cumhurbaşkanlığının uhdesinde bulunan bir birim varken siz bunu Bakanlık uhdesine verip de bunun verimli çalışacağına nasıl inanıyorsunuz ve bu Genel Kurulu nasıl inandırmaya çalışıyorsunuz? Ve devamında hukuk danışmanlığı... Çok teşekkür ediyoruz, ne

zaman ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu kanun verildi, Barolar Birliği erkenden uyandı ve AK PARTİ Grubu da “En azından, hukuk danışmanlığı hizmetlerini yaparken 1136 sayılı Kanun’un yani Avukatlık Kanunu’nun hükümlerine göre, bu ülkede, hiç olmazsa avukatlarla birlikte yapın.” diye bir önerge verdi. İşte, o yüzden diyoruz ki: Hazırlıksız geliyorsunuz, konuyu tam incelemiyorsunuz; burada da uyardığımız zaman, biz dost uyarısı yapıyoruz, siz düşman olarak değerlendiriyorsunuz. “Varlık barışıyla birlikte kirli para getireceksiniz, bu milletin helaline haram karıştırmayın.” diyoruz ama siz şunu unutuyorsunuz: Çok net bir şekilde ifade edildiği üzere, bizim inancımız gereği “Bir kişiye olan kininiz sizi adaletsizliğe sevk etmesin.” düsturundan yola çıkan bir zihniyetin temsilcileri olarak kendinize haklı olarak yapılan uyarıyı bile “düşmanlaştırmak” kavramıyla algılıyorsunuz. Arkadaşlar, bizim uyarımız son derece açık; bakın, bu kanunla siz ne yaptığının farkında değilsiniz. Daha önemli yetkileri Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi rahatlıkla kullanırken siz bunu Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uhdesine veriyorsunuz ama hiç olmazsa avukatlara yönelik... Bakın, avukatlar bu ülkede kimseden emir ve talimat almaz. Tarih boyunca avukatlar her zaman hür yaşamıştır arkadaşlar, hiçbir hiyerarşik üst kabul etmezler ama kendilerinden en kıdemsizin en kıdemliden de farkı olmadığını ifade ederler. Bu mesleğe atılan gencecik, pırlanta gibi, iyi dil bilen çocuklarımız var, avukatlarımız var; hiç olmazsa onların ekmeğiyle oynamayın, onların ekmeğine dokunmayın.

Bakın, bu yapmış olduğunuz düzenlemeyle birlikte Türkiye’yi çok farklı bir alana açıyorsunuz. Emin olun, buraya gelip bu yatırımı yapacakların sadece ve sadece güven duyacakları bir iklimi tesis edin, bu düzenlemelerin hiçbirine ihtiyac kalmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Sayın Başkan, tamamlayayım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Bakınız, siz sadece yargının yanlış bir kararıyla bu ülkede bir gecede 60 milyar doların bu ülkenin dışına çıkmasına sebep oldunuz. Gelin, hukuka ve adalete geri dönün; geçmişte yaptığınız gibi Avrupa Birliği normları çerçevesi içerisinde kuvvetler ayrılığını benimseyin; her işi “Ben yaptım, oldu.” zihniyetinin dışına çıkarın, yargıyı bağımsız bırakın, kendi işine baksın ve Türkiye’de güven tesis edilsin; o zaman göreceksiniz bu ülke nasıl bir cazibe merkezi, nasıl bir çekim merkezi olacak. Siz sadece kendi yaptığınız yanlışlardan korktuğunuz için bu düzenlemeleri getiriyorsunuz ve buraya gelecek paranın kime ait olduğunu sizler gayet iyi biliyorsunuz ve yöneteceğiniz paraların da bu milletin helaline haram karıştırmak olduğunun gayet iyi farkındasınız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Uğur Poyraz

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Adnan Şefik Çirkin

Antalya

Bursa

Hatay

Ayyüce Türkeş Taş

Rıdvan Uz

Selcan Taşcı

Adana

Çanakkale

Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılımlıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik Çirkin.

Buyurun Sayın Çirkin. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Hatay) - Sayın Başkan, zatinalinizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Öncelikle, bu kanun yerli veya yabancı yatırımcı arasında yerli yatırımcı aleyhine bir kısım sonuçlar doğuracağı için bu kanuna İYİ Parti olarak muhalefet ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, benim bu konuşmaya hazırlık yaptığım gün Dünya Çiftçiler Günü'ydü. Dünya Çiftçiler Günü'nü kutlayacaktım, o gün bizim maddeye gelince oturum kapandı. Bu vesileyle, yüksek müsaadelerinizle, çiftçilerimizin gecikmeli de olsa Dünya Çiftçiler Günü'nü kutluyorum ve yine izninizle, çiftçimizin bazı sıkıntılarını burada bahsetmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, çiftçimiz kendisine yasal hak olarak tayin edilen, bütçenin yüzde 1'lik kesimini alan, bunun tutarı yaklaşık 772 milyar... Çiftçiye ne veriyorsunuz? 168 milyar. Aradaki fark ne kadar? 634 milyar. Bunun yanı sıra, çiftçimizin 2021 yılına göre banka borçları neredeyse 10 kat artmış ve 1 trilyon 288 milyara yükselmiş. Şimdi, böyle bir durumda bu çiftçinin içinde bulunduğu darboğazdan nasıl çıkacağını bir değerli milletvekili ya da bir Hükümet mensubu çıksın bu kürsüden bize izah etsin; bu nasıl mümkün olacak? 2022'de ihtiyacımız olan pamuğun -ki pamuk ihracatın da belkemiğidir, tekstilin belkemiğidir- yüzde 75'ini Türk çiftçisi üretiyormuş yani biz üretiyormuşuz. Geldiğimiz 2026 yılında ihtiyacımız olan pamuğun yüzde 75'ini ithal ediyoruz ya, yüzde 75'ini üretirken yüzde 75'ini ithal eder hâle gelmişiz. Çiftçi artık pamuk ekmiyor sayın milletvekilleri; bu yıl biz ekmedik, Amik Ovası'nda birçok çiftçi ekmedi. Ondan sonra da "varlık barışı" adı altında Hükümet yurt dışından kaynağı ne olduğu önemli olmamak kaydıyla para dileniyor. Biz bunu ithal ediyoruz, bu pahalıya mal oluyor ve tekstil fabrikaları da bir bir kapanıyor. Türkiye'nin gündemi bu olmalı, Türkiye bunlarla uğraşmalı. Türkiye her gün kısır siyasi tartışmaların ve çekişmelerin sahnesi olmamalı. Çiftçi yanmış, batmış. Çiftçinin derdine bir derman olmalı, onu da bu Meclis ve Hükümet bulmalı. Emin olun, çiftçisini batıran, çiftçisinin para kazanmadığı, çiftçisinin köylerini boşaltıp şehirlere yerleştiği hiçbir ülke bağımsızlığını muhafaza edememiştir. Çiftçilik en stratejik alandır, sadadır. Birçok şeyden mahrum yaşayabilirsiniz ama gıdadan mahrum yaşayamazsınız. Pamuktan bahsediyoruz, yaşadığımız Orta Doğu coğrafyasında, bu ateşli coğrafyada, yangın yerine dönmüş bu coğrafyada pamuk başta barut olmak üzere birçok şeyin ham maddesidir ya ve giderek düşüyor. Oturalım bunun çarelerine bakalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Oturalım, çiftçinin derdine ram olacak kanunları çıkaralım sayın milletvekilleri. Bu, bu şekilde yürümez, yürümüyor zaten. İşin bu tarafıyla ilgilenen yok. Tarımla ilgisi, alakası olmayan bir Tarım Bakanıyla yönetiliyoruz. Yani benim Sayın Bakanın şahsına elbette ki saygım var ama bir gün tarımda çalışmamış, bir tek gün tarımla ilgili bir alanda işgal etmemiş, pamuğu belki eczaneden başka bir yerde görmemiş bir Tarım Bakanıyla çalışırsanız çiftçinin sonu da bu olur.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çirkin.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 4875 sayılı Kanun'a eklenen ek 1'inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "hukuk danışmanlığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "(yurtiçi faaliyetlere veya Türk hukukuna yönelik hukuk danışmanlığı, sadece 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu kapsamında hizmet verebilecek avukat veya avukat ortaklığından alınmak suretiyle)" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Özlem Zengin

Halil Eldemir

Mahmut Rıdvan Nazırlı

İstanbul

Bilecik

Elâzığ

Murat Baybatur

Osman Sağlam

Mustafa Arslan

Manisa

Karaman

Tokat

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, nitelikli hizmet merkezlerinin yurt içi faaliyetlere veya Türk hukukuna yönelik sunacakları hukuk danışmanlığı hizmetinin sadece 1136 sayılı Avukatlık Kanunu kapsamında alacakları hizmet suretiyle verilebileceği düzenlenmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Ayten Kordu

Van

Hakkâri

Tunceli

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

Ömer Öcalan

Mardin

Van

Şanlıurfa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Partimizin belirttiği programlar çerçevesinde zaman zaman yurt dışındaki programlara katılıyoruz, herkes süreci yakından takip ediyor. Bu son ziyaretimde 4 ailede kaldım -bir aile Muşlu, bir aile Vartolu, bir aile Siirtli, bir ailenin şu an aklıma gelmiyor hangi il olduğu- ailelerin temel talebi: "Biz burada yasaklı durumdayız..." Bir sosyal paylaşım olmuş, bir sosyal medyada paylaşım yapmış, fikir belirtmiş,

düşünce belirtmiş, bundan dolayı ülkeye girişi yasaklanmış. Dosya açılmış, dava açılmış, oradaki konsoloslukla iletişim geliştiremiyor, dünyanın problemini yaşıyor. Adıyamanlı ailede kalınca -evdeki kadının abisi otuz yıldır cezaevinde- “Vekilim, kaç gün sonra benim abim kurula çıkacak, otuz yıldır cezaevinde, kurula çıkacak, durumu ne olur acaba?” dediler. Biz de milletvekili arkadaşlarımıza ilettik. İnfazı bitmiş, müebbet almış, otuz yıl yatarı bitmiş. Ne yapılabilir? Günü geldi, o gün kurula çıkan 5 civarında otuz yıl cezaevinde kalan arkadaşın infazı yakılmış, kimisi altı ay uzatılmış, kimisi üç ay uzatılmış, kimisi bir yıl uzatılmış. Şimdi, biraz devlet ciddiyetiyle yaklaşmak lazım. Nerede, dünyanın neresinde bu ülkenin bir vatandaşı varsa, buna karşı -en azından bu sürecin hatırına- cezaevinde kalıp otuz yıl infazı biten insanların en azından tahliyesinin gerçekleştirilmesi gerekmiyor mu? Biraz vicdani, insani, hukuki yaklaşmak gerekmiyor mu? Hukuku işletmek gerekmiyor mu? Maalesef, ağır yürüyor, bu süreç ağır yürüyor. Niye ağır yürüyor, bunu belirtmesi lazım Hükümet yetkililerinin.

Şimdi, İmralı’da hukukun yürütüldüğünü söyleyebilir miyiz? Hukukçular daha iyi bilir, bir İnfaz Kanunu vardır, aile ziyaretleri hangi çerçevede gerçekleşir o İnfaz Kanunu’nda net şekilde yazılır, biz iki buçuk aydır gidemiyoruz ya da heyet ya da avukat; bu görüşler gerçekleşmiyor. Eğer hukuk devletiyseniz gereğini yaparsınız, hukuku işletirsiniz, bazı olumlu şeylerin önünü açarsınız ama şu son dönemde yaşananlar işin ağırlaştığını gösteriyor. Kendi vatandaşlarınıza, vatandaşlarınızın hukukuna saygı gösterirsiniz. Binlerce, yüz binlerce Kürt, aynı zamanda Türk Avrupa’da yaşıyor, hepsi vatandaşınız, milyonları bulan sayı, 3 milyonun üzerinde. Şimdi, bir devlet kendi vatandaşının, düşüncesini açıkladığı için ülkeye gelmesi... Eğer Avrupa ülkesinin vatandaşıysa “deport” ediyor, eğer Avrupa ülkesi vatandaşı değilse mahkemeye çıkarıyor, ya yurt dışı çıkışı yasağı veriyor ya üç ay, beş ay cezaevine atıyor.

Şimdi, Hüseyin Hocam da burada; akademisyen, entelektüel, insan hakları savunucusu; Vanlı İstanbul Vekilimiz de burada, bence bu işi yürütmek gerekiyor. Cumhurbaşkanımız bugün duygusal bir konuşma yaptı, süreci sahiplenme durumu var, MHP Genel Başkanı süreci sahipleniyor; peki bu sürece ivme kazandırmanın önündeki engel nedir acaba?

Şunu belirteyim: Eğer bir seçim hassasiyetiyle yaklaşılıyorsa, “Bize ne götürür, ne getirir.” hesabı yapılıyorsa bence bu bir gaflet hâlidir. Yüz yıllık tarihten ve ötesi bin yıllık Kürt ve Türk kardeşliğinden bahsediliyor, bu süreci yürütmemiz lazım.

Şimdi, bir kesim diyor ki: “Devlet ne duruma düştü? Devlet burada şey yaptı.” Bir kesim de “PKK teslim oldu.” diyor, aslında aynı anlayışa hizmet ediyor, “Devlet ne duruma düştü?” diyor. Devlet ne duruma düştü? Kırk yıllık, devam eden çatışmayı, ölümü, kanı, gözyaşını durdurmak için adım atmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) - PKK ve lideri de bu noktada kararlaştırmış, çağrısını yapmış, kongresini yapmış, sembolik de olsa silah yakma durumu gerçekleşmiş, “Artık kana, gözyaşına, ölüme son; fikirler çatışsın, düşünceler çatışsın, bu ülkeyi bir üst lige çıkaralım.” noktasındadır. Şimdi, devlet mantığı, devlet akli ya da siyasi iddiası olan akıl kan davasıyla mı hareket edecek, bu yaklaşımla mı yürütecek? Bunlar yanlış şeylerdir. Halk hazırdır, millet hazırdır, Kürtler hazırdır; Türkler, Aleviler, Sünniler, bu ülkenin tüm farklılıkları hazırdır; devletin, Hükümetin adım atması gerekiyor. Kanuna ihtiyaç var, yasaya ihtiyaç var, hukuka ihtiyaç var, sadece devlet ve PKK arasındaki bir hukuktan da bahsetmiyorum ben, Avrupa’da yaşayıp ülkesine gelemeyen Kürt’ün hukukuna da ihtiyaç var.

Saygılar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Poyraz, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, biz tabii, mümkün olduğunca hatiplerin konuşmalarından sonra müdahil olmayı tercih etmiyoruz ama...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Ama hep oluyorsunuz.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - ...Türkiye Cumhuriyeti devleti zikredildiği zaman, bu konuyla ilgili, malum sükûnetten kaynaklı bizim birkaç kelam etme zaruretimiz hasıl oluyor. Burada aylardır ifade etmeye çalıştığımız ve Sayın Genel Başkanımız Dervişoğlu'nun da her platformda ifade etmeye çalıştığı bir husus var. Bugün bu ülkede, başta Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı Sayın Özgür Özel, yine, Sayın Doktor Devlet Bahçeli, yine, Sayın Müsavat Dervişoğlu, yine, Sayın Mahmut Arıkan, Ahmet Davutoğlu, Ali Babacan, siyasi partilerin genel başkanları var, Sayın Cumhurbaşkanı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bu ülkenin 81 ilinde hâlihazırda görevde valiler var, kaymakamlar var, il emniyet müdürleri var; Anayasa Mahkemesi üyesi, Yargıtay, Danıştay üyesi, bu ülkede devleti temsil eden birçok makam var; burada da 594 milletvekili var. Şimdi, çok açık bir soru soruyoruz ya: 86 milyon vatandaşın yaşadığı bu memlekette, biraz önce saydığım isimler ki bunlardan biri de yirmi beş yıldır iktidarda, Sayın Erdoğan ve yirmi beş yıldır da iktidar partisi var -karşımızda oturuyor- burada da muhalefet partileri var; bunların hiçbirisi birleşip bu memlekette vatandaşın sorununu çözemeyecek; devlet aklı dediğiniz, mülki idaresi, yargısı, hâkimi, savcısı, istihbaratı, osu busu, aydını, entelektüeli çözemeyecek; bir terör hükümlüsü mü çözecek bu işi ya? Ya, bundan hiç kimse ar etmiyor mu? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Eğer bir sorun varsa, bu ülkenin herhangi bir yurttaşı kendini ikinci sınıf hissediyorsa bu Meclis bunu çözecek, bu Meclis çözecek ama. Bunun için benim hiçbir terör hükümlüsünün kılavuzluğuna ihtiyacım yok. DEM PARTİ'den seçilmiş milletvekilleri var, milletin oylarıyla seçilmişler, kendilerini referans alsınlar. Niye bir terör hükümlüsü referans alınıyor ya? Hiç mi kimse ar etmiyor burada? Yani böyle bir şeyi kimin mantığına oturtabiliyorsunuz ya? Çok basit bir örnek vereyim; bugün AK PARTİ ve Cumhuriyet Halk Partisi arasında çoğu zaman, zaman zaman Genel Kurulda tartışmalar oluyor. Neymiş efendim? “PKK terör örgütü kendini feshetmiş.” Yahu, terör örgütünün bir hukuki kişiliği var mı ki kendini feshediyor? Dernek mi bu, şirket mi; nasıl kendini feshediyor, zaten hukuk dışı bir yapı. Hukuk dışı bir yapı, sözde kendini feshetmiş, kendini feshettiği için de alkışlıyor ya. Yani bunu gerçekten kabul etmemiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bakın, burası kanun yapan yer, kanun yapan yerde hukuk dışı bir organizasyonun “Kendimi feshettim.” ifadesi alkışlanmaz, bu referans alınmaz.

BAŞKAN - Teşekkürler.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bakın, bu kadar hukukçu milletvekili var; gerçekten ne rozetinize ne diplomanıza da yakışmaz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Önergeyi oylayacaktım, isterseniz...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Peki, buyurun Sayın Koçyiğit.

55.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, ben Sayın Poyraz'ın neden söz aldığını anlayamadım, kendisine yönelik bir sataşma yok. Konuşmada hatibimiz görüş ve düşüncelerini gayet sarıh bir şekilde açıkladı. Beğenmeyebilirsiniz, katılmayabilirsiniz, size göre doğru olmayabilir ama en nihayetinde her hatip gibi bizim milletvekilimizin de görüş ve düşüncelerini açıklama hakkı vardır. O anlamıyla, bunun üzerine söz alıp tekrar beyanatlarda bulunmasının usule de aykırı olduğunu, İç Tüzük'e de aykırı olduğunu ifade etmek isterim; kendisine, grubuna ve partisine hiçbir sataşma olmadığı hâlde. Birincisi bu.

İkincisi: Sayın Başkan, biz tarihsel bir sorunu konuşuyoruz, tarihsel sorunlar kökünden, bağlamından kopuk tartışılmaz. En nihayetinde konuştuğumuz meselenin kendisi Kürt sorunu ve Kürt sorunu nedeniyle açığa çıkmış bir şiddet olgusu var. Bugün Kürt sorununun demokratik çözümünde birinci aşama olan, negatif aşama olan aslında silahların tasfiyesi ya da silahların bırakılmasını tartışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - İkincisi “pozitif barış” dediğimiz, Türkiye'nin demokratikleşmesi, temel hak ve özgürlüklerin genişlemesi, bir hukuk devleti olması, hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi; yasama, yürütme ve yargı erklerinin ayrılığı gibi bütün toplumsal ve siyasal alanın haklarını genişletecek bir meseleyi konuşuyoruz. Şimdi, burada en temel muhatap olarak elbette ki bu örgütü kuran, bugüne kadar da bu örgütü yöneten kişi olan Sayın Öcalan'ı bu sorunun çözümünde temel muhatap olarak kabul ediyoruz, bu açık ve net. Siz bir sorunu sorun yaşadığınız kişilerle çözersiniz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - İtiraf... 50 bin kişinin katili!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sorunlar muhataplarıyla çözülür.

Bitireceğim Sayın Başkan, Sayın Poyraz'a tanıdığınız anlayışı rica ediyorum.

BAŞKAN - Sözüünüzü kesen mi var?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Yok, ben acele ettiniz gibi bir hisse kapıldım.

Bir sorunu muhataplarıyla çözersiniz ve en nihayetinde bugün Kürt sorununun demokratik çözümünde Sayın Öcalan başmüzakerecidir, başmuhataptır; biz bunu böyle tanımlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir başkasının bunu böyle tanımlamaması, bizim görüş ve düşüncelerimize katılıp katılmaması kendilerinin bileceği bir iştir. Biz illa “Bize katılın, bizim gibi düşünün.” demiyoruz kimseye; biz kendi görüşlerimizi halkımıza, kamuoyuna, Meclise, Türkiye halklarına anlatıyoruz. Beğenen bize katılır, bizimle yol yürür, bizim yanımızda durur; beğenmeyen de kendilerine katılır, kendileriyle beraber yol yürür. O anlamıyla, bunu bir polemik, bir tartışma konusu yapmayı doğru bulmuyoruz. Bugün gerçekten barış istiyorsak o zaman meseleyi doğru ortaya koyup doğru çözüm önerileri geliştirmemiz gerekiyor. Hakaretle, hamasetle varılacak yer yoktur.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270) (Devam)*

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan “Cumhurbaşkanı bu bentte yer alan oranları yüzde 50'ye kadar indirmeye, yüzde 100'e kadar artırmaya yetkilidir.” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya	Mehmet Emin Ekmen	Selçuk Özdağ
İstanbul	Mersin	Muğla
Necmettin Çalışkan	Şerafettin Kılıç	Haydar Altıntaş
Hatay	Antalya	İzmir
Mehmet Karaman	Ali Yüksel	
Samsun	Konya	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Ali Yüksel.

Buyurun Sayın Yüksel. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ALİ YÜKSEL (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1'inci maddede, kamu alacaklarının yetmiş iki aya kadar tecil edilmesi öngörülmektedir. İlk bakışta vatandaş lehine bir kolaylık gibi sunulan bu düzenleme gerçekte borç yükünü azaltan değil büyüten bir yapıdır çünkü gecikme zammı aynen korunmakta, üzerine bir de yüksek tecil faizi eklenmektedir. Bugün, yüzde 39'luk tecil faizi ve yüzde 44,4'lük gecikme zammı reel sektörün taşıyabileceği sınırların çok üzerindedir. Esnaf, çiftçi, sanayici zaten yüksek maliyet ve finansman krizi altında ayakta kalmaya çalışırken devlet borcu hafifletmek yerine faizi büyüten bir mekanizma kurmaktadır. Süreyi uzatmak

çözüm değildir, asıl mesele borcun ödenebilir hâle gelmesidir. Bu nedenle, tecil faizlerinin Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi'ne endekslenmesi ve gecikme zamlarının makul seviyeye çekilmesi artık ekonomik bir zorunluluktur. Bu noktada önemli bir husus da şudur: Borçların sürdürülebilirliği yalnızca süre uzatımıyla değil ekonomik gerçeklerle uyumlu politikalarla sağlanabilir, aksi hâlde “yapılandırma” adı altında getirilen her düzenleme kısa vadeli bir nefes aldırabilir fakat orta vadede borç stokunu daha da ağırlaştırır. Bu durum hem mükellefin mali yapısını zayıflatır hem de kamu alacaklarının tahsil kabiliyetini düşürür.

Değerli milletvekilleri, teklifin 4'üncü maddesi ise vergi sistemimiz açısından çok daha tartışmalı bir düzenleme getirmektedir. Buna göre, son üç yıldır Türkiye'de vergi mükellefiyeti olmayan kişiler yurt dışından elde ettikleri gelirleri tam yirmi yıl boyunca Türkiye'de vergisiz şekilde kullanabilecektir. Şimdi soruyoruz: Bu ülkede yıllardır vergisini düzenli ödeyen vatandaş ne olacak? Maaşından daha eline geçmeden vergi kesilen işçi ne olacak? Kazancının her kuruşunu beyan eden esnaf ne olacak? Bir tarafta tam vergi yükü altında yaşayan milyonlar, diğer tarafta sadece yurt dışında bulunduğu için yirmi yıllık ayrıcalık elde eden bir kesim oluşturulmaktadır. Bu düzenleme açık şekilde vergi adaletini zedelemektedir. Vergi sistemi, fedakârlığı sürekli aynı kesimden isteyen değil yükü adil dağıtan bir sistem olmak zorundadır; aksi hâlde toplumsal güven zedelenir, vergiye gönüllü uyum azalır ve kayıt dışı artar.

Teklifin 10'uncu maddesi ise yeni bir varlık barışı düzenlenmesidir yani kaynağı belirsiz para ve varlıkların düşük oranlarla sisteme sokulması hedeflenmektedir. Üstelik bazı durumlarda vergi oranı sıfıra kadar düşürülebilmekte ve bildirilen varlıklar için vergi incelemesi yapılmayacağı güvencesi verilmektedir. Bu tablo toplumda çok tehlikeli bir algı oluşturmaktadır.

Vergisini zamanında ödeyen cezalandırılıyor, kayıt dışı kalan ise ödüllendiriliyor. Sürekli çıkarılan aflar ve varlık barışları mali disiplini güçlendirmez, tam tersine “Nasıl olsa bir gün af çıkar.” anlayışını büyütür. Kalıcı ekonomik güven aflarla değil şeffaf, öngörülebilir ve adil bir vergi sistemiyle sağlanır. Bizler elbette yatırım gelsin, üretim artsın, ekonomi büyüsün istiyoruz ancak büyüme, adaleti zedeleyen, vergi yükünü belirli kesimlerin sırtına yıkan bir anlayışla sağlanamaz.

Bu faiz, vergi ve borca dayalı sistem değişmeli, bunun değiştirilebileceğinin tatbikî olarak gösterildiği 54'üncü Hükümette Erbakan Hocamızın uygulamaları iyice incelenip uygulanmalıdır. Bu düzen insanımızı mutlu etmiyor, devletimizi güçlü kılmıyor. Millî Görüşün adil nizamı uygulanmalıdır, millet bunu dört gözle bekliyor diyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Poyraz

Antalya

Ayyüce Türkeş Taş

Adana

Selcan Taşcı

Tekirdağ

Rıdvan Uz

Çanakkale

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Hikmet Yalım Halıcı

Ömer Fethi Gürer

İstanbul

Isparta

Niğde

Yüksel Taşkın

Aşkın Genç

Aliye Timisi Ersever

İzmir

Kayseri

Ankara

Türkan Elçi

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bugün önümüzde duran düzenleme adına “İstanbul Finans Merkezi” denilen ama özünde belli çevrelere özel vergi ayrıcalıkları dağıtan bir imtiyaz paketidir. İktidar olarak yine en iyi bildiğiniz şeyi yapıyorsunuz; millete kemer sıkırtıyor, vatandaşa vergi yüklüyor ama iş büyük sermaye gruplarına gelince vergi sistemini delik deşik ediyorsunuz. Bu mudur vergi adaleti? Bu mudur rekabet?

Efendim, bir yeri finans merkezi yapmak gökdelen dikmekle olmaz. Söyleye söyleye dilimizde tüy bitti, bir ülkeye yatırım çekmek için önce o ülkede hukuk güvenliğini sağlamak zorundasınız. Siz yıllarca ne yaptınız? Merkez Bankasının bağımsızlığını tartışmalı hâle getirdiniz. Yargıya güveni yerle bir ettiniz, adaleti her alanda yok ettiniz. Kuralları sürekli kendinize göre yonttunuz, değiştirdiniz. Ekonomiyi günübirlik kararlarla yönetebilir hâle getirdiniz. Sonra dönüp diyorsunuz ki bir bina yapalım, içine de vergi muafiyeti koyalım. Ülkemiz finans merkezi olsun. Olur mu? Olmaz tabii. Biliyor musunuz ki dünyada hiçbir ciddi finans merkezi böyle kurulmadı. Gerçek finans merkezleri hukukun üstünlüğüyle, öngörülebilir ekonomi politikalarıyla, şeffaf denetim mekanizmalarıyla yükselir. Nitekim İstanbul’un yaşadığı tablo da bunu gösteriyor. Bir dönem küresel finans merkezleri sıralamasında yükselen İstanbul bugün gerilere düştü. Niye? Çünkü yatırımcı binaya değil güvene bakıyor. Bu ülkede her alanda güveni sağlayamadığınız sürece ağzınızla kuş tutsanız nafîle. Tekrar üzerine basa basa söylüyorum: Sermaye ürktür, önce vergi muafiyetine değil hukuk güvenliğine bakar. Bu gerçeği artık lütfen görün.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bakınız, iktidara geldiğiniz 2002 yılından bu yana bu milletten topladığınız vergi ne kadar biliyor musunuz? Tamı tamına 2 trilyon 700 milyar dolar. Yurt dışından alınan kredi ne kadar? 454 milyar dolar, özelleştirmeden peşkeş çektiğiniz ve buradan sağladığınız gelir 71 milyar dolar. Bu, üçünün toplamı 3 trilyon 285 milyar dolar. Bu parayı yirmi yıla bölersek yılda 164 milyar 250 milyon dolar toplamış ve harcamışsınız. Bu kadar parayla dünyanın yatırımını yapmış olmanız gerekirdi.

Bir de yatırım olarak söylediğiniz köprülere, otoyollara, şehir hastanelerine de para vermediğinize göre yirmi dört yılda nereye, hangi yatırımı, hangi dişe dokunur yatırımı yaptınız, çıkın da vatandaşa anlatın. Bakınız, bu 3 trilyon 285 milyar dolarla ne yapılabilirdi? 96 tane Osmangazi Köprüsü yapardınız, sonra devam ederdimiz, 41 tane Keban Barajı, bunun üzerine 23 adet şehir hastanesi, onun üzerine 320 adet Tokat Havalimanı yapabilirdiniz. Oysa siz “yatırım” diye söz ettiğiniz zorunlu altyapı yatırımlarını

“Hazineden beş kuruş harcamadan yapacağız.” dediniz ama memleketi yani aslında vatandaşı on yıl, on beş yıl, yirmi yıl arası borçlandırarak üstelik de fahiş fiyatlarla yaptınız. Şimdi, vatandaş bir kez daha haklı olarak soruyor: Bu 3 trilyon 285 milyar dolar nerede? Yani o meşhur hikâyesinde Nasrettin Hoca’nın eşine sorduğu gibi; eğer et buysa -ciğer buysa- kedi nerede, kedi buysa ciğer nerede?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - İYİ Parti olarak biz, rekabeti bozan, vergiyi belli gruplar için ayrıcalığa dönüştüren, Türkiye’yi hukuk devleti yerine imtiyaz devleti hâline getiren bu anlayışı doğru bulmuyoruz. Türkiye’nin ihtiyacı 81 ilin tamamını kapsayan güçlü bir yatırım iklimidir. Türkiye’nin ihtiyacı ayrıcalıklı vergi adaları değil adaletli bir vergi sistemidir. Bu nedenle, vergi adaletini zedeleyen, rekabeti ortadan kaldıran, belli sermaye çevrelerine ayrıcalık sağlayan bu düzenlemeye karşı olduğumuzu ifade ediyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Durmaz, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz’ın, Tokat’ta zor durumdaki esnaflar ve köylüler için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İlimiz Tokat’ta bugün itibarıyla 80 bin dönüm ekili alan zarar görmüştür. Turhal merkezde 15 mahalle, 10 değişik ilçede, büyük bölümü Turhal’da olmak üzere köyler boşaltılmıştır. Bayram öncesi malını borçla stoklayıp, satıp “Evime helal lokma götüreceğim.” diyen esnaflar zor durumdadır. Köylünün tanesini 35 ve 50 liradan aldığı fideler tarlada çürümüş ve sele teslim olmuş durumdadır. Esnafımızın SSK, Maliye, BAĞ-KUR mevcut borçları, çekleri, senetleri ve icralarının acilen ertelenmesi gerekmektedir.

Yine, köylüye de bu anlamda fidelerin giderine harcadığı miktarın acilen destek olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Kayseri Milletvekili Sayın Aşkın Genç.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine bir torba kanun klasiğiyle karşı karşıyayız.

7 ayrı kanunda değişiklik yapan, usulü zayıf, hiyerarşisi bozuk ve ne yazık ki toplumun geniş kesimlerinin değil dar, imtiyazlı bir grubun ihtiyaçlarına göre terzi işi dikilmiş bir metni tartışıyoruz. Plan ve Bütçe Komisyonunda bu teklifin ne kadar aceleye getirildiğini, anayasal ilkelere nasıl aykırılıklar barındırdığını şerhimizde tane tane anlattık ancak görüyoruz ki “Ben yaptım oldu.” anlayışı burada da hakim.

Bu maddeyle Kurumlar Vergisi Kanunu'nda bir düzenleme yapılıyor. İstanbul Finans Merkezinde faaliyet gösteren kurumların transit ticaret kazanç indirimini yüzde 50'den yüzde 100'e çıkarıyorsunuz. Yetmiyor, İstanbul Finans Merkezi dışındakiler için de bu oranı yüzde 95'e yükseltiyorsunuz. Bakın, bu düzenleme kâğıt üzerinde ihracatı teşvik gibi görünebilir ama işin şekli öyle değil. Siz, burada Türkiye'yi üretimin, sanayinin merkezi değil vergiden kaçınmanın, denetimsiz sermaye transferlerinin merkezi hâline getiriyorsunuz. Türkiye'de bir sanayici binbir zorlukla üretim yapıp yüzde 25 kurumlar vergisi öderken sadece bir ofis tutup transit ticaret yapanlara “Hiç vergi vermeyin.” diyorsunuz. Bu, Anayasa'nın 73'üncü maddesindeki “herkesin mali güce göre vergi ödemesi” ilkesine darbe vurmamak değil midir?

Değerli arkadaşlar, bir kanun teklifi gelirken bunun devlete maliyeti hesaplanır ama etki analizinin hemen her satırında “Maliyet etkisi ölçülememiştir.” “Veri bulunamamaktadır.” ibareleri var. Kendi getirdiğiniz kanunun bütçeye yükünü ne yazık ki bilmiyorsunuz. Sadece 8'inci maddedeki değişikliğin bütçeye yükü 34 milyar TL. Peki, 7'nci maddedeki bu devasa vergi istisnalarıyla kaç milyarlık vergiden vazgeçiyorsunuz? Bunun cevabı ne yazık ki yok. Esnafın sattığı her üründen, asgari ücretlinin her lokmasından vergi alan iktidar söz konusu imtiyazlı sermaye grupları olunca neden bu kadar cömertleşiyor? 5018 sayılı Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun şeffaflık ilkesi nerede kaldı?

Değerli milletvekilleri, ekonomideki bu öngörüsüzlük sadece vergide değil enflasyon hedefinde de kendini göstermekte. Merkez Bankasının açıkladığı son enflasyon raporu ortada: Şubat ayındaki ilk raporda yüzde 16 olarak ilan edilen yıl sonu enflasyon ara hedefi 8 puanlık bir sapmayla yüzde 24'e yükseltildi, yıl sonu enflasyon beklentisi ise bu hedefin de üzerine çıkarak yüzde 26 oldu. Sizin orta vadeli programda yüzde 16 olarak tuttuğunuz hedef ile Merkez Bankasının açıkladığı gerçeklik arasında tam 10 puanlık bir uçurum var. Hedefleriniz ne yazık ki birbirini yalanlıyor.

Şunu da net bir şekilde ifade etmek isterim ki bu ülkede geçici olan şey enflasyon değil iktidarın hedefleri, tahminleri ve bitmek bilmeyen vaatleri. Her revizyon aslında bir başarısızlık itirafı. Siz “Enflasyon düşecek.” dedikçe rakamlar yukarı çıkıyor, siz “Denge.” dedikçe vatandaşın bütçesi sarsılıyor. Enflasyonun faturasını “Fiyat istikrarı.” diyerek dar gelirliye, emekliye, asgari ücretliye kesiyorsunuz ama asıl sorun, iktidarın da hedeflerinin de gerçek hayatla bağının tamamen kopmuş olmasıdır. Artık ne enflasyonu ne de sokağın beklentisini yönetebiliyorsunuz, sadece rakamları yukarı yönlü revize ederek bir başarı hikâyesi uydurmaya çalışıyorsunuz fakat kâğıt üzerindeki revizyonlar, tenceredeki yangını söndürmüyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ayırmacı ve tutarsız zihniyet yerel yönetimlerimize yaklaşımda da kendini göstermektedir. Az önce bahsettiğim imtiyazlara hizmet anlayışını seçim bölgem Kayseri'den bir örnekle özetlemek isterim: Geçtiğimiz günlerde Bakanlık, Kayseri'de 8 ilçeye toplam 1.975 ton asfalt desteği verildiğini açıkladı. Özellikle inceledim, baktım listeye, ne hikmetse o 8 ilçenin tamamı Cumhur İttifakı belediyeleri. Yine, buradan soruyorum: Kayseri sadece bu 8 ilçeden mi ibaret? Ne vardı o listenin içinde 1 tane de Cumhuriyet Halk Partili belediye olsaydı. Kayseri'de CHP'li belediyelerin hizmet ettiği mahallelerde yaşayan vatandaşlarımız bu devletin vatandaşı değil midir, onlar vergi vermiyor mu? Yolların tozunu yutmaya devam mı edecekler sırf size oy vermediler diye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın

AŞKIN GENÇ (Devamla) - Vergide adaleti sağlayamadığınız gibi, enflasyonla mücadelede samimi olmadığınız gibi hizmette de adaleti sağlayamıyorsunuz. Siz sadece sizden olanı görüyorsunuz ama bilirsiniz ki halkımız bu ayırmacılığı da bu tutarsız hedefleri de not etmekte.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken, adalet ve vicdan demişken tarihsel bir acıya daha değinmek istiyorum: Yarın 21 Mayıs, insanlık tarihinin gördüğü en büyük trajedilerden biri olan Çerkez sürgünü ve soykırımının 162'nci yıl dönümü. Yurtlarından, Kafkasya'dan koparılıp büyük acılarla Anadolu topraklarına sürülen, başta seçim bölgem Kayseri'deki Çerkez hemşehrilerim olmak üzere tüm Çerkez kardeşlerimizin dinmeyen acısını yüreğimizde taşıyoruz.

Bu vesileyle, soykırımında hayatını kaybedenleri rahmetle anıyor; adaletin, barışın ve insan haklarının hâkim olduğu bir dünya özlemiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle değiştirilen 5520 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan "22/6/2022 tarihli" ibaresinin "9/1/2022 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulan endüstri bölgelerinden, bölgenin yabancı yatırım yoğunluğuna göre Cumhurbaşkanınca uygun bulunanlar ile 22/6/2022 tarihli" şeklinde ve fıkra ile eklenen (j) bendinde yer alan "7412 sayılı Kanun" ibaresinin "4737 sayılı Kanun kapsamında kurulan endüstri bölgelerinden, bölgenin yabancı yatırım yoğunluğuna göre Cumhurbaşkanınca uygun bulunanlar ile 7412 sayılı Kanun" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu

Osman Sağlam

Adem Yıldırım

Manisa

Karaman

İstanbul

Abdülrahim Dusak

Halil Eldemir

Ahmet Çolakoğlu

Şanlıurfa

Bilecik

Zonguldak

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Cumhurbaşkanınca belirlenecek endüstri bölgelerinde faaliyette bulunan kurumların transit ticaret faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar için yüzde 100 oranında kazanç indirimi teşviki sağlanmaktadır. Ayrıca, Cumhurbaşkanınca belirlenecek endüstri bölgelerinde nitelikli hizmet merkezi olarak faaliyet gösteren kurumların bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançların yüzde 100 oranında kazanç indirimi kapsamında değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rıdvan UZ (Çanakkale), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 8 ila 15'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Mesut Doğan.

Buyurun, süreniz on dakika. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten bazen Mecliste çalışmaları yürütürken canımızın sıkıldığı, moralimizin bozulduğu zaman dilimleri oluyor çünkü şu anda geçen haftadan itibaren iktidar partisinin getirmiş olduğu bir kanun teklifini konuşuyoruz, tartışıyoruz ama bakıyorum, iktidar cenahında hemen hemen 3-5 milletvekilinin dışında kimse yok. Ondan sonra, ciddi bir konuyu konuşurken sırf sorunu daha temelden konuşabilelim diye muhalefet yoklama istediği zaman ona karşı olumsuz cümleler kullanıyoruz ama bu hâlimiz hâl değil ki... Zaten Türkiye'nin ne hâlde olduğunu görmek için herhâlde şu anda salona bakmak yeterli.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sağınıza bakın, sağınıza.

MESUT DOĞAN (Devamla) - Böyle bir şey olabilir mi? Gerçekten yazıktır bu ülkeye, yazık; bize güvenenlere yazık!

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Sizinki de boş.

MESUT DOĞAN (Devamla) - Başkanım, kanun teklifini getiren sizsiniz, siz! Bakın, şuraya bakıp da ne konuşmamızı istiyorsunuz, ne düşünmemizi istiyorsunuz? Böyle bir şey olabilir mi Allah aşkına? Yani sırf muhalefet iyi niyet gösterdi, "Yoklama istemeyeceğiz." dediği için salonu, Kurulu bu hâlde getirmek yakışıyor mu bir iktidara?

Evet, bir kanun teklifini konuşuyoruz ve bu kanun teklifinin ne tür tehlikeler içerdiğine dair muhalefet milletvekilleri düşüncelerini, fikirlerini ifade ettiler. Ben de yaklaşım zenginliği olsun diye birkaç tane tespitte bulunmak isterim.

Değerli arkadaşlar, dünyanın her ülkesi, her dönem ama az ama çok bazı sorunlar yaşar ki bu da hayatın olağan akışı içerisinde normal olan bir durumdur ama tam bu noktada ifade etmek isterim ki bir ülkenin yaşayabileceği en tehlikeli, en büyük sorun -altını çizerek söylüyorum- bereketsizliktir çünkü bereketsizlik hem maddi hem manevi sorun ihtiva eden özel bir kelimedir. Peki, bereket nedir, bereketsizlik nedir? Bereket azın çoğa yetmesidir, bereketsizlik ise çoğun aza yetmemesidir. Peki, ben neden böyle bir giriş yapma ihtiyacı hissettim? Üzülerek söylüyorum ki ülke olarak tarihimizin en büyük bereketsizliğini yaşadığımız bir döneme hep beraber şahitlik ediyoruz, her şeyimiz olduğu hâlde büyük bir yokluk yaşıyoruz. Bu ülkede bir insanın yaşayabilmesi için ihtiyaç duyup da olmayan ne var

Allah aşkına? Her şeyimiz var ama hiçbir şeyimiz yokmuş gibi ekonomik sorunlar, ekonomik sıkıntılar yaşıyoruz. Bunun neden bu hâlde ve bu şekle geldiğini görebilmek için ben sözü çok uzatmama niyetiyle çok kestirme olarak ifade edeyim. Şu anda bereketsizliği yaşamamızın ana nedeni AK PARTİ iktidarının yirmi beş yıllık yönetimi süresince bereketin dostunu düşman ilan etmesi, düşmanını ise dost ilan etmesidir. Hafızalarda doğru kalsın diye söylüyorum. Peki, bereketin dostu nedir? Hiç unutmayın ki bereketin dostu da bereketin sigortası da bereketin teminatı da adalettir, adalet. Adaleti yıkarsanız güveni yıkımlı olursunuz, güveni yıkarsanız huzuru kaçırmış olursunuz, huzuru kaçırsanız bereketi kaçırmış olursunuz. Devletin, iktidarın ana vazifesi öncelikli olarak herkesin her konuda kendini güvende hissedeceği bir iklim oluşturmaktır yani AK PARTİ'ye oy veren ile CHP'ye oy verenin, MHP'ye oy veren ile DEM PARTİ'ye oy verenin, İYİ Partiye oy veren ile Saadet Partisine oy verenin aynı derece, aynı oranda kendini güvende hissettiği bir iklim oluşturmaktır. Zengin ile fakirin, kadın ile erkeğin, çocuk ile yaşlının, Müslüman ile Hristiyan'ın aynı derece, aynı oranda kendini güvende hissettiği bir sistemi inşa etmektir. Bunu yapmadığımız takdirde ülkeden bereketi kaçırmış olursunuz. Bugün, düşünebiliyor musunuz, gençlerimizin büyük bir çoğunluğu iş bulmalarının önünde engel olarak torpili görüyorlar. Neden? Çünkü siz "AK PARTİ'li isen çok yaşa, AK PARTİ'li değilsen canın çıksın." sistemini kurdunuz ve bunun bedelini şu anda 87 milyon insan yaşamak zorunda kalıyor. Şunu bilmek gerekir ki: Adaletin olmadığı ülkede güven olmaz, güvenin olmadığı yerde de hem adam durmaz hem para durmaz. Siz, şimdi, adaleti yok ettiniz ve ihtiyacınız olan parayı da temin edebilmek için bereketin düşmanını dost ilan edip yanınızda tutmaya çalışıyorsunuz. Ne demek bu? Bereketsizliğin nedeni ve bereketin en büyük düşmanı arkadaşlar faizdir. Bugün sıcak para bulabilmek için şimdi rüşvet teklif ediyorsunuz paraya, diyorsunuz ki: "Ülkemize gelin, size yüzde 10 rüşvet vereceğiz." Para kendini güvende hissetmediği için gelmiyor, siz artırıyorsunuz: "Gelin, size yüzde 20 rüşvet vereceğiz." Yine gelmiyor. Bu sefer diyorsunuz ki: "Yeter ki gel, sana yüzde 30 rüşvet..." Yine gelmiyor. Bu sefer yüzde 40 rüşvet veriyorsunuz ama geldiğimiz noktada yüzde 40 rüşvet yani faiz bile yeterli olmadığı için şimdi diyorsunuz ki: "Yeter ki gel, yirmi yıl senden vergi almayacağız." Peki, bunun karşılığında oluşacak olan sorunun bedelini kim ödeyecek? AK PARTİ iktidarı mı ödeyecek? Yok; garibanlar ödeyecek, insanlarımız ödeyecek.

Arkadaşlar, bir ülkede var olan tüm sorunlar birbiriyle akrabadır, bütün sorunlar birbirini olumsuz anlamda etkiler, tetikler. Bugün var olan sorunları en çok etkileyen ekonomik sıkıntımız, şimdi siz bu ekonomik sıkıntıyı ortadan kaldırmak için köklü adım atmazsanız yani adaleti inşa etmezseniz vereceğiniz rüşvetlerle bu sorunu asla halledemezsiniz, bunu bilin çünkü hepimiz biliyoruz; faiz, üretmeyen, insana verilen haksız tüketme hakkıdır; faiz, emeği ve alın terini cürütmektir; faiz, helal lokmayı kurşunlamaktır; faiz, 40 türlü belanın ana kaynağıdır ama bunu bildiğiniz hâlde bugün -tabiri caizse- bu ülkede garibandan vergi alan, zengine haraç veren bir sistem kurdunuz, güce boyun eğen ama zayıfa haddini bildiren bir sistem kurdunuz. Eğer biz de bu kurmuş olduğunuz zalim sistemi yıkamazsak inanın bize yazıklar olsun! Böyle bir dönemde oturup var olan tüm sorunları konuşmak yerine sadece günü kurtaracak adımlar atarak bu sorunlardan kurtulmamız mümkün olmaz. Yüzde 90'ının hassasiyet taşıdığı bir konuyu insanımızın dünyasının içerisine yerleştirdiniz; şimdi faizle, rüşvetle -tabiri caizse- sıcak parayı Türkiye'ye getirebilmek için her şeyi vermeye razı olan bir anlayışla ülkenin ekonomisini toparlamaya çalışıyorsunuz ki burada başka bir püf nokta da şu: O rüşveti bile sizden olanlara verme duygusu ve düşüncesi taşıyorsunuz çünkü gelecek paranın kime ait olduğunu herkes biliyor, siz daha iyi biliyorsunuz. Ondan dolayı içinde bulunduğumuz bütün ekonomik sorunları, tüm ekonomik sıkıntıları çözmek için bu ülkenin fitratına uygun; bu toprakların, bu coğrafyanın inancına uygun çözüm önerileriyle halletmediğimiz takdirde içinde bulunduğumuz bu hâlden kurtulmamızın mümkün olmadığını ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bravo Mesut!

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Yozgat Milletvekili Sayın Lütfullah Kayalar, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFULLAH KAYALAR (Yozgat) - Sayın Başkan, yüce Meclisin çok değerli milletvekilleri; sizleri grubumuz adına yapacağımız bu konuşma dolayısıyla sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Şu ana kadar Plan Bütçede başlayan ve şimdi Genel Kurulumuzda ikinci etap görüşmelerinin başladığı ve bu dönem de alışılmış bir torba kanunla yeniden Meclisimiz çalışmalarına devam ediyor. Torba kanun konusuna çok fazla girmeyeceğim ama bu kadar alışılmış olmasının Meclisin çalışmalarına, Meclisin geçtiğimiz dönemlerde de yapmış olduğu uygulamalara uygun olmadığını tekrar ifade etmek istiyorum.

Şu anda görüşmekte olduğumuz kanun teklifi Türkiye Yüzyılı Yatırımı İçin Güçlü Merkez Programı kapsamında açıklanan vergisel düzenlemelerle ilgili olduğu ifade edilmektedir. Bu daha önce, teklif Meclise gelmeden önce Sayın Cumhurbaşkanı tarafından yatırım ortamının güçlendirilmesi, ihracatın artırılması, uluslararası sermayenin Türkiye'ye getirilmesi, Türkiye'ye çekilmesi şeklindeki hedeflerle hazırlandığı ve Meclise sevk edileceği ifade edilen bir tekliftir. Daha sonra, bunun tabii ki maddeleri var, maddeler görüşülüyor, burada da birçok öngörülen konu var. Bu kanun teklifi, aslında, ülkemiz için baktığımız zaman, önümüzdeki Türkiye için baktığımız zaman gerçekten önemli bir kanundur. Nitekim, şu anda Avrupa'daki gelişmeleri izlediğimizde, gerçekten, bir ekonomik sıkışıklık, yüksek enerji fiyatlarıyla birlikte ekonomilerindeki -bir anlamda- gerilemeleri, maliyetlerdeki artışları, düşük büyümeleri göz önüne alındığı zaman, buradaki yatırımcılar da buradaki şirketler de bu sorunlardan kurtulabilmek için yeni üretim, ticaret, hizmet ve yönetim merkezlerine yönelmektedir. Bu çok doğaldır. Aynı şekilde, Orta Doğu'da şu anda yaşanan gelişmelere de baktığımız zaman; siyasi, ekonomik güvenlik temelli gelişmeler, oradaki sermayenin güvenli ve öngörülebilir ülkelere yönelme arayışını artırmaktadır ve şu anda da elan bu süreç devam etmektedir.

Şimdi, böyle bir ortamda, önümüze getirilmiş olan kanuna baktığımız zaman -doğal olarak istiyoruz ki- ülkemizin iyiliğini istediğimiz için, ülkemizin güçlü bir Türkiye olmasını istediğimiz için, rekabet edecek bir ülke olmasını istediğimiz için bu kanundaki öngörülen konuların da iyi bir şekilde gerçekleşmesi hepimizin isteğidir. Ancak şimdi burada, Sayın Cumhurbaşkanının gösterdiği hedeflerle birlikte bu kanunun ve ekonominin uygulanmasından sorumlu olan Sayın Maliye Bakanı Mehmet Şimşek Bey'in de kanun teklifi Meclise gelmeden önce yaptığı açıklamalar var ve Sayın Bakan bu açıklamalarda, bu kanun teklifiyle, teşviklerle, Türkiye'nin Singapur, Hong Kong ve Hollanda gibi ülkelerle rekabetçi bir ticaret merkezi olarak uyumlanmasının amaçlandığını ifade ediyor, hedeflerinin bu olduğunu söylüyor.

Şimdi, o zaman, müsaadenizle, ifade edilen, Sayın Bakanın örnek verdiği bu 3 ülkeye bir bakalım. Nedir bu ülkeler? Burada Singapur 3 ülkeden biri; yolsuzluğun bulunmaması sıralamasında dünyada 3'üncü, düzen ve güvenlik sıralamasında dünyada 1'inci. Hukuki adalet mekanizmalarının etkinliği konusunda Singapur küresel çapta altın standartlarda bulunan bir ülke, ticari sözleşmelerin uygulanması ve mülkiyet haklarının korunmasında da kusursuz olan bir ülke olarak nitelendiriliyor.

Aynı şekilde, Hong Kong'a baktığımız zaman, Hong Kong'da da buna benzer yani düzen ve güvenlik konusunda, yolsuzluğun bulunmaması konusunda ve güvenilirlik konusunda dünya çapında en önde gelen fevkalade ülkelerden biri.

Avrupa'ya gelip verilen Hollanda örneğine baktığımızda, 80 bin dolara yaklaşan kişi başı gelir ve aynı zamanda, dünyada ilk 10'da yer alan hukuk sistemiyle güvenli bir liman ve aynı şekilde gene lojistikte, teknolojik üretimlerde, tarımda fevkalade büyük bir millî geliri olan ve millî gelirden cari fazlası yüzde 9,5-10'lara ulaşan bir güvenli ülke. Şimdi, bu örnek verdiğimiz ülkelerle rekabet edeceksek, eğer bu kanunun da amacı buysa o zaman bizim kendi ülkemizdeki konumumuza da bakmamız lazım. Bakınız, şimdi biz şu anda bu konuda baktığımız zaman, gerçekten, biraz önce bahsettiğimiz ülkelerde, 3 ülkede yüzde 1,5 ile 2 arasındaki enflasyona karşılık bizdeki enflasyon TÜİK rakamlarına göre 31 ama başka rakamlara göre daha yüksek bir oranda ve gene ülkemiz, Türkiye, hukukun güvenilirliği konusunda yapılan dünya çapındaki istatistiklerde 143 ülke içerisinde 117'nci sırada bulunmakta. Rekabet edelim ama hangi şartlarda rekabet edeceğimizi de bilmemiz lazım. Türkiye'deki sürdürülebilir bir büyüme için kurumsal altyapıların hangi noktada olduğunu gözden geçirmemiz lazım. Türkiye'de şu anda toplumun hemen bütün kesimlerinin itirazları bu kürsülerden de dile getiriliyor. Ben inanıyorum ki Meclisimizde bulunan bütün değerli milletvekilleri, çoğunluk partisi milletvekilleri ve diğer partilerin milletvekilleri de halkın içine girdikleri zaman, bugün Türkiye'deki yaşam koşullarının, emeklinin, sabit gelirlinin, özellikle tarımda çiftçinin, iş adamlarının, esnafların, Türkiye'deki büyük üreticilerin hangi noktalarda sıkıntı içerisinde olduğunu görürler ve bence görmektedirler de. Bu derece sıkıntı içerisinde olan, üretimi tarımda düşmüş olan, sanayideki üretimi fevkalade büyük sıkıntılar içerisinde olan, finansla ulaşımında bütün iş âleminin sıkıntı çektiği noktada olan bir Türkiye'de şimdi -biraz önce- 3 ülkeyi örnek veren Sayın Maliye Bakanımızın bu değerlendirmesini, bu hedefini ne kadar gerçekleştirebiliriz, bunu görmemiz gerekiyor.

Şimdi, kanun teklifi daha Meclise gelmeden burada Sayın Bakan ifade ediyor gene aynı sunumunda, programın Türk ihracatçıları daha rekabetçi hâle getirmeyi ve doğrudan yabancı yatırım çekmeyi amaçladığını belirtiyor. Bu kapsamda hâlihazırda yüzde 25 olan kurumlar vergisi için yüzde 14, imalatçı ihracatçılar için ise yüzde 9 olarak öngördüklerini söylüyorlar. Şimdi, Sayın Bakan bunu söylüyor, Komisyona gelen bu teklif -bilindiği gibi tasarı yok artık- Komisyonda değişiyor. Değişme de 9, 12,5'a çıkıyor; 14 de 12,5'a düşüyor. Sanki Kurban Bayramı öncesi kurban pazarına gitmişsiniz ve orada bir anlaşma yapmışsınız gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

LÜTFULLAH KAYALAR (Devamla) - Şimdi, bu şekildeki, Sayın Bakanın iki gün önce söyleyip iki gün sonra Mecliste ortaya çıkan bu kadar büyük değişikliğin... Bakın, çok büyük bir değişiklik bu. Bu değişiklik, 9'dan 12,5'a çıkması, 3,5 puan bu yüzde 40'lara tekabül eder. Yüzde 40 oranında verginin artırılması, öbüründe de belli bir miktar düşürülmesi; bunlar bütün vergi dengelerini bozacak gelişmelerdir ama bunun daha önemlisi şudur: Yurt dışından yatırımcı getirmek istiyorsanız o yatırımcı Türkiye'deki ciddiyeti sorgular; Türkiye'de sizin ekonomik yönetiminize, Türkiye'nin genel olarak ekonomik sistemine, Türkiye'nin ekonomi mevzuatına ve bunun ilgili Hükûmet tarafından uygulanmasının ne kadar güvenilir olduğuna bakar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFULLAH KAYALAR (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Yani ifade etmek istediğimiz mesele güven sorunudur. Onun için bir ülkeye...

BAŞKAN - Uzatmıyoruz Sayın Kayalar. Bir dakikadan fazla süre vermiyoruz.

LÜTFULLAH KAYALAR (Devamla) - Peki, teşekkür ederim. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Ersoy.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletinin tüm fertlerini en içten dileklerle selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz teklifin ikinci bölümünde yer alan düzenlemeler, üretimin desteklenmesi, teknoloji girişimciliğin teşvik edilmesi, kayıtlı ekonominin güçlendirilmesi ve finansal altyapının daha rekabetçi hâle getirilmesi açısından önemli hükümler içermektedir. Teklifte yer alan düzenlemelerle birlikte özellikle üretim, yatırım, teknoloji ve finans alanlarında faaliyet gösteren kurumlarımızın desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ekonomik büyümenin sürdürülebilir hâle gelmesi için üretim odaklı yaklaşımın güçlendirilmesini önemli bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin önemli başlıklarından biri sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetleriyle iştigal eden kurumlar ile zirai üretim faaliyeti yürüten kurumların münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara yönelik kurumlar vergisinin yüzde 12,5 oranında indirimli uygulanmasına ilişkin düzenlemedir. Üretimi önceleyen bu yaklaşım sanayicilerimizin yatırım motivasyonunu artıracak, üretim kapasitesinin güçlenmesine katkı sağlayacak, istihdam açısından olumlu sonuçlar doğuracaktır. Özellikle üretim maliyetlerinin ve küresel rekabetin yoğun şekilde hissedildiği bir dönemde üreticilerimizin desteklenmesi son derece kıymetlidir. Diğer yandan, zirai üretim faaliyetinde bulunan kurumların da bu kapsam içerisine alınması, tarımsal üretimin desteklenmesi, üreticilerimizin korunması ve gıda arz güvenliğinin güçlendirilmesi açısından önemli bir adımdır. Üreten her kesimin desteklenmesi ülkemizin ekonomik bağımsızlığı açısından da stratejik bir öneme sahiptir. Öte yandan, söz konusu indirimden yararlanan kurumlar için ihracat kazançlarına yönelik mevcut indirimlerin ayrıca uygulanmamasına ilişkin düzenlemeyle vergi sisteminde daha dengeli ve sistematik bir yapı oluşturulması hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifte yer alan bir diğer önemli düzenleme ise kamuoyunda varlık barışı olarak bilinen uygulamaya ilişkindir. Gerçek ve tüzel kişilere ait para, altın, döviz, hisse senedi, tahvil ve diğer menkul kıymetlerin millî ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, yurt dışında bulunan varlıkların belirlenen süre içerisinde Türkiye'ye getirilmesi ve bildirimle konu edilmesi hâlinde söz konusu tutarlara ilişkin vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması öngörülmektedir. Böylece, kayıt dışı kalmış kaynakların finansal sisteme kazandırılması ve ekonomide kayıtlılığın artırılması hedeflenmektedir. Diğer yandan, bildirilen varlıkların sistem içerisinde tutulma süresine göre farklı oranlarda vergilendirilmesi, kaynakların kısa vadeli değil uzun vadeli şekilde ekonomiye katkı sunmasını teşvik etmektedir. Özellikle finansal sistemin güçlendirilmesi, yatırım ortamının desteklenmesi ve ekonomik kaynakların ülkemiz içerisinde değerlendirilmesi bakımından bu düzenlemeyi de önemli buluyoruz.

Değerli milletvekilleri, teklifin 11'inci maddesiyle teknoloji ve girişimcilik ekosistemine yönelik önemli adımlar da atılmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca verilen teknogirişim rozetine sahip, halka açık olmayan şirketlerin paya dönüştürülebilir borç sözleşmelerine ilişkin düzenlemelerle yenilikçi girişimlerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Bugün dünyada ekonomik rekabet yalnızca üretimle değil teknoloji, inovasyon ve dijitalleşmeyle şekillenmektedir. Bu nedenle, genç girişimcilerimizin, teknoloji odaklı şirketlerimizin ve yenilikçi projelerin desteklenmesini

son derece kıymetli buluyoruz. Öte yandan, teknoloji geliştirme bölgeleri kapsamında faaliyet gösteren ve dijital şirket niteliği taşıyan girişimcilerin kuruluş tarihinden itibaren üç yıla kadar oda kayıt ve yıllık aidat ödemelerinden muaf tutulması da özellikle başlangıç aşamasındaki girişimcilerimizin üzerindeki mali yükü azaltacaktır. Bu düzenlemelerin genç girişimcilerimizin daha güçlü şekilde ayakta kalmasına, yeni yatırımların artmasına ve teknoloji alanındaki üretim kapasitemizin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin önemli başlıklarından biri de İstanbul Finans Merkezi'ne yönelik düzenlemelerdir. İstanbul Finans Merkezi'nde faaliyet gösteren kuruluşlarda istihdam edilen ve yurt dışında belirli mesleki tecrübeye sahip personele yönelik gelir vergisi istisnasının kapsamının genişletilmesi öngörülmektedir. Nitelikli insan kaynağının ülkemize kazandırılması, finans sektörümüzün bilgi birikimi, uluslararası rekabet kapasitesi ve hizmet kalitesi açısından önem taşımaktadır. Özellikle küresel finans piyasalarında güçlü bir konum elde edilmesi bakımından nitelikli personelin desteklenmesini önemli görüyoruz. Diğer yandan, İstanbul Finans Merkezi katılımcılarına sağlanan kurumlar vergisi indiriminin süresinin 2047 yılına kadar uzatılması ve finansal faaliyet harçlarına ilişkin muafiyet süresinin artırılması da yatırımcı açısından uzun vadeli güven ortamını güçlendirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde bugünlerde kamuoyunda sık sık yer alan bir konuya değinmek istiyorum. Bildiğiniz üzere Türkiye Futbol Federasyonu ekim ayında bahis ve şike operasyonlarını başlattı ve böylelikle futbolcu ve hakemlerden başlamak üzere binlerce futbolcu, yüzlerce hakem arkadaşımızın T.C. kimlik numaralarıyla birlikte hesapları incelendi. Bu incelemeler sonucunda belli idari ve adli cezalar alan şahıslar oldu. Ancak bu konu Türkiye'de ilk defa bu şekilde gündeme geldiği için ve lig ortasında gündeme geldiği için çok mağdur olan futbol takımlarımız oldu. Özellikle alt liglerde 25 futbolcuya sahip bir futbol takımının 18 futbolcusunun kendi T.C. kimlik numarasını girmek kaydıyla devletimizin bazı bahis sitelerinde bu oyunları oynadıkları tespit edildi ve idari cezalar aldılar; üç ay hak mahrumiyeti cezası alan oldu, altı ay alan oldu, on iki ay alan oldu maalesef. Bu futbolcu kardeşlerimiz, maalesef, kendilerine “Niye böyle bir şey yaptınız?” diye sordüğümüzda “Bilmiyoruz.” dediler, bilinçsizlikten yaptılar yoksa hiç kimse kendi T.C. kimlik numarasını girerek bir suç işlemez diye ben de düşünüyorum. Bunu da o dönemde Plan ve Bütçe Komisyonumuzda Sayın Bakanımız, Spor Bakanımız Osman Aşkın Bak'a bizzat iletmıştim.

Tabii, bu alt kulüpler, alt ligdeki kulüpler, 3. Lig'de özellikle, 2. Lig'deki kulüpler, 25 futbolcunun 17'si hak mahrumiyeti cezası alınca bütün denge bozuldu. Kulüp başkanları şunu söylüyor: “Biz transfer yaptık, tamam; lig başladı, tamam; bu ligin lisansını veren Türkiye Futbol Federasyonu futbolcuları, bu futbolcular oynamaya başladılar ama lig ortasında böyle bir şey oldu. Bizim takımlarımızda kurduğumuz yapıdan -zaten yıllık 6-7 milyon TL Federasyondan para alıyorlar ama çok büyük bütçeler gerekli- başka bir yere doğru gitti.” diye serzenişte bulundular ve bununla alakalı da burada bir haksızlık olduğunu söylediler.

Ayrıca, 20/2/2026 tarihinde İstanbul Başsavcılığımızın başlatmış olduğu bir operasyon vardı, bir soruşturma vardı; onu da İstanbul Başsavcılığımız açıkladı, dedi ki: “33 yönetici kendi takımları aleyhine bahis oynamışlar.” Biz Türkiye Futbol Federasyonu'na bir gün sonra dedik ki: “Ya, bu 33 yönetici kim? Bunlar hangi kulüplerde yönetici, bunları açıklayın. Bunlar talimat 56'da açık; ya 12 puan sileceksiniz ya da ligden düşeceksiniz, bunu yapın.” Ama üç aydır maalesef T.C. kimlik numaraları gelmedi. Bugün Türkiye Futbol Federasyonu bir açıklama yaptı, “Bugün geldi.” dedi ama çok enteresandır, bir gün önce lig tescil edildi. Şimdi, yarın bu kişilerin, başkan ve yöneticilerin T.C.'lerini kontrol ettiğinizde -ki 18 tane Süper Lig kulübü var, bu 18 T.C.'yi yarın saatte kontrol edersiniz, 18 futbol kulübünün on beşer

yöneticisi olsa 270 kişiyi de bir günde kontrol edersiniz- bunların bahis oynadığı çıktığında, 12 puan silme olduğunda, ligden düşürme olduğunda nasıl bir lig sıralaması bizi bekleyecek? Bununla alakalı Sayın Genel Başkanımız, büyüğümüz Devlet Bahçeli Beyefendi “21’inci yüzyılda 21 kulüple devam etsin.” diye bir irade ortaya koydu. Bu, şunun içindi: Eğer bu yıl bahis ve şike ortamında böyle bir kaos varsa hiç kimse adaletsizliğe uğramasın diye böyle bir öngörü ortaya koyup bunu yirmi gün önce söyledi; ligler bitmeden, düşenler, çıkanlar daha belli olmadan söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Devamla) - Biz tabii ki bunu ilettik Federasyona ama dün maalesef ligler alelacele Süper Lig’e çıkacak son takım belli olmadan yani daha Çorum Spor ve Erokspor maçı tamamlamadan; Erokspor mu çıkacak, Çorum Spor mu çıkacak, daha bu belli olmadan böyle bir irade Türkiye Futbol Federasyonu ortaya koydu. Biz Türkiye Futbol Federasyonunu futbolu seven insanlar olarak desteklemiş kişileriz, destekliyoruz da, tabii ki alınan kararlara saygı duyuyoruz ama ortada da gerçekler var. Mesela, TMSF’nin yönettiği 2 tane kulüp var, Eyüpspor ve Kasımpaşa Spor -bir lig içerisinde 2 kulübü yönetme yetkisi yok TMSF’nin- bunlar yirmi gün boyunca 2 kulübü yönetmişler, 2 kulübün de düşmesi gerekiyor diyoruz, hukuk bunu söylüyor diyoruz. Bakalım ne olacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Bir dakikadan fazla ek süre vermiyoruz.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Devamla) - Biz de tabii ki merak ediyoruz bu konuların hepsini.

Ben bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Hakların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün üzerinde konuşacağımız bu yasa teklifiyle birlikte kamuoyunca “varlık barışı” olarak bilinen 8 düzenleme yapılmış. Ekonomistler bu durumu artan finansman ihtiyacına karşılık hızlı kaynak yaratma arayışı olarak tanımlıyorlar ve aslında istisnai olması gereken bir durum. Ülkeye geçici hızlı döviz girişi bekleniyor ve on sekiz yılda iktidar bu yöntemle 8 defadır ihtiyaç duyuyor. Bu, yönetilemeyen bir ekonomi politikası demek. İstisnai olması gereken bir durum rutin hâline gelmiş ve artık bu bir ekonomik model olmuş ve öncekiler gibi geçici bir rahatlamanın dışında ancak birilerine bazı ayrıcalıklar tanımanın ötesine de gitmeyecek çünkü üretimin, yapısal dönüşümün yerine, daha toplumsal bir ekonomi politikası yerine günü kurtarmaya dönük bir girişim olarak kalacak ve toplumsal refaha hiçbir katkısı olmayacak Şimdi iktidara sormak lazım: Bu düzenlemeler kayıt dışılığı özendiriyor mu? Kayıt dışı serveti düşük vergi oranlarıyla sistem içine çekme çabası değil mi? “Nasıl olsa vergi affı gelir, bir düzenleme olur.” beklentisini büyütüp vergi uyumunu zayıflatmıyor mu? Türkiye’nin kara para, gri listelerde olmasının en başta nedeni bu tür ekonomipolitikler ve bu listeden yeni çıkmışken, çıkmışken “Nereden bulduğunu sormayacağım.” denilmesi durumunda kayıt dışıyla nasıl mücadele edilebilir? Gri listede olmanın ekonomik maliyetini büyük yaşadık ve

bu maliyet bugün ekonominin bu durumda olmasının belki de başlıca sebeplerinden biri. Bu listeden çıkabilmek bile başlı başına aynı zamanda bir maliyet. Bugün dış sermayeyi haksız ve eşitlikçi olmayan bir biçimde özendirmeye çalışan bu paket, kayıt dışı olanı da katarak sonuçta ülkeyi gri listeye yeniden sürükleyecek. Bu durum yine paradoksal olarak yani “Yatırım artsın, döviz gelsin.” derken uzun vadede doğrudan yatırımı olumsuz etkileyecek.

Bakınız, FATF raporlarında kaynağı sorgulanmadan sisteme giren varlıkların finansal şeffaflık standardıyla çelişki yarattığından sürekli söz ediliyor. Şunu açıkça ortaya koymak gerekiyor: “Varlık barışı” dediğiniz şey bir şekilde birikimlerini sistemden saklamış ve kayıt dışına çıkarmış veya kayıt dışı olarak kazançları olan ve bunu sistem içi kayıt altına almak konusunda vergi ve benzeri yükümlülükler nedeniyle gönüllü olmayan sermayeyi teşvik etmek demek, cazip çıkarlar nedeniyle yatırımını dışarıda tutana “Sermayeni ülkeye getir, sana daha cazip kıyaklar yaparız.” demek. “Yurt dışına yatırım yapmışsın veya nasıl kazandıysan parayı, bilmiyoruz ve bir yolunu bulup ülkeye sokamıyorsun çünkü hesabını veremiyorsun; bizim de döviz ihtiyacımız var.” Birisine “Senden vergi almayacağız.” değerine de “Nereden buldun?” diye sormayacağız, al gel.” yasası bu yasa. “Hırsızlık mı; mafya, uyuşturucu, insan ticareti mi; tarihi eser mi kaçırdın; orası sende kalsın, hepsi bizim için ak paradır, kabulümüzdür.” diyorsunuz. Bu durumda büyük sermaye sahipleri, patronlar, büyük şirketler, büyük tacirler ve tüccarlar, silah lobisinin üyeleri, çete, mafya, kara para düzeninin elitleri bu fırsatı kaçırmazlar; kazançlarına kazanç katacaklar. Diğer taraftan, vergi yükümlülüğünü yerine getirenler var; düzenli, sorumlu davrananlar var, ona da “Kaçırsaydın vergini, vermeseydin.” falan mı demiş oluyoruz bu yasayla? “Kayıt dışı çalış, şirket kur, bir türlü yolunu buluruz; işte, böyle kurumlar vergisi falan, biz yaparız günü geldiğinde bir kıyak.” demiş mi oluyorsunuz? Bir grup da var ki onların hiç şansı yok, ne vergi kaçırabilirler ne kayıt dışı. Bunlar, daha parası cebine girmeden vergisi kesilenler, her ay biraz daha yukarıdan maaşları budananlar ve çaresiz buna seyirci kalanlar; aldıkları para 3 kuruş olduğu için eldekini avuvtakini zorunlu harcayıp tüketenler. Emekçi, işçi, memur, emekli bu sınıfta; toplumun en fukara kesimi, bunların bu vergi barışıyla alacakları hiçbir şey yok. Devlet, daha ücretleri ceplerine inmeden veya çarşıda pazarda aldıkları ürünler evlerine girmeden çöküyor ceplerine. Burada bir haksızlık, adaletsizlik, hukuksuzluk var. Bunun adı nasıl varlık barışı olur? Varı yoğun hiçbir şey olanın, kafası önünde ekmek peşinde yaşamı solanın hiç yüzüne bakmıyor; malı, mülkü, serveti, sermayesi olana, zaten gününü gün edene gülücükler dağıtan bir paket var karşımızda; varıl daha varıl, yoksul daha yoksul oluyor. Gelir adaletsizliği daha da artarken bu nasıl bir barış? Zaten “istisna, teşvik” dediniz, kolladınız; zaten ihalesi, özelleştirmesi, doğa talanıyla, emek sömürüsüyle semirttiniz, yurt dışına güvenli limanlara gitmelerine izin verdiniz. Şimdi tüm bunları toplum, emekçi, işçi, fakir fukara, ezilen, sömürülen, asgari ücretli, emekli görmüyor mu sanıyorsunuz? İşçi sınıfı, doğa savunucuları, hak savunucuları görmüyor mu sanıyorsunuz? İyice bileniyor toplumun ezilenleri, yoksulları; iyice bileniyor bu yasalarınız yüzünden işçi sınıfı. Bunun adı nasıl barış?

Toplumsal adaletsizliği, eşitsizlikleri, gerilimi büyütüyorsunuz bu yasa teklifiyle. “Kurumlar vergisini yükselttik, kim demiş zenginden vergi almıyoruz?” diye her bütçe dönemi söz kestiniz, şimdi ihracatçı şirketler için bu oranın yüzde 9’a kadar düşürülmesi söz konusu. Bakın, sermaye devleti olduk, büyüme oranlarımız sermayenin büyümesiyle doğru orantılı olmuş, geniş toplum kesimine yansıyan bir refah payı yok. İşte, ortada, sürekli enflasyona ezdirilen bir işçi var, emekli var, emekçi var. Bugün bir varlık barışı yapılacaksa eğer geniş halk kesimleriyle yapın bunu; hiç itirazsız bugüne kadar düzenli vergisini aldığınız üretici, çiftçi, esnaf, işçi, memur, emekli, emekçiyle yapın. Bir teşvik, destek sunacaksınız eğer vergi dilimi yüzünden, enflasyon ve kesintiler yüzünden daha yılın ilk üç ayından maaşının 1/3’ünü gasbettiğiniz bu insanlar için yapın.

Bakın, bugün en düşük geliri yüzde 20'lik nüfusun enerji tüketiminin toplam tüketim paketi içindeki payı yüzde 7,5. Peki, en zengin yüzde 20'lik grup? Onlarınkisi ise yüzde 3,5. Bir zenginin kullandığı araçlar, kullandığı teknoloji, ev aletleri, ulaşım araçları düşünüldüğünde buna rağmen fakirin tükettiği enerji payı zengine göre ne kadar yüksek kalıyor. Zengin dilediği gibi yaşar, tüketir bu ülkede ve bunun ona maliyeti oransal olarak ancak ihtiyaçları kadar hatta daha azını kullanan bir fukaradan daha azdır. İşte, burada yarattığınız adaletsizliği çözün ki bir varlık barışından söz edebilelim. Aynı gıdada olduğu gibi bugün yoksul, gıda yoksulu; bugün yoksul, enerji yoksulu.

Bu ülkede her dört saatte 1 işçi ölüyor, hesap veren yok. Meslek hastalıklarından on binlerce işçi ölüyor yılda ve hesap veren yok. 301 madenci Soma'da göçük altında can verdi, hakkını aradığı için tekmelendi. Can Atalay, Selçuk Kozağaçlı; işçinin, ağacın yanında, emeğin, doğanın tarafında, bu ülkenin en değerli varlıklarının yanında durdukları için cezaevinde. Şimdi, sizin bizi sömüren, köleleştiren emek düşmanı politikalarınızın yandaşı sermayedarlar mı bizim varlığımız yoksa emeğin sahibi işçi, ağacın sahibi doğa ve onu savunanlar mı bizim varlıklarımız, değerlerimiz? Eğer bir varlık barışı olarsa hukuksuzca tutsak ettiklerinize bakın. Doğamızı talandan vazgeçin, emeğin karşılığını verin ve önce işçiyle, doğayla, hak savunucularıyla barışın. Diyadin'de, Mollakara'da Koza Altın Madenciligi tarafından kirletilen Murat Nehri'yle, merası işgal edilen Bezirgan köylüsüyle; İkizköy'le, Akbelen'le, ormanla, zeytinle, incirle barışın. Ülkenin dört bir yanındaki doğa talanından vazgeçin, doğayla barışın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Bu ülkenin inançları, kadim halkları, dilleri, kültürleridir bu ülkenin değerleri, varlıkları; ezilenler, ötekileştirilenler, dili yasaklanan, mülksüzleştirilen, zorla yerinden edilen; hakkını, onurunu savunduğu için tutsak edilenlerdir varlığımız, değerlerimiz; Selahattin Demirtaş'tır, Doktor Selçuk Mızraklı'dır, kayyumlarla iradesini gasbettiğiniz onurlu halklarımızdır; onlarla barışın, kaynağı belirsiz servet ve varlık affını bize "barış" diye yutturmayın. İlle de para ise mesele anladığınız dilden konuşalım. 4 trilyon dolara neden olan savaşın karşısında barışı getirin, bu ülkenin kaynakları heba olmasın. Barış ve demokratik toplum sürecinin barışına ayak diremeyi bırakın, barışla barışın.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; 270 sıra sayılı Teklif'in ikinci bölümü üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kamuoyunda bu kanun teklifinin en çok tartışılan maddelerinden bir tanesi hiç şüphesiz ki 10'uncu madde yani varlık barışı. Bu 10'uncu maddeye göre, gerçek ve tüzel kişilere ait, yurt dışında bulunan para, döviz, altın, hisse senedi ve diğer menkul kıymetlerin ülkemize getirilmesi hâlinde varlık barışına tabi tutulmasından bahsediyoruz. Aynı şekilde, yurt içinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların da Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter ve kayıtlarda yer almayan tüm varlıkları da -turnak içerisinde- bu barış kapsamına alınacak. Bu barıştan yararlanmak isteyenler 31 Temmuz 2027 tarihine kadar bildirimde bulunacaklar ve iki ay içerisinde de bankalara veya aracı kurumlara bu paraları, bu varlıkları yatırırlarsa şayet, bu barıştan faydalanmış olacaklar. Ne kadar vergi alınacak? Yüzde 5. Ancak bu varlıkların iç borçlanma senetlerinde tutulması durumunda vadeye göre, süreye

göre bu oran yüzde 1'e kadar inecek. Daha önce de Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında defalarca varlık barışı uygulandı, bu 9'uncusu olacak. Peki, ülkeye ne kadar varlık geldi, ne kadar para geldi, ne kadar döviz geldi ve bunlardan ne kadar vergi alındı ve bu varlıkları kimler getirdi? Her zaman bu konu kamuoyunda da tartışıldı ancak bu soruların cevabı hiçbir zaman verilmedi. Plan ve Bütçe Komisyonunda da sorduk ancak adamakıllı bir cevap alamadık bu sorularımıza. Peki, kimler bu yasadın faydalanacaklar, kimler faydalanacak? Geçmişte kimler faydalandıysa gene onlar faydalanacaklar. Tecrübelerimizden, geçmişteki tecrübelerimizden yurt dışında ve içerisinde yasa dışı yollarla elde edilmiş geliri olanlar yani kara para sahibi olanlar faydalanmışlardı, önümüzdeki süreçte de onların faydalanacağını göreceğiz. Şimdi, biz bunu söyleyince Komisyon görüşmelerinde itirazlar oldu, bugün de çeşitli itirazlar oldu; "Hayır efendim, biz bu teklifte 'Mevzuat uyarınca alınması gereken tedbirler bu düzenlemeden etkilenmez.' ibaresini koyduk, MASAK var; bu şartlar altında kara para bu ülkeye giremez." diyen iktidar mensupları oldu.

Değerli milletvekilleri, geçmişteki varlık barışları tekliflerindeki tartışmalara baktığımız zaman, komisyonlardaki tartışmalara baktığımız zaman -ki ben baktım, tutanakları tek tek okudum- her varlık barışında iktidar temsilcileri, teklif sahipleri aynı şeyleri söylemişler, demişler ki: "Bu ülkede MASAK var, kara para bu ülkeye giremez." Biz ne demişiz: "Önce kara para gelecek; uyuşturucu parası, bahis parası, yolsuzluktan elde edilen paralar bu ülkeye gelecek, sonra bu kara paranın da sahibi gelecek." demiştik ve dediğimiz çıktı. Bakın, size 2 tane örnek. Demiştik ya: "Kimler parayı getirecek?" Mesela, kimmiş bu? Uyuşturucu baronu Çetin Gören, varlık barışından yararlanmış bu arkadaşımız. Bu arkadaş, 2020 yılında Bataklık operasyonunda tutuklanmış. Demiş ki bu Çetin Bey: "Cumhurbaşkanımız 'Yastıkaltı dövizimiz varsa serbestçe tasarruf edin.' deyince ona dayanarak Hollanda'dan paramı getirdim ve yatırım yaptım." Yani kimler yararlanıyor? İşte, Çetin Bey gibi insanlar yararlanıyor. Mesela, uyuşturucu baronu Nenad Petrak; bu arkadaşımız da varlık barışından faydalanmış, 2023 yılında Kartel-2 operasyonunda tutuklanmış ve şunu söylüyor: "Türkiye'de 250 bin dolarlık daire satın aldım, Türkiye vatandaşı yapıldım. Ankara Etimesgut'ta kütüğüm kaydedildi." Yani önce kara parayı getirmiş, daha sonra kendisi de ülkeye gelmiş. Yani dediğimiz gibi, biz haklı çıktık.

Değerli milletvekilleri, Komisyonunda, dediğim gibi "Kara para giremez." diyen arkadaşlarımız da oldu ama şaşkınlıkla izledik, "Kara para gelirse ne olur?" diyen milletvekili arkadaşlarımız da oldu. Cevap vereyim: Kara para gelirse ne oluyor? Daha önce olan oluyor, gri listeye giriyoruz. Bu kara para bu varlık barışından sonra geldiği zaman gene aynı sonuç olacak, gri listeye gireceğiz. Şimdi buraya sadece kara para da girmeyecek; vergiden kaçırılan, adına "gri para" denilen para da sisteme girecek. Bu gri parayı bu ülkeye getirenler yüzde 1, yüzde 2, yüzde 3 vergi verecek ve bunların paraları pirüpak olacak.

Şimdi, ülkede vergi adaletsizliğinden bahsediyoruz. Dolaylı vergiler, ÖTV, KDV vatandaşın sırtına binmiş, vatandaş nefes alamıyor; toplanan vergilerin yüzde 65'i dolaylı vergilerden alınıyorken, şimdi diyorsunuz ki siz vergi kaçırarlara "Getir paramı, yüzde 1, yüzde 2; biz senden hesap sormayacağız." diyorsunuz. Güzel de bir isim bulmuşsunuz buna: Varlık barışı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın "akpden.com". Bu, Türkiye'de mütevazı bir araç, bunun değeri normalde 1,2 milyon lira ama ÖTV, KDV, TRT bandrolü; toplam vergi 1 milyon 557 bin lira. Ne oluyor toplamı; 2,7 milyon lira. Yani bugün ülkemizdeki bir memur vatandaşımız 1,2 milyon liralık arabaya 1,5 milyon liralık vergi vererek 2,7 milyon liraya almak durumunda kalıyor; bu kadar büyük bir vergi yükü içerisinde. Biz bu insanlardan vergi alıyoruz ama vergi kaçırarlara diyoruz ki: "Getir paramı kardeşim, hiçbir şey sormayacağız." Adaletsizlik işte buradan başlıyor.

Şimdi, 9'uncu defa varlık barışı çıkardınız, bu 9'uncusu. AKP iktidarı varlıklılarla barışmakta çok mahir. 9 defa, bu 9'uncu olacak, varlıklılarla barışacaksınız. Ya, bir kere de bu ülkenin gariban insanlarıyla barışın. Hani diyorsunuz ya “Bu ülkede garip gureba var, bize oy veriyor.” Ya, bir kere de bu insanlarla barışın. Bu ülkenin yoksul vatandaşlarıyla, asgari ücretlileriyle bir kere barışmayı deneyin. Her seferinde böyle varlıklı insanlarla mı barışacaksınız? Bugün bu ülkede emekli 20 bin lirayla geçim mücadelesi veriyor ve biz bu emekliye 4 bin liralık bayram ikramiyesi veriyoruz. Bayram ikramiyesinin ilk verildiği yıl -bir sürü arkadaşımız söyledi- bayram ikramiyesiyle 1 tane kurbanlık koç alan emekli vatandaşımız bu sene aldığı zaman bayram ikramiyesini kasaba giderse 5 kilogram kıyma alamayacak. Bakın, önümüz bayram; varlıklılarla barışacağınıza emekliyle, emeklilerimizle barışmanız gerekmez mi? Allah aşkına, bayram öncesi son Genel Kurulda çalışmaktayız şu anda. Milyonlarca emekli -bir umut- ikramiyesinin artmasını bekliyor bizden yani Meclis olarak bizden en büyük beklentileri bu. Yani öyle, biz “Asgari ücret kadar olsun, 28 bin lira olsun.” diyoruz ama onlar onu da beklemiyorlar, “Birazcık daha artsın.” diyorlar. Ancak her seferinde şöyle bir bahaneyle karşılarına çıkıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Kaynak yok.” Yani emekliye gelince kaynak yok; emekliye gelince bu devlet o kadar pinti ama iş varlıklı insanlara, kara paracılar, vergi kaçıranlara geldiği zaman onları bağışlayacak, affedecek kadar da lütfkâr. İşte, biz bu düzene “kara düzen” diyoruz, gittiğimiz her yerde bunu anlatıyoruz. Nedir bu kara düzen? Bir tarafta tüp alırken ÖTV, KDV ödeyen, yoksullukla, açlıkla savaşıyor emekli; diğer tarafta milyonlarca dolarını aklayan kara para sahipleri. İşte, kara düzen tam olarak bu. Bir de vergisini veremeyen veyahutt da vermeyen yurttaşların her sene listesini yayınlıyorsunuz çarşaf çarşaf. Bunun içinde belediye iştirakleri de var, bunları yayınlıyorsunuz. Peki, neden bu varlık barışından faydalananların listesini yayınlamıyorsunuz? Türk halkının bu insanları bilmeye hakkı yok mu? Kim, ne kadar para getirmiş, nereden getirmiş; bunları bilmeye hakkı yok mu? Bu konuda bir önerge verdik Plan ve Bütçe Komisyonunda, kabul etmediniz ancak bu konuda ısrarcıyız. Madem bu gelen, bunların getirmiş oldukları paralar ekonomiye iyi gelecek, madem sıkıntılı bir şey yok, utanılacak bir şey yok, o zaman yayınlayın bu listeyi, Türkiye'deki tüm vatandaşlarımız da bu listeyi görsünler.

Önümüz bayram; ben, buradan -bayramdan önce yapmış olduğumuz son konuşma- bu vesileyle tüm Türk halkının mübarek Kurban Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

İkinci bölüm üzerinde, şahsı adına ilk olarak Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Evet, 15 maddelik bir torba yasa teklifi var; 17 ayrı konuda, 7 kanunda değişiklik yapan bir yasa teklifi. Şimdi, bununla ilgili tabii konuşulacak çok şey var, arkadaşlar da konuştular ama şunu ifade edeyim: Yani gerçekten insanları bu vergi bakımından illallah ettirdiniz, illallah, bu denetimler konusunda özellikle.

Yoksul esnaftan çok şikâyet alıyoruz, çok şikâyet. Geçen gün Diyarbakır'da bir kasap dükkânına gitmiştim, 2 kişi oturuyor, sordum bunlar kim diye. Dediler ki: “Vergi denetmeni.” Ortağı gibi yani kasabın ortağı gibi orada oturmuş sekiz saat boyunca ne geldi, ne gitti diye. Ya, bu fakir esnaftan ne istiyorsunuz? İnsanlar zaten zor geçiniyor. Bu sadece Diyarbakır'da değil bütün Türkiye'de gerçekten böyle bir denetim terörü var aynı zamanda vergi memurları bakımından, denetim terörü var.

Şunu ifade edeyim: Tabii, Mehmet Şimşek hemşehrimiz. Şimdi, yani böyle çok ölçülü konuşuyoruz kendisiyle ilgili olarak, onunla ilgili anlatılan bir konu var, burada anlatayım: Memleketi Gercüş'ten Hasankıy'f'e gelirken yolda bir kavşakta durduruyorlar, kendisine ayran ikram ediliyor seyyar satıcı tarafından. Neyse, ayranı içiyor tabii, içtikten sonra diyor ki: "Senin vergi levhan var mı?" Böyle bir ortam var yani Türkiye'de sizin yarattığınız düzen bakımından söylüyorum. İllallah ettirdiğiniz, kan kusan esnaf var. Bakın, Türkiye'de götürü usulde vergi veren binlerce küçük esnaf vardı. Berber, terzi, küçük esnaf, kalaycı; bunlar götürü usulde vergi veriyorlardı. Düzgün insanlar, çoğu yaşlı, meslekleri tükenmek üzere, vergilerini de ödüyorlardı ama gerçek usulde vergi getirdiniz. Ya, o dükkanlar kapanıyor, çalışmıyorlar, evlerine bir katkı götüremiyorlar binlerce, yüz binlerce böyle küçük esnaf ve kan kusuyorlar gerçekten yani evlerine akşam bir ekmek götürecek paradan bile yoksun hâle geldiler bu denetimler yüzünden.

Bütün bunlar bakımından şunu ifade etmeliyim ki yarattığınız bu düzen bütün Türkiye'de ve bölgede maalesef kara bir düzen. Mesela Diyarbakır'da, Batman'da, bölgede istihdamı en çok sağlayan sektör tekstil sektörü, tekstil. İnsanlar buralarda çalışıyorlar. Diyarbakır'da organize sanayi var, iş sahası organize sanayi. Batman'da on binlerce kişi tekstilde çalışıyordu ancak yarattığınız bu düzen nedeniyle, oluşan kriz nedeniyle tekstil sektörü de krize girdi. Genç kızlar çalışıyorlardı, evlerine katkı sağlıyorlardı, sosyalleşiyorlardı; erken evlenme azalmıştı tekstil sektörü nedeniyle ama çoğu işsiz kaldı. Neyse Batman'da sanayicilere sordum, tekstil işiyle uğraşanlara: "Ya, Mehmet Şimşek hemşehriniz, hiç yanına gitmediniz mi, anlatmadınız mı bu durumu?" Yani kendisi de Batmanlı. Sonuçta bu kadar insan, bu kadar genç kız çalışıyordu burada. Başka bir formül olamaz mı? "Gittik." dediler, "Mehmet Şimşek"le Bakanlıkta konuştuk. Vallahi bizi de çok iyi ağırladı, dinledi; heyecanlandık belki yeni bir şey yapacak diye, başka bir teşvik, başka bir destek sunacak diye fakat kalkınca sırtımızı sıvazladı, dedi ki: "Durumunuz devletten iyidir." Böyle bir düzen yaratılmış. Böyle bir düzen yaratılmış ve bu düzenin başında da maalesef bizim hemşehrimiz var, maalesef.

Şimdi, dokuzuncu varlık barışını getirdiniz, dokuzuncusunu. Hukuk devleti olmadan, bakın, hukuk devleti olmadan, hukuk öngörülebilir olmadan kimse bu düzene güven duymaz. Resmen soruşturmalar nedeniyle şirketlere çöken bir yargı düzeni var. Yargının bağımsız ve tarafsız olmadığı bir ortamda bu teşvik yasası da çıksa, bu varlık yasası da çıksa kimse buraya getirip para vermez. Sizlere soruyorum: Haklarında kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı olmayan insanların mallarına nasıl çöküyorsunuz, nasıl kayyum atanıyor ve nasıl bir mahkûmiyet kararı olmadan bu mal varlıkları satışa çıkıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bunun birçok örneği var ama en canlı örneği Tele1. Tele1'le ilgili olarak, şirketin sahibi dahi olmayan Merdan Yanardağ'ın sadece yöneticisi olduğu o şirkete el koydunuz; daha soruşturma, iddianame yazılmadan kayyum atadınız; el konuldu şirketine ve şimdi TMSF tarafından satışa çıkarılmış. Yahu, hakkında mahkûmiyet kararı yok, bir kez mahkeme önüne çıkmış. Tele1'e nasıl el koyarsınız, nasıl satışa çıkarırsınız, nasıl?

Bakın, büyük şirketleri söylemiyorum; hepiniz biliyorsunuz hangilerine el konulduğunu. Bu düzende yapıyorsunuz. E, şimdi siz diyorsunuz ki bu düzende "Biz sermayeyi, finansı Türkiye'ye getireceğiz." Kim güvenebilir? Kendi şirketlerine bu şekilde el koyan bir düzene kim güvenebilir, kim gelebilir bu tarafa?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - O nedenle bu yasa teklifine "hayır" oyu vereceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci konuşmacı Sakarya Milletvekili Sayın Ertuğrul Kocacık.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizin ikinci bölümü üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifi, ülkemizin küresel ekonomideki konumunu daha da güçlendirmeye, yatırımcı güvenini artırmaya, üretimi ve ihracatı desteklemeye, teknolojik girişimciliği büyümeye, İstanbul Finans Merkezi'nin uluslararası cazibesini artırmaya ve ülkemize döviz girişini teşvik etmeye yönelik stratejik bir kanun teklifidir. Küresel belirsizliklerin arttığı bir dönemde ülkemizin istikrar adası olma konumunu somut adımlarla güçlendiriyoruz. Yatırım dostu düzenlemeler, genişletilen vergi teşvikleriyle hızlanan süreçler ve İstanbul Finans Merkezi odaklı yeni hamlelerimizle güçlü bir yatırım zemini oluşturuyoruz. AK PARTİ ve Cumhur İttifakı olarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla ülkemiz altyapıdan ulaştırmaya, sağlıktan savunma sanayisine, enerjiden teknolojiye, ihracattan finansal piyasalara kadar her alanda büyümüştür. Geldiğimiz noktada artık bu hedeflerimiz yalnızca büyüyen bir ekonomi olarak değil, aynı zamanda yön veren, merkez olan, standart belirleyen, yatırım çeken ve teknoloji üreten bir ekonomi olmaktadır. İşte bu teklif, bütün bu alanlarda Türkiye'yi daha avantajlı bir konuma taşımayı hedeflemektedir. Atacağımız adımların üretim, ihracat, teknoloji ve girişimcilik ekseninde sürdürülebilir büyümeye de ciddi anlamda katkı sunmasını bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, 8'inci maddesiyle üretimi merkeze alan ekonomi anlayışımızı daha da güçlendiriyoruz. Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumlarımız ile zirai üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumlarımızın münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara yüzde 12,5 oranında indirimli kurumlar vergisi uygulanmasını öngörüyoruz. Sanayicimizin daha güçlü üretmesini, tarımsal üretim yapan işletmelerimizin daha rekabetçi hâle gelmesini hedefliyoruz.

Değerli milletvekilleri, teklifimizin 9'uncu maddesiyle yalnızca üretimi değil transit ticareti, hizmet ihracatını ve küresel finans akışlarını yöneten bir ekonomik altyapıyı da güçlendiriyoruz. Bu düzenlemeyle transit ticarete ilişkin kazanç indirimini genişletiyoruz. İstanbul Finans Merkezi bünyesinde faaliyet gösteren kurumların transit ticaretten elde ettikleri kazançlar için mevcut avantaj daha da güçlendirilirken İstanbul Finans Merkezi dışında faaliyet gösteren kurumlarımız için de önemli teşvikler getiriyoruz. Aynı şekilde, nitelikli hizmet merkezlerinin yurt dışından elde ettikleri yüksek katma değerli hizmet gelirlerini de bu destek mekanizmasına dâhil ediyoruz. Buradaki temel yaklaşım nettir; Türkiye yalnızca üretim yapan değil, ticareti yöneten, finansal hizmet ihraç eden ve uluslararası sermaye hareketlerinden daha güçlü pay alan bir ülke olmalıdır. Ayrıca, bu teşviklerin yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplanmasında da anlamını korumasını sağlıyoruz. Yani devlet, bir taraftan teşvik verip başka bir hesap mekanizmasıyla o teşviki etkisiz hâle getirmemektedir.

Değerli milletvekilleri, 10'uncu maddeyle yurt içinde ve yurt dışında bulunan bazı varlıkların millî ekonomiye kazandırılmasına ilişkin önemli bir düzenlemeyi de hayata geçiriyoruz. Amaç, kayıt dışı duran ya da ekonomik sistemin dışında bekleyen kaynakların üretime, yatırıma ve finansal sisteme dâhil edilmesidir. Bu, aynı zamanda gönüllü uyumu teşvik eden rasyonel bir yaklaşımdır.

Değerli milletvekilleri, 11'inci maddeyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız tarafından teknogirişim rozetine sahip şirketlerin finansmana erişimini kolaylaştırıyoruz. Ayrıca, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kapsamında faaliyet gösteren kuluçka girişimcilerimizin kuracağı dijital şirketlere üç yıla kadar oda kayıt ücreti ve yıllık aidat muafiyeti getiriyoruz. Türkiye'nin geleceği sadece geleneksel üretim alanlarında değil, dijital ekonomi, yazılım, teknoloji ve inovasyon alanlarında da şekillenecektir.

Değerli milletvekilleri, 12'nci ve 13'üncü maddelerle İstanbul Finans Merkezi'mizi daha güçlü hâle getiren stratejik düzenlemeleri hayata geçiriyoruz, nitelikli personelin İstanbul Finans Merkezi içerisinde daha güçlü şekilde istihdam edilmesini destekliyoruz, uluslararası tecrübeye sahip insan kaynağının ülkemize kazandırılmasını teşvik ediyoruz. Ayrıca, İstanbul Finans Merkezi katılımcılarına sağlanan kurumlar vergisi avantajlarının uygulama sürelerini uzatarak uzun vadeli yatırım güvenliğini tahkim ediyoruz. Finansal faaliyet harçlarına ilişkin muafiyet sürelerinin genişletilmesiyle de uluslararası yatırımcı açısından daha güçlü bir cazibe oluşturuyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu düzenlemeler üretimi teşvik eden, yatırımı cesaretlendiren, girişimciliği destekleyen ve Türkiye'nin küresel rekabet gücünü artıran güçlü adımlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda; yatırımcı dostu, teknoloji odaklı ve güçlü finansal altyapıya sahip bir Türkiye'yi kararlılıkla inşa etmeye devam ediyoruz. Hazırladığımız bu kanun teklifimizin sanayicimize, üreticimize, ihracatçımıza, genç girişimcilerimize ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerinde önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylayacağım.

8'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Ayten Kordu

Van

Hakkâri

Tunceli

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

Kezban Konukçu

Mardin

Van

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Kezban Konukçu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Sevgili arkadaşlar, hepimizin bildiği gibi on sekiz yıl içinde 8 tane varlık barışı düzenlemesi çıkmış, bu 9'uncusu yani iktidara bir türlü bu düzenlemeler yetmemiş. Aslında buna "kara para ve örtülü affa güvenli çıkış düzenlemesi" demek daha doğru olur diye düşünüyorum. Bu düzenlemeyle, yurt dışından getirilen ve/veya kaynağı belirsiz varlıklar yüzde sıfır ile yüzde 5 arasında sembolik bir vergiyle sisteme sokulacak. Bu düzenlemeyle, vergisini düzenli ödeyenler cezalandırılıyor, kara para aklamaya zemin hazırlanıyor; halkın sırtındaki vergi yükü büyürken devlet devasa bir vergi gelirinden sermaye lehine vazgeçiyor. Bu düzenleme, "üretimi destekleme" adı altında sunulan ancak özünde halktan toplanan vergilerle sermaye gruplarını fonlayan, küçük çiftçiye ve KOBİ'leri dışlayan, gelir adaletsizliğini derinleştiren bir holdingleri koruma ve kayırma hamlesidir.

Bizler her fırsatta vergide adalet derken iktidar, yoksul halktan topladığı KDV ve ÖTV'yle devasa kârlar elde eden holdingleri ödüllendiriyor. Emekçilerin geliri daha cebine girmeden yüzde 15'ten yüzde 40'a varan oranlarla vergilenirken, Türkiye'de toplanan vergilerin yüzde 65'e yakını dolaylı vergilerden oluşurken milyarlık holdinglerin vergi oranını yüzde 12,5'a düşürmek açık bir emek düşmanlığıdır; bu, tamamen sınıfsal bir tercihtir. Bu, halkın ekmeğinin patronlara peşkeş çekilmesidir. Düzenlemede “zirai üretim” denilerek güya tarım destekleniyormuş gibi gösterilmeye çalışılıyor oysa Türkiye'nin dört bir yanında tarlasını ekemeyen, mazot ve gübre fiyatları altında ezilen, traktörüne haciz konulan küçük köylünün hiçbiri kurum yani şirket statüsünde değildir. Bu vergi indirimi toprağı, suyu ve doğayı metalaştıran, endüstriyel tarım yapan, tarımsal kapitalist holdinglere ve tarım tekellerine yarayacaktır. Gerçek çiftçi haciz kısılcındayken tarım şirketlerinin vergisini sıfırlamaya yaklaşmak tarımda sömürüyü ve tekelleşmeyi büyütecektir. Bunun bir diğer sonucu da gıda enflasyonunun ve dolayısıyla yoksulluğun, açlığın daha da derinleşmesi anlamına gelecektir. Zaten dünya 3'üncüsüyüz gıda enflasyonunda, herhâlde bu düzenlemeden sonra 1'inci olma yolunda ilerleyeceğiz maalesef.

Şimdi, aynı zamanda, bu düzenlemeyle indirim için şart koşulan sanayi sicil belgesi bürokratik çarkların ve saraya yakınlığın bir ödülü hâline getirilmiştir. Zorlu koşullarda ayakta kalmaya çalışan, finansmana erişemeyen, güvencesiz bırakılan küçük esnaf ve yerel KOBİ'ler bu bürokratik barajları aşamadığı için kapsam dışı kalmaktadır. Bu düzenleme, pastanın aslan payını zaten devlet teşvikleriyle büyüyen yandaş ve muktedir sermaye gruplarına aktarmanın bir diğer yasal kılıfı olacaktır. Şirketlerden alınmayan bu yüzde 12,5'luk vergiler bütçede devasa delikler oluşturacaktır. Peki, bu açıklar nasıl kapatılacaktır? Herhâlde bunun için âlim olmamıza gerek yok. Bu vergi ekmeğe, süte, elektrığe, ulaşım, zam olarak yani KDV ve ÖTV gibi adaletsiz dolaylı vergilerle doğrudan yoksul halkın sırtına yüklenecektir. Bu düzenleme “üretimi ve kalkınmayı teşvik” adı altında halkın karşısına çıkarılan ancak özünde patronları fonlayan ve emek sömürüsünü derinleştiren bir patrona muafiyet, halka sefalet paketidir. Saray rejimi her fırsatta yaptığı gibi işçiyi, emekçiyi, kadını ve ezilen halkları soyarken yandaş holdingleri ve kapitalist blokları, kârını koruma altına almaktadır. Vergide adalet, holdinglerin vergisini düşürerek değil kâra göre artan oranlı vergilendirmeye ve emekten alınan vergilerin azaltılmasıyla mümkündür ancak. Türkiye'de milyonlarca yurttaş asgari ücretle yaşam mücadelesi verirken, çiftçiler borç batağında üretimden çekilirken, küçük esnaf yüksek vergiler ve zamlarla ayakta kalmaya çalışırken büyük şirketlere vergi indirimi sağlanması açıkça patronlara kaynak transferidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Ayrıca, üretim faaliyeti gerekçesiyle yapılan bu indirim, istihdam artırma ya da ücretleri iyileştirme şartına bağlanmadığı için şirketlerin bu avantajı işçiye değil doğrudan kendi kâr hanesine yazması kaçınılmazdır. İşçiler düşük ücret, güvencesiz çalışma ve sendikasılaştırma politikalarıyla karşı karşıyayken patronlara vergi kıyağı sunmak açıkça patron yanlısı bir tercihtir. Biz bu ülkeyi, bu doğayı, bu bütçeyi var edenlerin yani işçilerin, kadınların, çiftçilerin yanındayız. Sermayeyi ve tekelleri gözetken bu neoliberal halk düşmanı vergi politikalarını reddediyoruz. Çözüm, holdinglerin vergisini düşürmek değil artan oranlı servet vergisi getirmek, emekten alınan vergileri sıfırlamak ve bütçeyi halkın doğrudan ihtiyaçları için demokratikleştirmektir ve böyle bir düzen kurulana kadar, adil bir vergi düzeni kurulana kadar da mücadelemize devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 8-5520 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde bulunan sekizinci fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Kurumlar vergisi oranı, sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları ile zirai üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran bu üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına %12,5 olarak uygulanır. Bu fıkra kapsamında indirimli orandan faydalanılan kazançlar için yedinci fıkra kapsamında ayrıca indirim uygulanmaz.””

Gökhan Günaydın

Hikmet Yalım Halıcı

Ömer Fethi Gürer

İstanbul

Isparta

Niğde

Aliye Timisi Ersever

Yüksel Taşkın

Türkan Elçi

Ankara

İzmir

İstanbul

Nail Çiler

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Nail Çiler.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Komisyonun değerli üyeleri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bugün Genel Kurulda adil bir vergi kanununu konuşmak isterdim ancak varlık barışı üzerinde tartışıyor olmamız Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu tabloyu açık biçimde ortaya koymaktadır. Öncelikle adil bir vergi reformuna ihtiyaç vardır ve zorunluluk hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 8'inci maddesiyle sanayi sicil belgesine sahip, fiilen imalat ve zirai üretim yapan şirketler için kurumlar vergisi oranı yüzde 12,5'a düşürülerek üretimin desteklendiği ifade edilmiştir. Üreten, yatırım yapan, istihdam sağlayan sanayicinin desteklenmesi stratejik bir adımdır. Bu destekleri onaylıyoruz fakat bize göre yetersiz buluyoruz. Bugün sanayici açısından temel sorun yalnızca vergi değil, aynı zamanda yüksek faiz, finansmana erişim ve işletme sermayesi baskısı olarak devam etmektedir. Siz ekonominin bütünüdür görmeden, yalnızca belirli alanlarda sınırlı vergi avantajları getirerek krizi bu şekilde yönetemezsiniz. Bugün Türkiye'de sanayici yüksek faiz yükü altında üretim yapmaya çalışıyor, KOBİ'ler finansmana erişemiyor, esnaf artan kira, enerji ve ham madde maliyetleri karşısında ayakta kalma mücadelesi veriyor, fabrikalar kapanıyor, bazıları sınır ötesine taşıyor, işten çıkarmalar büyüyor. Böyle bir ortamda milyonlarca küçük işletme vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu borçlarını ödeyebilmek için yapılandırma bekliyor. Yıllardır vergisini düzenli ödemeye çalışan emektar mükellef haciz baskısıyla karşı karşıya bırakılırken sisteme sonradan giren kayıt dışı varlıklara ayrıcalık tanınması ciddi bir adalet sorunu yaratmaktadır. Emeğiyle üreterek ülkemize döviz kazandıran sorun yaşıyor. Yurt dışı kaynaklı dövizlerin Merkez Bankasına satılmasında firmalara döviz dönüşüm desteği sağlanması, 2023 yılından beri uygulanan bu destek yüzde 2 iken yüzde 3 olarak temmuzun sonuna kadar uzatıldı, biz de bunu destekliyoruz ama yeterli değil. Bu uygulama doğrudan ülkemize döviz getiren, emek veren üreticilerimiz için kıymetlidir. Bu uygulama devam etmeli ve en az yüzde 5 olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin ihtiyacı geçici teşvikler ya da belirli kesimlere tanınan istisnalar değil; öngörülebilir, adil ve sürdürülebilir bir vergi sistemidir. Vergi yükünü emeğin, üretimin ve dürüst mükellefin sırtına yıkan anlayış değişmedikçe ekonomik güven ortamını sağlayamazsınız. Bugün küçük esnaf, KOBİ ve üretici yüksek faiz altında ayakta kalma mücadelesi verirken mükelleflerimizin vergi borçları ve kamuya ait kira borçları gibi borçları ödeyebilmeleri için bir yapılandırma yapmalıyız. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçekten istihdamı artırmak, üretimi ve ekonomiyi güçlendirmek istiyorsak vergi yükünü adil dağıtan, kayıt dışılığı azaltan, finansmana erişimi kolaylaştıran ve vergiye gönüllü uyumu artıran kapsamlı bir vergi reformunu hayata geçirmek zorundayız. Aksi hâlde geçici teşviklerle günü kurtarır ancak ekonominin yapısal sorunlarını çözemezsiniz. Biz diyoruz ki: Üretici desteklensin, sanayi büyüsün, ihracat artsın ama aynı zamanda esnaf da nefes alsın, KOBİ de ayakta kalsın, vergisini düzenli ödeyen vatandaş da cezalandırmayın, ödüllendirin. Türkiye'nin ihtiyacı ayrıcalıklı kesimlere yeni muafiyetler değil vergi adaletini güçlendiren kapsamlı bir ekonomik reformdur.

Değerli milletvekilleri, bugün yapmaya çalıştığınız -adına ne dersiniz deyin- helal olmayan paranın aklanması ya da kara paranın aklanması ya da "Para nereden gelirse gelsin, helal sayarım." dediğiniz varlık barışından bahsetmek istiyorum. Yurt dışındaki kaynağı belirsiz varlıkları sorgusuz sualsiz biçimde sisteme katmaya çalışıyorsunuz. Amacınız üretim ve yatırım çekmek mi yoksa seçim için sıcak para akışını sağlamak mı? (CHP sıralarından alkışlar) Neden varlık barışından faydalanan kesimleri açıklamıyorsunuz? Lütfen açıklayın, herkes bilsin. Yıllardır düzenli vergi ödeyen dürüst mükellefi korumak bu mudur acaba? Bu nedenle, vergi reformu yapılmalıdır, vergiye uyumlu mükellef indirimleri artarak yani 121'nci madde artarak devam etmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NAİL ÇİLER (Devamlı) - Güçlü işletme demek güçlü ekonomi demektir, ayakta kalan her işletme ülke ekonomisine katkı sağlar.

Hafta sonu Hakkâri Yüksekova'daydım, oradakilerin selamını getirdim. 6'ncı bölgede teşviklerin yerini yeni kurulacak organize sanayi bölgelerine -demin bir kanun geçirdiniz- endüstri bölgelerine çevirin, bu ülkeye katma değer sağlasın insanlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ayakta kalan her işletme ülke ekonomisine katkı sağlar. Türkiye'nin geleceği tüketen değil üreten ekonomi modeliyle mümkündür. Atılan her adım sadece bugünü değil yarınları da şekillendirecektir diyorum.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan "%12,5" ibaresinin "%10" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Emin Ekmen

Selçuk Özdağ

İstanbul

Mersin

Muğla

Şerafettin Kılıç

Necmettin Çalışkan

Mehmet Karaman

Antalya

Hatay

Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Mehmet Karaman.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 8'inci madde aslında Türkiye'nin nasıl bir ekonomi anlayışıyla yönetildiğini; üreticiye, ihracatçıya, KOBİ'ye, esnafa ve yatırımcıya nasıl bakıldığını gösteren önemli bir düzenlemedir.

Teklifin ilk hâlinde, imal ettikleri malları doğrudan ihraç eden imalatçı kurumların ihracattan elde ettikleri kazançlarına yüzde 9, ihracat yapan kurumların ihracat kazançlarına ise yüzde 14 kurumlar vergisi uygulanması öngörülmektedir. Ancak Komisyon'da bu yapı değiştirilmiş, sanayi sicil belgesine sahip ve fiilen üretim yapan kurumlar ile zirai üretim yapan kurumların üretim kazançlarına yüzde 12,5 kurumlar vergisi uygulanması düzenlenmiştir. Ayrıca, bu kazançlar için (7)'nci fıkra kapsamında indirim uygulanmayacağı belirtilmiştir. Elbette üretimin desteklenmesini doğru buluruz. Türkiye'nin ihracatı ithalata bağımlı, borçla dönen, faize teslim olmuş bir ekonomi değil alın terine, üretime, emeğe, toprağa, sanayiye ve katma değere dayalı güçlü bir ekonomidir. Bu bakımdan, üretim faaliyetlerine yönelik vergi indirimi doğru yönde atılmış bir adımdır ancak bu adım eksiktir ve adalet ölçüsünden de uzaktır çünkü üretim ile ihracat birbirinden koparılamaz. Üreten insanın ürettiğini dış pazarlara ulaştırabilmesi gerekir. İhracat yapan firmalar üretim maliyetiyle değil, kur dalgalanmalarıyla, finansman maliyetleriyle, lojistik giderleriyle ve küresel rekabet baskısıyla da mücadele etmektedir. Bu nedenle, ilk metinde yer alan ihracatçıya yönelik indirimli kurumlar vergisi uygulamasının Komisyon'da tamamen çıkarılması isabetli olmamıştır. Üretimi teşvik edip ihracatı sistem dışına itmek ekonomik bütünlüğü zayıflatır.

Burada daha temel bir mesele vardır: Vergi adaleti. Bugün üretim yapan bazı kurumlar yüzde 12,5 oranında faydalanırken doğrudan bu kapsamda olmayan yerel işletmeler, hizmet sektörü, küçük ve orta ölçekli firmalar yüzde 25 kurumlar vergisiyle karşı karşıya bırakılmaktadır. Bu fark artık makul bir teşvik farkı olmaktan çıkmış, rekabet eşitsizliği doğuran bir uçuruma dönüşmüştür. Bizim anlayışımıza göre, ekonomi yalnızca rakamlardan ibaret değildir. Ekonomi ahlakıdır, emanettir, kul hakkıdır. Vergi sistemi de sadece devletin gelir toplama mekanizması değil adaletin, hakkaniyetin ve sosyal dengenin aracıdır. Eğer vergi sistemi güçlüyü daha güçlü, zayıfı daha zayıf hâle getiriyorsa; eğer küçük işletmeci, esnaf, KOBİ ve yerel sermaye yüksek vergi baskısı altında eziliyorsa orada adil düzenden söz edilemez.

Kıymetli arkadaşlar, bugün işletmelerimizin üzerindeki vergi baskısının temel sebebi vatandaş değildir, üretici değildir, ihracatçı değildir. Bunun müsebbibi, yıllardır uygulanan israfçı, plansız borçlanmaya dayalı ve faiz yükünü büyüten iktidar politikalarıdır. Kamu kaynakları akılcı yönetilmediği için, bütçe açıklarının faturası millete, esnafa, işletmeciye ve yatırımcıya çıkarılmaktadır. Yanlış ekonomi politikalarının bedeli vergi artışlarıyla üreticinin sırtına yüklenmektedir. Oysa yapılması gereken bellidir, genel kurumlar vergisi oranı küresel ticaret ligine uygun olacak şekilde yüzde 10 bandına çekilmelidir. Böylece hem üretici desteklenir hem ihracatçının rekabet gücü korunur hem de teşvikten yararlanamayan işletmeler cezalandırılmış olmaz. Nitekim, metinlerde genel oranın yüzde 25 seviyesinde kalmasının, yüzde 12,5'luk teşvikli oran karşısında cezalandırıcı bir nitelik kazandığı açıkça ifade edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bizim teklifimiz açıktır: Üretenin önü açılsın, ihracatçı desteklensin, KOBİ ezilmesin, esnaf nefes alsın, yatırımcı geleceğini görebilsin. Vergi politikası istişareyle, öngörülebilirlikle ve akılcı yönetim anlayışıyla oluşturulmalıdır. Kanunların komisyonlarda son dakika değişiklikleriyle değil sektörün meslek örgütleri, üreticilerin ve ihracatçının görüşleri alınarak yapılması gerekir.

Sonuç olarak, bu madde üretimi desteklemesi bakımından olumlu ancak ihracatı dışlaması, vergi adaletini yeterince gözetmemesi ve genel vergi baskısını azaltmaması bakımından eksiktir. Ekonomi rantla değil üretimle, israfla değil bereketle, baskıyla değil adaletle yönetilmelidir. Türkiye'nin ihtiyacı daha çok vergi değil daha ahlaklı, daha adil, daha üretken ve daha akılcı bir ekonomik düzendir. İlk adım olarak işte bu önergemizi desteklemenizi bekliyoruz.

Son olarak, bu teklifin 13'üncü maddesiyle, İstanbul Finans Merkezi'nde faaliyette bulunan kuruluşlara 2047'ye kadar yüzde 100 vergi indirimi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET KARAMAN (Devamla) - ... uygulamayı kanunlaştırırken sel bölgesi olan Samsun'un Havza ilçesinde vergisini muntazaman ödeyen esnafımızın vergilerini sadece üç ay ertelemeyi kararlaştırıyorsunuz. Sel mağduru havza esnafının 2026 yılı vergilerinin tahsil edilmemesini, silinmesini teklif ediyorum. Bu teklifimin de Bütçe Komisyonu üyesi Samsun Milletvekilimiz Ersan Aksu tarafından da takip edileceğine yürekten inanıyorum.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Poyraz

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Ayyüce Türkeş Taş

Antalya

Bursa

Adana

Rıdvan Uz

Selcan Taşcı

Adnan Şefik Çirkin

Çanakkale

Tekirdağ

Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik Çirkin.

Buyurun Sayın Çirkin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Hatay) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Maddemiz, kurumlar vergisi oranının yüzde 12,5'a düşürülmesini öngörüyor. Tabii, bunu olumlu bir gelişme olarak görmekle beraber, sorunların çözümü adına tek başına yeterli bir çözüm olmadığını ve oranın da düşük olduğunu öncelikle ifade etmek istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, bununla beraber, yine, izninizle seçim bölgemizdeki, Hatay'daki bazı sorunları ve çarelerini burada ifade etmek istiyorum. Bugün Hatay, hepinizin zaten bildiği gibi, depremin en ağır darbesini yemiş ve hâlâ da çeşitli sıkıntılar içerisinde olan bir ildir. Neredeyse 6 Şubat depremindeki tahribatın, fiziki tahribatın yüzde 50'sini ve can kaybının da yüzde 50'sini kendi bünyesinde bulmuş son derece şanssız bir ilimizdir. Depremden sonra bakanlarımızın, bilhassa Çevre Bakanlığımızın -özellikle onu ifade etmek istiyorum- konut faaliyetleri, evet, Hükûmetin ifade ettiği kadar olmasa

da oldukça süratli sayacağımız bir biçimde yürümüş, epeyce bir ev bitirilmiş fakat epeyce sorunu da beraberinde getirmiştir. Sayın Murat Kurum’a buradan, bu kürsüden teşekkür etmiş bir milletvekiliyim ben. Aslında bazı kusurların, bazı kabahatlerin sorumlusunun kendisinin olmadığını da biliyoruz. Bu, kendisinden evvelki Bakanlık döneminde yapılmış yanlış planların bedelidir. Yani belki de Sayın Murat Kurum depremle beraber bu planların içerisinde olsaydı bu yanlışlıklar yapılmayacaktı ama yanlışlıkla doğrusuyla Hükûmetin kararlarını uygulamış ve bu evlerin bir an evvel bitmesi, vatandaşın bir an evvel sıcak bir yuva bulması adına elinden gelen gayreti göstermiştir. Fakat olan da olmuştur, Hatay 2+1 evlerle dolmuştur, Hatay’da böyle bir kültür yoktur. Bunu yaparken hiç mi hesap etmediniz, hiç mi hesap etmediler? Dükkânların dağılımı ve dükkânların metrekaresi oradaki vatandaşlara hitap etmemektedir. Adamın 400 metrekaresi dükkânı var, 40’ar metrekaresine 3-4 tane ayrı ayrı dükkân vermişsiniz ve burada bir iş yapabilmesini bekliyor, umut ediyorsunuz. Bu 400 metrekaresine dükkânda bu adam mobilyacılık yapıyordu. 40 metrekaresine dükkânda ne yapacak? Bakın, şunu açıkça ifade ediyorum: Buradaki dağıtım sorunlarıyla ilgili biz gerek Sayın Bakanla gerekse Çevre Bakanlığının yüksek bürokratlarına sorunları ilettiğimizde ilgileniyorlar, bir kısmını çözüyorlar, bir kısmını çözemiyorlar, bir kısmı zamana kalıyor. Bundan dolayı bir sıkıntımız yok ama zaman zaman çok daha altta bazı bürokratlarla konuştuğumuzda dehşete düşüyoruz. Adam “Hatay’da hayat değişecek depremden sonra.” diyor. Nasıl değişecek? Yani 70 yaşına kadar mobilyacılık yapmış bir adam, 70 yaşından sonra kendisine verilen 40 metrekaresine dükkânlardan birinde önlüğü bağlayıp çay mı dağıtacak? Mesleğini nasıl icra edecek? Bu kadar sorumsuz bir beyan olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Allah’tan yukarıdaki bürokratlar bunlardan çok daha insafli ve inşallah bunlar yukarıya beslemiyorlardır. Zaten yanlışlar da burada oluyor. Yaklaşık bin kadar dubleks ev sahibi vatandaşımız var, mağdur. Bunlar Sayın Bakanımızla görüştüler, Sayın Bakan bunları dinledi. Bunların çareleri bir an evvel bulunmalı, ortada mağduriyetler var. Sayın Bakanın bu konuda gereken ilgiyi göstereceğinden şüphemiz yok. 42 bin tane ev yapılmış, bunlar fazlasıyla boşta ve yapılan bu evler bu mağduriyetleri gidermede çok rahat kullanılabilir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Ayten Kordu

Van

Hakkâri

Tunceli

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

Zülküf Uçar

Mardin

Van

Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Zülküf Uçar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben yine, değerli halklarımızı ve zindanlardaki yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de vergi gelirlerinin çok büyük bir kısmı doğrudan dar gelirli yurttaşlardan ve emekçilerden yapılan kesintilerden ve tüketim ürünlerinden elde edilmektedir. Yurttaşın sınırsız sayıda kalemden vergi alınırken sermaye sahipleri ise büyük vergi afları, varlık barışları ve teşviklerle destekleniyor. Yoksul yurttaşa vergi yükü, sermaye sahiplerine varlık barışı; dürüst bir siyasi zeminde sizin seçim sloganınız bu olmalıydı diye düşünüyorum(!) Hemen hemen her kanun teklifinizde ve düzenleyici işlemlerinizde hâkim olan şey tam da işte bu adaletsizliktir.

Mevcut kanun teklifinin 9’uncu maddesi de bunların bir örneği olarak önümüzde duruyor. Yine sermaye ile yoksul yurttaşlar arasındaki uçurumu büyütmek için sermaye sahiplerine omuz vermeyi seçmişsiniz. Size önerimiz, bir kez olsun, arkanızda bıraktığınız yurttaşa dönüp bir de onların geçim dertlerini görmeye çalışmanızdır.

Değerli milletvekilleri, bugün 20 Mayıs, dokunulmazlıkların on yıl önce bu Mecliste kaldırıldığı gün. O gün Anayasa’ya aykırı bir şekilde kaldırılan dokunulmazlıklar Kürt halkının siyasi iradesine açık bir darbeydi. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2022 yılında, bu kararın ifade özgürlüğünü açıkça ihlal ettiğini hükmettiğine dair kararına dahi uyulmadı çünkü bu konu hiçbir zaman hukuki bir zeminde değerlendirilmedi. Çok boyutlu planlanmış ve Kürt halkının kolektif politik iradesini kırmak için çalışılmış ve geniş ölçekli bir darbe mekanizmasıydı. Nitekim 4 Kasım siyasi darbesiyle bu süreç daha somut bir şekilde devam ettirildi. Bakın, sırf Kürt ve sosyalist vekilleri tutuklatmak için Anayasa’ya madde iliştilirdi; “Madde iliştilirdi.” diyorum çünkü dokunulmazlıkların kaldırılmasına dair tüm aşamalar ve usuller ayaklar altına alındı, Anayasa ihlal edildi. 20 Mayıs 2016 tarihinde, kutsallık atfedilen Anayasa’ya yönetmelik muamelesi yapıldı çünkü konu Kürtlerin hakları olunca Anayasa bir kâğıt parçası hâline geliyor, dikkate alınmayacak bir metin oluveriyor. Aslında Anayasa sadece Kürt’ün taleplerine karşı kullanılmak için Anayasa muamelesi görüyor, o da sadece yok sayma temelinde. Kürt halkı ne istese adres gösterenler 20 Mayıs 2016 tarihinde Anayasa’yı kullanarak Kürt halkının iradesine siyasi darbe yaptılar. Bakın, ana dilde eğitim diyoruz, hemen “Anayasa engel.” diyorlar; eşit yurttaşlık diyoruz “Anayasa...” diyorlar; sosyal adalet diyoruz, yine “Anayasa...” diyorlar. Soruyoruz: Bu Anayasa sadece Kürt’ü yok sayma Anayasa’sı mı? Sadece yasak ve inkâr temelli bir Anayasa nasıl çözüm sunabilir? Hukuki güvenlik, yurttaşlık esasları, sınırlı devlet gibi ilkeler neden yok? Daha doğrusu, sadece Kürtlere neden yok? Bu sadece benim değil bütün Kürtlerin, milyonlarca Kürt’ün sorusudur. Şapkayı öne koyup düşünme zamanıdır, iktidarıyla muhalefetiyle bunun öz eleştirisi yapılmak zorundadır ama öz eleştiri bir yana, bu darbe Kobani kumpas davasıyla senelerdir sürdürülüyor. Bu davada yoldaşlarımız hakkında kurulan hüküm iki senedir istinafta bekletiliyor.

Topluma şu soruların cevabı verilmek zorundadır: Dosyayı hangi akıl hâlen istinafta tutuyor? Dosyanın bekletilmesi talimatını kimler veriyor? Bu mesnetsiz dosya neden hâlâ bozulmuyor? AİHM kararına rağmen, Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ başta olmak üzere Kobani kumpas davası tutsakları neden tahliye edilmiyor? Aslında tüm bu soruların cevabı hâlen canlı bir şekilde işleyen kumpas aklında yatıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Oysa kumpas aklının ortak yaşam tahayyülünde, kardeşliğin doğasında ve barışın ahlakında yeri yoktur. Kobani kumpas davasında işlemeye devam eden bu akıl, yüzyıl önceki inkâr ve imha siyasetinin güncel versiyonudur ve artık tasfiye edilmek zorundadır.

Size evrensel bir hukuk ve vicdan kuralını hatırlatarak konuşmamı tamamlamak istiyorum: Barışın mekânı hapishaneler olamaz, kardeşlik hukuku hapishanelerde kurulamaz; bu yüzden tüm siyasi tutsaklar derhâl tahliye edilmelidir. Bu da sizin için samimiyet ölçütüdür, kardeşliğin sınavıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Emin Ekmen

Selçuk Özdağ

İstanbul

Mersin

Muğla

Şerafettin Kılıç

Necmettin Çalışkan

Mehmet Karaman

Antalya

Hatay

Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Uğur Poyraz

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Hasan Toktaş

Antalya

Bursa

Bursa

Ayyüce Türkeş Taş

Rıdvan Uz

Selcan Taşcı

Adana

Çanakkale

Tekirdağ

Hakan Şeref Olgun

Afyonkarahisar

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Hikmet Yalım Halıcı

Ömer Fethi Gürer

İstanbul

İsparta

Niğde

Aliye Timisi Ersever

Yüksel Taşkın

Türkan Elçi

Ankara

İzmir

İstanbul

Mehmet Tahtasız

Bilal Bilici

Çorum

Adana

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; madde vergi indirimini öngörüyor. Elhak, vergi indirimi yapılmalı ama herkese yapılmalı. Aslında bu yasadaki ilgili madde bütün hukuksuzluğun temelini oluşturuyor. "Neden?" dersiniz, düşünün ki Ankara OSTİM'de bir şirket, Konya

Organize Sanayi Bölgesi'nde bir şirket, Diyarbakır Organize Sanayi Bölgesi'nde bir şirket indirimden yararlanamaz ama İstanbul Finans Merkezi'nde varsa yararlanır; bunu anlamak, mantıkla çözmek mümkün değil. Yasada aynı zamanda “Zenginler, gelir grubu sahipleri vergiden muaf; küçük esnaf, KOBİ’ler vergi ödeyecek.” Bunların haksızlığı sadece dirilere değil, ölümlere de var. Miras, normal bir garibanın mal varlığı eğer öldükten sonra artmışsa devlet vergi keser ama bu çıkan yasayla bu zenginlerin miraslarından kesilecek kesinti de eksiliyor. Sadece ölü, diri de değil; patrona, çalışana da aynı şekilde. Düşünün ki 2 genç, 2’si de ODTÜ mezunu, aynı sırada beraber okudu. Biri Diyarbakır Organize Sanayi Bölgesi’nde çalışıyor, diğeri İstanbul Finans Merkezi’nde; İstanbul Finans Merkezi’nde çalışan eleman da daha az vergi ödeyecek. Bu, tam olarak yeni bir Hint kast sistemidir değerli milletvekilleri. Biz, herhâlde bugüne kadar haksızlık yapıyormuşuz, yasalar siparişle sağdan soldan geliyor diyorduk, içeriden gelse yine iyi; demek ki dışarıdan, İngiliz bankerlerden gelen yasalar ne yazık ki burada görüşülüyor. Esnafa taksit yap “Borcunu 36 yerine 72 ayda öde.” zengine gelince borcunu tamamen sil. Ödemeyeni ödüllendir, ödeyeni enayi yerine koy. Burada mademki bir muafiyet getiriliyor, zamanında ödeyenlere de “Siz geçmişte iyi ödediniz.” diyerek ek indirim yapılmalı, ne yazık ki yok.

Değerli milletvekilleri, TÜİK’i sadece biz değil AK PARTİ de yalancı bir kurum gibi görüyor çünkü TÜİK diyor ki “Enflasyon yüzde 27.” ama kamu alacaklarına iktidar yüzde 44 faiz uyguluyor. Zaten adam borcunu ödeyemediği için faize düşmüş, adilseniz diyeceksiniz ki -düşene bir tekme de biz vuralım- “Sen zamanında ödeyemedin, faizi normalden daha yüksek öde.” Ve bu yasa teklifinde nitelikli personele indirim geliyor ama asgari ücretliye hiçbir indirim yok.

Yasa teklifinin devamı 10’uncu madde, inceleme muafiyeti. Devlet diyor ki: “Ben yokum; ben zengin karşısında, İngiliz bankerler karşısında, dışarıdan gelen sermaye karşısında kendimi âdeta yok sayıyorum.” Değerli milletvekilleri, imar barışı bu ülkede ne kadar can kaybına neden olduysa, ne kadar büyük ihanetse varlık barışı da memleketin iktisadi yapısına o kadar büyük ihanettir. Bakın, biz beklerdik ki bu yasa içerisinde KDV’lerle ilgili sorunlar çözülsün; döviz dönüşüm desteği yüzde 3, mutlaka yüzde 8’e çıkarılmalı çünkü siz baskıyla kuru yerinde tutuyorsunuz, ihracatçı mağdur. Mağdur olduğu için en azından bu şekilde bunun çözülmesi gerekirdi.

Değerli milletvekilleri, öyle sorunlarla karşı karşıyayız ki herhangi bir işletme bankadan kredi kullanacak, devlet bankaya ceza yazıyor “fazla kredi kullandırırısın enflasyon azar” diye. Onun için de bugün “leaseback” diye bir hadise çıktı. Şirket götürüp bankaya teslim olacak, “al-ver”le kendini aldatacak. Bu aslında resmen ülkenin iflasının, şirketlerin iflasının net olarak göstergesidir.

Özetle, biz bu yasaya köküne kadar karşıyız. Niye karşıyız? Bu yasa yabancıya kıyak yasası olduğu için karşıyız; kayıt dışını, kaçakçıyı aklama yasası olduğu için karşıyız; defolu yasa olduğu için karşıyız. Daha yasa görüşülürken ek maddeler, ek önergelerle şu getirdikleri teklifi düzeltmek zorunda kalıyorlar. Nasıl çalışma yaptıkları işte ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamlı) - Tamam Başkanım.

Biz, esnafa zulmeden, faize boğan ama tefeciye savunan bu yasaya sonuna kadar karşıyız. Evet, ne yazık ki TMSF’yle, BDDK’yle, Merkez Bankasıyla, Varlık Fonuyla, vergi müfettişleriyle milletin canına okudunuz, okudunuz; yetmedi, son vuruşlar da bugün ne yazık ki burada bu yasayla gerçekleşiyor. Özü şu: Bir adamın 3 gelini var; birisini köyden almış, ikincisini akrabasından almış, üçüncü çapkın oğlan İngiliz gelin getirmiş. İlk iki geline diyorsun ki: “Sen köylüsünün, sen akrabasın, iş yap.” Yabancıya gelince de diyorsun ki: “Sen yabancısın, sana muafiyet.” Tam olarak yaşanan bu.

Son olarak da dubleks mağdurlarına mutlaka sahip çıkmalı. Dürüst davranıp zamanında evini bölmeyenler cezalandırılıyor bütün işlerde yapıldığı gibi. Bu açıdan bu yasa gerçekten şu bayram arasında getirilecek bir yasa değil. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun Sayın Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüde bu milletin hakkını, bu ülkenin geleceğini ve bu hazineyi peşkeş çekenlerin yüzüne gerçekleri haykırmak istiyorum. Sözlerimi dikkatlice dinlemenizi istiyorum zira bu kürsüden söylenenler tarihî kayıt altına alınmaktadır ve tarih bu soruların yanıtını bir gün mutlaka arayacaktır. Önümde bir tablo var, kuru rakamlardan oluşan ama her satırında büyük bir siyasi ayıp saklı bir tablo. Bu tabloya bakıyorum ve şunu görüyorum: Türkiye Cumhuriyeti'nde çıkarılan her varlık barışı yasası seçim takviminin neredeyse gölgesinde doğmuştur. Tesadüf mü? Hayır. Sistem mi? Evet ve bu sistemi size, bu millete bu kürsüden tek tek açıklıyorum. 2008'de varlık barışı çıkardınız, sekiz ay sonra yerel seçim; 2013'te çıkardınız, on ay sonra yerel seçim; 2016'da çıkardınız, sekiz ay sonra referandum; 2018'de çıkardınız, sadece bir ay sonra genel seçim, bir ay ve 2022'de yine çıkardınız, on ay sonra tarihin en kritik genel seçimi. Sayın milletvekilleri, bu bir tesadüfler zinciri değildir; bu, bir seçim ekonomisinin, bir oy devşirme makinesinin kanlı canlı belgesidir. 6 yasanın 6'sı da seçim ya da referandum öncesine denk gelmiştir. Bu ülkeye böyle bir utancı yaşatanların önünde susmak bu millete açık bir ihanettir. Şimdi, sorum şu: Bu yasalarla yurt dışından, yastıkalından, kayıt dışı dolaşımdan toplanan onlarca milyar lira, onlarca milyar dolar nereye gitti, kimin kasasına aktı, hangi ihaleye, hangi projeye, hangi seçim kampanyasına aktarıldı? Bu soruyu sormak bu milletin hakkıdır, muhalefet milletvekillerininse görevidir ve bu soruyu sormaktan da asla vazgeçmiyoruz.

Siz her seçim öncesi bu halka ne yaptınız? Esnafa kredi pompaladınız, belediyelere kaynak aktardınız, altyapı projelerini seçim bölgelerine göre sıraladınız. Kamyon dolusu çimento seçim bölgesi hesabına döküldü, TOKİ konutları seçim vaadi olarak dağıtıldı. Emekliye ikramiye, çiftçiye sübvansiyon, gence burs; hepsi seçim takviminin ritmine göre açıklandı. Bunların finansmanını nereden buldunuz? İşte orada, tam da o noktada varlık barışı yasaları devreye girdi. Yurt dışındaki kara para aklandı, kayıt dışı servetler sisteme sokuldu ve o para seçim atmosferinde buharlaşıp gitti. Peki, hesabını kim verecek? Bu soruya bu kürsüden cevap vermek zorundasınız.

Merkez Bankası rezervlerinin içi boşaltılırken “Döviz girişi sağlıyoruz.” dediniz, hangi döviz girişi? Swap anlaşmalarıyla kozmetik yapılan, gerçekte borç olan rezervler mi yoksa varlık barışıyla içeri sokulan, kaynağı sorgulanmayan paralar mı? Bu milletin tasarruflarını, bu milletin enflasyonla eritilen alım gücünü rehin aldınız ve karşılığında seçim öncesi suni bir ekonomik canlanma yarattınız, fatura ise her seferinde halka kesildi. Vatandaş marketin önünde döviz kurunu hesaplarken siz seçim bütçesi yapıyordunuz. Bu yasalar yalnızca kayıt dışı serveti affetmedi, bu yasalar bu ülkeden servetini kaçıran, Türkiye'ye vergiyi vermemiş, bu devlete borcunu hiç ödememiş kesimleri de affetti. Onları kucakladınız, onlara kırmızı halı serdiniz ve onları affederken milyonlarca asgari ücretliye, milyonlarca emekliye, her ay fatura ödemekte zorlanan vatandaşa “Sabret.” dediniz. Bu eşitsizlik, bu ikiye bölme bu ülkenin en büyük siyasi ayıplarından biridir. Vergi kaçıran affedildi, vergisini düzenli ödeyen cezalandırıldı; adalet bu mudur? Şimdi de seçim dolayısıyla 1 trilyon doların Türkiye'ye getirileceği kulaktan kulağa söyleniyor, 1 trilyon doların. Peki, bu doğru mu? Doğru ise bu para kimden gelecek? Hangi ülkeden, hangi hesaptan? Ve daha da önemlisi, Türkiye'ye geldikten sonra nereye, hangi hesaplara aktarılacak? Geleceği söylenen bu meblağ söylendiği gibi seçim için mi kullanılacak? Bunu bu kürsüden açıklamak zorundasınız.

Sayın milletvekilleri, bu kürsü hesap sorma kürsüsüdür, bu millet her şeyi görüyor ve hesap günü sandıkta gelecektir.

Sözlerime son verirken, büyük Kafkas sürgünü ve soykırımının yıl dönümünde, vatanlarından koparılan acı dolu yürekleri ve kaybettiğimiz tüm soydaşlarımızı rahmetle ve saygıyla anıyorum. Çerkez halkının dinmeyen bu büyük acısını yürekte paylaşıyor, tarihin bu karanlık sayfasını asla unutmayacağımızı bir kez daha ilan ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Bilal Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (CHP sıralarından alkışlar)

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifinde muhalefet şerhine katılmakla birlikte, ben çiftçinin, emeklinin, sokağın, asgari ücretlinin, orta direğin ve gençlerin sorunlarına değineceğim. Geçen hafta 15 Mayıs günü Adana'mızın Ceyhan ve Sarıçam ilçelerinde dolu felaketi yaşandı, mısır tarlaları heba oldu ve zarar gördü, tüm köylerimizde rekolte tamamen sıfırlandı. Bunun dışında, ben buradan köylülerimize, Ceyhan'ın köylerine, Sarıçam'ın köylerine geçmiş olsun diyorum, selamlarımı gönderiyorum. Çiftçinin emeğini, alın terini faiz lobilerine ve yandaşlara kurban edenler çiftçimizin, köylümüzün sabrını test etmektedir. Buradan çiftçimizin, köylümüzün feryadını da ifade etmek istiyorum.

Diğer bir mesele ise buğday taban fiyatı. Buradan sormak istiyorum: Girdilere, gübreye, tohuma, mazota ciddi anlamda zamlar geldi, fahiş zamlar yaşandı. Çiftçiye hüsrana uğratmak doğru mudur? Tarım Bakanlığının hesaplamalarına göre, tarladaki acı gerçek görülüyor ve teğet geçiliyor. Tohumu, gübreyi 30 liranın, mazotu 70 liranın üzerinde alan üreticimiz girdi maliyetlerinin altında ezilmekte, sıkışmakta ve tarladan, zirai işletmelerden, çiftçilikten zarar etmektedir. Artık bu, çiftçimizin canına tak etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Buğday taban fiyatı tarladaki gerçek enflasyonu ve üreticinin ihtiyacını karşılayacak şekilde kilo başına en az 25 lira olarak açıklanmalıdır, talebimi buradan belirtiyorum. Kimsenin rakamlarına inanmadığı TÜİK bile 2025 yılı için, tarım sektörü için “Yüzde 8,8 küçüldü.” diye açıkladı. En fazla küçülen sektörlerin başında gelen tarım sektörü ciddi anlamda alarm vermekte.

Diğer bir sıkıntı ise emekliler. Önümüzdeki hafta bayram ama bu bayram emekliler için, asgari ücretliler için, çiftçilerimiz için, esnaf için, ülkemiz için mutsuz, umutsuz, tatsız geçecek gibi. 2018'de emeklinin bayram ikramiyesi bin TL'ydi ve bir kurbanlık koyun alıyorlardı emeklilerimiz; bugün ise bu rakam, emekli ikramiyesi 4 bin TL oldu; bırakın koyunu, kuzuyu, emekliler koyunun budunu bile alamıyor bu 4 bin lirayla. Peki, bugün 4 bin liralık emekli ikramiyesiyle ne alınıyor? Sadece 5 kilogram kıyma. Koskoca kurbanlıktan kasap reyonuna düşen, birkaç kilogram ete, kıymaya mahkûm edilen bütün emeklilerin feryadını, haykırışını buradan ifade etmek istiyorum, belirtiyorum; emeklinin durumu içler acısıdır. Ve soruyorum: Yıllarca bu ülkeye emek vermiş, alın teri dökmüş, emeklinin hak ettiği yaşam bu mudur? Bayram günü torunlarıyla vakit geçirmek yerine maalesef market raflarına bakarak kilo hesabı yapmaktadır emeklilerimiz, durum budur ve emekli ücretlerine acilen zam şarttır.

Diğer bir meseleye gelecek olursam, hukuk; hukuk olmazsa barış olmaz, huzur olmaz, istikrar olmaz, yatırım gelmez. Partimize yapılan tehditlere, saldırılara, algı operasyonlarına, Genel Başkanımıza, özellikle kadın milletvekillerimize, partimizin üst düzey yöneticilerine yapılan bu iftiralara bir kez daha buradan kınıyorum ve lanetliyorum. Adalet mülkün temelidir ama bugün temelden çatı katına

kadar sallanıyoruz; evet, yanlış duymadınız, temelden çatı katına kadar sallanıyoruz. 2026 Demokrasi Algı Endeksi'ne, bu grafiklere bakacak olursak kısacası yerimiz net bir şekilde görülmekte, görülüyor. Dünyanın ilk 10'unda yani adalet liginin zirvesinde Norveç, İsveç, Finlandiya, Danimarka, İsviçre gibi ülkeler hukuku baş tacı yapmışlardır. Peki, Türkiye olarak biz neredeyiz? Biz adalet ve özgürlüğün can çektiği en alt sıradayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BİLAL BİLİCİ (Devamla) - Hukuk üstünlüğü algısında ülkemiz 93'üncü sırada. Kimlerle aynı sıradayız? Üstümüzde iç çatışmalarla boğuşan Ekvador, altımızda ise iflasın eşiğine gelmiş Venezuela yer almakta. İfade özgürlüğüne gelince durum daha da vahim, orada 97'nci sıradayız. Yanlış duymadınız, 97'nci sıradayız; Pakistan, Lübnan, Kırgızistan gibi ülkeler bizim üstümüzde; bu da ülkemize, milletimize yakışmamaktadır.

Adalet, hukuk, özgürlükler, ekonomi alanlarında ülkemiz kısacası alarm vermektedir.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk 4 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Emin Ekmen

Selçuk Özdağ

İstanbul

Mersin

Muğla

Şerafettin Kılıç

Necmettin Çalışkan

Mustafa Kaya

Antalya

Hatay

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Ayten Kordu

Van

Hakkâri

Tunceli

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

İbrahim Akın

Mardin

Van

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Mustafa Erdem

Hikmet Yalım Halıcı

İstanbul

Antalya

İsparta

Ömer Fethi Gürer

Aliye Timisi Ersever

Yüksel Taşkın

Niğde

Ankara

İzmir

Türkan Elçi

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Uğur Poyraz
Antalya

Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Metin Ergun
Muğla

Rıdvan Uz
Çanakkale

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 10'uncu madde üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Aslında “varlık barışı” diye bildiğimiz bu yasanın adını “Denize düşen yılana sarılır.” yasası olarak değiştirsek belki daha makul bir noktaya taşımış oluruz. Biliyorsunuz, 1826 yılında II. Mahmut’un Rusya’ya karşı “Denize düşen yılana sarılır.” ifadesiyle beraber literatüre, siyaset diline böyle bir kavram gelmişti. Şimdi de tam anlamıyla bu yasa denize düşen yılana sarılır yasasıdır.

Değerli arkadaşlar, dindarlar dindarlıklarını ancak icraatlarıyla ortaya koyarlar. Dindarların iktidarında gelir dağılımı adaleti ortadan kalkmışsa, adalet bozulmuşsa 2002 yılındaki orta sınıf tamamen ortadan kaybolmuş, bugün artık ultra zenginlerden bahseder noktaya gelmişsek ortada net olarak bir problem olduğunu görmemiz gerekir. Her gün bahis, kara para, uyuşturucu operasyonları yapılıyor. Siz bu kanunun bu operasyonu yapan Emniyet yetkilileri üzerinde oluşturduğu hissiyatın ne olduğunu hiç ölçtünüz mü? Bir taraftan “Bu operasyonlar yapılsın.” diğer taraftan “Yurt dışına bu amaçla götürülen ne kadar para varsa Türkiye’ye gelsin.” diyorsunuz. Ayrıca, maddede şöyle bir tabir var, diyor ki: “Vergiye gönüllü uyumun artırılması hedefi doğrultusunda...” Şimdi gerçekçi olalım; böyle bir yasa, böyle bir varlık barışı yasası gerçekten vergiye gönüllü uyumu mu yoksa vergiden kaçışı mı, vergiyi tamamen dikkate almamayı mı beraberinde getirir?

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de en az 30 milyon dolar serveti olan ultra zengin sayısı son beş yılda 2.174’ten 4.208’e çıkmış. Bir daha söyleyeyim isterseniz: Ultra zengin yani 30 milyon dolardan fazla parası olan insanlar. Şimdi bu yüzde 105 artmış, gelir dağılımı adaletsizliği, en zengin yüzde 20’lik kesim toplam gelirin yüzde 48’ini alırken en yoksul yüzde 20’lik kesim de sadece yüzde 6,4 alırmış. Şimdi dindarlar icraatlarıyla konuşur dedim ya yani yirmi beş yılın sonunda ultra zenginlerin sayısını 2 kattan fazla artıran, üstelik de gelir dağılımı adaletsizliği bozulduğu için fakir kesime sadece yüzde 6,4 pay verdikten sonra varlık barışı gibi bir yasayla Parlamentonun önüne gelmenin ne anlama geldiğini bir kere daha düşünmenizi istiyorum. 2025 yılında -buralarda konuştuk- 1 trilyon 950 milyar lira faiz ödemesi kararı alındı. Şimdi, 2026 yılında, içinde bulunduğumuz bu yılda 2 trilyon 742 milyar lira faiz ödeyeceğiz.

Arkadaşlar, bu 8’inci varlık barışı; 2008, 2013, 2016, 2018, 2019, 2020, 2022. Sayın Mehmet Şimşek bu 8’inci varlık barışının altına imza atarak bundan önce 2 tane attığı o varlık barışı yasalarıyla beraber maalesef kendi hanesine bir eksiği daha yazdırdı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sürem bitiyor ama şunları ifade edeyim size: Bakın, Amerika bu tür meseleler için yurt dışından para getirenlere “Ancak paramı getirdiğinde gerekli cezaları ödersen ben

senin hakkında herhangi bir kovuşturma yapmam.” diyor. Birleşik Krallık da “Doksan gün içinde eksiksiz beyan yapmak ve tüm geçmiş vergi, faiz ve cezaları ödemek zorundasın.” diyor. Almanya “Yüzde 100, eksiksiz ve hatasız beyanda bulunacaksın, zamanında ödenmemiş tüm vergileri ve yıllık yüzde 6 bileşik faizi ödeyeceksin.” diyor. Fransa “2018’den itibaren düzeltici beyanlar dosya bazında vergi dairesine yapılacak ve aylık yüzde 0,40 gecikme faizini ödeyeceksin ki ben, senin bu noktadaki hatanı, bu noktadaki yurt dışında bulunan gelirini bu arada kayıt altına alayım.” diyor.

Arkadaşlar, bunu nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum ama şimdi bu varlık barışıyla ilgili kanun ilk göz önüne geldiğinde ve 8’incisini konuşmaya başladığımızda inanın dedim ki acaba bu arkadaşlar böyle bir kanunun altına nasıl imza attı, nasıl imza attı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Yurt dışından para gelecek, üç yıl Türkiye’de mükellef olmayan insanlara yirmi yıl gelir vergisi sorgulaması yapılmayacak, bu paranın kaynağının ne olduğu bilinmeyecek; uyuşturucu parası mıdır, kara para mıdır, başka paralar mıdır bilmiyoruz; hiçbir akıbet sorgulaması olmayacak “Yeter ki para gelsin.” diyeceğiz, bir de “31 Temmuz 2027 yılına kadar getirirsen sorun yok.” diyeceğiz. Biraz önce milletvekili arkadaşımız dedi ki: “Her varlık barışından sonra bir seçim kararı alınmış.” Arkadaşlar, eğer seçime dönük bir adım olarak varlık barışını getiriyorsanız emin olun bu varlık barışı da sizi kurtaramaz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili İbrahim Akın.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, klasik bir torba kanun ve AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. Bu torba kanundaki 10’uncu madde belki de bu kanunun içerisindeki en kritik ve en önemli maddelerden bir tanesi gibi gözüküyor çünkü maddenin ruhunu taşıyan özelliğe sahip olduğu, içeriğiyle ilgili açıkça ortaya koyulması gereken boyutu var. Şimdi, öncelikle şunu söyleyelim: Bunun ilk kez olan bir durum olmadığını biraz önce konuşmacı arkadaşlarımız da söylediler, sanırım 8’incisini ya da 9’uncusunu gerçekleştiriyoruz. Ancak özellikle uluslararası bilim insanları ve ekonomistler bu tür yöntemlere acil durumlarda, kriz dönemlerinde devletlerin başvurabileceğini ama istisna olacağını söylemiş olmalarına rağmen Türkiye’de neredeyse iki yılda bir, 2008 yılından bu yana buna başvurulmuş durumda. Buradan şu anlaşılıyor ki AKP sürekli bir kriz politikası üretiyor, olağanüstü koşullar içerisinde olması gereken kuralları sürekli tekrar ediyor ancak bundan sonuç alamadığını görmesine rağmen tekrar başvurmasının sebebini de gerçekten anlamak zor gözüküyor. Ama şunu söyleyelim: Bu yöntemlerle Türkiye’nin ekonomisini düzeltmeniz mümkün değil. Türkiye öncelikle güven anlamında sağlıklı bir ekonomiye ve sağlıklı bir sisteme kavuşamadığı sürece, hukuk sistemi sağlıklı bir şekilde yürütülemediği sürece kimsenin buraya sağlıklı bir şekilde parasını getirmesini ve güven içerisinde siyasetin ve ekonominin sürdürülmesini, ticaretin sürdürülmesini sağlamayacağının açıkça görülmesi gerekiyor ancak maalesef böyle bir anlayış söz konusu değil ve ısrarla ve inatla aynı yöntem devam ettirilmeye çalışılıyor.

Şimdi şunu söyleyelim: Öncelikle, bu madde içerisinde açıkça söylenen bir durum var, o da şu: Hiçbir şekilde Türkiye’ye gelen parayla ilgili soruşturma yapılmayacak, sorgulanmayacak, nereden geldiği söylenmeyecek ve aynı zamanda vergi muafiyetine de tabi tutulacak. İki yıl istedikleri fonda tutarsanız da kendi sermayenize katmanız konusunda herhangi bir engel yok yani şu demek isteniyor

bizim gördüğümüz: Usulsüz, yolsuz her türlü kara para politikalarını yurt dışına kaçırabilirsin, sermayeni orada biriktirebilirsin, o parayı istediğin zaman bu ülkeye getirebilirsin, senden vergi almayacağız, istediğin şekilde de hareket edebilirsin demek isteniyor.

Burada şunu söylemekte fayda var diye düşünüyoruz: Bu ülkede, Kıbrıs'ından, Karadağ'ından çeşitli şekillerde mafyanın ticaret yaptığını, uyuşturucu ticareti yaptıklarını, buralarda bu işleri becerdiklerini ve aynı zamanda bu ülkeye ne kadar zarar verdiklerini görüyoruz.

Son zamanlarda özellikle popüler sanatçı veya başka türlü insanlar üzerinden, uyuşturucu kullananlar üzerinden yapılan operasyonlar görüntüyü kurtarma mıdır yoksa gerçek anlamda uyuşturucu baronlarının sorgulanmasının yapılmadığı bir yerde, kimsenin yakalanıp hukuka teslim edilmediği bir yerde bu yöntemlerle yapılmış olan bu kara para politikasını aklamaya mı çalışıyorsunuz? Bizim aklımıza gelen budur, başka türlüünü izah etmek de mümkün gözüküyor. Burada ismi geçen eski İçişleri Bakanları dâhil olmak üzere -Kıbrıs gibi, Karadağ gibi- kurlsız bir şekilde ticaretin yapıldığını ve neredeyse gemilerle yapılmış olan ihracatların sonuçlarının Türkiye'ye geri dönmesinin sağlandığı bir döneme girildiğini anlıyoruz. Elbette, bir seçim takvimi içerisinde olduğumuz gerçekliği de var ancak Türkiye ekonomisini bu şekilde yapamazsınız ve Türkiye'deki mevcut sistemi de bu şekilde gerçekleştiremeyeceğinizin altını çizmek istiyorum.

Bakın, OECD ülkelerini Türkiye'deki mevcut vergi sistemine göre kıyaslarsak neredeyse bizim ülkemizde 65-70 olan dolaylı vergi alma biçimi başka ülkelerde yani OECD ülkelerinde yüzde 30 ve 35'lerde. Keza şu andaki mevcut her ay harcadığımız paradan, aynı zamanda çalışanlardan daha cebine girmeden alınan vergilerle kıyasladığımızda, bu kadar dolaylı verginin hukuksuz ve adaletsiz bir şekilde alındığı bir yerde gerçek anlamda adaleti yani vergi adaletini sağlamanız mümkün değil. O nedenle, gelin, bunlardan vazgeçin, sağlıklı bir ekonomiye ulaşmak isteniyorsa, bu ülkede vergi adaleti gerçekleştirilmek isteniyorsa çok olandan, çok kazananan çok, az kazananan az vergi alarak bu mevcut adaletsiz vergi sisteminin değiştirilmesini sağlayın. Bu ülkedeki huzuru gerçekleştirin ve emlak barışı değil gerçek anlamda ülkedeki barışı sağlama konusunda adalet sistemini, hukuk sistemini, vergi sistemini güncelleyin. Böyle olursa elbette bu ülkede biz her türlü desteği vermeye razıyız ancak böyle olmadığı bir yerde bu mevcut koşullarda bu maddeye oy vermemiz, destek vermemiz mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) - Tam aksine, adaletsizliği, aynı zamanda meşruiyeti ortadan kaldıran, kurlsızlığı normalleştiren, normların ortadan kaldırıldığı bir sistemi desteklememiz mümkün değil. Bir an önce -artık dünyaya da daha fazla rezil olmayın- neredeyse gri listeye tekrar girmeye sebep olacak bu yasal düzenlemenin aslında bu iktidarın lehine değil aleyhine olduğunun da farkında olunması gerektiğini düşünüyoruz. Uluslararası sistemde bir kez daha güvensiz, kurlsız bir ekonomik modelin varlığını teyit eden bir yasal düzenleme kimsenin lehine değil, bu ülkenin lehine değil, ayrıca sizin de lehinize olduğunu düşünmüyoruz. Buradan bu yasanın bir an önce geri çekilmesini istiyoruz.

Kolay gelsin, sağ olun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde 3'üncü konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün önümüze getirilen bu torba yoksula vergi, ceza ve faiz, zengine af, istisna ve imtiyaz torbasıdır. İktidar yıllardır ekonomiyi yanlış yönetmenin bedelini maalesef millete ödetiyor, emekliye kemer sıkıyor, esnafa haciz gönderiyor, çiftçiyi borca batırıyor ama iş kara para aklamaya, servet transferine, vergi ayrıcalıklarına gelince bütün kapıları sonuna kadar açıyor.

Teklifin 10'uncu maddesi üretimi değil sıcağı parayı, emeği değil serveti, vergisini düzenli ödeyen yurttaşı değil kayıt dışı varlığı koruyan bir anlayışın ürünüdür. Maddeyle yeni bir varlık barışı getiriliyor, yurt dışında ve yurt içinde bulunan para, döviz, altın, hisse senedi ve benzeri varlıklar çok düşük oranlı vergilerle Türkiye'ye getirilecek. Üstelik bu varlıklar için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Bu, tam anlamıyla bir gizli vergi affıdır.

Değerli arkadaşlar, varlıklar milli ekonomiye af yasalarıyla değil kayıt dışı ekonomiyle mücadele yoluyla kazandırılır. Bu düzenlemeyle vergiyi bu ülkenin emekçisi ödüyor, servet sahibi ise “varlık barışı” adı altında korunuyor. Üstelik, bu ilk değil, bu düzenleme AKP'nin yirmi dört yıllık iktidarı boyunca çıkardığı 9'uncu varlık barışı düzenlemesidir; 9 kez varlık barışı çıkarıyorsunuz, demek ki ortada sürdürülebilir bir ekonomi yok, demek ki ekonomiyi üretimle değil kaynağı belirsiz parayla yönlendirmeye çalışıyorsunuz. Madem samimisiniz, ben somut öneriyorum, bir kez de nereden buldun yasası çıkarın da görelim değerli arkadaşlar. Bu uygulama sadece ekonomik değil aynı zamanda ahlaki ve hukuki sorun içermektedir. Türkiye, yıllarca gri listede kaldı. Şimdi siz “Parayı getir, kaynağını sormayacağım.” diyorsunuz. Dünyada uyuşturucu ticaretinin, yasa dışı bahis ağlarının, organize suç gelirlerinin dolaşacak liman aradığı bu dönemde Türkiye'yi yeniden şüpheli para merkezi hâline getirmeye kimsenin hakkı yoktur. Vergisini zamanında ödeyen milyonlara sıkı denetim uygulayacaksınız ama milyarlarca liralık kayıt dışı servete “hoş geldin” diyeceksiniz. İşte, milletin vicdanını yaralayan tam da budur. Diğer yandan, siz borcu yaratan ekonomik düzeni değiştirmiyor, sadece taksit süresini uzatıyorsunuz yani vatandaşa diyorsunuz ki: “Batacaksınız da biraz daha sürünün.” Buradan açık çağrımızdır: Esnaf için kapsamlı bir vergi ve SGK yapılandırması derhâl hayata geçirilmelidir. Küçük işletmeler faiz yükü altında ezilmekten kurtarılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin asıl sorunu kötü ekonomi yönetimidir. Milletin vergisi üretime değil faize gidiyor. Bir avuç rant çevresi kazanırken milyonlarca vatandaş yüksek enflasyon altında eziliyor. TÜİK'in bile açıkladığı dört aylık enflasyon yüzde 14'ü aşmış durumda, gerçek hayat enflasyonu ise bunun çok üzerinde. Pazara çıkan vatandaş, markete giren emekli, kasaba giden anne bunu görüyor ama saray hâlâ “Program çalışıyor.” diyor. Hangi program çalışıyor değerli arkadaşlar? Önümüzde Kurban Bayramı var. Bu ülkenin milyonlarca emekli bugün kurban kesmeyi bırakın, torununa harçlık veremiyor. Bayram ikramiyesi 4 bin lira, oh, harca harca bitmez(!) Bugün bir kurban hissesinin bedeli ortada, 30 bin lira, Diyanet “18 bin lira.” diyor. 4 bin lirayla emekli ne yapacak? Buradan çağrımız nettir: Yaklaşan Kurban Bayramı öncesinde milyonlarca emeklinin beklentisi karşılanmalı, emekli ikramiyesi en az bir maaş olarak verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, sözün özü, Türkiye'nin ihtiyacı varlık barışı değil güçlü bir demokrasi ve adalet sistemidir. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli milletvekilleri, bugün burada “varlık barışı” adı altında bir yandan sermayeye yeni ayrıcalıklar tanınırken diğer yandan ülkemizin doğası, sermayenin çıkarları uğruna yok edilmek istenmektedir. Antalya'da memleketim Akseki'de yer alan Gidengelmez Dağları, doğamız büyük bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Cengiz Holding bünyesindeki Eti Alüminyumun maden kapasite artış projesiyle on binlerce ağacın, su kaynaklarının ve yaban hayvanlarının yok edilmesinin önü açılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Yarın yapılacak olan İDK toplantısı kritik bir eşiktir. Buradan açıkça uyarıyorum: Gidengelmaz Dağları'nı peşkeş çektirmeyeceğiz. Akseki'nin doğasına, suyunu, yaşam alanlarına, ormanına, hayvanına dokundurmaz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz teklifin 10'uncu maddesiyle bir kez daha "varlık barışı" adı altında yeni bir düzenleme geliyor. Düzenlemeye göre, yurt içinde veya yurt dışında bulunan ve kayıt dışı bırakılmış varlıklar 31 Temmuz 2027 tarihine kadar banka ve aracı kurumlara bildirilerek sisteme sokulabilecek, üstelik bu varlıklar yüzde 0 ila yüzde 5 arasında son derece düşük oranlarla vergilendirilecek ve bunlara ilişkin hiçbir vergi incelemesi yapılmayacak. Buradaki altı çizilmesi gereken şey, vergi incelemesinin olmayacak olmasıdır.

Bakınız, burada artık çok ciddi bir devlet ve millî güvenlik meselesiyle karşı karşıyayız çünkü siz bir ülkeye "Kaynağını sormam, inceleme yapmam, sadece getir yeter." mesajı verirseniz sadece vergi kaçırınlara değil kara para sahiplerine, organize suç yapılarına ve terör finansmanı riski taşıyan yapılara da alan açmış olursunuz. Bunu kabul etmiyorsunuz ama o zaman hedef kitleniz kim, bu kanunla ne kadar sermayeyi çekmeyi hedefliyorsunuz, gelen sermayeyle ne yapmayı planlıyorsunuz gibi sorulara neden hiç cevap verilmiyor? Neden etki analizinde bunlarla ilgili hiçbir emare yok, bunu da gerçekten merak ediyoruz ve izahını bekliyoruz. Bundan daha önce çıkan Varlık Barışı Kanunu'nda Sayın Genel Başkanımız Müsavat Dervişoğlu da 2 adet soru önergesi vermiştir ama yine karşılığında tatmin edici bir cevap alamamıştır.

Ayrıca, merak ediyoruz, bu düzenleme hazırlanırken acaba MASAK'ın görüşü alınmış mıdır? Terörizmin finansmanı açısından bir risk analizi yapılmış mıdır? PKK terör örgütünün Avrupa'daki uyuşturucu, kaçakçılık ve kara para ağlarından elde ettiği mal varlıklarının bu sistem üzerinden Türkiye'ye sokulmayacağını herhangi bir garantisi var mıdır? Çünkü bugün Avrupa raporlarında da yer aldığı üzere PKK'nın uyuşturucu ticareti, insan kaçakçılığı, haraç ve kara para faaliyetlerinden milyarlarca avroluk finans ağı oluşturduğu bilinmektedir. Şimdi "Siz inceleme yok." diyerek bu yapılar için gri alan açmış olmuyor musunuz? Bir hukuk devletinde devletin görevi paranın kaynağını araştırmak olmalıdır ama siz burada tam tersini yapıyorsunuz "Kaynağı hiçbir şekilde sormayacağım." diyorsunuz. Bu, sadece ekonomik değil aynı zamanda millî güvenlik açısından da kabul edilemez bir zafiyettir. Türkiye'nin kayıt dışı ekonomi oranı hâlâ OECD ortalamalarının çok üzerindedir. Vergi tahsilatının yaklaşık yüzde 65'i dolaylı vergilerden oluşmaktadır yani yük hâlâ vatandaşın, işçinin, memurun, emeklinin sırtındadır. Bugün markete giren herkes KDV ödemektedir, akaryakıt alan herkes ÖTV ödemektedir, maaşlı çalışan daha ücretini almadan gelir vergisi ödemektedir ama kaynağı belirsiz servetlere gelince devlet diyor ki: "Ben sizden hiç vergi almayacağım." Bakınız, bu bir vergi politikası değildir, bu, maalesef, vergi sisteminin çöküş ilanıdır. Daha vahimi şudur: Siz dürüst mükellefe sürekli yük bindirirken kayıt dışılığı ödüllendirirseniz toplumda vergi ahlakını da tamamen yok etmiş olursunuz. Bugün milyonlarca insanın zihnine şu düşünce yerleşmiştir: "Vergimi neden düzgün ödeyeyim, nasıl olsa yine af çıkacak." İşte, devlet ciddiyeti tam da burada aşınmaktadır. Biz ne dedik? Vergisini düzenli ödeyen vatandaş ödüllendirilsin dedik, yüzde 5'lik vergi indirimi yüzde 25'e çıkarılsın dedik, gelir vergisi dilimleri enflasyon karşısında ezilen çalışanı koruyacak şekilde ivedilikle güncellensin dedik, kısa çalışma ödeneği genişletilsin, işletmeler ve çalışanlar desteklensin dedik ama bunların tamamı Plan ve Bütçe Komisyonunda iktidar vekilleri tarafından reddedildi çünkü iktidar üretim ekonomisini değil günü kurtaran sıcak para düzenini tercih ediyor. Türkiye'nin ihtiyacı, kara paraya göz kırpan

düzenlemeler değil güçlü hukuk devletidir. Türkiye'nin ihtiyacı kaynağı belirsiz servetleri aklayan mekanizmalar değil şeffaf ve adil bir vergi sistemidir.

Bizim İYİ Parti olarak vergi adaletini zedeleyen, kayıt dışılığı teşvik eden ve millî güvenlik açısından ciddi soru işaretleri doğuran bu düzenlemeye karşı olduğumuzu bir kez daha ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle 5520 sayılı Kanun'a eklenen geçici 19'uncu maddenin altıncı fıkrasında yer alan "hesaplarda veya 4749 sayılı Kanun kapsamında ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri ile kira sertifikalarında;" ibaresinin "hesaplarda, 4749 sayılı Kanun kapsamında ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri ile kira sertifikalarında veya girişim sermayesi yatırım fonlarında;" şeklinde değiştirilmesini ve fıkraya aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"Bu fıkra kapsamında verilecek taahhütnamelerden damga vergisi alınmaz."

Özlem Zengin

Halil Eldemir

Mustafa Arslan

İstanbul

Bilecik

Tokat

Seda Sarıbaş

Osman Sağlam

Adem Korkmaz

Aydın

Karaman

Burdur

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RESUL KURT (Adıyaman) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, banka ve aracı kurumlara bildirilen varlıkların belirli sürelerle Türkiye'de tutulmasını teşvik eden indirimli vergi uygulamasının kapsamına girişim sermayesi yatırım fonları da dâhil edilmekte, ayrıca bildirilecek varlıkların elde tutulmasına ilişkin verilecek taahhütnamelerden damga vergisi alınmaması sağlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Ayten Kordu

Van

Hakkâri

Tunceli

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

George Aslan

Mardin

Van

Mardin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RESUL KURT (Adıyaman) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mardin Milletvekili Sayın George Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına söz aldım. Genel Kurulu, yurt içinde ve yurt dışında bulunan halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamda Ezidilerin yaşadığı bir soruna dikkat çekmek istiyorum: Değerli milletvekilleri, Türkiye’de Ezidiler yüzyıllardır Mezopotamya coğrafyasının kadim halklarından biri olarak varlıklarını sürdürdüler ancak özellikle son yıllarda maruz kaldıkları ayrımcılık, güvenlik sorunları, inanç temelli baskılar nedeniyle büyük ölçüde göç etmek zorunda bırakılmışlardır. Günümüzde Mardin, Batman ve Urfa’da çok sınırlı sayıda nüfusları kaldı.

Uzun bir dönemden sonra son yıllarda özellikle güvenlik koşullarının kısmen değişmesiyle Süryaniler gibi Ezidi toplumu arasında da yurt dışından geri dönüş eğilimi ortaya çıkmıştır. Ne var ki geri dönüş süreci ciddi yapısal engellerle karşı karşıyadır. Altyapı eksiklikleri, mülkiyet sorunları, güvenlik kaygıları ve kamusal destek yetersizliği gibi sorunlara ek olarak son dönemde yaşam alanlarını doğrudan etkileyen projeler bu kırılgan süreci daha da tehdit eder hâle gelmiştir. Özellikle mera alanları tarım ve hayvancılıkla geçinen geri dönenler için hayati öneme sahipken, bu alanların farklı amaçlarla kullanıma açılması önemli bir sorun olmaya başladı. Mardin’in Midyat ilçesine bağlı Kürtçe adı Bacıne olan Güven köyü Ezidilere ait Mardin’de kalan birkaç köyden biridir. Bu köy geçmişte yaşanan baskılar, ayrımcılık ve güvenlik sorunları nedeniyle boşaltılmıştır. Ancak bugün yıllar sonra bu insanlar yeniden topraklarına döndüler, evlerini kendi imkânlarıyla inşa etmekte ve yaşamı yeniden kurmaya çalışmaktadırlar. Böylesine bir dönemde köyün ortak yaşam alanı olan mera üzerinde köylülerin karşı çıkmasına rağmen özel bir şirket tarafından güneş enerjisi sistemi projesi kurulmak istenmektedir. Mahalle sakinleri de bu projeye karşı dava açmıştır. Ancak Mardin 2. İdare Mahkemesi davayı reddetmiş, ardından bu karar Danıştay tarafından da maalesef onanmıştır. Oysaki dava sürecinde mahkemeye sunulan bilirkişi raporunda şu hususlara yer verilmektedir: “Proje sahası tapuda ve fiiliyatta mera alanıdır ve aktif olarak hayvancılık faaliyetlerinde kullanılmaktadır. Alanın yapısı erozyona açık ve hassas bir ekosistem niteliğindedir. GES kurulması hâlinde mera bütünlüğü bozulacak ve köy halkının temel geçim kaynakları zarar görecektir. Aynı bölgede mera dışı alternatif alanların mevcut olduğu tespit edilmiştir. En önemlisi, mera vasfı değiştirilmeden bu alanda proje yapılmasının hukuken mümkün olmadığı ve bu nedenle çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararının iptal edilmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.”

Bilirkişi raporunun bu açık tespitlerine rağmen mahkemenin aksi yönde karar vermesi ve ardından Danıştayın kararı onaması, ülkede ve yurt dışında yaşayan Ezidilerde resmî makamlara yönelik güvensizliğe neden olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaklaşık bir buçuk yıl önce iktidar tarafından bir heyet oluşturuldu. Bu heyet zaman zaman yurt dışına giderek hem Süryani hem Ezidi kurumlarıyla toplantılar yapıyor, bazen de yurt dışından heyetler buraya geliyor ve görüşmeler gerçekleştiriliyor. Toplantılarda yaşanan sorunların çözüleceği ifade ediliyor ancak ne yazık ki sorunlar devam ediyor.

İktidar partisinden talebimiz, dönüş yapan Ezidi ve Süryanilerin yaşadıkları sorunları çözmesidir, bu konuda atılan adımlar var ancak bunlar yetersizdir. Ezidi halkının talebine kulak verilmeli,

onların yaşam alanlarını tehdit eden ve geri dönüşlerini zorlaştıran söz konusu güneş enerjisi sistemi projesi derhâl iptal edilmelidir diyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 3 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Emin Ekmen

Selçuk Özdağ

İstanbul

Mersin

Muğla

Şerafettin Kılıç

Necmettin Çalışkan

Hasan Karal

Antalya

Hatay

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Uğur Poyraz

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yavuz Aydın

Antalya

Bursa

Trabzon

Ayyüce Türkeş Taş

Metin Ergun

Rıdvan Uz

Adana

Muğla

Çanakkale

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Aliye Timisi Ersever

Türkan Elçi

İstanbul

Ankara

İstanbul

Hikmet Yalın Halıcı

Yüksel Taşkın

Ömer Fethi Gürer

İsparta

İzmir

Niğde

Mehmet Tahtasız

Çorum

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Karal.

Buyurun Sayın Karal. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN KARAL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Vergi sistemi, yabancı yatırımlar, İstanbul Finans Merkezi ve teknoloji girişimlerine ilişkin önemli düzenlemeleri ele aldığımız bu teklifle, yatırım ortamının iyileştirilmesi, döviz girişinin artırılması ve Türkiye'nin küresel ölçekte cazibe merkezi hâline getirilmesinden söz edilmektedir. Elbette yatırım önemlidir, elbette üretim desteklenmelidir, elbette Türkiye uluslararası rekabette güçlü olmak zorundadır ancak şu soruları sormamız gerekir: Biz nasıl bir ekonomik düzen inşa ediyoruz? Vergi sistemini kimin için kolaylaştırıyor, kimin omzuna daha fazla yük bindiriyoruz? Bugün baktığımızda vatandaşın vergi yükü büyürken büyük sermaye için yeni istisnalar, yeni ayrıcalıklar konuşuluyor. Ama ben size o finans merkezlerinin bulunduğu İstanbul'da gördüğümüz gerçek Türkiye'den birazcık bahsetmek istiyorum: Dört beş gündür vatandaşlarımızla İstanbul'da bir araya geldik, esnafımızı ziyaret ettik, sokakta insanımızı dinledik. İnanın herkesin derdi aynı: Ekonomi, hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı.

Çekmeköy’de bir kuru yemişçiye girdik, kuru incirin kilosu 1.200 lira. Türkiye olarak dünya kuru incir üretiminin yarısından fazlasını karşılayan bir ülkeyiz. “Aydın inciri” dediğimiz ürünümüz coğrafi işaret almış, dünyaca bilinen değerlerimizden biridir. Ama bugün geldiğimiz noktada vatandaş kendi ürününe ulaşamaz hâle gelmiş durumda. 1 tane kuru incir tarttırdık, sadece 1 tane; tam 30 lira geldi. Sonra fındığa baktık, dünya fındık üretiminin yüzde 70’inden fazlasını karşılayan Türkiye’den bahsediyoruz ama 1 kilo fındığın fiyatı olmuş 1.600 lira. Şimdi soruyorum: Dünyanın üretim merkezi olduğumuz ürünleri bu ülkenin insanı neden tüketemez hâle geldi? Üreten biziz, toprağı işleyen biziz, ihracatı yapan biziz ama kendi vatandaşımız vitrindeki ürüne sadece bakıyor. Oradaki esnafın söylediğı cümle aslında her şeyi özetliyor: Alırken vergi ödüyoruz, satarken vergi ödüyoruz. Vatandaş daha muhasebeye bile girmeden vergisini ödüyor ama iş büyük sermayeye gelince yüzde 95 istisna, yüzde 100 muafiyet, yirmi yıllık vergi avantajı. Varlığının değirmenine varil varil su taşınırken yoksulun sofrasına bir bardak su maalesef çok görülüyor. Değerli milletvekilleri, varlıkla barışılabilir ama artık biraz da gerçeklerle barışılmalı; sokağın gerçeğıyle, pazarın gerçeğıyle, esnafın gerçeğıyle, emeklinin gerçeğıyle barışılmalı. Yine İstanbul’da zamanında iktidar partisine oy verdiğini söyleyen bir emekli ağabeyimiz bakın ne diyor: “Ben zamanında oy verdim, inkâr etmiyorum ama artık şimdi isyan ediyorum.” Bir zamanlar “umut” diye destek verilen iktidar bugün milyonlarca insanın geçim sıkıntısıyla yüzleştiğı bir yapıya dönüşmüştür maalesef. Bir ömür çalışıp alın teri döken insanlar bugün en temel ihtiyaçlarını bile hesaplarken ay sonunu nasıl getireceğini düşünmektedir. Dün destek verenler bugün yüksek sesle “Geçinemiyoruz.” diye haykırmaktadır. Böyle bir ekonomik gerçeklikte Kurban Bayramı’na yaklaşıyoruz. Emekli maaşının 20 bin lira olduğu ülkemizde Diyanetin 2026 yılı yurt içi kurban bedeli 18 bin, yurt dışı ise 7 bin lira. Bakınız, arada 2,5 katı aşan bir fark var. Bu bile bugün Türkiye’de vatandaşın temel ibadetlerini yerine getirirken dahi nasıl ağır bir ekonomik yük altında olduğunu göstermektedir. Bir başka çarpıcı tabloyu daha hatırlatayım: 2018 yılında ilk kez verilen bayram ikramiyesiyle bir vatandaşımız rahatlıkla bir hisse büyükbaş kurbana girebiliyor hatta küçükbaş kurbanlık dahi alabiliyordu, bugün ise aynı ikramiyeyle bırakın kurban almayı, birkaç kilo et almakta bile zorlanılıyor. İşte, vatandaşın yaşadığı ekonomik gerçek budur ama biz biliyoruz ki bu millet zor zamanlarda dayanışmasını da paylaşmasını da birbirine omuz vermeyi de her zaman başarmıştır çünkü kurban yakınlaştırmaktır. Her ne şekilde olursa olsun, birbirinden uzaklaşmış; milliyeti, mezhebi, meşrebi, dünya görüşü, siyasete bakışı farklı da olsa insan olma ortak paydasında buluşabilme yakınlığını gönlünde hissedebilen tüm vatandaşlarımızın mübarek Kurban Bayramı’nı yürekten kutluyorum.

Yarınlarımızın bugünlerimizden daha hayırlı olmasını diliyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum. Ancak bir gerçeğı de açıkça ifade etmek zorundayım: Artık hepimiz biliyoruz, bu teklifler saray mutfağında hazırlanmakta, sonra Meclise getirilmektedir. Biz de itirazlarımızı kayda geçirmeye, milletin kürsüsünden milletin sesini yükseltmeye devam etmekteyiz. Bu sebeple, teklif üzerindeki konuşmamı seçim bölgem Trabzon’a ayırıyorum çünkü Trabzon’un meseleleri ertelenmekte, ötelenmekte ve görmezden gelinmektedir.

Bugün, bu vesileyle, sözlerime önce bir hatırayı, bir kültürü ve yüreğimizde hâlâ sızlayan bir acıyı anarak başlamak istiyorum. Benim de akrabalarımın, dostlarımın, hemşhçilerimin yaşadığı o topraklarda, Beşikdüzü’nde, Büyüklıman’da Mayıs Yedisi yalnızca bir gelenek değildir. O, çocukluğun hatırasıdır, yayla yolunun heyecanıdır, deniz ile dağın buluştuğı bir ortak hafızadır fakat 20 Mayıs

2000 yılında yaşanan deniz faciası bu güzel geleneğin hafızamıza kazınmış bir hüznün tarafı olmuştur. O gün kaybettiğimiz 38 canımızı rahmetle, hasretle ve derin bir hürmetle anıyorum. Cenab-ı Allah'tan 38 canımıza rahmet, ailelerine ve Beşikdüzülü hemşehrilerime bir kez daha sabır diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Trabzon'un birçok ilçesinde elektrik kesintileri artık teknik bir aksaklık olmaktan çıkmıştır, doğrudan doğruya hayat kalitesini bozan bir yapı sorununa dönüşmüştür. Araklı'da kırsal mahallelerde yıllardır düşük voltaj, eskiyen hatlar, yetersiz trafolar, sık ve uzun süreli kesintiler, geciken müdahaleler konuşulmaktadır. Yazın nüfus arttığında şebeke yükü artmakta, kötü hava koşullarında arızalar uzamakta, hemşehrilerimiz temel hizmete erişemez hâle gelmektedir. Temel hizmetlere erişim lütuf değildir bir hak. Araklılı hemşehrilerim sadaka değil eşit vatandaş muamelesi beklemektedir. Aynı sorun Büyüklüman'da da vardır, Şalpazarı'nda da vardır. Orada da hemşehrilerimiz kışın elektrik, yazın su derdiyle baş başa bırakılmaktadır. Sözde yönetim vardır, sözde hizmet vardır fakat 30 mahallenin 30'unda da yol çamur, altyapı yetersiz, hayat zordur. Akçaabat'ta da benzer şikâyetler yükselmektedir. Yani mesele tek bir ilçe meselesi değildir, Trabzon'un farklı ilçelerinde ortaklaşan bir sorun yumağı vardır. Bu tabloya bakınca insan sormadan edemiyor: Siz bu memleketi seçim zamanlarında astığınız afişlerle ve söylediğiniz yalanlarla mı kandırmaya çalışıyorsunuz? Trabzonlu hemşehrilerim elbette günü geldiğinde bu yalanların hesabını da soracaktır.

Gelelim Arsin'e. Şimdi burada fotoğrafı gösterecektim fakat yerimde kaldı, bazen sözün yetmediği yerde o dere yatağına yapılan fotoğraflar konuşur. Arsin Belediyesinin yaptığı Fen İşleri binasının bulunduğu yer dere yatağı, sel riski olan bir alanda yapılmaktadır. Yani olası bir afette ilk lazım olacak iş makinelerinin tutulacağı alanın kendisi afete en açık yere yapılmaktadır. Bu nasıl planlamadır, bu nasıl akıldır? Cumhurbaşkanının bundan üç yıl önce "Fay hatlarına, dere yataklarına, heyelan bölgelerine bina yapma dönemi bitmiştir." dediği bir ülkede, kendi partisinden bir belediye başkanı dere yatağına bina yapmaktadır, sonra da buna "hizmet" demektedir. Sel geldiğinde orayı su vurursa ne olacaktır? O iş makineleri kullanılmaz hâle gelirse ne olacaktır? Afet anında ilk çalışması gereken fen işleri afetin ilk vurduğu yere kurulursa bunun adı "tedbir" değil ancak "ihmal" olur. Şimdiden tarihe not düşüyor ve buradan uyarıyorum: Bu yanlıştan dönülmezse, Allah göstermesin, faturası acı, bedeli ağır olacaktır ve faturayı da hemşehrilerimiz canıyla ve maliyla ödeyecektir.

Değerli hemşehrilerim, Trabzon'un sorunları bunlarla da bitmiyor. AK PARTİ Trabzon Milletvekili Sayın Adil Karaismailoğlu geçtiğimiz günlerde turizm sezonu için "Geçen seneden daha hazırız." demiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Ben Trabzon'daki turizmcilerle konuşuyorum, onlar böyle söylemiyor. Sayın Karaismailoğlu'na soruyorum: Sektörün hangi bileşenleriyle konuştunuz? Şayet konuşsaydınız rezervasyonlardaki düşüşten, turizmcilerimizin kayıpları azaltmak için başka ülkelere, Türkistan coğrafyasına yönelmek zorunda kaldıklarından haberdar olurdunuz. Sayın Karaismailoğlu bu bilgileri belli ki turizmcilerden değil de "Trabzon'un hiçbir sorunu yok." diyen mevkidaşından öğrenmiş olabilir. Trabzon'un hiçbir sorunu yokmuş gibi konuşmak Trabzon'umuza yapılacak en büyük kötülüktür diyor, Genel Kurulu ve Trabzonlu hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Çorum Milletvekili Sayın Mehmet Tahtasız. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Tahtasız.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemize yirmi dört yılda varlık içinde yokluk yaşatan AKP iktidarının 8'inci kez getirdiği varlık barışını konuşuyoruz.

Bu iktidar varlıklarla barışıyor ama ezilen emeklinin, işçinin, çiftçinin, yoksulun yüzüne dahi bakmıyor. Yirmi dört yılda fabrikaları, limanları, yer altı, yer üstü madenleri, ormanları sattınız, yetmedi; para için 250 bin dolara ev alanlara vatandaşlık sattınız, yetmedi; vatandaş 1 araba kendine, 1 araba Hükûmete aldı, yetmedi; 1 telefon çocuğuna, 1 telefon size aldı, maalesef yetmedi; zamları, vergileri, trafik cezalarını artırıp bu milletin kanını emiyorsunuz ama dipsiz kuyu gibisiniz, doymuyorsunuz. Şimdi bu düzenlemeyle “varlık barışı” adı altında, 2027 yılına kadar yurt dışından getirilecek kaynağı belirsiz para, altın ve dövizler için hiçbir vergi incelemesi yapılmayacak yani gelen paranın ak mı kara mı olduğuna bakmayacaksınız. Bu ülkeye paranın ve yatırımcının gelmesi için önce o ülkede hak, hukuk, adalet, liyakat ve demokrasi olmalı; önce halkımız ve yatırımcı kendini güvende hissetmeli. Hatırlarsınız, Volkswagen 2019'da Manisa'ya 1,4 milyar dolarlık yatırım yapma kararı aldı, fabrikada 5-6 bin kişi çalışacaktı fakat sonra baktılar ki bu ülkede demokrasi yok, adalet yok, hukuk hiç yok; Hükûmet yani saray istediği zaman birilerinin parasına, malına rahatça el koyuyor, o nedenle bu dev yatırım Slovakya'ya kaydı.

Bakın, size kendi ilimden bir örnek vereyim: Alaca ilçemize bağlı Büyükcamili köyünde çiftçilerimizin atadan, dededen kalan, ekip biçtikleri toprakları beğenen bir şirket güneş enerjisi santrali yapmak için, köylülerin rızasını almadan, ilk etapta 300 dönüm araziyi Cumhurbaşkanlığı kararıyla bir gecede zorunlu kamulaştırmaya dâhil ediyor, istimlak için de dönümüne 2024 fiyatlarıyla 39.680 lira para veriyor. Hazreti Ömer'in Şam Valisine “Vatandaşın rızası alınmadan yapılan camiye yık ama adaleti yıkma.” emri mülkiyet hakkına ve adaletle verilen önemi vurguluyor. Bu olay, İslam hukukunda mülkiyetin dokunulmazlığı ve ibadetin dahi başkasının hakkı çiğnenerek yapılamayacağını gösteren temel bir adalet referansıdır. Sayın milletvekilleri, “Kadıyı satın aldığın gün adalet ölür, adalet ölürse devlet ölür.” Mülkiyet hakkının yok sayıldığı ülkeye yatırım gelir mi? Gelmez. Gelse gelse sarayın varlık barışlarıyla ülkemize kara para gelir; kaçakçılar, uyuşturucu baronları gelir.

Değerli arkadaşlar, sermayeyi önceleyen, köylüyü yok sayan, yoksulu hor gören bu iktidara Çorum'daki köylerimiz hakkında birkaç söz edeceğim. Çorum'un 759 köyü var, bu köylerimizin yüzde 80'inde Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan okullar, sağlık ocakları bilinçli olarak kapatıldı ve binaları çürüyor. Köy yolları bozuk, dar ve yılan eğrisi. Köylerde içme suyu yetersiz, su depoları sağlıksız, çoğunda arıtıcı yok. İnternet ve telefon altyapısı yok. Rögari olmayan köylerimiz var. Dereler ıslah edilmeyi bekliyor, tarımsal sulama yetersiz. Köylerimizde dereler ıslah edilmediği için son yağışlarla beraber sel felaketi göz göre göre geldi. Sungurlu, Oyaca ve Kavşut köylerimizde meydana gelen hortum nedeniyle 5 kişi yaralandı, 16'sı ağır hasarlı olmak üzere 125 yapıda hasar meydana geldi. Köylerimize AFAD tarafından barınma yardımı yapıldı ancak hortum tarım arazilerini de vurdu. Oyaca ve Kavşut köyü halkı, TARSİM sigortası olsun olmasın, hortumdan kaynaklı zararların karşılanmasını istiyor. Ziyaret ettiğim Sungurlu Aşağıfındıklı köyümüzün yolları perişan, tarımsal sulama barajı tadilat bekliyor. Kavşut köyümüzde sağlık ocağı kapatılmış. Karaçay köyümüzde dere ıslah çalışması yapılmadığı için her yağışta köy içini ve tarım arazilerini su basıyor.

Sungurlu-Çankırı yolu bu sellerden dolayı kapanıyor. Alaca'da iki bölünmüş devlet yolunun birleştiği yol, diğer adıyla Alaca ölüm kavşağı; Ankara-Sungurlu, Zile-Tokat, Çorum-Samsun, Yozgat-Kayseri'den gelen ve giden araçların keşiştiği nokta niteliğindeki Alaca Kavşağı yıllardır ölüm saçıyor. Akdeniz ile Karadeniz'i birleştiren kavşak tek bir noktada göbek yapılarak birleştirilmiş durumda; bu durum düzeltilmeli. Ulaştırma ve Altyapı Bakanından talebimiz, ölüm kavşağının daha fazla can ve mal kaybına mal olmadan Alaca ilçemizdeki ölüm kavşağında iki farklı seviyeli kavşak yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET TAHTASIZ (Devamla) - Sayın milletvekilleri, pazar günü, Türkiye ve dünyanın birçok bölgesinde yaşayan tüm Çorumluların ve komşu illerimizin yüreği bizimle birlikte kırmızı-siyah atacak. Hattiler'in ülkesi, Hititler'in başkenti, yedi bin beş yüz yıllık tarihin de ilk yazılı Kadeş Barış Anlaşması'nın imzalandığı turizm, tarım ve sanayi şehri Çorum, pazar günü tarihinde bir ilk daha yaşayacak. İnanın çocuklar, inanın! Arca Çorum FK Süper Lig'e çıkacak, Çorum ekonomik ve sosyal yönden kalkınacak. (CHP sıralarından alkışlar) Çorum taraftarına ayrılan 18 bin bileti anında tüketen taraftarlarımıza yürekten teşekkür ediyor, pazar günkü maçta tüm futbolcularımıza ve teknik heyetimize başarılar diliyorum. Yüreğimiz, kalbimiz sizlerle; buna inanın. Çorum hak ettiği Süper Lig'e çıkacak, buna yürekten inanıyoruz ve pazar günü Konya'da olacağımın sözünü veriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Erokspor'a karşı Çorum'u destekliyoruz Başkanım. Şampiyon Çorumspor!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Çorum'u tüm Türkiye destekliyor inşallah.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyettedir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Ayten Kordu

Van

Hakkâri

Tunceli

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

Celal Fırat

Mardin

Van

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Ömer Fethi Gürer

Hikmet Yalım Halıcı

İstanbul

Niğde

Isparta

Aliye Timisi Ersever

Yüksel Taşkın

Türkan Elçi

Ankara

İzmir

İstanbul

Şeref Arpacı

Denizli

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bazı cümleler vardır, insanları kalemiyle değil içindeki ağırlıklı söyler, bu da öyle bir yerden bir konuşma olacak. Bu güzel memleketimiz artık yalnızca yorgun değildir sevgili dostlar, kederli. Sokaklarında aceleyle yürüyen insanların yüzüne bakın, kimse artık sadece bir yere bakmıyor, insanlar sanki bir şeylere geç kalmış ya

da bir şeylerden kaçıyormuş gibi bir süreci yaşıyoruz. Bir annenin içi tedirgin, bir babanın omuzları ağır, bir gencin gözlerinde tarifsiz bir boşluk var. Çünkü bu ülkede insanlar artık sadece geçim derdiyle değil gelecek korkusuyla yaşıyorlar. Her gün kadınlar katlediliyor, çocuklar okullarda vuruluyor, işçiler ekmek kavgalarında toprağa düşüyorlar. Gençler kendi içine kapanıp sessizce şunu soruyor, “Bu ülkede geleceğimiz var mı?” diye gelecek kaygıları var. Sonra televizyonları açıyoruz, acılı alt yazılar; acılar alt yazıya dönüşüyor, ölümler birkaç dakikalık haber oluyor, insan hayatı ekran akışına sığdırılıyor ve en korkuncu ne biliyor musunuz değerli milletvekilleri? İnsan bir süre sonra bu acılara alışıyor; cenazeye alışıyor, yoksulluğa alışıyor, çılgına alışıyor, sessizliğe alışıyor. İşte, asıl felaket burada başlıyor çünkü bir toplum acıya alıştığında vicdan yavaş yavaş taş kesilir. Yüzyıllardır insanı incitmemeyi ibadet bilen bir inancın içinden gelen bir insan olarak bizim için hakikat yalnızca dara durmak değildir; darda olanın yanında durmaktır, bir lokmayı bölüşebilmektir, bir insanın onurunu koruyabilmektir. Bir insanı, bir canı kimliğinden, inancından, dilinden, yoksulluğundan dolayı aşağılamamaktır çünkü biliriz ki insanı kıran her söz Hakk’a dokunur. Bugün burada yalnız kendi adımıza konuşmuyoruz, vicdanını kaybetmek istemeyen herkes adına konuşuyoruz çünkü bu ülkenin yeniden nefes alabilmesi için birbirimizin acısını duymaya ihtiyacımız var.

Haftaya bayram, pazarlarda kurbanlıklar satılıyor, sofralar kuruluyor ama bu memlekette milyonlarca insan evine et götüremiyor ve biz biliyoruz ki kurban gösteriş değildir, kibir değildir, yoksulun onurunu incitmek değildir. Hak için verilen lokmanın anlamı bir çocuğun yüzünü güldürebilmektir, bir annenin kapısını çalabilmektir, bir sofrada eksik olanı tamamlayabilmektir. Paylaşılmayan zenginlik büyümaz, sadece insanın içindeki boşluğu büyütür. Ama bugün burada bir kuşatma daha var: Sadece sokaklar değil zihinler de kuşatma altında. Ekranlarda bize başka bir hayal dayatılıyor herkes mutluymuş gibi, herkes zenginmiş gibi, herkes güçlüymüş gibi. Oysa memleket sessizce yoruluyor, insanlar artık yaşamıyor; borçlara, kiralara, korkulara, yalnızlığa yetismeye çalışıyor ve bu düzen insana şunu fısıldıyor: Daha çok paran var ise daha değerli olursun. Oysa insanın değeri maliyle, parasıyla değil vicdanıyla. Hırsın değil rızanın, gösterişin değil hakikatin, nefretin değil insanlığın yanında durmamız gerekiyor çünkü topluma yayılan kin, insana önce insanlığını çürütür, öfke en çok taşıyanı yakar, nefret insanın kendi ruhunun açtığı yaradır. Bazen insan en çok kendine yabancılaşır, öyle bir süreç içerisindeyiz. Kalabalığın içinde kaybolan insanlarımız kendi sesini duymayacak bir noktaya gelmiş vaziyette. Aynaya baktığında yüzünü değil yorgunluğunu görür bir noktaya gelmişiz her birimiz.

İşte, tam burada bu yüzden, mesele yalnızca ekonomik değil, mesele yalnızca siyaset de değildir; mesele insanın ruhudur, bu toplumun vicdanıdır, birlikte yaşama duygusunun yavaş yavaş eksilmesidir ama yine de bütün bu karanlığın içinde hâlen ayakta kalan şeyler de var. Bir annenin evladına sarılışı, bir komşunun beraber bölüştüğü acı, beraber bölüştüğü ekmek, hiç tanımadığı biri için gözyaşı döken yürekler; demek ki hâlen insanlığımız bitmemiş, demek ki bu ülkenin içinde hâlen büyük bir insanlık var.

Bizim umudumuz tam da burada başlıyor. Umut, hiçbir şey olmamış gibi görmek değildir. Umut, bütün karanlığı görüp yine de insan kalabilmektir sevgili dostlar. Bir çocuk daha ölmesin diye söz kurmaktır umut; bir kadın daha korkmasın diye, bir kadın daha katledilmesin diye mücadele etmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

CELAL FIRAT (Devamla) - Bir genç daha “Benim bu ülkede yerim yok.” demesin diye hepimizin omuzlarında büyük bir yükümlülük var çünkü hiçbir karanlık kendiliğinden dağılmaz, hiçbir yara kendi kendine de kapanmaz; bu yaraya her birimizin, hepimizin merhem olması gerekiyor. İnsan insanın yarasını sararsa dünya da değişir, dünya da güzelleşir ve bazen ülkeleri ayakta tutan şeyler iktidarlar

değildir, hâlen vicdan sahibi insanların varlığıdır. Bu yüzden, bugün hâlâ “Bu böyle gitmemeli.” diyebiliyorsak, hâlen bir çocuğun ağlaması içimizi sızlatıyorsa, hâlen bir deprem haberiyle uykumuz kaçırıyorsa, hâlâ bir kadının çılgılığı içimizi acıtıyorsa bitmemişiz demektir ve insan bitmemişse umut da bitmemiştir.

Genel Kurulu sevgiyle selamlıyorum.

Aşk ile... (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sağ ol, teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Denizli Milletvekili Sayın Şeref Arpacı.

Buyurunuz Sayın Arpacı. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok kıymetli milletvekilleri, dün 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nı tüm yurttan coşkuyla kutladık. Hepimiz Gençlik ve Spor Bayramı diyoruz fakat bu bayram Ulu Önder’imiz, büyük liderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü anacağımız bayramdır. O ki 19 Mayıs’ta tek başına Samsun’a çıktı ve Anadolu’da büyük bir karşılık bularak düşmana karşı bir mücadele başlattı. O gün hayatı pahasına düşmana karşı durmasaydı Türkiye Cumhuriyeti olmayacaktı. Ben bu kürsüden bir kez daha Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere tüm silah arkadaşlarını ve şehitlerimizi minnetle anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Dün İstanbul Hometex Fuarı’nda tekstil sektöründe faaliyet gösteren çok kıymetli firmalarımızı ziyaret ettim. Bakın, bu kürsüden üç senedir defalarca dile getirdim, tekrar altını çizerek, üstüne basarak dile getirmek istiyorum: Tekstil ve hazır giyim kan kaybetmeye devam ediyor. Firmalarımız yüksek enflasyon ve düşük kur politikasıyla hayatına devam edemiyor, reel sektör çok sıkıştı. Konkordato sayısı ve vurulan çeklerin sayısında büyük artış var. Türkiye’nin köklü sanayi şirketleri teker teker iflas ediyor, işletmelerini kapatıyor ya da yurt dışına giderek ülkeyi terk ediyorlar. Tekstilci diyor ki: “Bu böyle gitmez.” İstihdam kaybı 400 bini geçti, ihracat düşüyor, üretim düşüyor, yatırım kaçıyor. Bakın, bu sektörde katma değerse katma değer, markaysa marka, verimlilikse verimlilik, istihdamsa istihdam, hepsi var. Yılda 30 milyar dolar ihracat kapasitene sahip elli yıllık “know-how” var. Siz niye bu sektöre sırtınızı dönüyorsunuz? Bu Meclis, bu Sanayi ve Ticaret Komisyonu, sayın vekiller; biz ne zaman bir şeyler yapacağız? Bakın, bir kanun teklifi getirdiniz, ilk imzacının konuşmasını dikkatle dinledik, dedi ki: “Kanunu yatırım, istihdam, üretim ve ihracatı artırmak için yapıyoruz.” Dedim ki: “Eyvah! Sanayicimizi, ihracatçımızı Allah korusun.” Niye böyle düşündüm? Çünkü siz en son bu dört kelimeyi kullandıktan sonra bu ülkenin başına neler geldi biliyor musunuz? Dolar kuru 8,5’tan 45 liraya çıktı, mazot 17 liradan 70 liraya çıktı. Kur korumalı mevduatı icat ettiniz, hazine den çıkan paranın ne olduğunu tahmin bile edemiyoruz. Merkez Bankası üç senede 2,5 trilyon zarar etti. Dört ayda faize sadece 1,1 milyar ödediniz, 2026’da ödeyeceğiniz toplam rakam 2,7 trilyon lira. Bu rakam ne biliyor musunuz? Yirmi dört senelik özelleştirmenin karşılığı. Ticari krediler 20 trilyona ulaştı, batık kredi yükü 420 milyar. Dört ayda 11 bin şirket kapandı, 46 bin esnaf kepenk kapattı; bu, günde 470 tane dükkâna tekabül ediyor. Son altı ayda tekstil, hazır giyim, deri... İstihdam kaybı 128 bin kişi arkadaşlar, 128 bin kişi işten çıkarıldı. Alınan her konkordato, her iflas sizin eseriniz. Mutlu musunuz? Eserinizle övünüyor musunuz acaba çok merak ediyorum. O gün size inanıp yatırım yapan insanlara siz ne dediniz? “Plansız büyüdünüz.” dediniz ya, o gün yatırım yapan insanlara “Plansız büyüdünüz.” dediniz. Bugün siz hâlâ “Bu kanunu yatırımı, istihdamı artıracamız diye getirdik.” diyorsunuz. Yazıklar olsun size, komik duruma düşüyorsunuz ve bu treni kaçırdınız. Sanayicinin, ihracatçının, üreticinin iştahını kaçırdınız arkadaşlar; ülkeyi ithalat ülkesi hâline getirdiniz. “Carry trade”cileri düşündüğünüz kadar bu ülkenin üreticisini, ihracatçısını, sanayicisini düşünmediniz.

Bu kanunla 9'uncu kez varlık barışı getiriyorsunuz "Yurt dışından para gelsin, nasıl gelirse gelsin." diyorsunuz. Sıcak paraya ihtiyaç var değil mi? Neden? Çünkü kamunun ve özel sektörün döviz borcu 430 milyar dolar. Rezerv? Rezervleriniz 25 milyar dolara düştü, açık 400 milyar dolar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ŞEREF ARPACI (Devamla) - Siz artık dolar bazında verdiğiniz yüzde 30, yüzde 40 faize rağmen sıcak parayı bu ülkeye çekemiyorsunuz. Neden biliyor musunuz? Siz artık burada mülkiyet hakkını bitirdiniz arkadaşlar; hakkında iddianamesi yazılmayan, hükmü verilmeyen insanların mal varlıklarına el koydunuz, TMSF'ye devrettiniz ve satılığa çıkardınız bazılarını. Ya, bu ülkeye yatırım gelir mi? Bu ülkeye yatırım gelir mi? Siz ancak ve ancak bu kanunla fırsatçılık yapıyorsunuz. Orta Doğu'da bir savaş var, bu savaştan kaçacak -Dubai'deki, Katar'daki- bir sıcak para var, "Bu sıcak para ülkeye gelir mi?" diye fırsatçılık yapıyorsunuz; fırsatçısınız! Bu kanunları sanayiciyi, üreticiyi, ihracatçıyı düşündüğünüz için çıkarmıyorsunuz, sıcak paraya ihtiyaç duyduğunuz için çıkarıyorsunuz. Bu millet, bu insanlar, bu ihracatçılar bunu biliyorlar arkadaşlar ve en kısa zamanda seçimle sizi gönderecekler.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde geçen "yer alan" ibaresinin "bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya
İstanbul

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Selçuk Özdağ
Muğla

Şerafettin Kılıç
Antalya

Necmettin Çalışkan
Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız, 7 farklı kanunda düzenleme yapılıyor ancak bu düzenlemenin ruhuna baktığımızda karşımıza çıkan temel anlayış değişmiyor. Bu Hükûmetin ekonomiden anladığı iki temel kavram var, vergi ve faiz ve de Bakanın da anlamış olduğu iki işlem var, vergi toplama ve zam yapma.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde 1'inci madde, 4'üncü madde ve 10'uncu madde problemli. 1'inci madde esnafın borçlarını yapılandırma değil tecil etme ve burada aynı zamanda da bunu yetmiş iki aya çıkarmak. Eğer 400 bin lira bir borcunuz varsa bu 400 bin lira yetmiş iki ay sonra kaç para oluyor biliyor musunuz? 2 milyon 200 bin lira. Peki, 800 bin liraysa? 4 milyon 400 bin lira kadar bir borcunuz oluşmuş oluyor, esnaf yüzde 40 civarında bir faizle karşı karşıya kalıyor. Geçmişte siz esnaf kefaletler üzerinden kredi verdiğiniz zaman ne yapıyordunuz? Yarısını Hükûmet veriyordu yani hazine veriyordu, yarısını da vatandaş veriyordu; şimdi bunu niye yapamıyorsunuz? Ben Adalet ve Kalkınma Partisinin yetkililerine teklif ettim; bakın, bu yanlış dedim, hiç olmazsa enflasyon

oranında bunu yapabilirseniz o zaman mesele kalmaz. Yapmıyorsunuz. Ne diyorsunuz enflasyonla ilgili? “Tahmini veya öngörülebilir enflasyon yüzde 16-17, onu güncelledik, yüzde 24 yaptık.” dediniz; haydi 26 olsun, gelin, bunları aşağı çekin ve vatandaş karşınıza almayın. 4 milyon 600 bin esnaf var, bu 4 milyon 600 bin esnaf borçlarla inim inim iniyor. Daha önce de kredi almak istediler “Borcu olmayanlara verilir.” dediniz. Borcu olmayanlar yok ki, borcu olmayanlar çok az, borcu olanlar var.

Esas bu kanun teklifindeki 4’üncü ve 10’uncu madde çok problemli maddeler. Bakın arkadaşlar, bu nedir? Şimdi, burada paralar gelecek. Nereden gelecek? Yurt dışından gelecek bu paralar. Neydi gerekçe, nasıl olacak? Burada üç yıl önce yurt dışına gitmiş olacak ve vergi mükellefi olmayacak. Bakın, bir daha söylüyorum: Üç yıl önce yurt dışına gidecek, vergi mükellefi olmayacak. Ya, vergi mükellefi niye olmasın? Bu vergi mükellefi üç yıl içerisinde yani yurt dışına gittikten sonra üç yıl içerisinde nasıl para kazanmış, nasıl para kazanmış? Yani, oradaki kâr marjları çok düşük. Ne yapmak istiyorsunuz? Biz diyoruz ki: Bunlar fuhuştan elde edilen paralar mı, kara para mı? Bunlar eroir paraları, uyuşturucu paraları mı? Bunlar aynı zamanda silah kaçakçılığının paraları mı? Bunlar rüşvetlerin, komisyonların, irtikâp paraları mı? Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekili konuşmasını yaparken kalkıyor “Ne kara parası?” diyor. Pekî, neyin parası bunlar? Kimin parası arkadaşlar? Hadi “kimin”i boş verin, öğrenemeyeceğiz hiçbir zaman için, “Ticari sır.” diyeceksiniz. Bu paralar Türkiye’de vatandaşımızı fakir yapanların, rüşvet alanların parası, komisyon alanların parası, irtikâp alanların parası, aynı zamanda uyuşturucu paraları, 2 milyon çocuğumuza uyuşturucu kullandıran baronların parası bu paralar; yurt dışından gelecek -Türkiye’dekiler de aynı şekilde- buradan giden paralar tekrar gelecek. Bunlar Türkiye’den giden paralar arkadaşlar, Türkiye’den gittikten sonra tekrar Türkiye’ye gelecek. Biraz önce burada Mesut Doğan Bey söyledi, kimin paraları olduğunu herkes biliyor, daha çok da Türkiye’yi yönetenler biliyor bu paraları.

Değerli arkadaşlarım, bu paralara yirmi yıl boyunca da vergiden muafiyet getireceksiniz. Neden? Niçin? Vergiden muafiyet olur mu? Ama bu paralarla ilgili olarak -açık söylüyorum- yaptığınız doğru değildir. Bu paraları getireceksiniz, gelecek; 9’uncu varlık barışımı, varlık barışı değil bu; bu, kayıt dışı paraların Türkiye’de kayda sokulması ve haksız kazançların, Türkiye’yi fakir bırakan, çocuklarımızı uyuşturucu müptelasının eline düşüren, aynı zamanda çocuklarımızı fuhuş tüccarlarının eline düşüren, aynı zamanda Türkiye’de ahlaksızlığı teşvik eden rüşvetin paraları, iltimasın paraları, irtikabın paraları, komisyon paraları bunlar. İnanın bu paralar böyle veyahut da gizli paralar bunlar, bazı bankalara kaçırılan paraların sonuçları değerli arkadaşlarım. Gelin, Türkiye’yi bir hukuk devleti yapın, bunlara sığınmayın. Eğer Türkiye hukuk devleti olmazsa... Ki hukuk devletinden her gün kilometre kilometre uzaklaşıyor, Türkiye’deki yatırımcılar yurt dışına gidiyorlar. Manisa’da kaç bin kişi işsiz biliyor musunuz şu an? Kaç bin kişi işlerden, fabrikalardan çıkarıldı; kaç fabrika Avrupa’ya gitti? Kaç fabrika Manisa’ya yatırım yapacaktı, niye yurt dışına gittiler; Slovenya’ya, Slovakya’ya gittiler; neden gittiler? Düşünün ve Türkiye’deki bulunan işverenler yani yerliler de paralarını yurt dışına kaçırmanın veya çıkarmanın yollarını araştırıyorlar değerli arkadaşlarım. Gelin, Türkiye’de yeni bir hukuk devleti inşa edelim. Hukuk, devletlerin dinidir dedim, kaç defa söyledim. Aynı zamanda hukuk milletlerin ekmeğidir değerli arkadaşlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Eğer siz hukuk devletini inşa etmezseniz, o hukuk adalet bahsetmezse o zaman Türkiye’de hiçbir zaman gelir dağılımında adaletten bahsetmeyeceğiz ve servet transferinden bahsedeceğiz. Birilerinin daha çok zengin olduğu, birilerinin daha fazla fakir olduğu bir ülke inşa etmiş olacağız. Ve ardından da diyorsunuz ki: “Efendim, biz çetelerle mücadele ediyoruz, biz baronlarla mücadele ediyoruz. Biz şu kadar kişiyi yakaladık.” Ya, gri listeden niye çıkarıldınız siz,

neden çıkarıldınız? Arkadaşlarınız dedi ki: “Gri listenin burada kara parayla veyahut da gayrimeşru paralarla alakası yoktur.” Ya, okuyun, okuyun, okuyun; FATF’ın, Mali Eylem Görev Gücü, Türkçesini söylüyorum size, alın okuyun bakalım, niye sizi gri listeden çıkarmışlar? Tekrar gri listeden çıkmak için de göbeğinizi ne kadar çatlattığınızı Mehmet Şimşek biliyor, Hükümet biliyor, İçişleri Bakanınız biliyor, Adalet Bakanınız biliyor; ardından da tekrar yeniden gri listeye gireceksiniz. Ama şunu yapabilirsiniz siz: “Ya, Avrupa Birliği kriterleri bizim için önemli değil; Avrupa Birliği, AİHM bizim için önemli değil, AYM önemli değil, adalet komisyonları önemli değil Avrupa’daki ve bunun sonucunda da biz sadece ve sadece Trump amca’yı tanırız, onunla beraber de otoriterleşmeyi gündeme getiririz, evvallah ederiz.” Ama millet size bir gün evvallah edecek.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 12’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan eklenmiştir ibaresinin ilave edilmiştir ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Uğur Poyraz	Şenol Sunat	Yüksel Selçuk Türkoğlu
Antalya	Manisa	Bursa
Ayyüce Türkeş Taş	Rıdvan Uz	Metin Ergun
Ankara	Çanakkale	Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, getirilen torba kanunda milletin değil imtiyazlı çevrelerin taleplerine öncelik verildiğini görüyoruz. Bu torba kanunda milletin dertlerine çare nerededir sayın milletvekilleri? Evet, hiç durmadan BAĞ-KUR’lu esnafımız arıyor, istedikleri nedir biliyor musunuz sayın milletvekilleri? Prim borçlarının yapılandırılmasını istiyorlar, faiz affı istiyorlar en azından, faizin yapılandırılmasını istiyorlar ama vergi affı var imtiyazlı gruplara. Biraz önce, sayın hatip, Sayın Selçuk Özdağ konuyu ele aldı uzun uzadıya, ben o konuya girmeyeceğim artık. Staj ve çıraklık mezunlarının mağduriyetleri neden yok bu kanun teklifinde? Halkın gerçek dertlerine kulaklarını tıkayan iktidar, bütçe açıklarını dolaylı vergilerle emeklinin, kestikleri cezalarla esnafın, vermedikleri desteklemelerle çiftçinin, trafik cezaları vesaire cezalarla vatandaşın sırtına yüklemekle meşguldürler. Örneğin, seçim bölgem Manisa’da, 2025 yılının tamamında 10,6 milyar para cezası kesen iktidar, 2026 yılının ilk dört ayında 9,2 milyar para cezası kesmiştir; yani yakınlaşmış dört ayda. Evet, Manisalı hemşehrilerimizin ve bütün Türkiye’deki vatandaşlarımızın boğazını sıkanlar, tasarrufu millete, israfı kendilerine layık görmektedir. İşte, bu yüzden, getirilen bu teklif, dürüst mükellefi, hakkıyla üretene, alın teriyle geçineni cezalandırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 12’nci madde ise bu iktidarın kimden yana olduğunun en açık göstergesidir. Bu düzenlemeyle, İstanbul Finans Merkezi bünyesindeki personel gelir vergisi istisnasının kapsamı genişletilmekte, âdeta mekân bazlı bir vergi cenneti yaratılmaktadır.

Fabrikadaki işçi, tarladaki çiftçi, bürodaki memur ağır vergi yüküyle ezilirken sırf çalışma merkezi İstanbul Finans Merkezi olan bir zümreyi vergiden muaf tutamazsınız. Soruyorum size: Bu mudur sizin adalet anlayışınız? Finans merkezi olmak, gökdelen dikmekle, vergi muafiyeti dağıtmakla olmaz. Gerçek bir finans merkezi hukuk güvenliğiyle, öngörülebilir ekonomiyle, adalet ve şeffaflıkla olur. İYİ Parti olarak, vergi adaletini yok sayan, bütçenin tüm yükünü dar gelirliye yıkan bu düzenlemeye “hayır” diyoruz. Bizler, sıcak paranın ve imtiyazlı lobilerin değil dürüst mükellefin korunduğu, üretinin desteklendiği, adaletin hâkim olduğu bir Türkiye istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü’nde Manisa’mızı bir fırtına vurmuş, aşırı yağış ve dolu hayatı felç etmiştir. Gördes ve Demirci’de kiraz ve erik, Selendi’de badem, Alaşehir ve Sarıgöl’de üzüm, Salihli’de ise üzüm, kayısı ve kiraz perişan olmuştur. Emeğin böylesine parçalandığı bir dönemde devlet sessiz kalmamalıdır. Manisa, TARSİM’in yükünü taşıyan bir şehirdir. Zira son yedi yılda 510 bin poliçe yaptırmış, son altı yılda Türkiye’de en çok prim üreten şehir olmuştur. Bugün Manisalı üretici hem yüksek girdi maliyetleriyle hem de doğal afetlerle mücadele etmektedir. Bu afet yalnızca çiftçiyi değil esnafı, nakliyeciyi, tarım işçisini, bölge ekonomisini de vurmuştur. Şimdi söyleyin: Manisa için ne yapacaksınız? Üreticileri duymazdan mı geleceksiniz? Esnafı, işçiyi, bölgeyi mağdur mu edeceksiniz? “Kader” deyip sorumluluktan mı kaçacaksınız?

Değerli milletvekilleri, Bakanlık, çiftçinin belini büken bu ağır faturayı görmezden gelmemelidir. Kepçeyle sigorta bedeli toplayan TARSİM, Manisa’ya sırtını dönmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - İlçe tarım ve TARSİM yetkilileri ivedi şekilde hasar tespit çalışmalarını tamamlamalıdır. Sigortalı çiftçimizin zararları hasat dönemi beklenmeden peşin olarak ödenmelidir. Hasarı sigorta kapsamında karşılanamayan çiftçilerimiz için doğrudan gelir desteği ve hibe paketleri açıklanmalıdır. Afetten etkilenen tüm üreticilerin ve esnafların Ziraat Bankası, Esnaf Kefalet ve Tarım Kredi Kooperatifleri borçları faizsiz olarak en az bir yıl ertelenmelidir.

Türkiye’yi doyuran Manisa yalnız bırakılmamalıdır diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.45

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 00.05****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 96'ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

13'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan bu önergeleri birlikte işleme alacağız.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

Ayten Kordu

Van

Hakkâri

Tunceli

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

Sümeyye Boz

Mardin

Van

Muş

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Uğur Poyraz

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Ayyüce Türkeş Taş

Antalya

Bursa

Adana

Hakan Şeref Olgun

Rıdvan Uz

Metin Ergun

Afyonkarahisar

Çanakkale

Muğla

Hasan Toktaş

Bursa

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Muş Milletvekili Sayın Sümeyye Boz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maliye Bakanlığı son zamanlarda gerçekten de çok çalışıyor; IBAN inceliyor, hesapları didik didik ediyor. Herkesin kazancı mercek altında. Tabii ki birçok yer var ancak bazıları bunun dışında tutuluyor. İşte onlardan biri de İstanbul Finans Merkezi'ndeki şirketler. Onlara gelince bu titizlik bir anda ortadan kalkıyor çünkü bu maddeyle açıkça şunu söylüyorsunuz: "Siz vergi ödemeyeceksiniz çünkü sizin yerinize ödeyecek milyonlar var." Bugün sahada bazı günler siftah bile yapamayan esnafın pos cihazı tek tek inceleniyor, IBAN üzerinden gelen 3-5 bin liranın hesabı soruluyor, insanların

kazandığı üç kuruş bile mercek altında ama milyarlık işlemler söz konusu olduğunda aynı mekanizma ortadan kalkıveriyor. Açlık sınırının altında yaşamaya çalışan emekli ödeyecek, yoksulluk sınırının çok gerisinde bırakılmış asgari ücretli ödeyecek, maaşı enflasyon karşısında eriyen kamu emekçisi ödeyecek, borçla dönen küçük esnaf ödeyecek, hayatta kalmak için tüketmek zorunda olan, gün geçtikçe daha fazla sefalet yaşayan herkes ödeyecek ama sıra büyük finans kuruluşlarına gelince iktidar görmez, dokunmaz, talep etmez, bir iyilik timsali oluverir.

Uluslararası şirketler önünü görsün diye 2047'ye kadar vergi indirimi yapıyor. İstanbul Finans Merkezi'ndeki sermaye için çeyrek asırlık güvence kalesi kuruluyor. Gelecek yirmi yılın vergi politikasını bugünden kilitliyorsunuz, henüz oluşmamış bütçelerin gelirini siliyorsunuz. Peki, aynı AKP işçiye kaç ay sonrasını gösteriyor ona bakalım, hemen size aktaralım: Asgari ücretli ayın ortasını göremiyor, emekli pazarda akşamı göremiyor, genç mezun ülkesinde geleceğini göremiyor, kiracı gelecek ay kapisına dayanacak zammı göremiyor. Çiftçi mazotu, gübreyi, suyu, bunları hesaplayamıyor; esnaf kepengi yarın açıp açmayacağını bilemiyor. Yani halk için günlük kriz ancak sermaye için yirmi yıllık garanti.

Bakın, bu sistem şunu çok iyi biliyor: Çalışan, emekli, asgari ücretli vergiyi kaçırılmaz, vergi daha maaşına yatmadan kesiliyor çünkü, sonra "Kaynak yok." deniyor. Emekliye yok, işçiye yok, deprem bölgesine yok ama tam da aynı anda milyarlarca lira garantili projelere aktarılmaya devam eder. Yani para var ama herkes için değil. Devletin kasasından yıllarca köprüye, yola, havalimanına geçen de geçmesen de milyarlar ödeniyor. Büyük sermayeye gelince de "Bu geliri almamayı tercih ediyorum." diyen akıl emekliye, işçiye gelince de "Bütçe dar." diyerek boğazını sıkı sıkı da olsa o halktan almaya devam ediyor. O zaman işte mesele kaynak değil kaynaktan kimin yararlanacağıdır. İstanbul Finans Merkezi için yıllardır "Küresel merkez olacağız." deniyor ama bu yapı beklenen ilgiyi görmedi çünkü finans merkezi vergi indirimiyle kurulmaz; hukuk gerekir, demokrasi gerekir, insan haklarının güvence altına alınması gerekir, öngörülebilirlik gerekir. Tabii ki bunların hiçbiri yok. "Yatırımcı" dediğiniz şey sadece vergiye bakar mı Allah aşkına? Kuralların kime göre işleyip işlemediğine bakar, kuralların bir gecede değişip değişmeyeceğine bakar, hukukun herkese eşit şekilde uygulanıp uygulanmadığına bakar. Peki, biz soralım: Bu ülke neden yıllarca gri listede kaldı? Neden finansal şeffaflık konusunda uluslararası denetim altına alındı? Konu sadece teknik miydi yoksa denetimsizlik mi, keyfilik mi? Siz bunları sağlayamadığınız için yatırım gelmiyor. Şimdi eksik olanı düzeltmek yerine vergiyi sıfırlıyorsunuz. Bu, düpedüz çaresizliğin kurumsallaşmasıdır. Daha da tehlikelisi şu: Şeffaflık sorunu çözülmeden, denetim güçlendirilmeden kaynağı yeterince sorgulanmayan sermayeye alan açıyorsunuz, üzerine bir de vergi muafiyeti veriyorsunuz, sonra buna "yatırım" diyorsunuz. Tercihinizi şeffaf ve denetlenebilir bir finans düzeni kurmaktan yana kullanmıyorsunuz ve bunu açık açık yapıyorsunuz çünkü siz seversiniz kaynağı sorgulanmayan sermayeye alan açmayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Bu yaklaşım yatırım çekmez, bu yaklaşım kayıt dışı ekonomiyi büyütür, kara para riskini artırır ama eğer siz "Biz onu da tıpkı bu kanun teklifinde olduğu gibi başka kanun teklifleriyle aklamamızın yolunu buluruz, aklamaya çalışırız." dersiniz o ayrı mesele. "Ülkenin itibarı" diyorsunuz ama o itibarı en çok zedeleyen de bu uygulamalarla yine sizsiniz. Bu yaman çelişkinizi daha nasıl ifade edebiliriz bilemiyorum, bu düzenin kazanımı bellidir; iktidar, sermaye ve onun şürekası, kaybeden ise her gün bedelini ödeyen milyonlar. Bu düzen böyle gitmez, bu düzen ancak barışın ve demokratik toplumun anlayışını güçlendirmekle aşılır. Bu yüzden de bu ülkenin ihtiyacı bir varlık barışı değil toplumsal barıştır diyorum, Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Hasan Toktaş.

Buyurun Sayın Toktaş. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HASAN TOKTAŞ (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 270 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; iktidarın son yıllarda bir gelenek hâline getirdiği, yasama ciddiyetinden uzak ve toplumun geniş kesimlerinin dertlerine derman olmaktan ziyade, belirli sermaye gruplarının taleplerine odaklanan torba kanun mantığının tipik bir örneğidir. Teklifin geneline baktığımızda, vergi sistemindeki adaletsizliğin derinleştirildiği, mülkiyet ve eşitlik ilkelerinin zedelendiği ve Türkiye'nin ekonomik kaynaklarının verimsiz alanlara kanalize edildiği bir tabloyla karşı karşıyayız. Plan ve Bütçe Komisyonunda yürütülen tartışmalar bu metnin teknik bir ihtiyaçtan ziyade siyasi bir tercih ve ekonomik bir sıkışmışlığın dışı vurumu olduğunu açıkça ortaya koymuştur. İktidarın ekonomi politikalarındaki başarısızlığı Türkiye'yi rasyonel bir vergi sisteminden uzaklaştırarak sürekli istisnaların ve muafiyetlerin havada uçtuğu bir yapıya sürüklemiştir. Bir taraftan bütçe açıklarını kapatmak adına dolaylı vergiler artırılırken diğer taraftan bu teklifle yurt dışından gelenlere ve belirli lokasyonlarda faaliyet gösterenlere devasa vergi avantajları sağlanmaktadır. Bu durum, Türkiye'nin vergi sistemini dürist olanın cezalandırıldığı, imtiyazlı olanın ise korunduğu bir mekanizmaya dönüştürülmektedir. Komisyon görüşmelerinde de vurguladığımız üzere, bir ülkenin vergi sistemi aslında o ülkenin adalet terazidir ancak bu teklifle o terazinin kefeleri sermaye lehine, çalışan ve üreten aleyhine ağır bir şekilde bozulmaktadır. Teklifin en dikkat çekici ve sorunlu alanlarından biri Türkiye'yi bir vergi cenneti veya kaynağı belirsiz varlıkların aklanma merkezi hâline getiriyor olmasıdır. Özellikle yurt dışı kazançlara yönelik yirmi yıl sürecek olan gelir vergisi istisnası ve periyodik hâle getirilen varlık barışları Türkiye'nin uluslararası finans sistemindeki itibarını zedelemektedir. Bu tür düzenlemelerin hiçbir üretim ve yatırım şartı aranmaksızın sadece ülkede bulunma kriterine bağlanması, iktidarın "Parayı getir de nasıl getirirsen getir." şeklindeki günübirlik anlayışının bir sonucudur.

Muhterem milletvekilleri, yirmi beş yılın sonunda aslında geldiğimiz nokta şu: Bu bilmem kaçınıcı varlık barışıdır. Varlık barışı yoluyla ülkenin düzeleceğini düşünüyorsanız hukuku bir kenara iterek burada yanılıyor olduğunuzu aslında görmüş olmanız lazım. Mesela, Epstein yaşıyor olsaydı o sapık adam, sapık yollarla elde etmiş olduğu gelirleri Türkiye'ye getirmiş olsa sizin çıkardığınız kanun buna uygundur, Epstein'in parasına kaldınız. Ya da dünyanın en büyük narkoterör örgütlerinden biri olan PKK'nın, narkoterör yoluyla elde etmiş olduğu gelirleri bu çıkardığınız yasaya göre Türkiye'ye getirip getiremeyeceğini bu millete açıklıkla ifade etmek lazım. Bu böyleyse PKK'nın narkoterör parasına bu ülkeyi maalesef muhtaç etmiş durumdasınız.

Muhterem milletvekilleri, burada ihracatçının, üreticinin, yerli üreticinin desteklenmesi... Evet, belli konularda desteklenme vardır fakat ihracatçı çok büyük sorunlar yaşamaktadır, bunu mutlaka görmek lazım. Baskılanmış döviz kuru Türkiye'nin zaten... Bursa'dan örnek vereyim size: Otomotivde ihracatımız yüzde 3 gerilemiştir ve bu ihracat rakamlarıyla geçen yıl ihraç edilen 1 dolarlık ürünlerdeki kâr marjı bu yıl yarının da altına düşmüştür. Dolayısıyla ihracatçının, çeşitli ülkelerde olduğu gibi -Çin'den örnek vermek istiyorum- Çin'de yurt dışından getirilen 1 doları normalde 6,5 yuana vatandaş bozdururken ihracatçının getirdiği 1 doları 7,5 dolara devlet almaktadır yani yaklaşık yüzde 15. Yani kafa kafaya üretim yaparak yurt dışına göndermiş olsa Çinli bir ihracatçı, yüzde 15 sadece kur farkından dolayı devletin vermiş olduğu destekten dolayı para kazanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TOKTAŞ (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) - Bizim ihracatçımızı, başta Bursa'da can çekişen tekstil sektörünü, can çekişen makine sektörünü, can çekişen otomotiv sektörünü mutlaka ve mutlaka dikkate almak zorundayız.

Bu yapılandırmayla ilgili de birkaç kelam etmek istiyorum: Otuz altı ayı yetmiş iki aya çıkarıyorsunuz ama burada da istediğinize yani kaç ay uygulayacağımızı idarenin yetkisine bırakıyorsunuz. Bu, yanlıştır; bu, ilgilinin talebiyle gerçekleştirilmesi gereken bir durumdur. Uygulanan faiz oranları da oldukça yüksektir.

Az önce Selçuk Özdağ Milletvekilimiz, Grup Başkan Vekili ifade ettiler; bu uygulanan faiz ancak ve ancak tefecinin vatandaşın uygulayabileceği bir faizdir diyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 13- 7412 sayılı Kanun'un geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "2031" ifadesi "2047" şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan "beş" ifadesi "yirmi" şeklinde değiştirilmiştir."

Gökhan Günaydın

Hikmet Yalım Halıcı

Ömer Fethi Gürer

İstanbul

İsparta

Niğde

Aliye Timisi Ersever

Yüksel Taşkın

Türkan Elçi

Ankara

İzmir

İstanbul

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama bir soruyla başlamak istiyorum: Bu kanunu kimler için hazırladınız? Zira bugün karşımızda esnafın hâlini görmezden gelen, vatandaşın derdine kulak tıkayan ama sermayeye sürekli yeni ayrıcalıklar sunan bir anlayışı görüyoruz. Vatandaş pazarda etiketlere bakmaya korkuyor, küçük esnaf ayakta kalma mücadelesinde, gençlerin bu ülkede geleceğe dair umudu ne yazık ki kalmadı; emekli, maaşıyla bir haftayı bile çıkaramıyor ama iktidarın önceliği ise yine aynı, büyük sermayeye yeni imtiyazlar vermek.

Değerli milletvekilleri, teklifle amme borçlarının taksit süresi otuz altı aydan yetmiş iki aya çıkarılıyor. İlk bakışta kulağa hoş geliyor olabilir ama gerçekte durum öyle değil çünkü gecikme zammı yüzde 44, tecil faizi ise yüzde 39. Bir taraftan enflasyonu yüzde 32 olarak açıklayacaksınız, diğer taraftan esnafa yüksek faiz uygulayacaksınız. 2026'nın sadece ilk üç ayında 10 binden fazla şirket, 34 bin esnaf kepenk kapatmış, 75 bin çek karşılıksız çıkmış; millet borç altında ezilirken "Borcunu yetmiş iki ayda yüksek faizle öde." demek onu ayağa kaldırmak değildir, daha da fazla çıkmaza sürüklemektir. Peki, vergide adalet nerede? Defalarca söyledik, Türkiye'de tüketicinin sırtındaki vergi yükü yüzde 60'a dayanmış durumda, sermayenin ödediği vergi ise devede kulak kalır.

Değerli milletvekilleri, 2013-2025 yılları arasında belirli firmaların 18,6 milyar liralık vergi borcu ve cezası bir kalemde silindi. Bazı firmalara tam 130 kez vergi ve harç muafiyeti tanındı. Şimdi bu kanunla ne yapıyorsunuz? Yine aynı şeyi; ihracatçıya, teknogirişimciye, uluslararası şirketlere ve hatta dışarıdan gelip yerleşene vergi istisnası getiriyorsunuz. Peki tarlasını ekemeyen çiftçiye, sıfırla yapamayan esnafa, asgari ücretliye ne getiriyorsunuz? Koca bir hiç.

Değerli milletvekilleri, teklifte öyle bir düzenleme var ki yurt dışından gelip Türkiye'ye yerleşenlere tam yirmi yıl gelir vergisi muafiyeti getiriliyor. Yetmiyor, mirasçılara da yüzde 1'lik vergi avantajı sağlanıyor. Peki yıllardır çalışan, üreten, vergisini düzenli ödeyen vatandaş ne olacak? Bu düzenleme sermaye çekme bahanesiyle vergi sistemini imtiyazlı bir grup lehine delik deşik etmektedir, Anayasa'yı çiğnemektedir.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede 9'uncu kez varlık barışı çıkarılıyor. Neden? Çünkü artık kaynak üretmiyorsunuz çünkü ekonomiyi yönetemiyorsunuz, "Para nereden gelirse gelsin, yeter ki gelsin." mantığıyla hareket ediyorsunuz. Kaynağı sorulmayan, vergi incelemesi yapılmayan bu paralarla Türkiye baronların, kara para aklayanların güvenli limanı hâline getirilecek. Temiz sermaye hukukun, adaletin ve güvenin olmadığı yere gelmez, bu yolla sadece kirli parayı davet edersiniz. Bu, sıcak para uğruna Türkiye'nin geleceğini ve uluslararası itibarını riske atmaktır.

Sonuç olarak bu kanun teklifi vergide adaleti sağlamıyor, dar gelirliyi korumuyor, ekonomiyi düzeltmiyor. Gelin, bu yanıştan dönelim; dolaylı vergileri düşürelim, esnafın faiz yükünü azaltalım, vergi dilimlerini enflasyon oranında güncelleyelim. Halkın üzerindeki vergi yükünü hafifletmeden sadece sermaye gruplarına hizmet eden bu teklifi kabul edemeyiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "2047" ibaresinin "2037" şeklinde ve "yirmi" ibaresinin "on" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Mehmet Emin Ekmen

Selçuk Özdağ

İstanbul

Mersin

Muğla

Şerafettin Kılıç

Necmettin Çalışkan

Sadullah Kısacık

Antalya

Hatay

Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifi ilk geldiği zaman tüm esnaf ve işverenlerimiz vergi ve SGK borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili içerisinde maddeler olduğu düşüncesiyle büyük bir sevince kapıldılar. Baktılar ki içerisinde borç yapılandırması yok, sonrasında umudu Plan ve Bütçe Komisyonuna bağladılar. Bir gün boyunca geceye kadar Plan ve Bütçe Komisyonunu takip ettiler, baktılar orada da herhangi

bir yapılandırma çıkmadı ve bugün, şu saate kadar, şu anda esnaf ve işverenlerimiz Genel Kurulu takip ediyor. “Acaba bayram öncesi iktidardan bize bir yapılandırma müjdesi gelir mi? Borçların dondurulması müjdesi gelir mi?” diye inanın bu saate kadar bekliyorlar.

Şimdi, kanun teklifi ilk geldiği günden beri beni her gün arayan bir esnaf arkadaşımız vardı, “Başkanım ne oldu?” diyordu. “Ya, Plan ve Bütçedeyiz.” diyordum. Plan ve Bütçeden sonra soruyor, “Ne oldu Başkanım?” diyor, “Vallahi olmadı.” diyordum. Genel Kurulda da soruyordu, 19 Mayıs’tan önce “Başkanım ne oldu? Elim yüreğimde, benim vergi ve SGK borcum var, bloke gelir diye korkuyorum.” filan diye her gün arıyordu beni. Bakın, bugün 20 Mayıs Çarşamba, sabah dokuz dokuz geçte bana bir ekran görüntüsü gönderdi, burada diyor ki: “Küçükyalı Vergi Dairesinin -bilmem ne sayılı dosyası- bankamıza ulaşan şu kadar tutarlı e-haciz bildirimi nedeniyle hesaplarınıza ve ek hesap limitinize kısıt konulmuştur.” Bugün bana bunu gönderdi, çok üzüldüm, dokuz dokuz geçte hesabına bloke geldi. Her gün soruyordu “Acaba yapılandırma çıkacak mı, blokelere durdurulacak mı?” diye. Bugün dokuz dokuz geçte o arkadaşımızın da hesabına bloke konmuş.

Şimdi, bakıyoruz, yine, esnaflarımız sesini duyuramıyor, esnaf odaları, Odalar ve Borsalar Birliği de esnafın sesini duyuramıyor. Ben bugün buradan, bu kürsüden, milletin kürsüsünden esnafımızın bana gönderdiği bir mesajı okumak istiyorum: “Merhaba Vekilim, Rusya-Ukrayna savaşı yüzünden işimiz sekteye uğradı. Bu süreçte borcumuz katlandı, nakdimiz bitti, dönemedik. Bu sırada vergi borcumuz da birikti. Bir gün içinde müşterimle şantiyeye giderken arabamı çevirmede bağladılar, hesaplarıma bloke koydular. Bağladıkları aracı teminat olarak kabul etmediler banka kredisi var diye. 1,3 milyon borç, oldu 3,2 milyon. Yapılandıramıyoruz da tıkanık kaldık öyle, yapılandırılırsa nefes alacağız. Sizden ricamız, önceki yapılandırmalarda olduğu gibi, bir taksit mantığıyla bize rahat bir nefes aldırılması, araçlarımızdaki yakalamalar ve hesaplarımızdaki blokelere kaldırılırsa iş yapabileceğiz. İş yapmadan nasıl borç ödeyeceğiz? Ne olur bize bir çıkış yolu gösterin Vekilim.” Bakın, değerli arkadaşlar, bunu, esnafımızın sesini buradan, milletin kürsüsünden duyuruyorum. Başka bir mesaj daha okuyacağım: “Merhaba Sayın Milletvekilim, sahada olan gerçekleri görmemiz için atıyorum bu mesajı. Bakın, esnafa, KOBİ’ye gönderilen icraların çok yüksek faizle işlemiş alacaklarından katlanan borçlarının tahsili için yapılan diğer yöntemlerden esnaf arkadaşlara da sebep olduğu hezimetin boyutları çok büyük. Aracınıza haciz gönderiyor, çevirmede nerede ve üzerinde ne ya da kim olduğu fark etmeksizin gece gündüz demeden arabayı bağlıyor, yedimeye çekiyor; hesaplarınıza, post gelirlerinize bloke koyuyor, kredi mevduat hesabı, kredi ve kredi kartı limitleriniz askıya alınıyor. Hadi geçtik bunları, bir de iş yaptığımız müşterilere haciz yazısı gönderiliyor ve diyor ki: ‘Bu firmaya olan borcunuzu vergi dairesine ödeyin.’ Bunu duyan müşteriye rezil olduğumuz yetmiyor, bir de müşteri iş yapmayı bırakıyor yani el insaf! Bir insan bu kadar baskıya rağmen borcunu ödeyemiyorsa bunun gerçek sebeplerine eğilmek gerekmez mi? Devletimiz bunu bize neden yapıyor, anlamıyoruz, anlayamıyoruz.”

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Keyfinden yapıyor.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Ya, gerçekten, değerli arkadaşlar, bakın, esnafa mücadele ettiğiniz kadar uyuşturucu satıcılarıyla mücadele etseydiniz bu ülkede uyuşturucu satıcısı kalmazdı. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar) Esnafa çöktüğünüz kadar kumarçılara çökseydiniz bu ülkede kumarın kökü kazınırdı, kökü kazınırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Esnafın üstüne gittiğiniz kadar çetelerin üstüne gitseydiniz memlekette çete kalmazdı, çete. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Şu uygulamaları çetelere yapsaydınız, çetelere çökseydiniz vallahi memlekette çete kalmazdı. Bu ülkede risk alıp üretim yapan, istihdam sağlayan esnafı derdiniz ne, alıp veremediğiniz ne bu esnafı hâlâ anlamış değiliz ama bugünleri esnaf unutmayacak; vallahi de unutmayacak, billahi de unutmayacak, biz de unutmayacağız...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Unutturmayacağız.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - ...diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan "yayımlı tarihi" ibarelerinin "yayımlandığı tarihte" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Mahmut Dindar

Onur Düşünmez

İğdir

Van

Hakkâri

Ayten Kordu

Beritan Güneş Altın

Gülderen Varlı

Tunceli

Mardin

Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İğdir Milletvekili Sayın Yılmaz Hun.

Buyurun Sayın Hun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ HUN (İğdir) - Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de gençlik meselesi, gençlik sorunları artık tek tek sorun başlıklarıyla açıklanacak bir alan olmaktan çıkmıştır. Gençlerin yaşadığı sorunlar, derinleşen ekonomik kriz, demokratik gerileme ve toplumsal eşitsizliklerle birlikte çok boyutlu bir yapısal krize dönüşmüştür. Türkiye'de milyonlarca genç, geleceğe umutla bakmak yerine işsizlik, güvencesizlik, borçluluk, barınma sorununu, ifade özgürlüğünün daraltılması ve toplumsal dışlanmayla karşı karşıya bırakılmaktadır. Genç işsizliği bu krizin en görünür boyutlarından biridir. TÜİK'in son verilerine göre 15-24 yaş grubundaki genç işsizlik oranı yüzde 15'in üzerindedir. Genç kadınlarda bu oran yüzde 20'nin üstüne çıkmaktadır ancak asıl sorun yalnızca işsiz kalan gençlerin sayısı değildir. İş bulan gençlerin çok büyük bir bölümü düşük ücretlerle, güvencesiz ve geleceksiz koşullarda çalışmaktadır. Kısa süreli sözleşmeler, esnek çalışma, sigortasız istihdam ve uzun çalışma saatleri gençliğin temel gerçeği hâline gelmiştir. Üniversite diploması artık bir gelecek güvencesi olmaktan çıkmıştır. Yıllarca emek verilerek alınan diplomalar çoğu zaman işsizliğin başlangıç belgesine dönüşmektedir. Kendi alanında iş bulamayan gençler farklı sektörlerde düşük ücretlerle çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu nedenle çok sayıda genç "Okusam da bir şey değişmiyor." düşüncesine sürüklenmektedir. Bu durum bireysel bir umutsuzluk değil eğitim ile istihdam arasındaki bağın kopmasının sonucudur. Türkiye'de milyonlarca genç ne eğitimde ne de istihdamdadır. 15-34 yaş grubunda yaklaşık 6 milyon 762 bin

genç yani yüzde 27,7'lik bir kesim eğitim sisteminin ve üretim süreçlerinin dışında kalmıştır. Bu, her 4 gencin 1'inden fazlasının toplumsal yaşamın dışına itildiği anlamına gelmektedir. Gençlerin yaşadığı en ağır sorunlardan biri de barınma krizidir. Kamu yurtlarının yetersizliği, özel yurt ücretlerinin ve kira bedellerinin astronomik seviyelere çıkması nedeniyle binlerce öğrenci eğitimini sürdürmekte zorlanmaktadır. Barınma hakkı fiilen piyasanın insafına bırakılmaktadır. Ailesinin maddi desteği olmayan gençler ya eğitimini yarıda bırakmakta ya da ağır borç yükü altında yaşamaktadır. Borçluluk gençliğin bir başka temel problemidir. Kredi ve Yurtlar Kurumu borçları, kredi kartı borçları ve eğitim masrafları daha iş yaşamına başlamadan gençleri ekonomik baskı altına sokmaktadır. Mezun olan birçok genç işsiz olduğu hâlde borçlarını ödemek zorunda bırakılmaktadır. Gençler yalnızca ekonomik sorunlarla değil ciddi ruhsal ve sosyal sorunlarla da karşı karşıyadır. Gelecek kaygısı, belirsizlik ve toplumsal baskılar nedeniyle gençler arasında umutsuzluk ve yalnızlık duygusu giderek artmaktadır. Psikolojik destek hizmetlerinin yetersizliği ise bu sorunları daha da ağırlaştırmaktadır. Genç kadınlar açısından bu tablo daha da ağırdır. İşsizlik oranlarının yüksekliği, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, bakım yükü ve ayrımcılık genç kadınların eğitime ve istihdama katılımını sınırlandırmaktadır. Ne eğitimde ne de istihdamda olma oranı genç kadınlarda erkeklerden çok daha yüksektir.

Bir diğer önemli sorun ise farklı kimliklere mensup gençlerin ekonomik sorunlarına ek olarak kültürel ve siyasal baskılarla karşı karşıya kalmasıdır. Ana dilinde eğitim hakkının tanınmaması, kültürel ifade alanının sınırlandırılması ve ayrımcı uygulamalar gençlerin aidiyet duygusunu zedelemektedir. Üniversiteler özgür düşüncenin ve bilimsel eğitimin merkezi olması gerekirken giderek baskı altına alınmaktadır. Öğrencilerin demokratik talepleri soruşturmalarla, disiplin cezalarıyla ve gözaltılarla karşılık bulmaktadır. Gençlerin düşüncelerini özgürce ifade etmesi çoğu zaman cezalandırılmaktadır. Demokratik katılım kanallarının daraltılması gençlerin kamusal yaşama olan güvenini sarsmaktadır.

Bir diğer önemli sorun liyakat ilkesinin aşınmasıdır. İşe alımlarda torpilin, kayırmacılığın ve siyasal sadakatın belirleyici hâle gelmesi gençlerin emek vererek bir yere gelebileceğine dair inancını da yok etmektedir. Bu durum, sadece bireysel hayalleri değil toplumsal adalet duygusunu da tahrip etmektedir.

Bir diğer önemli sorun ise gençlerin giderek artan biçimde ülkeyi terk etme düşüncesine yönelmeleridir. Eğitimli gençler liyakatin zayıfladığı, emeğin değersizleştirildiği ve gelecek güvencesinin ortadan kalktığı bir ortamda yaşamlarını başka ülkelerde kurmayı çözüm olarak görmektedir. Bu durum, gençlerin bu ülkede adaletli, özgür bir gelecek kurabileceğine dair inancının zayıfladığının açık göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, gençler sadaka değil hak talep etmektedir. Güvenceli iş, parasız ve nitelikli eğitim, ulaşılabilir barınma, ifade özgürlüğü, ana dilinde eğitim, liyakate dayalı istihdam ve demokratik bir ülke talep etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun devam edin.

YILMAZ HUN (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu Meclisin görevi gençlerin umutlarını tüketen politikaları sürdürmek değildir. Meclisin görevi gençlerin özgürce düşünebileceği, eşit yurttaşlık temelinde yaşayabildiği ve geleceğe güvenle bakabildiği bir toplumsal düzeni kurmaktır.

Türkiye'nin en büyük gücü olan gençleri umutsuzluğa mahkûm etmeye kimsenin hakkı yoktur. Gençlerin yaşadığı bu yapısal sorunlara derhâl kalıcı ve adil çözümler üretilmelidir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır. Önergeleri birlikte işleme alacağım, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 15- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.”

Bülent Kaya
İstanbul

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Selçuk Özdağ
Muğla

Şerafettin Kılıç
Antalya

Necmettin Çalışkan
Hatay

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın
İstanbul

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Aliye Timisi Ersever
Ankara

Türkan Elçi
İstanbul

Yüksel Taşkın
İzmir

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Kadim Durmaz
Tokat

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mahmut Dindar
Van

Onur Düşünmez
Hakkâri

Ayten Kordu
Tunceli

Beritan Güneş Altın
Mardin

Gülderen Varlı
Van

Serhat Eren
Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun Sayın Ekmen. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın ekonomi yönetiminin içine düştüğü çaresizliğin en somut vesikalarından biri olan yeni bir varlık barışı düzenlemesi görüşmelerini tamamlamak üzereyiz. Oysa iki yıldır burada, başta YENİ YOL Grubu olmak üzere, bütün muhalefet partileri çiftçinin, esnafın, sanayicinin, ihracatçının içine düştüğü durumu rakamlarla, anekdotlarla, gelen mektuplarla günlerce ve saatlerce size anlatmışken siz ekonomiyi borsa, kur ve faiz üçgeninden ibaret kabul eden bir rantie dostu anlayışla bu yasa teklifini buraya getirmeyi ve kanunlaştırmayı teklif ettiniz. Şimdi buna niçin “hayır” diyeceğimizi bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kaçınıcı varlık barışı? 7, 8 hatta uzatmalarla 9’uncu. Her seferinde son kez getirilen bu varlık barışlarıyla kara paranın, kaynağı belirsiz servetin ülkeye girişini âdeta yol yaptınız. Bu yasa teklifi bu ülkenin namusuyla çalışan, vergisini kuruşu kuruşuna ödeyen dürüst mükellefine verilmiş en büyük cezadır, onu âdeta arkadan hançerlemektedir. Dışarıdan kaynağı meçhul, nereden geldiği belli olmayan paraya kırmızı halı sererken bu ülkenin gerçek sahiplerini, ekonominin kılcal damarlarını bırakın, tıkanan ana damarlarını dahi görmezden gelmekte ısrar ediyorsunuz. Bu yasa teklifinde parasına para katıp vergi cennetlerinde yüzdürenler var. Bu yasa teklifinde parasının kaynağını açıklamak zorunda olmayan belki de Epstein müdavimleri var. Peki, bu yasa teklifinde kim yok? Esnaf yok. Mahallemizin bakkalı, konfeksiyoncusu, berberi fahiş kiralalarla, elektrik faturalarıyla, ödeyemediği BAĞ-KUR primleriyle boğuşurken; zincir marketlerin, dev e-ticaret platformlarının altında ezilirken ona bir can suyunu dahi çok görüyor, üç kuruş krediyi verirken yedi dereden su getiriyor, en ağır teminatları istiyorsunuz ama parasını yurt dışına kaçırana ya da yurt dışında kirli para kazanana “kirli” “temiz” demeden “Paranı getir, üzerine bir de yirmi yıl vergi almayacağım.” diyorsunuz. Allah aşkına, bu, adalet mi?

Bu tasarıda toprağa küstürdüğünüz çiftçi yok. Evet, tasarı diyorum çünkü biz burada bir teklif görüşmüyoruz. Anayasa’yı açıkça ihlal edecek bir şekilde bakanlık koridorlarında hazırlanmış ama milletvekilleri tarafından imzalanmak zorunda kalınmış, AK PARTİ Grubunun sadece borcun yapılandırılması, geriye yönelik enflasyona endeksli faiz uygulanması, ileriye yönelik de esneklik getirilmesi yönündeki isyanına dahi cevap vermeyen bir tasarıyı görüşmek durumunda kalıyoruz. Bu nedenle bu bir teklif değil, bu bir tasarıdır ve bu tasarıda çiftçi yok. Mazotun, gübrenin, tohumun fiyatı son üç yılda 10’a katlanmış iken, çiftçimiz ürettiği ürünün bedelini dahi elde edemiyorken, tarlada 5 lira olan ürün markette 50 liraya satılıyorken ve çiftçimiz değil, aracılar, rantyeciler para kazanıyorken, çiftçi bazen elde edeceği bedelden, ürünün bedelinden daha fazla işçilik bedeli ödüyorken, bir o kadarını lojistiğe ödemek zorunda kalıyorken, kuraklığa karşı, vahşi sulamayla çoraklaşan topraklarımızı don ve benzeri felaketlere karşı çiftçimizi koruyan bir yaklaşım bu pakette yok. Çiftçinin traktörüne, tarlasına haciz koyarken gösterilmeyen merhamet bugün kirli para sahipleri, rantyeciler için bir lütfâ, bir imtiyaza dönüştürülüyor.

Bu tasarıda maliyet kıskacındaki sanayici yok, sanayici yüksek enerji maliyetleri altında eziliyor, küresel rekabete uyum sağlamak için GES yatırımlarına geçiyor ama GES takas avantajları, üç kuruş dahi sanayiciye çok görülüyor ve sanayicinin aleyhine bir gecede yapılan değişikliklerle ortadan kaldırılıyorken sanayici finansmana erişemiyor, bankalar sanayiciye kapıları kapatmışken fabrikada çalıştırılacak teknik ara eleman, operatör, kaynakçı, velhasıl mesleki eğitimle ayağa kaldırılacak bir yaklaşım bu pakette yokken siz kirli para sahiplerine, rantyeciyeye, yurt dışından nereden edindiğini bilmediğimiz para sahiplerine âdeta kapıları açıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Enflasyon-kur makası arasında sıkışan ihracatçı, artan işçilik ve ham madde maliyetleri karşısında fiyatlarını güncelleyemeyen ihracatçı da burada yok. Avrupa kapımızda sınırda karbon vergisiyle beklerken ihracatçımıza EXIMBANK aracılığıyla limit artıracak, yeşil mutabakat fonları sağlayacak, kur destekleri sağlayacak bir düzenleme de burada yok ve yine kirli para sahipleri, rantyeciler ve Epstein’ciler için âdeta düzenlenmiş bir paketle buradasınız.

Bir kez daha uyarıyoruz: Sürekli çıkarılan varlık barışları Türkiye’yi gri listelerin, uluslararası finansal dışlanmışlığın eşiğine getirir ki çok yakın zamanda bunu yaşadık. Kaynağı meçhul paraya değil dürüst esnafa, üreten çiftçiye, istihdam yaratan sanayiciye güvenin ve onların ihtiyacı olan paketi buraya getirin diyoruz, bu pakete de “hayır” oyu vereceğimizi bir kere daha açıklıyoruz. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Tokat Milletvekili Sayın Kadim Durmaz.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi bugün geldiğim Tokat ili, ilçeleri, su basmış köyleri, terk edilmiş Turhal'ın mahalleleri adına sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Geçen yıl yaşadığımız zirai donda Türkiye'de zarar bazlı 2'nci büyük hasarı gören bir ilden söz ediyorum. Geçen yılki zararımız yaklaşık 6,5 milyar lira idi. Bunun bir bölümünü tabii, devlet karşıladı ama geçen yıldan, o, Kazova'da, Erbaa-Niksar Ovası'nda, Pazar'da, Gümenek Ovası'nda geçen sezonu boynu bükük kapatan çiftçilerin diyarından geliyorum.

Bir hafta öncesi başlayan yoğun yağış ilimizin 3 büyük ovası, buna bağlı 5 ovasıyla geniş bir alanı oldukça etkiledi. Biri Kelkit Nehri, Kelkit Çayı deriz biz, Gümüşhane Kelkit'ten doğar; Gümüşhane, Erzincan'ın bir miktarı, Sivas, Giresun'un iç kesimlerinin, Ordu'nun iç kesimlerinin yağışının toplandığı, Kelkit Vadisi'ne can veren akarsu ama Kılıçkaya Barajı'nda kapakların açılmasıyla su yükseldi, o can biten Niksar Ovası'ndaki köylülerin ekilmiş alanları oldukça zarar gördü. Devamında, Erbaa da Türkiye için çok kıymetli dördüncü çiçek yetiştirilen alanlar şu anda tehlikede. Kızılçubuk köyümüz boşaltılmış durumda, güvenlik önlemleri alınıyor. Kazova'ya gelince; Kazova'ya can veren Yeşilirmak Almus Barajı sularının yükselmesi ve bugün sabah itibarıyla dolu savaktan kontrolsüz akan sularla maalesef Kazova'da 10'a yakın köyün boşaltılmasını, Turhal merkezde 15 mahallenin tahliye edilmesiyle bir sonucu birlikte yaşadık ama burada kıymetli olan şuydu değerli arkadaşlar: Sayın Valimiz ve bağlı birimler, AFAD yetkilileri, Devlet Su İşleri Genel Müdürü ve taşradaki birimlerine, tüm resmi kurumlara, Özel İdaremiz, İl Genel Meclisi Başkanımız, İl Özel İdaresi Genel Sekreterimiz, özel şirketler iş makinalarıyla bu afete "Dur!" demek için üzerlerine düşen her şeyi yaptılar ama tabii, kolay değil bir kentte ırmağın kenarına karşılıklı 7,5 kilometrelik ilave bir set kurup önlem almak. Şu anda önlemler yeterli gibi görünüyor ama yarın ne getireceği konusunda son derece endişeliyiz. Turhal Belediye Başkanımız ve Meclis üyelerinin tamamı gece gündüz bitmeyen bir mesai yaparak kentin bir nebze nefes almasını birlikte sağladılar fakat Tokat'ta 70 bin dönüm ekili alanlar da ayrı bir zarar gördü. Geçen yıldan boynu bükük çiftçi oldukça zorda, devletin acilen bunu görüp önlemleri alması gerekiyor.

Tabii, bayram yaklaştı, ne yaptı esnafımız? Elindeki nakit parasıyla mal aldı, borçlandı; çek, senet verdi. Verdi, ne oldu? İş yerleri kapalı, köylü pazara inemiyor, pazarcılar yok, esnaf zor günler geçiriyor. Öyleyse yapılması gereken sayın milletvekillerimiz, el birliğiyle destek olup esnafın kredi kartı, banka borçları, Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi borçları, varsa icra borçları, bunların tamamının Tokat ili ve ilçelerinde iki ay süreyle mutlaka ertelenmesi gerekiyor ki esnaf kendine gelebilsin. Aksi hâlde, hazırladığı malını satacak iş yerinin kapısı kapalı, şehre inemeyen bir vatandaş var, böyle mağdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

KADİM DURMAZ (Devamla) - Köylü penceresine bakıyorum. Arkadaşlar, bizim can biten ovalarımızda domatesi, biberi, patlıcanı, salatalığı, birçok ürün ekilip yetiştiriyor. O fidelerin bir tanesi 35 lira ile 50 lira arasında değişiyor. Bunların hepsini aldı köylü, dikti; borçlandı ama köylünün de Tarım Krediye, Ziraat Bankasına, sair bankalara, kredi kartı ve tohumcuya, gübreciye, mazotçuya, fideciye, her birine borçları var. Buna da ortak bir anlayışla el atıp hiç değilse bunların borçlarının iki ay ötelenerek bir nefes alıp yeniden toprakla barışması gerekiyor ve bölgemizin acilen -onun derecesi

nedir tam bilemiyorum ama- böyle öncelikli bir afet bölgesi olmasa bile devletin yaraları sarmadaki şefkatli elinin Tokat'a dokunması gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Devamla) - Ben bu konuda hemşehrilerimin dileğini iletiyorum.

Yüce Meclisi de saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SERHAT EREN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyarbakır ve bölgemizde yaşayan milyonlarca yurttaş için sağlık hizmetlerine erişim her geçen gün daha da zorlaşmaktadır. Sağlık alanında yıllardır devam eden kadro eksikliği, altyapı sorunları, liyakatsiz idari uygulamalar, performans sistemi sağlık emekçilerini tükenme noktasına getirirken halk sağlığını da ciddi derecede etkilemektedir.

Mart 2026'da yayımlanan Sağlık Bakanlığı resmî münhal kadro listesine göre Diyarbakır'da 54 uzman tabip kadrosu boş durumdadır. Bunun 23'ü Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde, 10'u Selahaddin Eyyubi Devlet Hastanesinde, 7'si ise Çocuk Hastalıkları Hastanesindedir. Diyarbakır halkı adına soruyoruz: Bu boş olan 54 kadroyu ne zaman dolduracaksınız? Çünkü Diyarbakır yalnızca 2 milyona yakın nüfusu değil, Batman'dan Bingöl'e, Şırnak'tan Bitlis'e bölge illerinin birçoğu yani 8 ile 10 milyonluk nüfusa sağlık hizmeti veren bir kenttir. Yoğun bakım dolulukları artık kritik seviyelere ulaşmış durumda. Bazı servislerde geceleri yalnızca tek bir hemşire nöbet tutuyor. MR, ultrason tetkiklerinin sonuçları haftalarca bekleniyor. Geç çıkan sonuçlar tanı ve tedavi süreçlerini geciktiriyor. Hastanelerimizin kadro ihtiyaçları ve teknik altyapıları bir an önce tamamlanmalıdır. Her gün yaklaşık 2 bin çocuk ve ailesi Çocuk Hastalıkları Hastanesinin kapısından geçiyor. Bölgemizin çocukları o hastaneye sağlığına kavuşmak umuduyla gidiyorlar ama hastanede personel eksikliğinden dolayı hem uzun süre beklemek zorunda kalıyorlar hem de yeterince sağlık hizmeti alamıyorlar. Bakın, pediatri yoğun bakımda iki yıldır personel açığı kapatılamıyor. 6 Şubat depremlerinden sonra kentimizin 60 yaşında olan Selahaddin Eyyubi Devlet Hastanesi ve Çocuk Hastalıkları Hastanesinden karot örnekleri alındı ama bu karot örneklerinin sonuçları hiçbir şekilde açıklanmadı. Şimdi, neden açıklanmıyor? Bir yandan o binaların hasar görmesi hasebiyle hem orada yatan hastalar hem de orada çalışan sağlık personelleri çökme riskiyle karşı karşıyalar. Biz diyoruz ki yani sonuçlar ne ise -sağlam mı, değil mi- bu binaların karot örneklerinin sonuçları açıklansın.

Değerli milletvekilleri, birçok hastanemizde göz, KBB, psikiyatri, çocuk nefrolojisi, dermatoloji, el cerrahisi gibi bölümlerde randevu bulmak neredeyse imkânsız hâle gelmiş. Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yaklaşık altı aydır yoğun bakım alanları ve 3 ayrı anjiyo ünitesi hazır olmasına rağmen bir türlü hizmete açılmıyor. Bir tarafta yoğun bakım yatağı bekleyen kalp hastaları var ama öte yandan da kullanılmayan bir kapasite var. Diyoruz ki bu kapasite bekletilmemeli halkın hizmetine açılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bir de sağlıkta emek meselesi var. Dicle Üniversitesi Hastanesinde sağlık emekçileri mart ve nisan ayına ilişkin ek ücretlerini alamadılar. Diyarbakır'da birçok hastanede personel eksikliği olmasından kaynaklı olarak sağlık emekçileri yüz yirmi sekiz saati aşkın ek çalışma yapmak zorunda bırakılıyorlar, izinlerini kullanamıyorlar, fiziksel ve psikolojik olarak tükeniyorlar.

Değerli milletvekilleri, bir diğer önemli meselemiz, birinci basamak sağlık hizmetleri. Deprem sonrası aile sağlık merkezleri ve sağlık birimleri hâlâ yetersiz koşullarda hizmet veriyor. Birinci basamak sağlık sistemi güçlendirilmeden hastaneler üzerindeki yük azaltılamaz. Aile sağlığı merkezleri güçlendirilmeli, personel eksiklikleri giderilmeli ve sağlık yükünü dikkate alan özel bir sağlık planlaması yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, yani birçok alanda olduğu gibi Diyarbakır maalesef sağlık alanında da kaderine terk edilmiş durumda. Diyarbakır ayrıcalık istemiyor, Diyarbakır eşit sağlık hakkı istiyor. Sağlık bir lütuf değil sağlık anayasal bir haktır ve biz bu anayasal hakkın takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünün oylamasından önce, İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi gereğince Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Ertuğrul. (CHP sıralarından alkışlar)

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün yine bir torba kanunu görüşüyoruz. İçinde varlık barışı var, vergi düzenlemeleri var ama milletin gerçek derdi maalesef yok. Bu ülkenin asıl meselesi, kara paraya kolaylık sağlamak değil geçinemeyen vatandaşın feryadını duymaktır. Uzun süredir yaptığımız saha gözlemlerinde esnafı geziyoruz, emekliyi dinliyoruz, çiftçiye dinliyoruz, hayvancılıkla geçinmeye çalışan insanlarımızı dinliyoruz, öğrencileri dinliyoruz; insanların en büyük gündemi geçim derdi. Vatandaş “Kredi kartımı nasıl ödeyeceğim?” “Kıramı nasıl yetiştireceğim?” “Faturamı nasıl ödeyeceğim?” “Bayramda memleketime nasıl gideceğim?” diye düşünüyor ama siz ne yapıyorsunuz? 2008'den bu yana 8 varlık barışı uygulamışsınız, yeni paketle 9'uncu kez varlık barışını getiriyorsunuz. Söz konusu 270 sıra sayılı mini torba kanun teklifi bugün buradan geçerse yurt dışından kaynağı belli olmayan para girişine neden olacaksınız. Yıllardır “Bu ülkeye parayı getir, kaynağını sormayız.” diyorsunuz. Peki, sonuç ne oldu? Türkiye kara para tartışmalarının merkezi hâline geldi, ülkemiz kırmızı bültenle aranan suç örgütü liderlerinin cenneti oldu; bu yüzden gri listeye girdik, ülkemizde suç faaliyetlerinden elde edilen paralar aklandı. Temiz yatırımcı güven ararken siz uyuşturucu baronlarına, kayıt dışı servet sahiplerine kapıyı açıyorsunuz. Gerçi, Sayın Cumhurbaşkanı para konusundaki görüşlerini 2020'de şöyle açıklamıştı: “Paranın dini yoktur, rengi yoktur, para paradır ve teşekkürü layıktır.” O yüzden, bu varlık barışınız da bizi maalesef şaşırtmıyor. Hadi, diyelim ki öyle olmasın, gerçekten temiz yatırımcı gelecek olsun. Bu ülkede mahkûmiyet kararı bile olmadan kişilerin malları satılıyorken -Merdan Yanardağ ve Tele1 örneğinde olduğu gibi- yani bu ülkede mülkiyet güvenliği yokken bu ülkeye kim varlığını getirecek?

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye'de maaşlı çalışanlar daha maaşını almadan vergisini ödüyor, Anadolu'daki esnaf BAĞ-KUR primini ödeyemiyor, her işlemde denetim baskısıyla karşılaşılıyor, maliye esnafın ensesinde âdeta boza şişiriyor, esnafımız vergi borcu altında eziliyor, faiz yükü sürekli büyüyor. Esnafın odalardan krediye ulaşamıyor, zira borcunu ödeyebilmek için para isteyen esnaftan “Borcu yoktur.” yazısı isteniyor. İnsanlar yapılandırma bekliyor ama siz sadece borcun vadesini enflasyon seviyesinin de üzerinde bir faiz oranıyla uzatıyorsunuz ancak esnafın ihtiyacı yeni taksit değil nefes almaktır; anaparayı tutup faiz yükünden bu insanları kurtarmak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, vatandaş ekmekten elektriğe kadar her harcamada dolaylı vergi ödüyor. Dolaylı vergi oranı yüzde 65, servetten alınan verginin oranı ise sadece yüzde 1. Milyonlarca insan vergi yükü altında eziliyor ama kaynağı tartışmalı olabilecek büyük finansal varlıklara geldiğinde devletimiz “Parayı getir, düşük vergiyi öde, inceleme yok.” diyor. Bu yaklaşım vergi adaletini çökertir. Siz sıradan vatandaş en küçük işlemde denetlenirken büyük servet hareketlerini inceleme dışında bırakırsanız toplumda şu algı oluşacaktır: Dürüst mükellef cezalandırılıyor, kayıt dışı servet ödüllendiriliyor.

Şimdi soruyorum: 2006 yılında çıkarılan bir kanunla vergi cennetlerine yönelik yüzde 30 stopaj hükmü getirildi ama aradan yirmi yıl geçtiği hâlde bu vergi cenneti ülkeler hâlâ açıklanmadı. Neden açıklanmadı? Yoksa kayıt dışı elde ettikleri kazancı yurt dışına kaçırıp vergisini ödemeyen sermayedarlar ülkeye parasını tekrar geri getirip yüzde sıfır ıla yüzde 5 oranında düşük vergi mi ödeyecekler?

Sayın milletvekilleri, önümüzdeki hafta Kurban Bayramı; AK PARTİ iktidara geldiğinde en düşük emekli ikramiyesiyle 1,5 küçükbaş kurbanlık alınabilirken bugün yarım kurbanlık bile zor alınıyor. Bugün asgari ücretli, bırakın kurban kesmeyi, memleketine gidebilmenin hesabını yapıyor; otobüs biletleri servet olmuş, uçak biletleri lüks olmuş. Hep varlıklılarla barışıyorsunuz, bir kere de emeklilerle barışın, asgari ücretlilerle barışın, bir kere de işsiz gençlerle barışın, küçük esnaflarla barış.

Bakın, Artvin’de vatandaşa sosyal medyasında sofrasını paylaş diye 3 milyon lira ceza kesiyorsunuz, şimdi de bu barışla bunun katbekat fazlasını kaçıranlara kapıları açıyorsunuz; yapmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) - Kurban Bayramı geldi, gelin vatandaşı kurban etmeyin diyoruz. Bu hâliyle bu kanun teklifine “ret” oyu vereceğimizi söylüyoruz.

Tüm milletimizin bayramını şimdiden kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 21/5/2026 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

No: 86

20/5/2026

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 20/5/2026 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda Genel Kurulun 21/5/2026 Perşembe günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Özlem Zengin	Ali Mahir Başarır	Gülistan Kılıç Koçyiğit
Adalet ve Kalkınma Partisi	Cumhuriyet Halk Partisi	Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili
Erkan Akçay	Uğur Poyraz	Selçuk Özdağ
Milliyetçi Hareket Partisi	İYİ Parti	YENİ YOL Partisi
Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili	Grubu Başkan Vekili
BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

**VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 270) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - 270 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı: 295

Kabul : 237

Ret : 58²

Kâtip Üye
Müzeyyen Şevkin
Adana

Kâtip Üye
Kurtcan Çelebi
Ankara”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2'nci sıraya alınan 274 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Yenilenebilir Enerji Santrali Projelerine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 274)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifiyle komisyonlardan gelen diğer işleri görüşmek için 2 Haziran 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.09

² Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 270) Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne verilen oyların sonucu:

Sıra Sayısı : 270
 Oylama Saati : 01:05
 Üye Sayısı : 0
 Kabul Edenler : 236
 Reddedenler : 58
 Çekimsizler : 0
 Boş : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 1
 Toplam : 295
 Açık Üyelikler : 0

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Adana	Aytek	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersay	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatımoğulları Oruç	Tulay	DEM PARTİ	Katılmadı
Adana	Karamık	Sunay	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Kısacık	Sadullah	YENİ YOL	Ret
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Ret
Adana	Türkeş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	BAĞIMSIZ	Kabul
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Şan	Ishak	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Ret
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	DEM PARTİ	Ret
Ağrı	Demir	Nejla	DEM PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Sakik	Sırrı	DEM PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Aksaray	Yaldır	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Ret
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Arslan	Yüksel	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	CHP	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Demir	Deniz	CHP	Katılmadı
Ankara	Dinçer	Semra	CHP	Ret
Ankara	Doğan	Mesut	YENİ YOL	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadır	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	YENİ YOL	Katılmadı
Ankara	Fakıbaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Katılmadı
Ankara	Oktay	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul?/Mük. ¹
Ankara	Şahin	İdris	YENİ YOL	Ret
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Gamze	CHP	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Ret
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Ret
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Katılmadı
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Antalya	Çorabatur	Sururi	CHP	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Katılmadı
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	CHP	Ret
Antalya	Kılıç	Şerafettin	YENİ YOL	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Oluç	Hakkı Saruhan	DEM PARTİ	Katılmadı
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Katılmadı
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sarıbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Dalgın	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Öztaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul
Bartın	Aldatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı
Batman	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul
Batman	Oduncu Kutevi	Zeynep	DEM PARTİ	Katılmadı
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	DEM PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Bingöl	Hülakü	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Çağlar Gökalp	Semra	DEM PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Olan	Hüseyin	DEM PARTİ	Katılmadı
Bolu	Akgül	İsmail	BAĞIMSIZ	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Katılmadı
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Ret
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Atmaca	Mehmet	YENİ YOL	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Gözükara Durmaz	Emel	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayihan	CHP	Katılmadı
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Ret
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	YENİ YOL	Katılmadı
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Ret
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Zırhlıoğlu	Fevzi	MHP	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Rıdvan	İYİ PARTİ	Ret
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Yılık	Pein	MHP	Katılmadı
Çorum	Ahlatcı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kayıcı	Vahit	MHP	Katılmadı
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Ret
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Ret
Denizli	Silkin Ün	Sema	YENİ YOL	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Akça Cupolo	Ceylan	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM PARTİ	Ret
Diyarbakır	Kamaç	Mehmet	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Ret
Diyarbakır	Türkoğlu	Halide	DEM PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Ün	Ediz	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Elazığ	İşıkver	Semih	MHP	Kabul
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Nazırlı	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Sargül	Mustafa	CHP	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Danış Betaş	Meral	DEM PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utiku	CHP	Ret
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Gaziantep	Bozalı	Mesut	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Bozgeyik	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Ret
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	YENİ YOL	Katılmadı
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Giresun	İşık Gezmiş	Elvan	CHP	Katılmadı
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Katılmadı
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Katılmadı
Hakkari	Bartın	Özmur	DEM PARTİ	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	DEM PARTİ	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	DEM PARTİ	Ret
Hatay	Çalışkan	Necmettin	YENİ YOL	Ret
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Katılmadı
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Katılmadı
Iğdır	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul
Iğdır	Hun	Yılmaz	DEM PARTİ	Ret
Isparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Halıcı	Hikmet Yalım	CHP	Katılmadı
Isparta	Sönmez	Hasan Basri	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Isparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgeydi	Gamze	CHP	Ret
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Ayrim	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN REFAH	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Ret
İstanbul	Beyaz	Ersin	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Hulki	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çiçek	Cengiz	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Doğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN REFAH	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Fırat	Celal	DEM PARTİ	Ret
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Gören	Seda	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İşık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İzziz	Seyithan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil	Salih Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karal	Hasan	YENİ YOL	Ret
İstanbul	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karşlı	Şengül	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Kaya	Mustafa	YENİ YOL	Ret
İstanbul	Kaya	Bülent	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Konal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Konukcu Kok	Keziban	DEM PARTİ	Ret
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Otlı	Çiçek	DEM PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özçağdaş	Suat	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Rızvanoğlu	Evrin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Saki	Özgül	DEM PARTİ	Ret
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sıvacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yankömeroğlu	Ayşe Sibel	CHP	Ret
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	YENİ YOL	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Katılmadı
İzmir	Akın	İbrahim	DEM PARTİ	Ret
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	YENİ YOL	Ret
İzmir	Böllünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Bursalı Aksoy	Şebnem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcugül	DEM PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kâya Ösen	Seda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rıfat Turuntay	CHP	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoglu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Özale	Ümit	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Katılmadı
İzmir	Türeli	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	CHP	Katılmadı
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç	Zuhal	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kirişci	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Ret
Karabük	Kesinkılıç	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	DEM PARTİ	Ret
Kastamonu	Ekmekci	Fatma Serap	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arıkan	Mahmut	SAADET PARTİSİ	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Ret
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Sarıçam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Kocaeli	Aşıla	Mehmet	YENİDEN REFAH	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Ret
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	DEM PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Ret
Kocaeli	Katırcioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yıldızlı	Harun Özgür	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Katılmadı
Konya	Ekici	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	AK PARTİ	Kabul
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN REFAH	Katılmadı
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Biçer	Adil	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Katılmadı
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Bakırlıoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevingen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	CHP	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Ret
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Aslan	George	DEM PARTİ	Ret
Mardin	Aydeniz	Salihe	DEM PARTİ	Katılmadı
Mardin	Güneş Altın	Beritan	DEM PARTİ	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	DEM PARTİ	Katılmadı
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Ret
Mersin	Bozan	Ali	DEM PARTİ	Katılmadı
Mersin	Çakır	Hasan Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Ret
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	YENİ YOL	Ret
Mersin	Kıratlı	Ali	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kış	Gülcan	CHP	Ret
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM PARTİ	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Kabul
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Otgöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Öneş Derici	Süreyya	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Gizem	CHP	Katılmadı
Muğla	Özdağ	Selçuk	YENİ YOL	Ret
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Katılmadı
Muş	Boz Çakı	Sümeyye	DEM PARTİ	Ret
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Temelli	Sezai	DEM PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı
Nevşehir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Mertioğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul
Rize	Ocahı	Tahsin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	CHP	Katılmadı
Sakarya	Erdogan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kocacık	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Ret
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Ret
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Karaman	Mehmet	YENİ YOL	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Bakırhan	Tuncer	DEM PARTİ	Katılmadı
Siirt	Erdoğan Sarıtaş	Sabahat	DEM PARTİ	Katılmadı
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Dusak	Abdürrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	DEM PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	DEM PARTİ	Ret
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Doğan	Ayşegül	DEM PARTİ	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Mehmet Zeki	DEM PARTİ	Katılmadı
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	DEM PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Avşar	Cem	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Taşcı	Selcan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Katılmadı
Tokat	Aldemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul

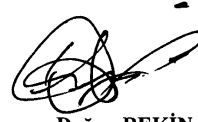
İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 270
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Ret
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Ret
Trabzon	Büyükdin	Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Karaismailoğlu	Adil	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Katılmadı
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Kordu	Ayten	DEM PARTİ	Katılmadı
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Uşak	Karaoba	Ali	CHP	Katılmadı
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Van	Buldan	Pervin	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Çiftiyürek	Sinan	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Kaçmaz Sayyigüt	Gülcan	DEM PARTİ	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Uçar	Zülküf	DEM PARTİ	Ret
Van	Varlı	Gülderen	DEM PARTİ	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Ret
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, seçim anketlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43783)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi iç tüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 28.04.2026

Doğan BEKİN**İstanbul Milletvekili**

Seçim öncesi ülkedeki siyasi atmosferi anlamak için önemli bir gösterge niteliği taşıyan seçim anketleri son yıllarda dünyanın farklı ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de güvenilirliği tartışılmaya başlanmıştır. Yapılan anketler özellikle seçim zamanında seçmenlerin algısına büyük etki etmektedir. Ancak son yıllarda yapılan anketlerin kaynağı, yöntemi ve doğruluğu büyük ölçüde sorgulanmaktadır. Özellikle hazırlanan seçim anketlerinin şeffaflığı ve hangi kriterlere göre yapıldığı yönünde net bilgiler olmadığından bu anketlerin sonuçlarını sorgulatmaktadır. Yapılan anketlerin şeffaf olmaması, hangi kurumlar tarafından yapıldığı ya da anketlerin kimler tarafından mali destekler verildiği gibi soruların cevapları olmadığı için doğru bilgiye ulaşılmadan vatandaşlarımız yanlış yönlendirilmektedir. Vatandaşlarımızın doğru bilgiye ulaşmasına engel olan herhangi bir bilimsel temele dayanmayan ve şeffaf olmayan anketlerin önüne bir an önce geçilmelidir. Yaşanan bu durum hem partiler hem de seçmenleri yanlış yönlendirmekte hem de seçmenin iradesine ipotek koymaktadır.

Bu bağlamda;

1-Ülkemizde yapılan anketler kimler tarafından yapılmaktadır? Finansman kaynakları kimlerdir? Bunlar kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılmakta mıdır?

2-Yapılan anketler kurumlarınızca denetlenmekte midir? Vatandaşlarımızı yanıltan anketlere yönelik yasal işlemler başlatılmakta mıdır?

3-Özellikle seçim döneminde yapılan anketlerin kimler tarafından yapıldığı, finansmanı ve uygulama yöntemine uygunluk kriterleri açıklanmakta mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

GÜNLÜDÜR

Sayı : E-48360949-610-382022

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.05.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1851528 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/43783 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Ülkemizde kamuoyu araştırmaları; ticari sicile kayıtlı araştırma şirketleri, bağımsız kuruluşlar ve akademik merkezler aracılığıyla, ticari faaliyetleri ve taraf oldukları sözleşmeler çerçevesinde yürütülmektedir.

Seçim dönemlerinde basın, iletişim araçları ve internet üzerinden yapılan yayınlara ilişkin temel ilkeler; 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun, 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu ve 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş Ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile ilgili Yüksek Seçim Kurulu kararlarında belirlenmiştir. Bu kapsamda, yayın ilkelerine aykırılık teşkil eden durumlar tespit edildiğinde; ilgili Kurullar tarafından mevzuatta öngörülen idari işlemler tesis edilmektedir.

2.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, TMSF tarafından satışa çıkarılan bir televizyon kanalına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/43839)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Hakan Şeref OLGUN
Afyonkarahisar Milletvekili

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF), kayyım olarak atandığı TELE1 Televizyonunu satışa çıkardığı; ihalenin 28.000.000 TL muhammen bedelle yapılacağı ve son teklif verme tarihinin 16 Haziran 2026 olarak belirlendiği kamuoyuna yansımıştır. Yine açık kaynaklarda, TELE1'e bağlı şirketler bakımından 24 ve 25 Ekim 2025 tarihlerinde sulh ceza hâkimliği kararlarıyla TMSF'nin yönetim kayyımı olarak atandığı bilgisi yer almaktadır. Öte yandan Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ hakkında yürütülen “casusluk” soruşturmasında henüz kesinleşmiş bir mahkûmiyet hükmünün bulunmadığı; dosyanın kovuşturma aşamasında olduğu ve ilk duruşmanın 11 Mayıs 2026 tarihinde yapılacağının açıklandığı görülmektedir. Bu durumda, basın ve ifade özgürlüğü ile mülkiyet hakkını doğrudan ilgilendiren böylesine ağır bir müdahalenin hangi somut ve kesinleşmiş yargısal dayanağa bağlı olarak gerçekleştirildiğinin açıklığa kavuşturulması zorunludur. Masumiyet karinesi, mülkiyet hakkı ve basın özgürlüğü yönünden ciddi tartışmalara yol açan bu işlem hakkında aşağıdaki soruların yöneltilmesi gerekli görülmüştür.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF), 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde faaliyet gösteren, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olduğu; anılan Kanun uyarınca görev ve yetkilerini kullanırken Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili bir kuruluş statüsünde bulunduğu da dikkate alındığında, söz konusu işlemlerin idari ve hukuki dayanağının daha açık bir şekilde ortaya konulması gerekmektedir.

1- TMSF'nin TELE1'in ticari ve iktisadi bütünlüğünü satışa çıkarmasına dayanak teşkil eden mahkeme kararı veya kararları nelerdir? Bu kararların tarih, esas/değişik iş ve karar numaraları nedir?

- 2- TELE1'in satışa çıkarılması işlemi, kesinleşmiş bir mahkûmiyet veya kesinleşmiş bir müsadere kararı bulunmaksızın mı gerçekleştirilmiştir?
- 3- Merdan Yanardağ ve TELE1 hakkında yürütülen süreçte, bugün itibarıyla kesinleşmiş bir mahkûmiyet hükmü ya da kesinleşmiş bir müsadere kararı bulunmakta mıdır?
- 4- Eğer kesinleşmiş bir müsadere kararı bulunmuyor ise, yalnızca soruşturma veya kovuşturma aşamasında bulunan bir dosya nedeniyle bir televizyon kanalının satışa çıkarılması hangi mevzuat hükmüne dayandırılmaktadır?
- 5- TELE1 bakımından TMSF'ye yönetim kayyımı atanmasına ilişkin kararlar geçici koruma tedbiri niteliğinde midir? Geçici nitelikteki bir tedbirin satış gibi geri döndürülemez sonuç doğuran bir işleme dönüştürülmesinin hukuki gerekçesi nedir?
- 6- Masumiyet karinesi gereği hüküm kesinleşmeden gerçekleştirilen bu tür satış işlemlerinin mülkiyet hakkı ve adil yargılanma hakkı üzerinde doğurabileceği ihlallere ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 7- Basın-yayın kuruluşları bakımından kayyım atanması ve sonrasında satış yoluna gidilmesine ilişkin olarak insan hakları, basın özgürlüğü ve çoğulculuk ilkeleri bakımından benimsediği ölçütler nelerdir?
- 8- TELE1'in satış sürecinin durdurulması veya yargılama sonucunun beklenmesi yönünde herhangi bir girişim, görüş veya değerlendirme yapılmış mıdır?
- 9- Kayyım atanması ve satış sürecine ilişkin işlemler nedeniyle doğabilecek hak ihlallerinin önlenmesi amacıyla herhangi bir idari veya yasal düzenleme çalışması bulunmakta mıdır?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610-~~4781561~~
Konu :7/43839 Esas Sayılı Soru Önergesi

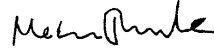
12/05/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07/05/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1851528 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref OLGUN'a ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

**7/43839 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye
Bakanlığı Cevap Metni**

Sayın Hakan Şeref OLGUN, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca söz konusu önergede yer alan hususlar, Bakanlığımız görev ve yetki alanında bulunmamaktadır.

3.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Projesi'nin ihale sürecine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/43840)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin Tanrıkulu
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'da bulunan **Dicle Üniversitesi bünyesinde yapılması planlanan 600 yataklı üniversite hastanesi projesinin ihale sürecine ilişkin çeşitli iddialar kamuoyuna yansımıştır.

Basında yer alan haberlerde, söz konusu ihalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/B maddesi kapsamında pazarlık usulü ile gerçekleştirileceği ve bazı firmalara davet gönderileceği belirtilmektedir. Ayrıca davet edilen firmaların belirlenme kriterleri, yerel firmaların sürece dahil edilip edilmediği ve ihale sürecinin rekabet koşulları açısından uygunluğu konusunda çeşitli soru işaretleri bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Diyarbakır'da yapılması planlanan 600 yataklı Dicle Üniversitesi Hastanesi projesinin yaklaşık maliyeti ne kadardır? Bu maliyet hangi tarihte belirlenmiştir?
- 2) İhalenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/B maddesine göre yapılması planlanmakta mıdır? Bu yöntemin tercih edilmesinin gerekçesi nedir?
- 3) Söz konusu ihale sürecinin rekabet, saydamlık ve eşit muamele ilkeleri açısından uygunluğu hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 4) İhale sürecinde davet edilen firmalar hangileridir? Bu firmalar hangi kriterlere göre belirlenmiştir?
- 5) Diyarbakır ve bölgesinde faaliyet gösteren inşaat firmalarının ihaleye katılımını teşvik etmek veya sağlamak amacıyla herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?

- 6) İhale sürecinin kamu ihale mevzuatına uygunluğu konusunda Bakanlığınıza bağlı denetim birimleri tarafından herhangi bir inceleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 7) İhaleye ilişkin teklif bedelleri, sözleşme süreci ve proje maliyetlerinin kamuoyuna açık şekilde paylaşılması yönünde bir uygulama söz konusu olacak mıdır?
- 8) Projenin yaklaşık maliyetinin 8,2 milyar TL olduğu ifade edilmektedir. 2026 yılı piyasa koşulları dikkate alındığında bu maliyetin güncellenmesi söz konusu olacak mıdır?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610-**477322**
Konu :7/43840 Esas Sayılı Soru Önergesi

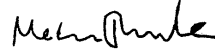
14.05/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07/05/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1851528 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

**7/43840 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye
Bakanlığı Cevap Metni**

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Soru önergesinde bahsi geçen hususlara 15.04.2026 tarihli ve 4711195 sayılı yazımız ile cevap verilmiştir.

